

CHRISTIAN JACQ

İŞIKTAŞI SUSKUN NEFER

OSYRIN
MIND TAŞI

Christian Jacq

Işık Taşı Dizisi

Suskun Nefer

Çeviren: Mine Tan

IŞIK TAŞI SUSKUN NEFER

Orijinal adı: La Pierre de Lumiere I Nefer Le Silencieux

© XO Editions, 2000

Yazan: Christian JACQ

Fransızca aslından çeviren: Mine TAN

Türkçe yayın hakları: © Doğan Kitapçılık AŞ

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Onk Ajans Ltd. Őti. aracılığıyla satın alınmıŐtır.

1. baskı / kasım 2000

3. baskı / mayıs 2004 / ISBN 975-6719-57-5

Kapak tasarımı: Perihan ŐENOL

Baskı: Altan Matbaacılık / Yüzyıl Mahallesi

Matbaacılar Sitesi 222/A Bağcılar - İSTANBUL

Doğan Kitapçılık AŞ Hürriyet Medya Towers, 34544 GüneŐli-İSTANBUL

Tel. (212)677 06 20 - 677 07 39 Faks (212) 677 07 49

www.dogankitap.com.tr

Christian Jacq

Işık Taşı

Cilt: 1

Suskun Nefer

Işık Taşı Dizisi

Suskun Nefer

Işık Taşı dizisinden yayımlanacak diğer kitaplar:

- Bilge Kadın
- Cesur Paneb
- Hakikat Meydanı

Bu roman, Altın Evi'nin sırlarını bilen ve bunu eserlerine yansıtmayı başaran, Hakikat Meydanı'nın tüm zanaatkarlarına ithaf olunur.

İçindekiler

[Önsöz](#)

[Giriş](#)

[Birinci bölüm](#)

[İkinci bölüm](#)

[Üçüncü bölüm](#)

[Dördüncü bölüm](#)

[Beşinci bölüm](#)

[Altıncı bölüm](#)

[Yedinci bölüm](#)

[Sekizinci bölüm](#)

[Dokuzuncu bölüm](#)

[Onuncu bölüm](#)

[On birinci bölüm](#)

[On ikinci bölüm](#)

[On üçüncü bölüm](#)

[On dördüncü bölüm](#)

[On beşinci bölüm](#)

[On altıncı bölüm](#)

[On yedinci bölüm](#)

[On sekizinci bölüm](#)

[On dokuzuncu bölüm](#)

[Yirminci bölüm](#)

[Yirmi birinci bölüm](#)

[Yirmi ikinci bölüm](#)

[Yirmi üçüncü bölüm](#)

[Yirmi dördüncü bölüm](#)

[Yirmi beşinci bölüm](#)

[Yirmi altıncı bölüm](#)

[Yirmi yedinci bölüm](#)

[Yirmi sekizinci bölüm](#)

[Yirmi dokuzuncu bölüm](#)

[Otuzuncu bölüm](#)

[Otuz birinci bölüm](#)

[Otuz ikinci bölüm](#)

[Otuz üçüncü bölüm](#)

[Otuz dördüncü bölüm](#)

[Otuz beşinci bölüm](#)

[Otuz altıncı bölüm](#)

[Otuz yedinci bölüm](#)

[Otuz sekizinci bölüm](#)

[Otuz dokuzuncu bölüm](#)

[Kırkınıc bölüm](#)
[Kırk birinci bölüm](#)
[Kırk ikinci bölüm](#)
[Kırk çnc bölüm](#)
[Kırk dördüncü bölüm](#)
[Kırk beşinci bölüm](#)
[Kırk altıncı bölüm](#)
[Kırk yedinci bölüm](#)
[Kırk sekizinci bölüm](#)
[Kırk dokuzuncu bölüm](#)
[Ellinci bölüm](#)
[Elli birinci bölüm](#)
[Elli ikinci bölüm](#)
[Elli çnc bölüm](#)
[Elli dördüncü bölüm](#)
[Elli beşinci bölüm](#)
[Elli altıncı bölüm](#)
[Elli yedinci bölüm](#)
[Elli sekizinci bölüm](#)
[Elli dokuzuncu bölüm](#)
[Altmışıncı bölüm](#)
[Altmış birinci bölüm](#)
[Altmış ikinci bölüm](#)
[Altmış çnc bölüm](#)
[Altmış dördüncü bölüm](#)
[Altmış beşinci bölüm](#)
[Altmış altıncı bölüm](#)
[Altmış yedinci bölüm](#)
[Altmış sekizinci bölüm](#)
[Altmış dokuzuncu bölüm](#)
[Yetmişinci bölüm](#)
[Yetmiş birinci bölüm](#)
[Yetmiş ikinci bölüm](#)
[Yetmiş çnc bölüm](#)
[Yetmiş dördüncü bölüm](#)
[Notlar](#)

Önsöz

Tüm dünya, piramitler, tapınaklar, mezarlar, heykeller veya resimler gibi Mısır sanatının başyapıtlarına hayranlık duyar. Tinsel ve büyüleyici gücüyle kalbimizin derinliklerine işleyen bu harikaları acaba kim yaratmıştır?

Vasıfsız işçiler veya köleler topluluğu değil tabii ki... Bunlar, üye sayısı çok kısıtlı olan din adamları ve zanaatkarlardan oluşan loncaların ürünleridir.

Zihin gücü ile el emeğini birleştiren bu şahıslar, doğrudan firavuna bağlı olup, gerçek bir seçkinler tabakasını meydana getiriyorlardı.

MÖ 1550-1070 yılları arasında, Yukarı Mısır'da yer alan -dindar olmayanlara yasaklanmış- bir köyde, yaklaşık beş asırdır süregelen bu loncalardan birine ait bol miktarda belgeyi -büyük şans eseri-elde ettik.

Bu köyün adı, Hakikat Meydanıydı. Tanrıça Maat, nesiller boyu Hakikat Meydanı hizmetkârlarının sergilediği doğruluk, yerindelik ve iş uyumunun yansıdığı bu yerde kendini gösterdiğinden, Eski Mısır dilinde Set Maat olarak adlandırılırdı. Köy çölde yer alıyordu, ama ekin tarlalarından çok uzakta değildi. Yüksek duvarlarla çevriliydi. Kendi mahkemesi, tapınağı ve mezarlığı vardı.

Zanaatkarlar toplu halde yaşıyor ve birinci vazifelerinin Krallar Vadisi'ndeki firavunların emirlerini harfiyen yerine getirmek olduğunun bilincinde, bu özel konumlarından faydalanıyorlardı.

Bugün hâlâ Teb'in batı kıyısında yer alan Deyrü'l Medine'yi ziyaret ettiğinizde, Hakikat Meydanı'nın kalıntılarını görmeniz mümkün. Evlerin alt kısımları hâlâ yıkılmamış durumda. Bu şaheseri yaratan ressamların, heykeltıraşların, Tanrıça Hathor'un rahibelerinin geçtiği sokakları arşınlayabilirsiniz. Tapınaklar, lonca lokalleri, muhteşem bir şekilde süslenmiş mezarlar, bu yerin kutsal yapısını gösterir. Su tankları, ambarlar, atölyeleri hatta bir okulu bile vardır.

Bu sıradışı insanları, maceralarını, günlük hayatlarını, kâh düşmanlık kâh kıskançlıklarla dolu dünyalarını, güzellik ve tinsellik arayışlarını yeniden canlandırmak istedim. Hakikat Meydanı'nın varlığını sürdürmesi hiç de kolay olmamıştı. Özellikle bu öykünün geçtiği çalkantılı dönemde, çeşitli oyunlar, dalavereler hep vardı.

Giriş

Ekip şeflerinin yönlendirdiği dokuz zanaatkar, geceyarısına doğru Hakikat Meydanı'ndan çıkıp, dolunayın aydınlattığı dar bir patikayı tırmanmaya başladılar.

Firavun mimarlarının köyü çölde kurulmuştu ve sırlarını saklamak için duvarlarla çevriliydi. Hakikat Meydanı'na hâkim bir tepedeki kireçtaşı yığınının ardında gizlenen Mehi, sevinç çılgılığını bastırdı.

Süvari teğmeni, aylardan beri, Krallar ve Kraliçeler vadilerinde mezar kazıp, süslemekle ilgilenen bu lonca hakkında bilgi edinmeye çalışıyordu.

Hakikat Meydanı'nın koruyucusu olan Büyük Ramses dışında hiç kimse bir şey bilmiyordu. Hakikat Meydanı'nda ustabaşılar, heykeltıraşlar, ressamalar, devleti ölümsüz kılmak adına çalıştırılıyorlardı. Bu zanaatkarlar köyünün kendi hükümeti ve yasası vardı ve doğrudan krala ve onun vezirine bağlıydılar.

Mehi, sadece geleceği parlak olan askeri kariyerini düşünmeliydi, fakat loncaya girmek için yaptığı başvuruyu ve adaylığının iptalini bir türlü unutamıyordu. Onun kadar asil biri hiçe sayılmazdı. Buna çok kızan Mehi, seçkinlerden kurulu süvari birliğine yönelmiş ve yeteneği sayesinde harikalar yaratmıştı. Böylece, önemli bir mevkiye gelmekte gecikmemişti.

İçini kin bürümüştü, kendisini küçük düşüren bu lanetli loncaya karşı duyduğu öfke her gün biraz daha Duyuyordu. Loncanın varlığı, mutluluğunu engelliyordu.

Böylece subay ya Hakikat Meydanı'nın bütün sırlarını keşfedip onları kendi lehine kullanacak ya da -görünürde ulaşılamaz ve imtiyazlarından dolayı bir o kadar da gururlu görünen-bu köyü yıkacaktı.

Bu işi başarabilmesi için en ufak bir hata yapmamalı, hiçbir şüphe uyandırmamalıydı. Son günlerde, birçok şeyden şüphelenmişti. Resmî adları Hakikat Meydanı hizmetkârları olan bu kişiler aslında tek yetenekleri yanılısama veya gözbağcılığından ibaret, kendini beğenmiş aşağılık kişiler değil miydi? Ve acaba çok iyi korunan Krallar Vadisi, ölümün hareketsizliğinde donup kalmış hükümdarların cesetlerinden başka bir şeyi koruyormuydu?

Mehi, yasaklanmış köye hâkim tepelerde saklanarak, hiç kimsenin hakkında tek kelime etmediği ayinleri izlemek istemişti, fakat tüm çabalarına rağmen, hayal kırıklığına uğradı.

Fakat o gece, nihayet, uzun zamandır beklediği olay meydana geldi. Birbiri ardına yürüyen on adam, batı tepesinin zirvesine çıkıp, ara sıra kalmak üzere inşa ettikleri taş kulübelerin bulunduğu derbende kadar, yalılar boyunca yavaş yavaş yürüdü. Oradan, Krallar Vadisi'ne inmek için sadece bir yola girebilirlerdi.

Heyecandan yerinde duramayan süvari teğmeni, varlığını belli etmemek için çakıl taşlarını yuvarlamamaya gayret etti. Yasak vadinin emniyetini sağlamakla görevli muhafızların bulunduğu gözlem istasyonlarının yerini iyi bildiğinden, temkinli davranıyordu. Cehennem kapısında bekleyen üç başlı köpeklere benzeyen koruyucuların, ihtarda bulunmadan ok atma yetkileri vardı.

Firavunların mumyalarının bulunduğu bu kutsal yerin girişinde, yeni imparatorluğun başlangıcından bu yana duran bekçiler, on Hakikat Meydanı hizmetkârının içeri girmesi için yol açtılar. Mehi, -kalbi çarparak-görünmeden her şeyi gözetleyebileceği dik bir bayıra tırmandı. Yassı bir kayanın üstüne uzanarak, inanılmaz olayın tek bir sahnesini kaçırmadan seyre daldı.

Ekip şefi gruptan ayrıldı ve köyden beri taşıdığı yükü, Büyük Ramses'in mezarının girişinde yere koyup, üstündeki beyaz örtüyü açtı.

Bu bir taşı. Küp biçiminde yontulmuş basit bir taş... Taştan o kadar güçlü bir ışık yayıldı ki, firavunun ebedî istirahatgâhının kapısını aydınlattı. Gece olmasına rağmen, güneş parlayıp, karanlıklar yok oldu.

On zanaatkar uzun bir süre taşın önünde saygıyla durduktan sonra, emrindeki iki kişi mezarın kapısını açarken ekip şefi de taşı kaldırdı. Ardından gelen diğer bir zanaatkarla birlikte mezara girdi ve peşi sıra tüm kortej taşın aydınlattığı derinliklere daldı.

Mehi bir süre donup kaldı. Hayır, rüya görmüyordu! Lonca, olağanüstü bir hazineye sahipti; ışığın gizemini çözmüşlerdi. Mehi taşın geldiği yeri görmüştü, bu taş ne bir düş ne de bir efsaneydi! Tanrı olmayan insanî varlıklar bu taşı üretebilmişlerdi ve onu kullanmasını biliyorlardı... Acaba bu taş; süregelen rivayetlere göre, bu kişilerin laboratuvarlann-da imal ettikleri altın yığınlarından mı oluşuyordu?

Süvari teğmeninin önünde kuşkuya yer bırakmayan ufuklar açılıyordu. Artık, Büyük Ramses'in servetinin kaynağının, burada, Hakikat Meydanı'nda bulunduğunu biliyordu. İşte lonca üyeleri de bu yüzden, köylerinin kalın duvarları ardına saklanıp, insanlardan uzak yaşıyorlardı.

- Hey arkadaş, burada ne arıyorsun?

Mehi yavaşça arkasını döndüğünde, hançer ve sopasıyla duran muhafızı gördü.

- Ben... kayboldum.

Siyahlar giymiş görevli, sert bir ifadeyle:

- Burası yasak bölge, dedi. Adın ne? Mehi kendine güvenen bir ses tonuyla:

- Kralın korumasıyım ve şu anda özel bir görevdeyim, dedi.

- Bu konu hakkında bana hiçbir bilgi verilmedi.

- Bu çok normal... Kimsenin haberi yoktu.

- Peki neden?

- Güvenlik talimatlarının, gerektiği gibi uygulanıp uygulanmadığını kontrol edip, Krallar Vadisi'ne hiçbir yabancıнын girmediğinden emin olmak zorundayım. Nübyeli ne yapacağını bilemedi.

- Yine de şef bana haber vermeliydi.

- Bunun imkânsız olduğunu anlamıyor musun?

- Beraber şefe gidelim. Seni bırakmaya yetkim yok.

- Görevini çok iyi yapıyorsun.

Mehi'nin, dolunay ışığında parlayan tebessümü, Nübyeliyi teskin etti ve sopasını kemerine soktu.

Süvari teğmeni, kum yılanı gibi çevik bir hareketle muhafızın tam göğsüne bir kafa attı. Zavallı geri geri gidip, vadiye bakan bir düzlüğe düşene dek, yamaçtan yuvarlandı.

Mehi, düşe kalka onun yanına indiğinde, şakağındaki derin yaraya rağmen, muhafızın hâlâ yaşadığını gördü. Kurbanının merhamet dileyen bakışlarına aldırmadan, sivri bir taşla kafasına vurarak işini bitirdi.

Cani, uzunca bir süre soğukkanlılıkla bekledi. Görülmediğinden emin olduğu zaman, hareketlerine özen göstererek, tepenin zirvesine çıktı. Daha da ihtiyatlı davranarak, yasaklanmış bölgeden uzaklaştı.

Bu harika gecede, Hakikat Meydanı'nın sırrını keşfetmekten başka bir şey düşünemiyordu. Bu işi tek başına nasıl başaracaktı? Köye giremeyeceğine göre, başka yollardan bilgi edinmeliydi.

Katil, o anda, parlak bir gelecek tahayyül etti. Loncanın tüm sırları ve zenginlikleri, kendisine, sadece kendisine ait olacaktı.

Birinci bölüm

Ekinlere zarar veren suaygırlardan, kemirgenlerden ve çekirgelerden korkarak selden sonra toprağı sürmek, ekip biçip ürün toplamak, ambarları doldurmak, arklarla örmek, alet edevatın bakımını yapmak, geceleri uyuyacağına ip yapmak, sürülere bakmak, koşum takımlarını gözden geçirmek, durmaksızın tarla hakkında endişelenmek ve ineklerin sağlıklı ya da buğdayın kaliteli olmasından başka bir amacı olmamak... Cesur, bu tekdüze yaşama artık tahammül edemiyordu.

Çöl ile ekili arazinin sınırındaki firavuninciri ağacının gölgesinde outran delikanlı, öküzlerle ilgilenmek üzere ailesinin çayırına gitmeden önce, çoktan hak ettiği kısa bir mola veremiyor, biraz olsun kestiremiyordu. On altı yaşında, 1.90 boyunda bir devi andıran Cesur, babası, dedesi ve büyük büyükbabası gibi bir köylü olduğunu kabul etmek istemiyordu.

Her gün bu sakin yere gelip, yonttuğı bir odun parçasıyla kuma hayvan resimleri çiziyordu. Çizmek... İşte saatler boyunca yapmak istediğı tek şey buydu; sonra boyayıp, bir eşek, bir köpek veya bin farklı yaratık yaratmak istiyordu!

Cesur incelemeyi ve gözlemlemeyi seviyordu. Görüntü yüreğine işliyor, sonra yüreğı eline emirler veriyordu. Ardından eli, gerçeğinden daha canlı bir resmin hatlarını çizmek üzere olanca özgürlüğüyle hareket ediyordu. Delikanlıya papirüs, kamaşkalem ve boya malzemesi lazımdı... Ama babası bir çiftçi olduğundan, çocukcağız ihtiyaçlarını ona söylediğinde, oğluya alay etmişti.

Cesur'un tüm isteklerini karşılayan tek bir yer vardı: Hakikat Meydanı. Şehrin içinde neler olup bittiğini bilen kimse yoktu, firavunun mezarını süslemek üzere, krallığın en büyük ressamı ve çizimcileri burada toplanmıştı.

Basit bir köylü çocuğunun bu efsanevî topluluğa girmek gibi bir şansı yoktu.

Buna rağmen delikanlı, günlük hayatın sıradanlığını unutarak, kendilerini bütünüyle sevdikleri işe adayan bu kişilerin ne kadar mutlu olduklarını düşünmekten kendini alamıyordu.

- Hey Cesur, yine keyfin yerinde bakıyorum!

Bu alaycı lafı atan Kütük yirmi yaşındaydı. İri, adaleli bir vücudu olan Kütük sadece hasırotundan örülmüş kısa bir peştamal giyerdi. Yanında, aptal gülüslü kardeşi Şişko vardı. Henüz on beş yaşında olmasına rağmen, atıştırdığı pastalar yüzünden, ağabeyinden on kilo fazlaydı.

- İkiniz de beni rahat bırakın.

- Burası sadece senin değil. Bizim de buraya gelmeye hakkımız var.

- Sizi görmek istemiyorum.

- Biz istiyoruz. Sana söyleyeceklerim var.

- Ne gibi?

- Sanki bilmiyorsun! Dün gece neredeydin?

- Sen kendini ne sanıyorsun?

- Nati!.. Bu isim sana bir şey ifade ediyor mu? Cesur sırttı:

- Harika bir geceydi...

Kütük, Cesur'a doğru bir adım attı.

-Alçak! Bu kız benimle evlenmek zorunda.... Ve sen, dün gece, ne cesaretle...

- Bana kendi geldi.

- Yalan söylüyorsun. Cesur ayağa kalktı.

- Bana yalancı muamelesi yapılmasından nefret ederim.

- Senin yüzünden bir bakireyle evlenemeyeceğini.

- Ya öyle mi? Nati eğer biraz akıllıysa, zaten seninle evlenmeyecektir. Kütük ve Şişko, deriden, kısa fakat ürkütücü bir kamçı çıkardılar.

Cesur serinkanlılığını bozmayarak:

- Fazla uzatmayalım, diye atıldı. Doğru, Nati ve ben, beraberce, güzel anlar geçirdik. Ama bu doğa kanunu... Sırf hatırlarınız için, onu bir daha görmemeyi kabul ediyorum. Doğrusunu söylemek gerekirse, onu özlemeyeceğim bile.

Kütük atıldı:

- Suratını parçalayacağım ve yeni yüzünle hiçbir kızı cezbedemeyeceksin.

- İki budalaya dayak atmak bana zevk verir ama hava çok sıcak, uyumayı tercih ederim.

Şişko, sağ kolunu kaldırarak Cesur'un üstüne atladı. Birden hedefi yok oldu. Cesur, Şişkoyu havaya kaldırıp, firavuninciri ağacının gövdesine fırlattı, çocuk başını vurarak yere düştü, kendinden geçmiş bir halde, hareketsiz kalakaldı.

Kısa bir şaşkınlıktan sonra, bu kez Kütük harekete geçti. Kamçısını havada şaklatırken, Cesur'un yüzüne geldiğini sandı, ama genç dev onun kolunu tuttu. Hazin bir çatırtı, kısa süren dövüşün sonu oldu. Omzu çıkan Kütük, deri kamçıyı bırakıp, acıdan uluyarak oradan uzaklaştı.

Cesur'un alnında tek bir ter damlası bile göze çarpmıyordu. Beş yaşından beri dövüşmeye alışık olan Cesur, kazanmayı öğrenmeden önce müthiş dayaklar yemişti. Gücünden emindi; kışkırtmayı sevmezdi, ama asla da kaçmazdı. Hayat ona karşı acımasız davrandığından, o da herkese öyle davranıyordu.

Öğleden sonrayı otlakta geçirdikten sonra, süt ve kuru odun alarak uslu uslu eve dönme fikri Cesur'un midesini bulandırdı.

Yarın, bugünden de beter olacak, daha sönük, daha sıkıcı geçecek ve delikanlının kanı damarlarında daha yavaş akıp, ruhu ölmeye devam edecekti.

Ailesinin küçük tarlası umurunda mıydı sanki? Babası, olgunlaşmış buğdaylar ve süt veren ineklerin hayaliyle yaşar, komşular onun başarısını kıskanırdı. Kızlar daha

şimdiden Cesur'a iyi bir miras kalacağını biliyor ve onun da fiziksel gücü sayesinde, üretimi iki katına çıkarıp, zengin olacağını öngörüyorlardı. Zengin bir köylüyle evlenip, kendilerine mutlu bir yaşlılık sağlayacak evlatlar doğurmayı hayal ediyorlardı.

Bu kader binlerce insanı mutlu edebilirdi, fakat Cesur tam tersine, hayatını bir hapisane kadar sıkıcı buluyordu. Delikanlı, o olmadan da başlarının çaresine bakabilen inekleri unutarak, gözlerini dağın zirvesinden ayırmadan çölde yürüdü. Dağ, Tanrı Amon'un en zengin ülkesi olan ve sayısız tapınakla dolu kutsal Karnak şehrinin yer aldığı, Teb'in batı yakasına hâkimdi.

Batı yakası, Krallar ve Kraliçeler vadileri ile soylu şahsiyetlerin ebedî istirahatgâhlannı ve Büyük Ramses'in Ramesseum'u gibi firavunların milyonlarca yıllık tapınaklarını barındırıyordu. Bu şaheserleri, Hakikat Meydanı'nın zanaatkarları yaratmışü... Tanrılarla el ele ve onların himayesinde çalıştıkları söylenebilirdi...

Şatafatsız dua köşelerinde, Kamak'ın gizemli ortamında ilahiler okunuyordu, fakat acaba onların gönderdiği mesajları algılayabilen birileri var mıydı? Cesur, kuma resimler çizerek kendi çapında dünyayı keşfediyordu, ama gelişmesi için daha çok bilgi edinmesi lazımdı.

Cesur bu adaletsizliği kabul etmiyordu. Niçin batının zirvesinde saklanan tanrıça, Hakikat Meydanı'ndaki zanaatkarlarla konuşuyor da, Cesur çağrısına cevap alabilmek için yalvardığında suskun kalıyordu? Güneşin kavurduğu dağ onu yalnızlığa terk ediyor ve genç sevgilileri, delikanlının özlemlerini, tutkularını anlayamıyordu.

Öç almak için, kuma olabildiğince büyük bir resim çizdikten sonra dilsiz tanrıçayı ve kendi duyumsuzluğunu yok edercesine, öfke içinde ayağıyla sildi. Fakat batı zirvesi dokunulmaz, yüce ve görkemli halini korudu. Cesur, fiziksel gücüne rağmen, kendini gülünç ve çok zayıf hissetti. Hayır bu böyle süremezdi. Bu defa, babası onu dinleyecekti.

İkinci bölüm

Uzaklardaki ülkesi Nübye'den gelen Sobek, on yedi yaşındayken çöl polisi teşkilatına girmişti. İri, atletik yapılı, sopasını iyi kullanan, heybetli görünümlü bu zenci, üstleri tarafından takdir ediliyordu. Çöl polisi teşkilatında yaptığı staj esnasında, kervanlara saldırmakta oldukça usta, çok tehlikeli en az yirmi yağmacı Bedevi'yi yakalayıp yeteneklerini gözler önüne sermişti.

Sobek hızla terfi etti; yirmi üç yaşında, Hakikat Meydanı'nı koruyan polis kuvvetlerinin başına atandı. En ufak bir hatayı affetmeyen bu makamda çalışmak hiç de istenen bir görev değildi. Krallar Vadisi'ne imansızlar giremez, hiçbir meraklı da zanaatkar köyünün huzurunu kaçıramazdı. Sobek bunu sağlayamadığı takdirde, vezir onu derhal cezalandırırdı.

Sobek'in, Hakikat Meydanı'na yaklaşmayı yasaklayan küçük tabyalardan birinde çalışma odası vardı. Okuma yazmayı bilmesine karşın, amirlerine sunacağı raporları yazıp dosyalamayı hiç sevmiyordu. Bu yerin bakımını üstlenen idare, ona alçak bir masa ve üç tabure vermişti.

Sobek vaktinin çoğunu, güneşin en kızgın olduğu saatlerde bile, yasak kentlere hâkim tepelerde dolaşarak, arazide geçirirdi.

Her patikayı, her doruğu, her bayırı bilir ve durmadan keşfe devam ederdi. Uygunsuz durumdaki herkes durdurulup sorguya çekilir, sonra mahkemede vezir tarafından ağır cezaya çarptırılarak, batı yakasına gönderilirdi.

Sobek gece nöbetçilerini yediden sonra kabul ederdi. "Herhangi bir şey var mı?"

sorusuna, nöbetçiler "Hayır, efendim" deyip, uyumaya giderlerdi. Ama o sabah gelen ilk nöbetçi endişesini gizlemedi:

- Efendim, bir sorun var.

-Anlat.

- Akşam adamlarımızdan biri öldü.

- Bir saldın mı? diye endişelendi Sobek.

- Kesinlikle hayır... Aksi takdirde suçlu bulunurdu. Cesedi görmek ister misiniz?

Sobek, zavallının cesedini görmek üzere odasından çıktı.

- Kafatası çatlamış, şakaklarında yaralar var, diye gözlemlerini dile getirdi. Nöbetçi onayladı:

- Böyle bir düşüşten sonra, bu sonuç hiç de şaşırtıcı değil. İlk nöbeti olduğundan yöreyi iyi tanıyamıyordu. Çakıl taşlan yüzünden kayıp, bayırdan yuvarlanmış olmalı. Bu ne ilk, ne de son olacak.

Sobek diğer nöbetçileri de sorguladı; hiçbiri bir yabancının varlığını tespit etmemişti. Görünürde, korkunç bir kaza söz konusuydu.

- Cesur, burada ne yapıyorsun? Otlakta olmalıydın.

- Bu iş bitti, Baba.

- Ne demek istiyorsun?

- Artık senin izinden yürümeyeceğim.

Hasırda oturan çiftçi, ip imal ettiği papirüs liflerini önüne koyup, kuşkuyla oğluna baktı:

- Delirdin mi?

- Köylü olmaktan bıktım.

- Bunu yüz defa söyledin... Hayat sadece eğlenceden ibaret değil. Benim asla senin gibi garip fikirlerim olmadı ve ailemi geçindirmek için çok sıkı çalışmakla yetindim. Anneni mutlu ettim, üç kız kardeşin ve sen dahil olmak üzere dört çocuk yetiştirdim, bu çiftliğin ve arazinin sahibi oldum... Bu iyi bir başarı değil mi? Öldüğümde, hiçbir şeye ihtiyacın olmayacak ve ömrünün geri kalan kısmında bana teşekkür edeceksin. Bu yılın çok iyi geçtiğini, havanın çok müsait olduğunu biliyor musun? Hasat çok bol olacak ve vergi dairesi bana kolaylık sağladığından çok vergi ödemeyeceğiz. Tüm bunları mahvetmek gibi bir niyetin yoktur umarım!

- Kendi hayatımı kurmak istiyorum.

- Bırak bu büyük laflan... İneklerin sen olmadan besleneceğine inanıyor musun?

- Bensiz otlayacaklar ve benim yerime birini bulmakta hiç zorluk çekmeyeceksin. Çiftçinin sesi sıkıntıdan titredi:

- Cesur sana neler oluyor?

- Çizim yapmak ve boyamak istiyorum.

- Ama sen bir köylüsün ve öyle de kalacaksın. Niçin imkânsızın peşinden koşarsın ki?

- Çünkü bu benim kaderim.

- Kendine gel oğlum. İçindeki ateşi söndürmezsen, seni mahvedecek. Cesur hüznle gülümsedi:

- Yanılıyorsun Baba.

Çiftçi eline bir soğan alıp kırdı.

- Gerçekten ne istiyorsun?

- Hakikat Meydanı loncasma girmek.

- Cesur, sen delirmişsin.

- Yeteneksiz olduğumu mu düşünüyorsun?

- Yeteneksiz mi? Bilmiyorum, hiçbir şey düşünemiyorum! Ama yine de delilikten başka bir şey değil... Bu korkunç zanaatkarlar hakkında hiçbir fikrin yok! Onlar gizemin egemenliğinde, özgürlükten yoksunlar; merhametsiz amirlerine itaat etmek zorundalar... Taş yontucularının kollan yorgunluktan kopar, baldırları ve sırtlan acılar içindedir, bitkin düşerler! Ya heykeltıraşlara ne demeli? Yontma kalemimi kullanmak, toprağı çapayla kazmaktan daha yorucudur. Geceleyin de lamba ışığında çalışırlar, tatil günleri hiç yoktur.

- Hakikat Meydanı hakkında epey bilgi sahibisin.
- Söylenenler bu... Niçin inanmayayım ki?
- Çünkü dedikodu daima yalandır.
- Ahlak dersi vermek sana düşmez. Öğütlerimi dinlersen, kendini iyi hissedersin. Zor bir karakterin var, tüm bu kurallara nasıl tahammül edeceksin? İlk saniyeden itibaren, karşı geleceksin! Benim gibi veya ataların gibi köylü kal, mutlu olacaksın. Olgunlaştıkça öfken dinecek ve yeniyetme dönemindeki isyanına güleceksin.
- Beni anlamıyorsun, Baba. Bu konuşmayı sürdürmemiz anlamsız.

Çiftçi soğanı uzağa fırlattı.

- Artık yeter! Sen benim oğlumsun, bana itaat etmek zorundasın.
- Elveda.

Cesur arkasını döndü, babası eline geçirdiği bir aletin tahta sapıyla sırtına vurdu. Delikanlı yavaşça döndü. Gencin gözlerinde gördüğü şey, çiftçiyi dehşete düşürdü, duvara kadar geriledi. Kilerde saklanan ufak tefek, kırışık yüzlü kadın fırlayarak, Cesur'un sağ koluna asıldı.

- Sana yalvarırım, babanı kışkırtma. Cesur annesini alnından öptü.
- Anne, sen de beni anlamıyorsun, ama sana kızgın değilim. İçin rahat etsin, buradan gidiyorum ve geri gelmeyeceğim.

Babası onu uyardı:

- Eğer bu evden çıkarsan, seni evlatlıktan reddederim.
- Bu senin hakkın.
- Sefil olacaksın!
- Önemli değil.

Cesur baba evinin eşiğini aştığında, buraya bir daha hiç dönemeyeceğini biliyordu. Buğday tarlası boyunca ilerleyen yola saptığında, delikanlı derin bir nefes aldı. Önünde yeni bir dünya açılıyordu.

Üçüncü bölüm

Cesur, Hakikat Meydanı'na yönelmek üzere ekili alandan çıktı. Ne yakıcı güneş ne de kurak çöl onu korkutuyordu. Çalınca, köyün kapısının açılacağına inanmak istiyordu.

Her akşamüstü, gözlerden ve kulaklardan uzak çalışabilmek için loncanın ihtiyacı olan yiyecek, su gibi şeyleri getiren eşeklerin toynaklarıyla ezdiği toprak alanda hiç kimse yoktu.

Cesur çölü seviyordu. Sonsuz gücünü tadıyor, kendi ruhu çölün ruhuyla birleştiği an titrediğini hissediyor ve çıplak ayakları ile kızgın kumun temas etmesinden zevk alarak, yorulmadan günlerce yürüyordu.

Ama bu defa, delikanlı fazla uzağa gidemedi. Hakikat Meydanı'm koruyan beş tabyadan ilki yolunu kesti. Cesur kendisini gözleriyle takip eden nöbetçileri fark edince, doğrudan üzerlerine yürüdü. Nöbetçilerin karşısında korkusuz davranmalıydı.

Tabyadan iki okçu çıktı. Cesur ilerlemeye devam etti. Silahsız olduğunu göstermek için kollarını iki yana açtı.

-Dur!

Delikanlı olduğu yerde kaldı. İki okçunun en yaşlısı, Cesur'a doğru geldi. Diğeri yanda kalarak, okunu gerip hedef aldı.

- Kimsin?

- Adım Cesur ve Hakikat Meydanı'na girmek istiyorum.

- Geçiş iznin var mı?

- Hayır.

- Seni kim tavsiye etti?

- Hiç kimse.

- Oğlum sen benimle dalga mı geçiyorsun?

- Resim yapmayı biliyorum ve Hakikat Meydanı'nda çalışmak istiyorum.

- Bu bölgenin yasak olduğunu da bilmen gerekirdi.

- Bir ustabaşıyla görüşüp, ona hünerlerimi kanıtlamak istiyorum.

- Kesin emir var. Eğer hemen burayı terk etmezsen, devlete hakaretten seni tutuklarım.

- Hiçbir kötü niyetim yoktu. Şansımı denemek için bana bir fırsat verin.

-Defol!

- Cesur civar tepelere bir göz attı.

- Oralardan sızabileceğini sanma, yakalanırsın.

Cesur bir yumruk atarak muhafızı devirir, diğerinin okundan korunmak için kendini yere atar, sonra geçişi zorlamayı deneyebilirdi. Ama köyün kapışma ulaşana dek kaç okçuyu alt etmesi gerekiyordu?

Canı sıkın bir halde, geri döndü. Nöbetçilerin görüş alanından uzaklaştığında, bir kayanın üstüne oturup, bu patikada olup biteni izlemeye karar verdi. Böylece, çevre hakkında bir fikre sahip olacaktı.

Cesur'un annesi saatlerdir ağlıyor, kızları bile onu teselli edemiyordu. Baba, dev oğlunun yerine üç köylüyü işe almak zorunda kalmıştı. Kızgındı, alçak oğluna duyduğu öfke geçmeden, vezirin bürosuna hitaben bir dilekçe yazdırmak üzere arzuhalciye gitti. Hiddetli ve kesin bir ifadeyle ona kararını bildirdi. Yasanın ona tanıdığı hak üzerine, Cesur'u mirasından yoksun bıraktığını, servetinin tümünü istediği gibi harcaması için karısına bıraktığını ilan ediyordu. Eğer karısı kendisinden evvel ölürse, üç kızı mirastan eşit olarak yararlanacaktı. Ama vasiyetnamedeki bu hüküm de kendini aşağılanmış hisseden çiftçiye yetmiyordu. Cesur delirdiği için onu akıllandırmak gerekliydi. Hiçbir şey, kararları tartışılmaz olan bu makamın uygulayacağı yaptırımlar kadar iyi bir çare olamazdı.

İşte bu yüzden genç asinin babası, ağzı bozuk, hırçın ve mızımız bir adam olan mecburi hizmet işlerinden sorumlu kâtipi görmeye gitmişti. Zor ve parası az bir makamda çalışan kâtip, terfi edip, şehrin doğu yakasında çalışmak için bir sürü dolap çeviriyordu. Selden önceki aylarda, kanalların bakımını yapıp, mendirekleri onarmak üzere düşük ücretle çalışacak işçi bulmakla görevliydi. Talep az olduğundan, bu can sıkıcı işleri zorla yaptırması gerekiyordu. Arazi sahiplerine, zararları karşılığında vergi indirimi uygulanacağını söyleyerek, onları kendilerine belli sayıda tarım işçisi vermeleri için ikna etmeye çalışıyordu. Tartışmalar uzun, zorlu ve yorucuydu.

Bu yüzden kâtip, Cesur'un babası bürosuna girince, her zamanki gibi teklifini kabul etmeme sebepleri sıralanacağını, bir yığın ağlanıp sızlanma ve talep duyacağını sandı.

Çiftçi söze başladı:

- Amacım seni sıkıp üzmemek değil, yardımını istemeye geldim. Kâtip:
- İmkânsız, diye karşılık verdi. Kanun kanundur ve uzunca süredir tanışmamıza rağmen sana ayrıcalık tanıya-mam. Eğer bir tek toprak sahibi bile işini yanda bırakırsa, sel zarar verir, Mısır harap olur.
- Buna bir itirazım yok, seninle oğlum hakkında konuşmak istiyorum.
- Oğlun mu?
- Çiftliği terk etti.
- Nereye gitti?
- Hiç bilmiyorum. Kendini ressam sanıyor. Zavallı Cesur aklını yitirdi.
- Artık çiftlik ve hayvancılıkla uğraşmadığını mı söylemek istiyorsun?
- Maalesef evet.
- Saçma.
- Annesi ve ben mahvolduk, ama gitmesini engelleyemedik.
- Bir iki sopa atsaydm, iş hallolurdu! Çiftçi başını öne eğdi.

- Denedim, ama Cesur dev gibi ve çok öfkeli. Bir an bana vuracağını sandım.
  - Bir evladın babasına vurması ne demek! diye bağırdı kâtip. Onu mahkemeye verip, cezalandırmak lazım.
  - Başka bir fikrim var.
  - Seni dinliyorum.
  - Artık benim oğlum olmadığına ve evimi terk ettiğine göre, niçin hâlâ onu mecburî hizmetten muaf tutuyoruz?
  - Onu çağıracağıma dair bana güvenebilirsin.
  - Daha iyi bir şey yapabiliriz.
  - Anlayamadım.
- Çiftçi alçak sesle konuştu:
- Bu serserinin iyi bir derse ihtiyacı var, öyle değil mi? Eğer cezalandırılırsa, bu uyarı onun aptallık yapmasını önleyecektir. Müdahale etmezsek, sorumlu olan biz oluruz.
- Kâtip bu fikri hafife almadı.
- Teklifin nedir?
  - Cesur'u mecburî hizmetle görevlendirdiğini ve onun da reddettiğini düşün... O zaman kaçak sayılacaktır. Onu cezalandırmak için, aklını başına getirecek birkaç adamla aynı hücreye hapsedebilirsin.
  - Olabilir... Karşılığında ne vereceksin?
  - Damızlık bir inek.
- Kâtipin ağzı sulandı. Kolay bir iş karşılığında küçük bir hazine kazanacaktı.
- Anlaştık.
  - Tabî ki birkaç çuval da tohum ilave edeceğim. Cesur'u fazla hırpalama. Çiftliğe geri dönmesi lazım.

Dördüncü bölüm

Cesur, köpeğin nemli burnu alnına değince, hemen gözlerini açtı.

Toprak rengi tüyleri olan dişi bir köpek, herhangi bir saldırganlık belirtisi göstermeden yabancıyı kokluyordu. Güneş henüz doğmamıştı ve serin bir rüzgâr Teb'in bati yakasını ve Hakikat Meydanı'na giden yolu yalıyordu.

Delikanlı, köpek nal sesiyle irkilip uzaklaşana dek onu okşadı. Yiyecek yüklü yüz kadar eşek, başlarında uygun adım yürüyen kır bir eşekle, köy istikametinde yürüyordu. Yolu çok iyi bilen sürünün başı oldukça yorulmuştu.

Cesur onlara hayranlıkla baktı. Onlar da kendisi gibi nereye gideceklerini biliyordu, ancak eşekler tabyaların engelini kolayca aşabileceklerdi. Eşeklerin biraz arkasında, elli kadar su taşıyıcısı vardı. Sağ ellerinde yürüyüşe ahenk katıp, yılanları kovmak için birer değnek, sol omuzlarında da ucundan litrelerce su dolu büyük bir tulumun sarktığı uzun ve sağlam birer sopa vardı.

Toprak rengi tüyleri olan köpek, yükünü taşımakta zorlanan yaşlı sahibine eşlik etmek için Cesur'un yanından ayrıldı. Delikanlı onun yanına gelerek:

- Size yardım edebilir miyim? diye sordu.

- Evlat, bu benim işim... Memleketim Delta'ya dönene kadar, bu işle idare edeceğim. Yardımına karşılık para veremem.

- Hiç önemli değil.

Yük, Cesur'un omzunda, Tanrı Amon'un kutsal kazının tüyü kadar hafif duruyordu.

- Bu, her gün böyle mi?

- Evet, evladım. Hakikat Meydanı zanaatkârlarının hiçbir eksiği olmamalı, hele suları hiç! İçlerinde en önemlisi olan sabah teslimatından sonra, gün boyunca, birçok kez su getirilir. Herhangi bir sebepten ihtiyaçlar artarsa, taşıyıcı sayısı da artırılır. Hakikat Meydanı için çalışan yardımcılar bir tek biz değiliz. Tabii ki çamaşırcılar, fırıncılar, biracılar, kasaplar, bakırcılar, oduncular, dokumacılar, sepiciler ve başkaları da var! Firavun, zanaatkarların en mükemmel şekilde yaşamalarına önem verir.

- Sen hiç köye girdin mi?

- Hayır. Saka olarak kabul edildiğim için, ancak tulu-mumdaki suyu dökmek üzere, kuzey girişinin önündeki büyük testinin yanına kadar gidebilirim. Bir ikincisi de güney duvarının yanında. Hakikat Meydanı sakinleri buraya testilerini doldurmaya gelir.

- Kale duvarını kimler aşabilir?

- Sadece lonca üyeleri. Yardımcılar dışarıda kalır. Ama bütün bu sorulan niye soruyorsun?

- Ressam olmak için loncaya girmek istiyorum...

- Su taşıyarak bunu başaramazsın.

- Ana kapıyı çalıp, bir zanaatkara durumu...

- Beni dinle... O adamlar hiç geveze ve misafirperver değillerdir, davranışının hoşlarına gitmeyeceği de kesin. En iyi şartlarda, birkaç ay hapse mahkûm edilirsin. Ve nöbetçilerin her sakayı tanıdığını da unutma.
- Şimdiye kadar bir zanaatkarla sohbet ettin mi?
- Sadece havadan sudan ve aileler hakkında birkaç kelime...
- Sana işlerinden bahsetmediler mi?
- Oğlum, bu adamlar birer sır küpü; içlerinden hiçbiri yeminine ihanet etmez. Dili uzun olan derhal atılır.
- Yeni kişiler de işe alınıyor herhalde!
- Çok ender... Beni dinleyip bu rüyadan uyanmalısın... Firavunun şanı için Hakikat Meydanı'na kapanıp, gece gündüz çalışmak yerine yapacak daha çok şey var. İyi düşünürsen, çok arzulanan bir yaşam olmadığını anlarsın. Fiziğin, kızların hoşuna gidecek kadar iyi. Birkaç sene gez toz, eğlen, genç yaşta evlen, güzel çocukların olsun, bu sakalıktan daha kolay. İyi bir meslek edin.
- Köyde hiç kadın yok mu?
- Var, ama hepsinin çocukları var ve aynen erkekler gibi, Hakikat Meydanı'nın kurallarına bağlılar. En şaşırtıcı olanı da fazla gevezelik etmemeleri.
- Onları gördün mü?
- Birkaçını.
- Güzeller mi?
- Her çeşit var. Ama niçin ısrarla soruyorsun?
- O halde köyden çıkma izinleri var.
- Bütün sakinlerin bu hakkı var. Hakikat Meydanı ve 1. Tabya arasında özgürce gidip gelirler. Bazen doğu yakasma gittikleri de söylenir, ama bu beni ilgilendirmez.
- O halde, bir zanaatkara rastlayabilirim.
- Önce onun resmen lonca üyesi olup olmadığını öğrenmelisin, zira olmayanlar da var. Sonra, hiçbiri seninle konuşmayı kabul etmeyecektir.
- Kaç tabya var?
- Beş. Onlara "beş duvar" da deniyor. Nöbetçilerin köye her yaklaşanı gözetlediği nöbetçi kulübeleri de bir o kadar. İnan bana, sistem çok düzenli ve etkili, özellikle yeni Polis Şefi Sobek atandığından beri, tepeler bile çok sıkı kontrolde. Öfkeli ve kendini ispatlamaya çalışan bir subay. Emrindeki adamların çoğu kendi aşiretinden ve ona körü körüne itaat ederler. Yani, onları ayartmaya yeltenmek faydasız.
- Cesur karar vermişti, her ne pahasına olursa olsun, ilk tabyaya gidip, içerden birisiyle konuşmalıydı.
- Hasta olduğunu ve yeğeninini senin yerine su taşıyacağını söyleyen, nöbetçiler anlayışlı

davranırlar mı?

- Deneyebiliriz, ama pek fazla uzağa gidemezsin, işe yaramaz.

Cesur, 1. Tabya'nın nöbetçilerini gördüğünde kaderin kendinden yana olduğunu anlamıştı, zira yeni nöbet değişimi olmuş, eski okçular gitmişti. Tanınma gibi bir riski yoktu.

Nübyeli muhafız irikıyım gencin koluna girmiş olan sakaya dönerek:

- İyi görünmüyorsun, dedi.

- Hiç halim yok... Bu yüzden, bana yardım etmesi için bu çocuğu çağırdım.

- Senin yakını mı?

- Yeğenlerimden biri.

- Ona kefil oluyor musun?

- Yakında işi bırakacağım, o da benim yerimi almak istiyor.

- İkinci kontrol yerine kadar gidin.

Birinci zafer! Cesur direktmekte haklıydı. Eğer şansı yaver giderse, köyü daha yakından görecekti ve büyük özlemini anlayacak bir zanaatkara rastlayacaktı. İkinci kontrol birinciden ve üçüncüden daha çetin oldu, ama nöbetçiler sakanın gerçekten bitkin olduğunu gözlemlediler. Bu teslimatın yapılması gerektiğinden ve bu çetin görevi hiçbir muhafız yapamayacağından, iki adamın geçişine izin verildi.

Dördüncü kontrol bir formaliteydi, ama son tabya olan beşincinin önünde yoğun bir hareketlilik yaşanıyordu. Yardımcı ekibin hamalları eşeklerin yükünü boşalıyor, sebze, kurutulmuş balık, et, meyve, yağ, merhem dolu sepet ve küpleri ayırıyorlardı.

Birbirlerini azarlıyor, yavaş hareket ettikleri için sitem ediyor, gülüp şakalaşıyorlardı... Bir muhafız sakalara doğru ilerleyip, Cesur'un hayran

kaldığı büyük bir kübe, tulumda-kileri dökmesini işaret etti. Bu kadar büyük bir çömlek acaba hangi usta çömlekçinin işiydi?

Delikanlı için bu çömlek Hakikat Meydanı'nın gözle görülür ilk mucizesiydi.

Beşinci bölüm

Bodur bir adam Cesur'a el etti.

- Oğlum, şaşırmış gibi bir halin var.
- Bu dev küpü kim yaptı?
- Hakikat Meydanı için çalışan bir çömlekçi.
- Nasıl bir yöntem uyguladı?
- Oldukça meraklısın.

Cesur'un yüzü aydınlandı. Köyün zanaatkarlarından biriyle karşı karşıyaydı.

- Hayır meraktan değil! Ressam olup, loncaya girmek istiyorum.
- Aa, öyle mi?.. Gel de bunu bana bir açıkla.

Bodur adam Cesur'u 5. Tabya'nın ve son burcun ötesine, kazancıların, dokumacıların, ayakkabıcıların çalıştığı bir dizi atölye tarafına sürükledi. Bir taş yığınının eteğindeki, bir kaya parçasına oturmasını söyledi.

- Oğlum, Hakikat Meydanı hakkında ne biliyorsun?
- Hiçbir şey denebilir. Ama tek bildiğim, burada yaşamak zorunda olduğum.
- Neden?
- Hayattaki tek tutkum resim. Sana göstermemi ister misin?
- Kuma yüzümü çizebilir misin?

Cesur gözlerini modelinden ayırmadan, yüz hatlarını belirlemek için sivri bir çakmaktaşı kullandı.

- İşte... Ne düşünüyorsun?
- Yetenekli görünüyorsun. Nerede öğrendin?
- Hiçbir yerde. Ben bir çiftçi oğluyum ve incelediğim şeyleri saatlerce çizerek vakit geçiririni. Ama eminim ki, burada öğretilen sırlardan yoksunum. Çizmek, resimlerimi boyayarak canlandırmak istiyorum.

- Hırslı ve yeteneklisin... Fakat tüm bunlar Hakikat Meydanı'na girmen için yeterli olmayabilir.
- Başka ne gerekiyor?

- Seni, sorunlarını çözecek birinin yanma götüreceğim. Cesur kulaklarına inanamadı. Cesaret etmekte ne kadar da haklıydı! Birkaç saat içinde bir dünyadan diğerine geçmişti ve rüyasını gerçekleştirecekti.

Delikanlı yüksek duvarlarıyla aşılmaz görünen köyün dışındaki atölyeler boyunca ilerlediğinde, bunların kolay yapılıp sökülebilir çok hafif tahtadan yapı malzemesi olduğunu gözlemledi.

İlgisi, bodur adamın gözünden kaçmadı.

- Bazı yardımcılar, her gün burada bulunmaz. Gerektiği zaman gelirler.

- Sen onlardan biri misin?

- Ben çamaşırcıyım. İnan bana, pis bir görev. Kadınların lekeli çamaşırlarını bile yıkamak zorundayım. Bu köyde veya başka birinde yaşasalar da hiçbir şey değişmiyor.

Bodur adam, 5. Tabyaya doğru ilerliyordu. Cesur durakladı.

- Heyy... Beni nereye götürüyorsun?

- Sıkı bir sorgudan geçmeden Hakikat Meydanı'na gireceğini zannetmiyorsun değil mi? Beni takip et, hayal kırıklığına uğramayacaksın.

Delikanlı, bir okçunun alaycı bakışları altında, nöbet kulübesinin eşliğini aşıp, karanlık bir dehlize girdi ve kendisi kadar atletik yapılı, iri bir Nübyelinin azametle durduğu çalışma odasına vardı. Çamaşırcı: - Günaydın Sobek, dedi. Size, bir sakaya yardım ederek beş duvarı aşmayı başaran bir casus getirdim. Verilen hizmet karşılığı bir ödülü hak ettiğimi sanıyorum. Cesur, dönüp kaçmaya çalıştı.

İki okçu delikanlıyı yakaladı. Delikanlı da ilkinin yüzüne dirseğiyle, ikincisinin de taşaklarına diziyile vurdu. Cesur kaçabilirdi, ama çamaşırcıyı koltukaltından tutarak havaya kaldırmayı tercih etti.

- Bana ihanet ettin ve buna pişman olacaksın!

- Beni öldürme, sadece talimatlara uydum. Cesur, böğrüne sivri bir kamanın battığını hissetti. Sobek:

- Yeter, diye emretti. Onu bırak ve hareket etme yoksa ölürsün.

Delikanlı Nübyelinin şaka yapmadığını hissetti ve çamaşırcıyı yere bıraktı. Çamaşırcı sesini çıkarmadan tüydükten sonra, polis şefi:

- Tahta kelepçeleri takın, diye emretti.

Cesur, elleri kelepçeli, bacakları sımsıkı bağlı bir halde, odanın bir köşesine fırlatıldı. Kafası sert bir şekilde duvara çarptı, ama hiç bağırmadı. Sobek:

- Sen oldukça dayanıklı birisin, dedi. Seni buraya kim yolladı?

- Hiç kimse. Ressam olup, loncaya girmek istiyorum.

- Çok komik... Daha iyi bir şey bulamadın mı?

- Gerçek bu!

- Evet, gerçek! Birçok kişi ona sahip olduğunu sanır... Burada, bu odada, çoğu da fikir değiştirip, yalan söylediklerini kabul ettiler. Bana göre, mantıklı bir tutum... Sence de öyle değil mi?

- Yalan söylemiyorum.

- Yetenekli olduğunu ve adamlarımın acınacak durumda olduğunu kabul ediyorum. Onlar cezalandırılacaklar. Sen de bana kimin adamı olduğunu, nereden geldiğini ve niçin burada

bulduğunu söyleyeceksin.

- Bir çiftçi çocuğuyum ve Hakikat Meydanı'nda bir zanaatkarla görüşmek istiyorum.

- Ona ne diyeceksin?

- Ressam olmak istediğimi.

- Sen ne inatçı birisin... Bu benim hoşuma gitti, ama sabrımı taşırarak üzeresin.

- Söyleyecek başka bir şeyim yok, gerçek bu. Sobek çenesini sıvazladı.

- Oğlum, anlaşana beni. Görevim Hakikat Meydanı'nın mutlak güvenliğini sağlamak ve yukarıdakiler benim bu işte ne kadar usta ve ciddi olduğumu bilirler. Şanıma çok önem veririm.

Cesur "Niçin bir zanaatkarla konuşmamı engelliyorsunuz" diye sordu.

- Çünkü anlattığın masala inanmıyorum, oğlum. Dokunaklı, ama tamamen gerçekdışı görünüyor. Kabul edilmek için, köyün kapısına böyle dayanan bir aday hiç görmedim.

- Hiçbir koruyucum veya hocam yok, ne istediğimi bildiğimden bütün bunlar umurumda değil. Bir ressamla karşılaşmama izin verin, onu ikna edeyim. Sobek, bir an için etkilenmiş göründü.

- Çok küstahsın, ama bu hiçbir işe yaramaz. Hakikat Meydanı zanaatkârlarının sırlarını bilmeye can atan çok meraklı var ve buna ulaşmak için bedelini ödemeye hazırlar. Sen de, bu meraklılardan birinin gönderdiği bir görevlisin... Bana bu meraklının adım vereceksin.

Cesur, alıngan bir ifadeyle ayağa kalkmayı denedi, ama zincirleri çok sağlamdı.

- Yanılıyorsunuz, size yemin ederim ki yanılıyorsunuz.

- Sana adını bile sormayacağım, çünkü yalan söyleyeceğini biliyorum. Sen gerçekten inatçı birisin ve sana önemli bir görev verilmiş olmalı. Şimdiye kadar sadece küçük ve değersiz balıklar yakalamıştım. Senin durumun ciddi. Eğer hemen konuşursan senin için iyi olur.

- Resim yapmak, boyamak, ustalarla tanışmaktan başka bir niyetim yok.

- Tebrikler arkadaşım, korkmuşu benzemiyorsun. Genellikle, bana bu kadar karşı koyulmaz. Ama, derin meşinden daha sert bile olsa, eninde sonunda konuşacaksın. Seni hemen konuşturabilirim, ama işi kolaylaştırmak için kendiliğinden dilinin çözülmesini tercih ederim. On beş gün zindanda kalırsan, inatçılığın geçer ve bülbül gibi şakırsın.

Altıncı bölüm

Suskun, Nübye'deki altın madenlerini, taşocaklarını, Büyük Ramses'in inşa ettirdiği sayısız tapınağı ziyaret ettikten sonra geri döndü. Ebu Simbel'in iki tapınağı ilahî ışığı, yıldızlar tanrıçasını ve Ramses'in çok erken ölen Kraliçe Nefertari'ye duyduğu ebedî aşkı yüceltiyordu. Suskun, vahşi hayvanlardan korkmadan, tek basma vahalarda konaklayıp, çölde haftalar geçirmişti.

Hakikat Meydanı hanedanlarından birinin vârisi olan Suskun'un kaderinde

heykeltıraş olmak vardı. Piramitler çağından beri korunan geleneği sürdürmek için ilahî varlıkların, saygıdeğer kişilerin, lonca zanaatkârlarının heykellerine biçim verecekti. Yaşı ilerledikçe ona daha çok mesuliyet verilecek, o da bilgisini kendisinden sonra gelene aktaracaktı.

Artık sadece çağrılmayı bekliyordu. Loncanın kapısının açıldığını görmek için, zanaatkar bir babaya sahip olmak veya iyi bir teknisyen olmak yetmezdi, lonca üyelerinin her birinin *çağrını duyan kişi*¹ unvanı vardı ve hepsi bunun sözünü bile etmeden ne anlama geldiğini bilirdi.

Genç adam dürüst davranmanın, kendisine mesleğin yolunu açacağını biliyor ve yalan söyleyemiyordu; bu kaçınılmaz çağrıyı, o duymamıştı. Çok az konuştuğu için "Suskun" lakabı takılan delikanlı, bu huyundan pek hoşnut değildi.

Babası ve loncanın üst düzey görevlileri, Suskun'un dış dünyayı keşfetmesinin ve tanrılar uygun gördüğü takdirde, çağrıyı orada duymasının tek çare olduğunu kabul etmişlerdi. Fakat genç adam, doğup büyüdüğü ve asla doğruluğundan şüphe duymadığı bir sertlikle yetiştirildiği bu biricik yerden, Hakikat Meydanı'ndan, uzak yaşamaya dayanamıyordu. Oraya dönmesi imkânsızdı; her geçen gün daha çok acı çekiyor ve yalnız bir gölgeden başka bir şey olmadığını anlıyordu.

Suskun, bu yolculuğun ve muhteşem Nübye manzarasının, gizemli sesi duyabilmesi için gerekli şartları doğuracağını ümit etmişti, ama hiçbir şey olmamış ve önemsiz birkaç iş yaparak, sadece boş boş dolaşmıştı.

Nübye'de, Hakikat Meydanı'nı ve saygı duyduğu ustaları unutmaya çalışmıştı, ama bütün çabaları boşunaydı. Böylece, Karnak Tapınağı'nın yakınındaki evleri inşa eden bir grup işçiye katılmak üzere Teb'e gelmişti.

İnşaat sahibi ellisini geçmiş bir adamdı ve bir çatıdan düştüğü için topallıyordu. Dul ve bir kızı olan adam gevezeler ile bilgiçleri sevmezdi. Suskun'un tutumu onu umduğundan da memnun etti. Gösterişsiz, bilinçli, çok çalışkan ve çok içine kapalı olan delikanlı, kendisine kötü gözle bakan arkadaşlarına da örnek oluyordu. Suskun sadece varlığıyla bile, istemeden onların hatalarını gün ışığına çıkarıyordu.

Patron, yeni işçisi sayesinde, iki katlı evi öngörülen tarihten bir ay önce bitirmişti. Müşteri çok memnun kalmıştı, patronu öve öve bitiremeyip ona iki yeni iş daha verdi.

İş arkadaşları evlerine dönmüştü. Suskun, Hakikat Meydanındaki bir heykeltıraşın ona öğrettiği gibi aletleri temizliyordu. Patronu ona:

- Bir fıçı soğuk bira aldım. Benimle bir bardak içer misin?

diye sordu.

- Sizi rahatsız etmek istemem.

- Seni ben davet ediyorum.

Patron ve çalışanı, işçilerin öğleden sonra uydukları kulübede, hasırların üstüne oturdular. Bira mükemmeldi.

- Suskun, sen diğlerlerine benzemiyorsun. Aslen nerelisin?

- Bu bölgeden.

-Ailen var mı?

- Var sayılır.

- Bundan bahsetmek istemiyorsun... Nasıl istersen. Kaç yaşındasın?

- Yirmi altı.

- Hayatına bir yön vermenin tam zamanı, öyle düşünmüyor musun? Ben insanları tanırım. Çalışma yöntemin çok farklı ve kendini sürekli yetiştireceksin. Sende, iş aşkı gibi nadir bulunan bir nitelik var. Sana her şeyi unutturuyor, bu pek de akıllıca değil. Geleceğini düşünmelisin. Yaşlanıyorum, eklemlerim sızlıyor, bacağımı sürüyorum. Seni işe almadan önce, şantiyelerde yerimi alacak bir ustabaşı çalıştırmaya karar vermiştim, ama güvenilir birini bulmak kolay olmuyor. Bu kişi olmak ister misin?

- Hayır, patron. Ben yönetmek için doğmadım.

- Yanılıyorsun, Suskun. İyi bir ustabaşı olacağından eminim. Ama acele etme. En azından teklifimi düşünmeyi kabul et.

Suskun başını salladı.

- Senden ufak bir hizmet istiyorum. Kızım, buradan bir saat uzaklıkta, Nil'in kenarındaki bir bahçeyle uğraşüyor ve yeni bitkileri korumak için çanak çömleğe ihtiyacı var. Bunları bir eşeğin sırtına yükleyip, ona götürür müsün?

-Peki.

- Karşılığını vereceğim.

- Hemen mi gideyim?

- Nasıl istersen... Kızımın adı Işık².

Şaşırması için yolu ayrıntılı bir biçimde tarif etti. Eşek hareket etti, emin ve sakin adımlarla ilerliyordu. Suskun, fazla yüklenmemek için, eşeğe binmedi. Önce küçük sokaklara daldı, sonra sebze bahçeleriyle ayrılmış küçük beyaz evler boyunca uzanan toprak bir yola saptı.

Ailelerin, günün olaylarını anlatmak, gülüp eğlenmek veya onları hayal dünyasına götürecek bir masalı dinlemek üzere bir araya geldiği sakin geceleri müjdeleyen tatlı bir kuzey rüzgârı çıkmıştı.

Suskun, için için kabul etmeyeceğini bildiği halde patronunun önerisini düşünüyordu. Yerleşmek istediği tek buyer vardı, ancak çağrıyı duymadan oraya gidemezdi. Birkaç hafta sonra kuzeye gidecek ve göçebe gibi yaşayacaktı.

Bazen, köye kadar koşarak yalan söylemek ve loncanın kapıların kendisine de açılması için çağrıldığını haykırmak arzusuna kapılıyordu. Ama tesadüfen Hakikat Meydanı bu adı taşıyordu... Orada Maat hüküm sürüyordu; burası gönül ve vicdan kurallarıyla beslenirdi ve sahtekârlar muhakkak bir gün maskelerini düşürürdü. Ona öğretilen şeydu:

"Yalan, sözü mahvedeceğinden, her durumda yalandan kaçınmalısın. Tanrı da bundan nefret eder. Yalan yola çıktığında kaybolur, suyu aşamaz, yolculuğu iyi geçmez. Yalanla denize çıkan, sahile yanaşamaz ve gemisi bağlı bulunduğu limana ulaşamaz."

Hayır. Suskun gerekli özeni gösterecekti. Hakikat Meydanı'na gireme bile, en azından aldığı işe saygı gösterecekti. Bu bir tür kendini avutmuydu, ama başka şansı yoktu.

Gökyüzü kadar mavi, kuvvetli bir akıntı Nil'i dalgalandırıyordu. Rivayete göre, bu nehirde boğulanların suçları, Osiris tarafından bağışlanır ve öbür dünyanın cennetlerinde dirilirdi.

Suskun'un duyduğu tek çağrı, ümitsiz varlığını unutmak için nehrin kenarına inmek, kendini sulara bırakmak, su üstünde kalmamaya çalışmak ve çabuk geldiği için ölüme teşekkür etmektir. Ama, tek bir şey kendini Nil'e atmasını önledi; ona bir görev verilmişti ve bu güvene layık olduğunu göstermek zorundaydı. Vazifesi bitince, ruhunu öbür tarafa götüreceği nehrin cömertliği sayesinde, nihayet zincirlerinden kurtulabilecekti.

Eşek ana patikadan ayrılıp, kıyının soluna geçti ve alçak duvarlarla çevrili bir bahçeye yöneldi. Dört ayaklının buraya ilk gelişi değildi ve yolu aklında tutmuştu.

Bir nar, bir keçi boynuzu ağacı ve Suskun'un tanımadığı bir ağaç, aynısefalar, nergisler ve kantaronlarla dolu bir bahçeye gölge veriyordu. Ama çiçeklerin güzelliği, bembeyaz bir elbise giymiş genç kadının yanında az kalırdı. Genç kadın diz çökmüş, çiçek ekiyordu.

Açık bıraktığı kumral kıvrık saçları omuzlarına düşüyordu. Profilden görüntüsü, Suskun'un Hakikat Meydanı'nda gördüğü ve bir zanaatkarın yonttuğu Tanrıça Hathor'un yüzü kadar mükemmeldi ve vücudu rüzgârda dalgalanan hurma dalı kadar esnekti.

Eşek birkaç devedikeni çiğnedi; genç kadın dönüp ona gökyüzü kadar mavi gözleriyle baktığında, Suskun bayılacağını sandı.

Yedinci bölüm

Kadın gülümseyerek, "Eşeği tanıyorum" dedi, "ama sizi ilk kez görüyorum."

- Ben... ben babanızın gönderdiği çanak çömlekleri getirdim.

Suskun uzun boylu ve iri yapılıydı, kestane rengi saçları geniş alnını ortaya çıkarıyor ve gri yeşil gözleri temiz ve ciddi yüzüne canlılık veriyordu.

- Nezaketinize teşekkür ederim, ama endişeli görünüyorsunuz.

Delikanlı, kendi kendine dolanıp ot yiyen eşeğe doğru yönelip, heyecanlı bir halde çanak çömlekleri küfelerden çıkardı. Genç kadına bir kez daha bakmaya cesaret edemedi. Bu kadını bu denli güzel kılan şey neydi acaba? Tertemiz yüzü, hafif yanık teni, narin elleri ve vücudundan yayılan ışık... bir rüya gibiydi. Suskun ona dokunursa, sanki genç kadın yok olacaktı.

Genç kadın, "Hepsi sağlam mı?" diye sordu.

Sesi de kendisi gibi sihirliydi! Taze, tatlı, ahenkli ama kararlı ve berrak bir su kaynağı gibi canlıydı.

- Sanırım.

- Size yardım etmemi ister misiniz?

- Hayır, hayır... çanakları ben taşıyorum.

Suskun, bahçenin eşliğini aşarken siyah bir köpek havladı, arka ayakları üstünde doğrulup, ön ayaklarını yeni gelen kişinin omuzlarına koyduktan sonra bilinçli bir şekilde gözlerini ve kulaklarını yaladı.

Elleri kolları dolu olan delikanlı buna izin verdi. Işık memnun bir şekilde, şöyle bir yorumda bulundu:

- Kapkara sizi sevdi. Genelde kimseye güvenmez ve sadece eski dostlara ayrıcalık tanır.

- Bu çok hoş.

-Adınız nedir?

- Suskun.

- Garip...

- Pek de ilginç olmayan bir öyküsü var.

- Yine de anlatın.

- Sizi sıkmaktan korkuyorum.

- Gelin, bahçede oturalım.

Kapkara ayaklarını yere indirince Suskun, genç kadının istediğini yapabildi. Köpek, güçlü ve uzun kafası, kısa, parlak tüyleri, gür ve uzun kuyruğu, capcanlı fındık gibi gözleriyle, misafirine eşlik etti.

Işık:

- O yanımdayken hiç korkmuyorum. Cesur olduğu kadar hızlı da.

Suskun, çömleri çimenin üzerine bırakıp altın rengindeki çiçeklerin yanına oturdu.

- Hiç böylesini görmemiştim, diye itiraf etti.

- Bunlar sadece burada yetişen krizantemler. Bu şahane çiçekler, zarafetlerinden öte çok da yararlılar, içerdikleri maddeler sayesinde, iltihaplar, dolaşım sorunları ve bel ağrıları tedavi ediliyor.

- Doktor musunuz?

- Hayır, ama olağanüstü bir kadın doktor olan Neferet tarafından tedavi edilme şansına sahip oldum. Onca sorumluluğuna rağmen, annemin ölümünden sonra benimle çok ilgilendi. Eski vezir olan kocası Pazer'le Karnak'a çekilmeden önce, bilgisinin büyük bir bölümünü bana aktardı. Bugün, çevremdeki acıları dindirmek için onu kullanıyorum. Burada, bu bahçede, ağaçlarla konuşup derin düşünmeyi seviyorum. Belki bana deli diyeceksiniz, ama bitkilerin konuşabildiğini düşünüyorum. Duyabilmek için çok alçakgönüllü olmak gerekiyor.

- Nübyeli büyücüler de sizin gibi düşünüyor.

- Orada yaşadınız mı?

- Birkaç ay. Şu griye çalan kahverengi kabuğu, beyaz ve yeşil oval yaprakları olan ağacın adı neydi?

- Günlük ağacı. Etili bir meyve verir ve özellikle ağacın gövdesi yarıklığı zaman içinden sarımtırak bir reçine akar.

- Onun yerine sık yaprakları ve bal tadındaki meyveleri olan keçiboynuzunu tercih ederim. Kuraklığa ve sıcak rüzgârlara tahammül eden bu ağaç hayatın dinginliğini simgelemiyor mu?

Kapkara, onu rahatsız etmeden kıpırdaması imkânsız olan delikanlının ayaklarının üzerine yatmıştı.

- Adınızın niçin "Suskun" olduğunu hâlâ açıklamadınız?

- Sırrımı tutup, size hiçbir şey söylememem gerekir. Işık, bir çömleği ters çevirip toprağa gömerek, şöyle sordu:

- O kadar büyük bir sır mı?

Kökler uzayınca, çömlek çatlayacak ve çömleğin parçaları toprağa karışacaktı. Delikanlı, şimdiye kadar hiç içini dökme isteği duymamıştı, ama Işık'a karşı koyamıyordu.

- Ben, babamın heykeltıraşlık yaptığı Hakikat Meyda-nı'ndaki zanaatkarlar köyünde büyüdüm. Doğduğumda, annem ve babam, ancak heykeltıraş olduğumda bana açıklanacak, gizli bir isim koymuşlar. O zamana dek, suskun kalıp incelemek, dinlemek ve işitmek zorundayım.

- Bu büyük an ne zaman gelecek?

- Hiçbir zaman.

-Ama... Niçin?

- Çünkü heykeltıraş olmayacağım; kader başka bir ağ ördü.

- O halde... Ne yapmayı düşünüyorsunuz?

- Bilmiyorum.

Işık, sulama için ağacın etrafına nemli topraktan bir kanal açtı.

- Babamın işyerinde uzun süre çalışmayı düşünüyor musunuz?

- Benden ustabaşı olmamı istedi.

- Ona Hakikat Meydanı'ndan bahsetmiş miydiniz?

- Hayır... geçmişimi bir tek siz biliyorsunuz. Artık her şey mazide kaldı. Zanaatkarların hiçbir sırrını bilmiyorum ve ben sadece diğerleri gibi bir işçiyim.

- Acı çekiyorsunuz değil mi?

- Hırslı olduğumu sanmayın. Tek istediğim... Ama hiçbir önemi yok. Hayata isyan etmek faydasız, verdikleriyle yetinmemiz lazım.

- Böyle konuşmak için çok genç değil misiniz?

- Ben... ben sizi sıkıkmak istemezdim.

- Peki ya ustabaşılık işi?

- Babanız çok cömert davrandı, ama ben öyle mesuliyetler altına giremem ve onu hayal kırıklığına uğrattıysam, çok üzülürüm.

- Kendinizi küçümsüyorsunuz. Niçin denemiyorsunuz ki? Bu arada, bana da yardım edersiniz.

Genç kadın köpeğine bakar bakmaz köpek gözlerini açıp ayağa kalktı. Kapkara, çoğu zaman onunla konuşma ihtiyacı duymayan Işık'ın en ufak niyetini seziyordu. Nihayet hareket edebilen Suskun, Işık'ı taklit ederek bahçe işlerine katılmak üzere doğruldu. Uzun zamandır, sıkıntılarından uzaklaşıp, böylesine huzurlu olmamıştı. Genç kadına bakmak onu o kadar mutlu ediyordu ki bütün kuşkularını, acılarını unutmuştu.

Kapkara, başı ve boynu okşandıktan sonra, gölgede yatmaya gitti. Işık:

- Aydınlık korkusuzca savaşıp karanlığı geri püskürtmeyi başardığı için, karanlık her gece aydınlığı parçalamaya çalışır. Doğudaki dağda güneşin doğuşunu seyreden kimse, yeniden dirilen ışığın zaferini simgeleyen akasyayı fark eder.

Bu ağaç, kendini herkese sunar. Onun güzelliğine varabilmek için bakmasını bilmek lazımdır. Bu fikir, zorlu deneyimlerden geçtiğimde bana yol gösterdi. Hayatın güzelliği bize değil, onu algılama kapasitemize bağlı...

Suskun, Işık'ın hiç acele etmeden, nazik, kesin ve etkili hareketlerle çalışma tarzına hayran olmuştu.

Ne yazık ki, ekim ayı bitecek ve tekrar şehre dönmesi gerekecekti. Işık, "Hadi küçük olukta ellerimizi yıkayalım" diye teklif etti.

Arazi, suyun dolaştığı oluklarla karelere ayrılmıştı. Devletin yerölçümle ilgilenen sulama uzmanları ve işçileri iyi çalışmıştı.

Işık'ın yanına diz çökmüş olan Suskun, genç kadının yasemin ve beyaz nilüferle karışık kokusunu içine çekti ve kendine bile yalan söyleyemediği için, ona çılgınca âşık olduğunu anladı.

Sekizinci bölüm

Sobek, davetlerden nefret ederdi, ama terfilerin, yeni tayinlerin ve emekliliklerin ilan edildiği, Teb'in batı yakasındaki polis teşkilatının yıllık balosuna gitmeye mecburdu. Bu vesileyle, birkaç domuz kesilip, vezirin sunduğu kırmızı şarap içilirdi.

Nübyelinin iri vücudu, tüm ilginin odak noktası oldu. Polisler meraklıdır, işte bu yüzden birçoğu Hakikat Meydanı'nın birkaç sırrını keşfedip keşfetmediğini sordu. Muhteşem Nübyelinin, cazibesine dayanamayan köy kadınlarıyla ilişki kurduğu yolunda şakalar yaptılar.

Sobek yiyip içti ve konuşmalarına izin verdi. Sobek'in nefret ettiği bir adam, ona takıldı:

- Yeni görevinin hoşuna gittiği görülüyor.
- Şikâyetçi değilim.
- Adamlarından birinin öldüğüne dair söylentiler var.
- Gece bayırdan yuvarlanan bir acemi. Soruşturma kapandı.
- Zavallı adam... Artık Teb'in nimetlerinden yararlanamayacak. Herkesin sıkınüsü kendine... Ben de mecburî hizmetten kaçmaya çalışan bir çiftçi çocuğunu yakalayamıyorum.
- Bu sık rastlanan bir durum olmalı.
- Yanılıyorsun, Sobek. Bu herkesin kabul etmesi gereken bir görevdir ve suçlular için ağır cezalar vardır. Üstelik, daha on altı yaşında olan herifin iri cüssesi göz önüne alınırsa, sorgulama hareketli geçeceğe benziyor.

Kâtibin yaptığı tasvir, Sobek'in hapsettiği casusunkine tıpatıp benziyordu. Nübyeli şöyle sordu:

- Bu çocuk, başka suçlar da işledi mi?
- Cesur babasıyla kavga etti, babası da oğlunun çiftliğe dönmesi için, ona iyi bir ders vermek istiyor. İşin kötüsü, şu anda kaçak durumunda... Mahkeme, muhtemelen ağır bir ceza verir.
- Erkek kardeşleri işine yarayacak hiçbir bilgi vermedi mi?
- Cesur'un sadece kız kardeşleri var.
- Garip... Ailenin tek erkek evladı olduğuna göre, mecburî hizmetten muaf tutulması gerekmez mi?
- Haklısın, babası eski bir arkadaşımıdır. Onu memnun etmek için, prosedürü biraz değiştirdim. Bunu herkes en az bir defa yapmıştır.

Birkaç günlük hapis cezası, Sobek'in önünde dimdik duran Cesur'a gururundan hiçbir şey kaybettirmemişti.

- Hadi oğlum, bana gerçeği söyleyecek misin?

-Anlattım ya!

- Amma da inatçısın! Aslında seni kendi bildiğim gibi sorgulamalıydım, ama şanslısın, çok şanslısın...

- Nihayet bana inandınız mı?

- Adının Cesur olduğunu ve mecburî hizmetten kaçmaya çalıştığını öğrendim.

- Ama... bu imkânsız. Babam bir çiftçi ve ben onun tek oğluyum!

- Bunu da biliyorum. Oğlum, başın büyük dertte. Mecburî hizmet kâtibi pek de dostane görünmüyor ve durumun benim uzmanlık alanım dışında. Sana tek bir öğüt vereceğim: mümkün olduğunca çabuk bölgeyi terk et ve kendini unuttur.

Şantiyede, öğle yemeğinden sonra dinlenme vaktiydi. Suskun her zaman yaptığı gibi, kulübeyi biri Suriyeli, üçü Mısırlı olan, dört iş arkadaşına bırakarak bir kenara çekilmişti.

Suriyeli, "Son haberi duydunuz mu?" diye sordu.

Bira göbeği olan, en yaşlı Mısırlı tahminde bulundu:

- Maaşımız mı artacak?

- Yeni çocuk patronun kızma çömlek götürmüş.

- Şaka yapıyorsun! Patron buna izin vermez. O güzel kızına kimsenin yaklaşma izni yoktur. Yirmi üç yaşındaki kız hâlâ evlenmemiş... Büyücü olduğu ve bitkilerin sırrını bildiği söylenir.

- Dalga geçmiyorum. Çömlekleri, yeni çocuk teslim etti.

- Öyleyse bu, patronun onu çok tuttuğunu gösterir.

- Bu çocuk ağzını açmıyor, bizden daha hızlı ve iyi çalışıyor ve patronu çok etkiliyor... Size söyleyeyim, patron onu ustabaşı yapacak.

Göbekli Mısırlı suratını ekşitti.

- En eski olduğuma göre, bu göreve ben gelmeliyim.

- Nihayet anladın! Bu dalavereci çocuk, gözünün önünde senin işini kaptı ve bize emir verecek.

- Onun temposuna ayak uydurmak zorunda kalacağız... Bizi yoracağı kesin. Buna izin vermemeliyiz. Suriyeli, sen ne öneriyorsun?

- Ondan kurtulalım.

- Nasıl?

- Yarın, çarşıdan döndüğünde, onunla anlayacağı dilden konuşacağız.

Suskun, bir asker ailesi için inşa edilecek ev için gereken yüz kadar büyük tuğlayı kalıba dökmeyi bitirmişti. Babası, Hakikat Meydanı'nda heykeltıraş olan biri için, bu çocuk oyunağıydı.

Suskun, gençliğinde çeşitli boylarda tuğlalar yaparak eğlenirdi, hatta kendi başına kalıplar bile imal etmişti. Patronu, onu takdir ederek:

- Tekniğin sıradışı, dedi.
- Ufak bir yardım aldım ve her şey rast gitti.
- Bu konuda görüldüğünden de çok şey biliyorsun değil mi?
- Yok canım.
- Beni ilgilendirmez... Teklifimi düşündün mü?
- Bana biraz zaman verin.
- Peki, oğlum. Başka bir girişirncinin seni ayartmayacağı-nı umarım.
- İçiniz rahat etsin.
- Sana güveniyorum.

Suskun, patronunun stratejisini anlamıştı; evlenmesi, yuva kurması ve ustabaşılığı kabul etmesi için onu kızıyla karşılaştırmıştı. Böylece, aile işini devralmaya mecbur olacaktı.

Patron mert bir kişiydi. Kızının menfaati için en iyi şekilde hareket etmeyi düşünüyordu. Suskun, ona karşı hiçbir kin duymuyordu. Oyun fiyaskoyla bitebilirdi, ama delikanlı Işık'a deli gibi âşık olmuştu. Hatta, müstakbel kayınpederinin ona çizdiği gelecek, içine girmek istemediği bir hapis haneye benzese de, artık hayatının geri kalan kısmını genç kadın olmadan tasavvur edemiyordu.

Onun varlığı, yüzü ve ışığı sayesinde, serseri yaşamına son vermek için kendini Nil'e atmamıştı. Ama tüm bunlar, kızın aynı hisleri paylaştığı veya Suskun'un sırf babasını memnun etmek için kızı kendisiyle evlenmeye zorlayacağı anlamına gelmiyordu.

Böylesine yoğun bir aşkı ona nasıl itiraf etmeliydi? Suskun, ona yanaşmak için bin bir yol düşünmüş, ama hepsini birbirinden gülünç bulmuştu. Gerçeğe dönüp, tutkusunu içine gömerek buralardan uzaklaşmak, imkânsız bir mutluluğu hayal ederek, önceden tasarladığı gibi kuzeye gitmek, en iyisiydi.

Suskun, patronunun ona verdiği küçük odada bir türlü uyuyamıyordu. En iyi kararı aldığını düşünüyordu, ama huzursuzdu. Köy, uçsuz bucaksız yollar, Işık'ın mavi gözleri, nehir... Sarhoş gibiydi, kafası karmakarışık.

Belki de tek çözüm, onun için yaşamak, hizmetkârı olmak, daha fazlasını istemeden, sürekli yanında kalmaktı. Ama kız bir gün bıkip evlenebilir ve ayrılık acısı yüreğini daha da parçalayabilirdi.

Suskun seçim yapamadı. Yarın sabah, elindeki işi bitirecek, erzak almak için çarşıya gidecek ve bir daha dönmek üzere Teb'i terk edecekti.

Dokuzuncu bölüm

Cesur kendisine destek çıkacak bir zanaatkarı ikna etme hayalinden vazgeçmese de, bir süre için batı yakasından ayrılmanın daha doğru olacağını düşünüp, gemiye bindi. Doğu kıyısında bir hafta geçirdikten sonra, yüzerek Nil'i geçecek ve en yüksek tepeleri aşarak köye yaklaşmayı deneyecekti.

Et, şarap, yağ, sebze, ekmek, pasta, meyve, bakliyat, balık, giysi ve ayakkabı almak için, gemi nehrin kenarındaki pazara yanaştı. Satıcıların çoğu, konusunda uzman kadınlardı. Katlanan sandalyelerinde sere serpe oturmuş, kıyasıya pazarlık ediyor ve boğazlan kurduğunda, kamışla tatlı biralarını içiyorlardı.

Bu kadar yiyecek karşısında, Cesur birden açlık hissine kapıldı. Zindandaki yemek, iştahını kabartmıyordu; taze soğan, bir parça kurutulmuş öküz eti ve yumuşacık bir pasta yemeyi özlemişti. Ama onları neyle değiştirecekti? Delikanlının, değişik tokuş yapacak hiçbir şeyi yoktu.

Hırsızların kaçmalarını engellemek için baldırlarını ısırarak polis babunlarını atlatarak, fırıncı kadın görmeden uzun bir ekmek aşmaktan başka çaresi yoktu. Dul bir kadın bir parça kumaş, bir buğday çuvala değiştirmeyi deniyor, ama saüci kumaşın kalitesini kötü buluyor, sonu gelmeyecek boş bir tartışma başlıyordu. Esmer bir güzel, çocuğunu göğsünde sıkı sıkı tutarak, taze balık karşılığında küçük bir testi istiyor, pırasa saücüsü şahane sebzelerini övüyordu. Cesur, tezgâhlara arkadan yanaşmak ve pastacının bir anlık dikkatsizliğinden faydalanmak için kalabalığa karıştı. Ama arkasında oturan ve başıboş gezenleri bakışlarıyla takip eden ikinci bir babun vardı.

İçi mirrayla dolu koni biçiminde bir şişe satın alan bir asilin kâhyası bağırdı:

"Triyatçı sen de memnunsun, ben de!" Cesur, kandırılması güç olan ve etrafı dikkatlice süzen babımdan uzaklaştı. Kamı zil çalarak, kendinden yaşça daha büyük ama kendisi kadar atletik olmayan delikanlının ardından pazardan çıktı. Delikanlı, meyve ve sebze dolu bir çuvalı taşıyarak, hurma ağaçlarının gölgelediği ufak bir sokağa saptı.

Cesur, delikanlıyı yakından takip eden üç adamın aceleci hallerinden şüphelenerek, onları izledi.

Üç serseri, sokağın sonunda avlarının üzerine atladı. Suriyeli, Suskun'un böbreklerine vurdu, diğer ikisi kollarını tutarak, onu yüzükoyun toprağa yatmaya zorladılar. Suriyeli ayağını kurbanın ensesine dayadı.

- Sana iyi bir ders vereceğiz oğlum, sonra şehri terk edeceksin. Burada sana ihtiyaç yok.

Suskun, yana dönmeyi denedi, ama böğrüne inen bir tekmeyle acıdan inledi.

- Direnirsen, daha da kuvvetli vururuz.

- Alçaklar, gelin bana vurun! diye bağırdı Cesur.

Cesur, Suriyelinin üstüne atlayıp onu boynundan yakaladı ve bir duvara fırlattı. Yandaşları, genç adamı itelemek istediler, ama Cesur ilkine bir kafa attı, ikincisinin saldırısını savuşturarak dirseğini karnına indirdi.

Suskun, kalkmaya çalıştı, ama otuz altı mum³ görüp, Cesur yumruklarıyla Suriyeliyi alt ederken tekrar dizleri üzerine çöktü. Suç ortakları tüydüler, ama polisler ve sivri dişlerini gösteren bir babun tarafından yolları kesildi. Polislerden biri: - Kimse kımıldamasın! diye emretti. Hepiniz tutuklusunuz.

Suskun uyandığında, güneş yükselmişti. Kollan dar bir yatağın kenarlarından sarkmış, yüzükoyun yatan Suskun, böğründe tatlı bir sıcaklık hissetti.

Narin bir el, sızlayan derisinin üzerine merhem sürüyordu. Birden delikanlı çıplak olduğunu ve Işık'ın vücudunu ovduğunu fark etti.

- Hareket etmeyin, dedi. Bu merhemin etkili olması için, yaraya iyice nüfuz etmesi lazım.

- Neredeyim?

- Babamın evinde. Üç işçi size saldırdı ve biz de sizi buraya getirdik. Size sakinleştirici şurup verdiğim için yirmi saatten fazladır uyuyorsunuz! Merhemin içinde banotu, baldıran ve mirra var, bunlar sayesinde yaralarınız çok çabuk iyileşecek.

- Birisi bana yardıma geldi.

- Genç bir çocuk, o da tutuklandı.

- Haksızlık bu! Benim için hayatını tehlikeye attı, o...

- Polislere göre, yasaya aykırı davranmış.

- Onun lehine şahitlik yapmalıyım.

- Dava, yarından itibaren vezirin mahkemesinde görülecek. Babam resmî makamlara şikâyette bulundu; olayın önemi yüzünden de hemen kabul edildi. İvedilikle, ayağa kalkabilmeniz için tedaviye yardımcı olmalısınız. Söz dinleyip, sırtüstü yatın.

-Ama, ben...

- Oyun oynamanın sırası değil...

Suskun, gözlerini kapadı. Işık, merhemi alnına, sol omzuna ve sağ dizine yedirerek sürdü.

- Bana saldıranlar şehri terk etmemi istiyorlardı.

- Merak etmeyin, onlar ağır bir cezaya çarptırılacaklar, babam da başka işçiler alacak. Ustabaşılık görevini kabul etmenizi çok istiyor.

- Başarılı olamamaktan korkuyorum...

- Babam size hayranlık duyuyor. Hakikat Meydanı'nda eğitildiğinizi bilmiyor, sırrınıza ihanet etmedim.

- Teşekkür ederim, Işık.

- Sizden bir şey rica ediyorum. Bir karar verirseniz ilk ben öğrenmek isterim. Işık, Teb kırımının temiz havası kokan keten bir örtüyü yarabının üstüne örttü. Suskun doğruldu.

- Işık, size söylemek istediğim bir şey...

Işık, mavi ve ışıltılı gözleriyle ona baktı, ama delikanlı genç kadının ne elini tutmaya ne de

duygularını ifade etmeye cesaret etti.

- Daima benden daha nitelikli birinin emrinde çalıştım ve başkalarının işini düzene sokamayacağımdan eminim... Beni anlayın.

- Bu kabul etmediğiniz anlamına mı geliyor?

- İmdatıma koşan çocuğa yardım etmekten başka bir şey düşünmemeliyim. O olmasaydı, belki de ölmüş olurdum.

- Haklısınız, diyerek hüzünlü bir sesle üstelemeyi bıraktı genç kadın. Düşüncelerinizin odak noktası sadece o olmalı...

-Işık...

- Özür dilerim, çok işim var.

Yumuşak ama durdurulması imkânsız bir hareketle odadan çıktı.

Suskun, onu yakalayıp kendisinin bir aptal olduğunu, ona kalbini açamadığını söylemek istedi. Kapanan kapı şüphesiz bir daha hiç açılmayacaktı. Işık'ı kollarına alıp onu öpücüklere boğmalıydı. Işık onun içine işlemiştir.

Merhem etkiliydi, ağrıları gitgide azaldı. Ama saldırganların emellerine ulaşamadıklarına üzülmüyordu. Çağırıyor duymadığına ve sevdiği kadınla evlenemediğine göre, yaşamak neye yarardı?

Kurtarıcısının masumiyeti kanıtlanınca, ortadan kaybolmaya karar verdi.

Onuncu bölüm

Duruşma günü geldi çattı. Vezir olgun, güvenilir ve tecrübeli bir yargıç seçmişti. Boynunun arkasında bağlanmış iki geniş kuşağın tuttuğu bol bir tunik giyen yargıç, ucunda Tanrıça Maat'm küçük bir yontusunun asılı olduğu altın bir kolye takmıştı.

Maat oturmuş, elinde şehrin anahtarını tutuyordu. Doğruluğu simgeleyen başının üzerindeki tüy, kuşların uçarken yönlerini bulmalarına yarıyordu. Adaleti ve dürüstlüğüyle, mahkemenin gerçek patronu oydu.

Yargıcın ayaklarının altında, gerçek bir hukuk devletini simgeleyen 40 buyruk esasının yer aldığı kırmızı bir kumaş vardı.

Yargıç:

- Maat'ın himayesi ve firavunun adıyla, duruşma başlamıştır. Gerçek, insanların nefesi olsun ve vücutlarından kötülüğü kovsun. Güçlü güçsüz herkesi aynı şekilde yargılayacağım, zayıfı kuvvetliden ayırmayacak ve kötülüğün öfkesini uzaklaştıracam. Pazarda cereyan eden kavgayı çıkaranlar içeri alınsın, diye duyurdu.

Suriyeli ve iki çömezi olayı inkâr etmeyip, mahkemeden af dilediler. Dört kâtip, bir işkadını, bir terzi kadın, bir yedeksubay ve bir tercümandan oluşan jüri, üçlüyü beş yıl kamu yararına çalışmaya mahkûm etti. Suçun tekrarı halinde, ceza üç katına çıkacaktı.

Cesur, yargıcın önüne geldiğinde, başını eğdi. Ne mahkeme üyelerinin sert ifadesinden ne de jüri üyelerinin asık suratından etkilenmişti.

- Adın Cesur ve kurbana yardım ettiğini iddia ediyorsun.

- Evet, bu doğru...

Polisler Cesur'un ifadesini doğruladıktan sonra, Suskun tanıklık etti.

- Saldırganlar bana arkadan saldırıp, zorla yüzüstü yere yatırdılar. Onlara karşı gelemedim ve bu çocuk yardımına koşmasaydı, belki de ölmüş olacaktım. Üçe karşı bir olmasına rağmen, oldukça cesur davrandı.

Yargıç onu onaylayarak şöyle dedi:

- Mahkeme heyeti bunu kabul ediyor, ama mecburî hizmet kâtibi, kaçarak suç işlediği için Cesur aleyhine şikâyette bulundu.

İlk sırada oturan görevli memnun bir şekilde gülümsedi. Suskun onu savundu:

- Cesur, yürekliliğiyle jürinin hoşgörüsünü kazanmalı. Bu gençlik hatası affedilemez mi?

- Yasa yasadır ve mecburi hizmet toplum refahı için önemlidir. Sobek ilerledi.

- Hakikat Meydanındaki polis teşkilatının başı olarak, Suskun'a katılıyorum. Yargıç kaşlarını çattı.

- Gerekçeniz ne?

- Hepimizin önem verdiği Maat yasasına olan saygım. Cesur bir çiftçinin tek oğlu olduğundan, mecburi hizmetten yasal olarak muaftır.

Yargıç:

- Kâtibin raporunda, bu önemli nokta belirtilmemiş.

- Demek ki bu sahte bir itiraf ve sahibi ağır bir şekilde cezalandırılmalı. Kâtip artık gülümsemiyordu.

Cesur, Nübyeliyi şaşkınlıkla izliyordu. Bir polis görevlisinin ona yardım edeceğini rüyasında görse inanmazdı. Yargıç emretti:

- Bu namussuz memuru tutuklayıp, Cesur'u hemen serbest bırakın.

Suskun, gözleri yargıcın göğsünü süsleyen Maat yontusuna takıldığından, kararı güçlkle duydu.

Hakikat Meydanı yani Maat Meydanı, herkesin indinde doğruluğun dile getirildiği, Altın Evi'nin gizine ermiş zanaatkarların sırrını öğrendiği ayrıcalıklı yerdi... İşte bu, Suskun'un bu ana kadar fark edemediği bir şeydi.

Gözlerini tanrıçaya diktiğinde, heyecandan kalbi çarptı. Yontu büyüyüp, muazzam bir hale geldi, mahkeme salonunu doldurdu ve gökyüzüne erişmek için tavanı deldi. Maat insanlıktan daha engindi, kâinat gibi yayılıyor ve ışıkla besleniyordu.

Suskun köyün evlerini, atölyelerini ve tapınağını gördü. Ve Hakikat Meydanı'na geri dönüp, çalışmasını isteyen Maat'ın sesini, çağırıyor duydu. Yargıç kızgın bir şekilde:

- Tekrar etmeyeceğim. Suskun, size memnun olup olmadığınızı soruyorum. Duydunuz mu?

- Evet evet, duydum!

Suskun, yavaşça mahkemeden çıktı. Bakışları, Hakikat Meydanı'nın koruyucusu olan batı doruğuna doğru yönlenmişti.

- Seninle konuşmak istiyorum, gerçekten çok tuhaf bir halin var, dedi Cesur.

İçini saran çağrıyla büyülenmiş olan Suskun, kurtarıcısını zorlukla tanıdı.

- Affedersin, sana çok teşekkür ederim, hayatımı sana borçluyum.

- Önemi yok. Araya girince çok eğlendim.

- Dövüşmeyi seviyor musun, Cesur?

- Köyde, kendini savunmayı bilmek gerekir. Bazen, ses tonu aniden hızla yükselir ve bir hiç uğruna kavga çıkar.

- Nerede oturuyorsun?

- Batı yakasında, ama aile çiftliğini ilelebet terk ettim. Çok susadım, ya sen?

- Hiç olmazsa, sana bir bira ikram edeyim.

Suskun bir fiçi aldı ve iki arkadaş, yol kenarındaki bir hurmanın gölgesine oturdular.

- Niçin aileni terk ettin?

- Babam gibi çiftçi olmak istemedim.

- Geleceğin hakkında ne düşünüyorsun?
  - Tek tutkum, resim. Yeteneğimi kanıtlayıp, eksiklerimi kapatacağım tek bir yer var, o da Hakikat Meydanı. Oraya sızmak ümidiyle yaklaşmayı denedim, ama bu imkânsız görünüyor. Yine de planımdan vazgeçmeyeceğim... Hayatımın tek amacı bu!
  - Cesur, henüz çok gençsin ve fikir değiştirebilirsin.
  - Emin ol ki bu olmayacak! Çocukluğumdan beri tabiatı, hayvanları, köylüleri ve kâtipleri inceler, onları resmederim. Sana göstermemi ister misin?
  - Memnuniyetle.
- Cesur, kurumuş bir hurma dalını keserek, yargıcın yüzünü, kolyesini ve Tanrıça Maat'ı temsil eden yontuyu, göze çarpan bir netlikle toprağa çizdi.
- İlk kez endişeliydi. Yeteneğinden emin olan ve eleştirileri ciddiye almayan Cesur, son derece sakin ve ağırbaşlı büyüğünün söyleyeceklerini sıkıntıyla bekliyordu.
- Suskun, bir süre bekledikten sonra:
- Başarılı sayılırsın, dedi. Doğuştan orantı hissine sahipsindir ve elin çok yatkın.
  - O halde... Sahiden yetenekli olduğumu düşünüyor musun?
  - Evet öyle düşünüyorum.
  - İnanılmaz! Ben özgür bir adamım ve resim çizmeyi biliyorum.
  - Yine de öğreneceğin çok şey var.
  - Kimseye ihtiyacım yok, diye bağırdı. Şimdiye kadar kendi başıma çaresine baktım ve devam edeceğim.
  - O halde, niçin Hakikat Meydanı hizmetkârlarının loncasına girmek istiyorsun? Çelişki, acemi sanatçıya bir kamçı gibi vurdu.
  - Çünkü... çünkü lonca resim çizmeme ve başka hiçbir şeyle uğraşmadan bütün gün boyamama izin verecek.
  - Sana ihtiyaçları olduğunu mu sanıyorsun?
  - Onlara en iyisi olduğumu kanıtlayacağım.
  - Kibir ve kendini beğenmişlikle bunu yapamazsın.
  - Kendini beğenmişlik değil, ama ateşten daha yakıcı bir arzu bu! Oraya gitmem gerektiğini biliyorum ve ne olursa olsun gideceğim.
  - Bunun için arzu yeterli olmayabilir. Cesur gözlerini gökyüzüne kaldırdı.
  - Bu sadece arzu değil, bir çeşit çağrı; o kadar güçlü, o kadar buyurucu ki, ona cevap vermeden yapamıyorum. Hakikat Meydanı, benim gerçek vatanım, başka hiçbir yerde değil, orada yaşamalıyım... Ama sen anlayamazsın.
  - Anladığımı sanıyorum. Cesur, şaşkınlıkla gözlerini açtı.
  - Sen bunu, bana kanın kaynadığı için söylüyorsun, ama kendine ve heyecanlarına fazla

hâkimsin, bu nedenle de beni anlamam imkânsız.

Suskun, durumu izah etti:

- Hakikat Meydanı, benim köyüm.

On birinci bölüm

Cesur, Suskun'un omuzlarını öylesine şiddetle sıktı ki, Suskun ezildiğini sandı.

- Gerçek olamaz, bu imkânsız... Sen benimle dalga mı geçiyorsun?
- Beni daha iyi tanıdığın zaman, öyle biri olmadığımı öğreneceksin.
- Ama öyleyse... Hakikat Meydanı'na nasıl girileceğini biliyorsun.
- Tahmin edemeyeceğin kadar zor bir şey. Yeni bir zanaatkarı işe almak için, loncanın bütün üyelerinin, firavunun ve vezirin onayını almak şart. Ve heykeltıraş ya da ressam soyundan gelmek tercih sebebi.
- Dışarıdan kimse alınmıyor mu?
- Sadece, Karnak gibi tapınakların hizmetindeki şantiyelerde uzun süre izlenen insanlar.
- Hiçbir şansım olmadığını mı anlatmaya çalışıyorsun? Ama vazgeçmeyeceğim.
- Tabii ki, kabul heyetine takdim olmak için, borcunun olmaması, bir koltuk imal etmek için tahta, katlanabilir bir sandalye, deri bir çanta gerekiyor.
- Küçük bir hazine.
- Yeni başlayan birinin, yaklaşık yedi aylık maaşı. Bu, işi bildiğinin kanıtı.
- Ben marangoz değil, ressamım!
- Hakikat Meydanı'nın bazı zorunlu istekleri vardır, bunu değiştiremezsin.
- Başka neler var?
- Hepsi bu.
- Ya sen, köyü niye terk ettin?
- İsteyen herkes çıkmakta özgürdür... Ben, oraya gerçekten girmemiştim.
- Ne demek istiyorsun?
- Orada büyüdüm, olağanüstü insanlarla tanıştım ve ailem heykeltıraş olacağını ümit ediyordu.
- Ret mi ettin?
- Hayır, diye yanıtladı Suskun, ama sahtekârlık yapmadım. Gerekli şartları yerine getirmiştim, orada yaşamaya devam etmek arzusundaydım, ama en önemli şey eksikti; çağrıyı duymamıştım. Bunun için, bir gün kulaklarımın açılacağı umuduyla yolculuğa çıkmaya karar verdim.
- Yaa... Peki kulakların açıldı mı?
- Bugün mahkemede... başıboş geçen onca yıldan sonra. Sana çok şey borçluyum Cesur, sana nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum. Sokakta müdahale etmeseydin, o yargıcın önüne asla çıkamaz ve çağrıyı duyamazdım. Maalesef, sana yardım edemem. Her aday kendi başının çaresine bakmak zorundadır. Birinden yardım alırsa, isteği reddedilir.

-Ya sen... Kabul edileceğine emin misin?

- Hiç de değil. Beni tanıyanlar, lehimde konuşacaklardır; ama fikirleri, terazide ağır basmayacak.

Cesur:

- Hakikat Meydanı hakkında tüm bildiklerini bana anlat, diye tutturdu.

- Benim için, diğerleri gibi sıradan bir köy. Bana hiçbir sırrı öğretilmedi.

- Ne zaman oraya gideceksin?

- Hemen yarın.

-Ama... çanta, katlanan sandalye, tahta?

- Hepsini bir arkadaşına emanet olarak bırakmıştım.

- Senin geçiş iznine ihtiyacın olmayacak.

- Doğru, beş tabyayı geçip, kendimi kabul heyetine takdim etmeme izin verilecek. Ama belki, daha uzağa gidemeyeceğim.

- Sen olgun bir adam olmuşsun bile, taş gibi sabırlı, dağ gibi sakınsın... Lonca senin tarzındaki ve karakterindeki adayları takdir etmeli.

- Önemli olan çağrıyı duymak ve kabul etme izni olan zanaatkarları bu konuda ikna etmek.

- Bu durumda, ben başaracağım. Suskun ellerini Cesur'un omzuna koydu.

- Bunu, tüm kalbimle dilerim. Kader bizi ayırsa bile sana olan borcumu unutmayacağım.

Suskun çömleri taşıdığı eşek sayesinde, Işık'ın bahçesinin yolunu buldu. Güney rüzgârı çıkmıştı ve azgm dalgalar Nil'i hareketlendiriyordu. Kumlar uçuşuyor, hayvanlara, insanlara ve evlere savruluyordu.

Suskun, kır eşiği bir ahırın kuytusunda süt veren iki ineğin yanına bıraktıktan sonra hem sakın hem karmakarışık duygularla patikanın yolunu tuttu. Sakindi zira çağrıyı duymak, şüphe duymadığı güçlerini açığa çıkarmıştı; Cesur gibi, Hakikat Meydanı'nın kapısını aşır sırlarını tanımaya karar vermişti. Karmakarışık duygular altındaydı, zira kabul heyetini ikna etmeyi başarırca, sevdiği kadını kaybedecekti.

Şiddetli rüzgârın estiği bahçe boştu. Suskun, Işık'la beraber ektiği yeni bitkilere uygulanarak baktı. Işık'ın yanında kalarak onların büyümesini görmeyi, günbegün onlara bakmayı, onların açma ritminde yaşlanmayı çok isterdi. Ama Maat ve Hakikat Meydanı'nın çağrısı o kadar emrediciydi ki başka seçeneği yoktu; kaybettiği vatanına yeniden kavuşmak ve sırlarını delmek istiyordu.

Boş geçen yıllar, unutulmuş şüpheler... Suskun içinden çıkamayacağını sandığı sonu olmayan bir gece geçirmiş gibi hissediyordu kendini. Mucize eseri girdiği bir maceranın eşiğindedi ve başarması gerekiyordu.

- Beni mi atıyordunuz? Işık, omzunda yün bir şalla, sıkıntılı bir ifadeyle karşısında duruyordu. Bir kulübede sığınmıştım, diye açıkladı. Geleceğinizi ümit ettim.

- Kesin cevabımı ilk öğrenmek isteyen sizdiniz, işte sözümü tutuyorum.

- Ustabaşılığı kabul etmiyorsunuz değil mi?

- Evet, ama size açıklamak istediğim çok özel bir sebep yüzünden.

Genç kadının mavi gözleri hüznüydü.

- Gerek yok.

- Yalvarırım, beni dinleyin!

Suskun ona yaklaşıncaya, Işık uzaklaşmadı.

- Size sarılabilir miyim?

Işık cevap vermeyip, hareketsiz kaldı. Suskun kırılacak-mış gibi duran Işık'a şefkatle sarıldı. Genç kadının kalbinin de kendi kalbi gibi hızla attığını duydu.

- Sizi bütün kalbimle seviyorum, Işık. Siz hayatımın ilk kadınısınız ve sizden başka biri olmayacak. Sizi çok sevdiğim için, sizi asla mutsuz görmek istemem.

Işık, bu mutluluk anının tadını çıkararak, kendini Suskun'a bıraktı.

- Senden korkmalı mıyım Suskun?

- Hakikat Meydanı'nın çağrısını duydum ve cevap vermek zorundayım. Eğer kabul edilmezsem yaşama gücümü yitirip hayata küserim. Eğer lütfedilip kabul görürsem, yaşamım bu ülkeden uzakta, zanaatkarlar köyünde geçecek.

- Kararından dönemez misin?

- Işık, çağrıyı duydum. Sana duyduğum aşk kadar kuvvetli. Onu unutmak mümkün olsaydı, bunu yapardım. Ama ne başkasına ne de kendime yalan söylemek istiyorum.

- Köyden bir kadınla mı evleneceksin?

- Hiç evlenmeyeceğim. Her gün seni düşünerek bir bekâr evinde oturacağım.

- İçeri mi kapanacaksın?

- Ara sıra seni görmek için Hakikat Meydanı'ndan çıkabilirim, ama bu bize acı vermez mi?

- Öp beni.

Vücutları, şiddet ve şefkatle birleşti. Birbirlerine kenetlenmiş bir durumda, onları güney rüzgârından koruyan, bol yapraklı keçiboynuzu ağacının altına uzandılar.

Batan güneşin ışığı altında sevişirlerken, Kapkara kulak kesilmiş, nöbet tutuyordu.

On ikinci bölüm

Cesur katlanabilir iskemle, tahta ve deri çantayı temin etmek için üç çözüm yolu düşündü. Birincisi, onları satın almaktı, ama delikanlının takas edebileceği hiçbir şeyi yoktu; ikincisi, babasından istemektir ama artık hiç sevmediği o adamı bir daha görmeyecekti; üçüncüsü ise, yakalanma tehlikesini göze alarak çalmaktı. Fakat hapis cezası onu Hakikat Meydanı'ndan ilelebet uzaklaştırabilirdi. Bir de, zanaatkarların sorgusu sırasında, ona parasının menşei sorulacak ve Cesur yalan söylemek zorunda kalacaktı. Maskesi düşerse de köyün kapısı bir daha açılmamak üzere kapanacaktı.

Tek bir çaresi vardı; istenenleri teinin edebilmek için çalışmak mecburiyetindeydi. Yedi aylık zahmetli bir çalışma... Bu çok uzun bir süreydi! Bu süreyi kısaltmak için uykusundan feragat edecek ve bir an evvel loncaya kendini takdim edecekti.

Cesur bir taburenin üzerinde pinekleyen bir ihtiyarı gözüne kestirdi.

- Seni uyandırdığım için özür dilerim, Amca. Bana, sepicilerin mahallesine giden yolu gösterebilir misin?

- Orada ne yapacaksın, küçüğüm?

- İş arayacağım.

- Pek iç açıcı bir meslek değildir... Daha iyi bir fikrin yok mu?

- Bu benim işim...

- Keyfin bilir, küçüğüm... Kuzeye doğru git, şehirden çık, hurmalığı solunda bırak, sonra dümdüz git, kokuyu aldığında orayı buldun demektir.

Cesur, ihtiyarın tarifi sayesinde, sepicilerin mahallesini bulmakta zorlanmadı.

Derileri yumuşatmak için kullanılan ve içi sidik, gübre, tanen dolu büyük kaplardan, insanın burnunun direğini kıran korkunç bir koku yayılıyordu. Koyunların, keçilerin, ineklerin, ceylanların ve daha başka çöl hayvanlarının derileri depolarda biriktiriliyordu. Kemer, kayış, sandalet ve pazar tulumları tezgâhlara yerleştirilmişti.

Cesur'un gözü çok şık bir deri çantaya takıldı. Elli yaşlarında, tıraş olma vakti gelmiş bir adam yoluna çıkarak:

- Bir şey mi arıyorsun? diye sordu.

-iş

- Tecrüben var mı?

- Çiftçiyim.

- Niçin tarlanı terk ettin?

- Bu beni ilgilendirir.

- Pek kibar değilsin, bakıyorum!

- Siz patron musunuz?

- Olabilir... Deri çantama bakışını hiç beğenmedim. Bence sen iş aramıyor, birkaç güzel parça çalmak istiyorsun.

Cesur gülümsedi.

- Yanılıyorsunuz. Maalesef çalışmak zorundayım.

- Sana en büyük iyiliği yapıp, başka bir şey vereceğim. Sepici parmaklarını şaklattı. İki işçi, tuz ve yağla derileri esnekleştirdikleri atölyeden çıktılar. Alınları basık, göğüsleri genişti.

- Çocuklar, şu sümüklüye cezasını verin. Herhangi birine şikâyet edebileceğini sanmıyorum, bir daha bizden bir şey çalmaya kalkışmayacaktır.

İki işçinin kaba yüzleri, sadist bir gülümsemeyle canlandı. Patronlarının onlara sunduğu bu zevkli işe çok sevinmişlerdi. Birbirlerine bakarken, Cesur ilkinin üzerine atlamıştı bile. Çenesine indirdiği şiddetli bir tekmeyle onu daha iyi bir dünyaya göndermişti. Aptallaşan arkadaşı karşı koymaya çalışmış, ama çok ağır olduğu için yumruğunu boşa sallamıştı. Buna karşılık, Cesur'un yumruğu tam isabet edip, düşmanının ensesinde patlamıştı. Sararan patron tezgâha dek geriledi.

- istediğini al ve defol!

- Kendime güzel bir deri çanta alabilmek için çalışmak istiyorum. Sonra buradan gideceğim.

- Bu çok pahalı bir şey. Sana daha ucuzunu öneriyorum?

- Pahalısını tercih ederim. Patron bir şartım var; bana tatil ve saat kısıtlaması olmayacak. Kaybedecek vaktim yok, en kısa zamanda bu çantayı almalıyım. Nereye yerleşeyim?

- Beni izle...

Sepici, Cesur'un iş gücüne şaşırıldı. Hiç yorulmadan, şafak vakti kalkıyor, hiçbir şeyden yakınmıyor ve ona iş dayanmıyordu. Üç ayaklı tahta bir sehpanın üzerine yayılmış olan deriyi esnetip çekip uzatmak için gerekli olan hareketleri kısa sürede çözüp, işi başarıyla halletti.

Delikanlı mesleği kolayca öğrendiğinden, patronu ona birinci kalite deriyi kurutmaksızın yıkayıp yağlamak için gerekli olan el çabukluğunu göstermişti. Bir akşam, diğer işçilerin atölyeden çıkmalarından sonra, patron Cesur'a yaklaştı.

- Arkadaşlarınla hiç ilgilenmiyorsun.

- Hepsi kendi halinde. Hayatımı burada geçirip, arkadaş edinmek niyetinde değilim.

- Belki de haklısın... Bu, tahmin ettiğin kadar küçümsenecek bir meslek değil.

Şuna bak...

- Bunlar akasya yemişi.

- Bu yemişlerde, ağacın kabuğundaki kadar tanen vardır ve bu madde, özel parçalar için şart olan gerçek bir tabaklama yapmayı sağlar. Mesela, şahane bir deri çanta veya daha iyi bir şey...

- Beni sadece çanta ilgilendiriyor.

- Bir görevlinin, Karnak Tapınağı'nın sırlarıyla ilgili olarak yazdığı papirüsleri koyacağı bir kutu siparişi aldım... Eğer istersen, sana da bir kopyasını yaparım ve çalışarak bana ödersin.

- Çantadan başka mı?

- Tabii ki.

- Bana bunu niçin teklif ediyorsunuz?

- Bu çantayı bu kadar çok istediğine göre, amacın birinin gözlerini kamaştırmak olmalı... Fazladan bir kutuyla, başarın kesin olabilir. Beni şaşırtıyorsun. Senin gibi birine hiç rastlamamıştım. Seni sağ kolum yaparsam, daha parlak bir geleceğin olur. Bütün çocuklarım kız; mesleğimi birinin devam ettirmesi lazım.

- Beni ilgilendiren tek şey çanta. Fazladan bir kutuya, hayır diyemem. Geri kalan şeyler için burada yaşlanmayacağım.

- Fikrini değiştireceksin.

- Sakın buna güvenmeyin.

- Göreceğiz oğlum, göreceğiz.

Cesur'un kendine gelmesi için, üç veya dört saatlik uykuya ihtiyacı vardı. Önceleri tabakhane de yatıyordu; sonraları sazlardan yaptığı bir kulübede kalmaya başladı. Havalarda ısınmaya yüz tuttuğu ve patronu ona kaba ketenden bir örtü lütfettiği için, delikanlı bu köhne yere tahammül ediyordu.

Küçük odasına girdiğinde, gece çoktan olmuştu. O anda, birinin varlığını hissetti.

- Kim var burada? Örtü kımıldadı.

Cesur, örtüyü kaldırdığında, elleriyle göğüslerini ve cinsel organını beceriksizce örtmeye çalışan çıplak bir kız gördü. Ne çirkin, ne de güzeldi; yirmi yaşlarında olmalıydı.

- Sen de kimsin?

- Patronunun yeğeniyim. Atölyede dikkatimi çektin. Çok hoşuma gittiğin için, daha fazla bekleyemedim.

- Haklısın, güzelim.

Kız sırtüstü uzanıp, peştamalını çıkaran delikanlıya kollarını uzattı. Cesur:

- Eksikliğini duymaya başlamıştım, diye itiraf etti. Tam zamanında geldin.

Kedi gibi mırıldanan kız, atletik vücutlu delikanlıyı kendine çekti. İyi bir iş, parlak bir gelecek, keyifli bir patron, hoş ve biraz vahşi bir metres... Cesur daha ne isteyebilirdi ki?

On üçüncü bölüm

Suskun, Işık'ın babasına gideceğini söylediğinde, adam şiddetli bir tepki vermiş ve emanet ettiği evin inşaatını bitirmeden giderse, onu mahkemeye vermekle tehdit etmişti.

Sorumluluklarının bilincinde olan Suskun, manevî kontratım yerine getirmeden Teb'den ayrılmayacaktı.

İşvereni sakinleşip oturmasını rica etti.

- Kusura bakma, birden parladım.

- Haklıydınız. Şantiyeye tek başıma uğraşmak zorunda kalsam bile, işi sonuna dek sürdüreceğim.

- Niçin ustabaşım olup, kızımın evlenmeyi reddediyorsun?

- Kızınız size bundan bahsetmedi mi?

- Hayır, ama üzgün olduğunu seziyorum. Başka kim yüzünden olabilir ki?

- Doğru, kızınızı seviyorum.

- O halde hiç anlamıyorum! Eğer o reddediyorsa, ben onu ikna ederim.

- Sizce o bu kadar itaatkâr mı?

- Olması gerekir.

- Onun kafasını karıştırmayın, kararımdan dönmeyeceğim.

- Niçin bu kadar inat ediyorsun?

- Çünkü Hakikat Meydanı'nın loncasına girmeye niyetliyim.

-Ama... Bu imkânsız. Seni kim destekleyecek?

- Ben, zanaatkarlar köyünde büyüdüm.

- Demek olay buydu... İşte niçin diğerleri gibi çalışmadığın anlaşıldı. Hiçbir bahanenin kararını değiştiremeyeceğini tahmin ediyorum.

- Gerçekten de öyle....

- Ben de üzgünüm. Üçümüz mutlu günler yaşayabilirdik. Suskun, bu evi bitirince gidebilirsin.

Cesur, normalde üç ay sürecektir işini on beş günden az bir sürede bitirdi. Hiçbir işçi, derileri onun gibi tabaklayamıyor ve onun derileri en çabuk ve en iyi fiyata satılıyordu. Dikkatli davranıp, her hareketini özenle tartıyor ve tabaklamadan önce, gerektiği kadar uzun bir süre deriyi temizliyordu. Delikanlı, leke bırakacak yağlan yok ederek, derinin kalitesini artırıyordu ve sadece bir mülk sahibinin alabileceği bir çift sandalı bitirmişti.

Cesur, keçi derisinden, madenî kenarlıklarla sağlamlaştırılmış ve bir süvari teğmeninin kalkana çaprazlama koyacağı yumuşatılmış şeritleri, yarım daire şeklinde bıçağı olan bir falçatayla kesiyordu.

- Yeni çocuk sen misin?

Ses, sert ve otoriterdi. Cesur sırtı dönük, çalışmasına devam etti.

- Ben Teğmen Mehi'yim ve bana sırtını dönmenden hiç hoşlanmadım.

- Ben müşterilerle ilgilenmiyorum. Patronu görün.

- Beni ilgilendiren sensin. Vahşi bir boğa kadar kuvvetlisin ve iyi dövüşen iki çam yarmasını alt etmişsin.

- Fazla yorulmadım... Birbirlerine çarptılar.

Mehi, Cesur'u kolundan tutarak kendisine bakmaya zorladı.

- Benimle alay edilmesinden nefret ederim evlat!

- Beni hemen bırakın.

Atletik yapılı gencin siyah gözleri o kadar öfkeliydi ki, Mehi elini gevşetip bir adım geriledi.

Cesur yuvarlak yüzlü, kafatasına yapışmış koyu siyah saçları olan küçük bir adamla karşı karşıyaydı. Kalın dudakları, tombul el ve ayakları, geniş ve güçlü bir gövdesi vardı. Subay kendinden emin görünüyordu, koyu kahverengi gözlerinden kibir fişkınyordu.

- Bana saldırmaya cesaret edebilir miydin?

- Sizden sadece bana saygı göstermenizi istiyorum.

-Tamam, evlat. Kalkanım nerede?

- Onunla uğraşıyorum.

- Göstersene. Cesur istenileni yaptı.

- Çivi ve madenî plaka ilave etmek gerekecek. En iyi askerlerin bile gözlerini kamaştırarak sağlamlıkta bir kalkan istiyorum.

- Elimden geleni yaparım.

- Tabakhaneden orduya geçmek istemez misin? Yeteneğin sayesinde hemen orduya alınırsın.

- Askerlik beni hiç cezbetmiyor.

- Yanılıyorsun, birçok avantajları var.

- Sizin için öyle olabilir, benim için yok.

- Gençsin ve coşku dolusun, arkadaşım! Emrimde çalışsaydın, esnek davranmayı öğrenirdin.

- Ben esnekliği, deri işlerinde öğreniyorum.

- Fikir değiştirirsen, Teb'deki ana kışlaya gel ve teğmen Mehi'yi bul. Bu arada, kalkanımı hemen bitir. Yarın bir asker gönderip onu aldıracağım. Subayın gidişinden hemen sonra, patron atölyeye geldi.

- Cesur, her şey yolunda mı?

- İyi geçindiğimiz söylenemez.

- Bu Mehi nüfuzlu ve sözü geçen bir adam. Çok hırslı ve yakında terfi edeceği fısıldanıyor. Kalkanını bitirdin mi?
- İsterseniz, bu gece bitebilir.
- Mehi'yi kızdırmasan iyi olur.
- Yarın akşam, deri çantayı almak için gerekli işleri bitirmiş olacağım.
- Biliyorum, biliyorum. Bunu daha sonra konuşuruz.

Cesur uyandığında, patronun yeğeni karnında uyuyordu. Delikanlı, kendisini mest eden harika kalçalara birkaç saniye hayranlıkla baktı, ama ardından gözleri güneşin ilk ışıklarına kaydı. Güneş ışıkları kamış duvarı delip yerdeki iki eşyayı aydınlatıyordu: deri bir çanta ve kutu. Cesur onlara dokunmak için kalktı, birinci kaliteydiler.

Yeğen yan uyanıktı, tatsız bir sesle sordu:

- Onlar hoşuna gidiyor mu?
- İki küçük harika.
- Göğüslerim gibi mi?
- Nasıl kabul edersen.
- Patron sana onları hediye ediyor.
- Yanılıyorsun, güzelim. Ben onları çalışarak elde ettim.
- Ne zaman evleniyoruz?
- İstiyor musun?
- Evet, çünkü tabakhane senin olacak.

Cesur, poposuna bir şamar patlatarak onu ödüllendirdi.

- Gün iyi başlıyor.
- Çabuk gidip patronu gör, sonra daha da çabuk bana geri dön, dedi uyuşuk bir sesle.

Suskun, pastacının ikinci kansı ve çocuklarıyla beraber oturacağı Teb evini bitirdikten sonra, şafak vakti şantiyeden ayrıldı. Kontratı dolmuştu, doğu yakasını terk edip gemiye binerek Hakikat Meydanı'nın yolunu tutabilirdi.

İçinden yüz kez bahçeye koşup, Işık'ı son bir kez daha görmek geçti. Ama ayrılık acısını daha da artırmış olmaz mıydı?

Suskun, artık onu düşünmemek için kendini işine verdi, ama yüzü gözlerinin önünden gitmiyordu. Onunla konuşmaktan vazgeçmek zaten bir yıkımdı ve şehirden ayrılma vakti gelmişti. Birkaç gün daha kalsa, gitme cesaretini yitirebilirdi. Sabah yeli esiyordu. Yük dolu gemi, rüzgâr ve akıntıdan yararlanmak için verevine ilerleyerek Nil'i geçti. Uykulu yolcular geceyi gemide geçirdiler. Suskun, kıyıya atlayan ilk kişi oldu, kısa yokuşu tırmandığı anda donakaldı. Işık, oradaydı, bir hurma ağacının altına oturmuştu. Genç kadına doğru atılıp, kalkmasına yardım etmek üzere elini uzattı. Işık: - Seninle geliyorum, dedi.

On dördüncü bölüm

Sepici ekmek parçasını bırakıp, Cesur'a doğru koştu.

- Nereye gidiyorsun?

- Sıkı çalıştım, paramı aldım ve buradan gidiyorum.

- Saçma! Yeğenim hoşuna gitmiyor mu?

- Harika bir poposu var, ama kuş beyinli.

- İşimi devralmak istemiyor musun?

- Söylediklerimi duymadın mı? İstedığimi almak için gelmiştim ve sana söylediğim gibi aldım. Şimdi de yola çıkıyorum.

- İyi düşün, Cesur.

- Elveda, Patron.

Tabakçılığı hemen unutan delikanlı, bir koltuk imal etmek için gerekli tahtayı nasıl bulacağını düşünmeye başladı. Onu güzel deri kutusuyla takas edebilirdi, ama kutuyu da bırakmak istemiyordu. Ona, Hakikat Meydanı'nın kapısına dayanmak için fazladan bir üstünlük kazandırmaz mıydı?

Bir marangoz dükkânında iş bulup, tabakçada daha fazla zaman kaybetmemeliydi. Delikanlı, sabahleyin yirmi kadar çirak, bir o kadar da işinin ehli usta çalıştıran ve sağlam, ama basit eşyalar yapan bir atölye patronuna gitti. Altmış yaşlarında, gürbüz görünümlü, ince bir bıyığı olan patronun rahat bir hali vardı.

-Adın ne?

- Cesur.

- İş tecrüben?

- Çiftçi ve sepici.

- Çıkarıldın mı?

- Hayır, kendim çıktım.

-Ne sebeple?

- Bu beni ilgilendirir.

- Beni de ilgilendirir, oğlum. Cevap vermeyeceksen, başka yere git. Marangozun saldırgan ses tonu Cesur'un hoşuna gitti, kavga etmek istedi.

- Babam dar görüşlü ve zayıf bir adamdır; yanında çalıştığım sepici aptal bir fırsatçıydı... Her ikisinin de mesleğine devam edebilirdim, ama daha iyi bir usta arıyorum.

Marangoz, şaşkınlığını gizleyemedi.

- Kaç yaşındasın?

- On altı. İri yapılı olduğumdan beni daha büyük sanıyorlar. Beni işe alıyor musunuz,

başka bir yere mi gideyim?

- Tam olarak ne istiyorsun?

- Katlanabilir tahta bir iskemle ve bir koltuk imal etmek için gerekli tahtayı almama yarayacak işgününü mümkün olduğu kadar çabuk doldurmak.

- Fiyatları biliyor musun?

- Bir tembel için, kendini yormadan beş iş ayı. Benim için ise en fazla bir ay.

- Hiç uyumaz mısın?

- Elimde iş varsa, mümkün olduğunca az uyurum.

-Ya sonra...

- İstediyimi elde edince, buradan gideceğim.

- Mesleğin inceliklerini öğrenmek seni ilgilendirmiyor mu?

- Söyleyecek başka bir şeyim yok. Karar vermek size düşüyor.

- Tuhaf bir herifsin... Burada, emirleri ben veririm ve kafa tutanları sevmem.

İtaat etmeyi kabul edersen, deneyebiliriz.

- Hemen başlıyor muyum?

- Tahtaya ihtiyacın olduğuna göre, odunu kendin keseceksin. Oduncum, sana nasıl balta kullanacağım öğretecek.

Işık ve Suskun yer yer hurmalıklar ve firavuninciri koruluğuyla kesilen buğday tarlaları boyunca, ağır ağır Hakikat Meydanı istikametine doğru ilerliyorlardı. Suskun ona bir açıklamada bulundu: - Burası diğer köylere benzemez. Oraya seni kabul etmezler.

- Karıkoca olup, aynı çatı altında otursak bile mi? Suskun, Işık'ı kollarına almak için durdu.

- Bunu istiyor musun... Gerçekten bunu istiyor musun?

- Şüpheli mi var?

Hava hiç bu kadar hoş, gökyüzü berrak, güneş ıslık ıslık olmamıştı. Ama Suskun bu mutluluğun fazla sürmeyeceğini biliyordu.

- Diğer kadınlar senin orada kalmanı imkânsız hale getirip, gitmeye mecbur edecekler. Seni kabul ettirmeye, senin sadece benim karım olduğuna değil, Hakikat Meydanı'nda yapılan işe de yabancı olmadığına ikna etmeye çalışacağım onları, ama...

- Buna gerek olmayacak.

Böylece Işık, ısrarından vazgeçti. Arzusunun imkânsız olduğunu anlamıştı. Tekrar lafa girdi, sakin ve kararlıydı.

- Buna gerek yok, zira ben de çağırımı duydum.

- Nasıl?

- Hayranlıkla suskunluk tanrıçasının bulunduğu batı tepesini seyrederken duydum.

Firavunların ve kanlarının ölümsüz ruhlarının dolaştığı yasak vadileri o korumuyor mu? Hakikat Meydanı zanaatkârlarının gizli koruyucusu o olamaz mı? Rüzgâr sesini bana duyurdu ve kalbimi çaldı. Şimdi, hayatımı onu keşfedip tanımaya çalışarak ve ona hizmet ederek geçireceğimi biliyorum. Ve bu görevi yerine getirebileceğim tek bir yer var.

- Bütün gücümle sana yardım edeceğim Işık ve sensiz köyün kapısından geçmeyeceğim.

Gözleri batı tepesine yönelmiş bir halde el ele, Hakikat Meydanı'na doğru ilerlemeye devam ettiler. Onları birleştiren aşk, bundan böyle asla ayrılmaz kılıyordu. Hayati, maddî ve manevî bütün yönleriyle, beraber yaşamak istiyorlardı. Maruz kalacakları olaylar ne olursa olsun, ne yalanacaklar ne de pişmanlık duyacaklardı; başarısızlığa uğradıkları takdirde, pes etmeyeceklerdi. Köye çıkan iki yol vardı. İlk yol, Büyük Ramses'in milyonlarca yıllık tapınağı Ramesseum'a çok yakındı, ama sadece Hakikat Meydanı'ndan gelen zanaatkarların geçmesine müsaade eden askerlerce kapatılmıştı, ikincisi, köye varmaya çalışanların geçmelerine izin verilen tek yoldu.

Işık ve Suskun, Firavun III. Amenofis'e sadık kalan büyük bilge Hapuoğlu'nun tapmağını sağ taraflarında bıraktılar; yakınlarda da III. Amenofis'in muhteşem tapmağı yükseliyordu. Önemli tanrıların gömülü olduğu Ceme Tepesi de sollarında kalmıştı. Ekili alandan çıkararak çöle girdiler.

Beş tabyadan ilki, Teb'in batı yakasındaki milyonlarca yıllık, büyük ve yüce mezarın bulunmasıyla adı kutsal alana çıkan yerin sınırını belirtiyordu. Kısa adı "Mezar" olan kurum, firavunların ve kanlarının ebedî istirahatgâhlarnı kazıp süslemekle görevli zanaatkarları bir araya topluyor ve arazisi, Hakikat Meydanı'ndan başka, Krallar ve Kraliçeler vadilerini barındırıyordu.

Işık, hem çok yakın hem de çok uzak olan başka bir dünyada maceraya atıldığı hissine kapıldı. Bu dünyada da insanlar sevmeye, acı çekmeye ve günlük dertlerle boğuşmaya devam ediyorlardı, ama işleri sonsuzluğu biçimlendirmeye dayanıyordu.

Işık, çağrıyı duyduğundan beri, Suskun'u farklı bir tarzda algıliyordu. Varlığı, onu büyüleyen bir yaratma arzusuyla yanıp tutuşuyordu, ama bunu somutlaştırmak için bazı gereçlere ihtiyacı vardı.

Muhafızlar her zamanki gibi sevimsiz görünüyordu.

- Geçiş kâğıtlarınız.

-Yok.

- O zaman, geldiğiniz yere dönün.

- Ben Hakikat Meydanı'nın Ekip Şefi Yetkin Neb'in oğlu Suskun'um. Babama, yolculuğumun bittiğini ve eşimle beraber köye girmek istediğimi haber verin.

- Yaa... Şefe haber vermem lazım. Şimdilik burada bekleyin.

Muhafız bu isteği bir meslektaşına ilettiler, o da 2. Tabya'ya gitti ve aynı sahne, tabyadan tabyaya, Şef Sobek'in bürosuna kadar tekrarlandı. Sobek, çiftin beş duvarı aşp gelmesine izin verdi. Işık ve Suskun şefin bakışlarından başaramayacaklarını hissettiler.

Sobek, kendini beğenmiş bir ses tonuyla konuştu.

- Hikâyeniz bana inandırıcı gelmiyor. Eğer bana yalan söylüyorsanız, bunu pahalıya ödersiniz.

On beşinci bölüm

Şef Sobek misafirlerine oturmalarını söylemedi. İyi uyuyamamış, soslu baklayı hazmedememişti, sıcaktan bunalıyordu ve canının sıkılmasına hiç tahammülü yoktu.

Suskun, sakin bir şekilde sordu:

- Ekip Şefi Neb'i tanıyor musunuz?

- Sen beni ne sanıyorsun? Tanımadığım sensin! Neb'in de oğlu yok.

- Evet, resmî olarak yok...

- Ne diyorsun?

- Ailem ölünce, Neb beni evlat edindi. Hakikat Meyda-nı'nın zanaatkarları gözünde oğlu oldum. Siz de, görevinizde yeni olduğunuz için, benden bahsedildiğini ilk kez duydunuz.

Sobek, sağ elinin ayasıyla alnına vurdu.

- Bütün bu öyküler, bütün bu sırlar... Bütün bunların doğruluğunu nasıl öğreneceğim? Köye girme iznim yok!

- İzin verin, ana kapıdaki nöbetçiyle konuşayım. O babama haber verir.

- Kabul etti diyelim... Peki ya bu kadın kim?

- Eşim, Işık.

- Kimin kızı?

- Doğu yakasından bir işverenin...

- Ah... Demek ki bu köyde oturmuyor.

- Henüz oturmuyor, ama burada benimle yaşayacak.

Sobek başparmağını suçlayıcı bir şekilde Suskun'a doğru uzattı.

- Evli olduğunuzu kanıtlayan ne?

- Hiçbir resmî belgenin gerekli olmadığını biliyorsunuz.

- Aynı çatı altında yaşamanız gerektiğini de biliyorum... Ya bu çatı nerede?

- Eğer bizim buradan çıkıp, yardımcılar mahallesine varmamıza izin vererseniz, gösteririm.

- Pekâlâ, oraya gidelim.

Loncanın yardımcı personeli olan bazı zanaatkarların köy surlarının dışında, ev yapma hakları vardı. Güçlü kolları, kısa bacakları, sakalları olan kırk yaşlarındaki Suriyeli Demirci Obed de onlardan biriydi. Madenî aletleri imal ve tamir ediyordu.

Obed, Suskun'u görünce hemen demirhaneden çıkıp ona doğru seğirtti. Sevincini göstermek için Suskun'un omzuna vurduğunda, delikanlıyı neredeyse düşürüyordu.

- Nihayet döndün! Ben de kaybolduğuna inanmışım. Kâtip Ramose hasta, baban da ümidini yitirmek üzereydi.

Sobek, öfkeli bir şekilde müdahale etti.

- Benimle alay mı ediyorsun? Bu ev senin değil, Obed'in. Demirci söze girdi.

- Şef, sorunun nedir?

- Bu adam, bu kadınla evli olduğunu iddia ediyor, ama evleri yok. Obed, hayranlıkla Işık'ı süzdü.

- Gökyüzünün ve toprağın bütün tanrıları adına, ne kadar güzel! Benimle evlenmek isteseydi, bir an bile tereddüt etmezdim. Şef, sen olayları tam olarak bilmiyorsun. Ben odamı bu genç çifte miras bırakıyorum. Herkesin gözü önünde girecekler ve kendi evleri olacak; burada hayatlarını geçirecekler.

Sobek, hiddetlenip, bahane bulmaya çalıştı.

- Eğer bu kız razı değilse, eğer bu ikisi ağabey kardeşse, eğer...

Işık, Suskun'a, "Beni kollarına al" dedi. Suskun, evin eşiğinden geçmek üzere, onu kaldırdı.

Yetkin Neb'in oğlu:

- Sizi meslek anlayışınızdan dolayı tebrik ederim. Işık ve ben birbirimizi seviyoruz, biz kankocayız. Bize sunduğu mutluluktan dolayı, Aşk Tanrıçası Hathor'a saygı duyuyoruz. Demirci, polis şefine: - Bu olaya şahit olduktan sonra, hâlâ dava açmak istemiyorsun değil mi? diye sordu.

Obed boğulurcasına gülerken, Sobek odasına gitti. Suskun hakkında her şeyi

öğrenmek istiyordu. Delikanlının en ufak hatasında ona hoşgörülü davranmayacaktı.

Çürük, eski bir yatağı olan küçük odada geçen aşk gecesi ne kadar tatlıydı! Vücutları birbiri için yaratılmıştı ve hareketleri doğal olarak zevkin ve sevginin büyüsunü taşıyordu.

Güneş doğduğunda, Suskun uyanıp:

- Ne güzel bir saat bu. Acaba hangi tanrıça onu ebedî kılabilir?

- Yanında uyudum, aşkım. Elin vücudumdaydı ve senin eşin oldum. Benden artık asla uzaklaşma, hiçbir şey ve hiç kimse bizi ayırmasın.

Suskun, Işık'a sarıldığı an bir sesle irkildi. Demircinin kalın sesi duyuldu:

- Genç evliler uyandıysa, onlara yiyecek getirdim. Süt, sıcak poğaç, taze peynir, incir...

- Suskun, karın bir tanrıça kadar güzel ve meziyetli olmalı, ama... onu cennete getirmediğini önceden söyledin mi? Köy dışı kapalı ve yeni simalara yabancı bir dünya.

Işık:

- Kocam, benden hiçbir şey saklamadı, diye söze karıştı.

- Yaa... ve korkmadınız öyle mi?

- Çağırımı duydum, tıpkı onun gibi.

- Güzel... Öyleyse uyanlarım faydasız.

- Sizin yerinizde olsam, Hakikat Meydanı'nı unutup, yaşamdan zevk almak için doğu yakasına yerleşmeye giderdim. Sizin yaşınızda, bu köye kapanıp, gizemli bir işten başka ufku olmamak... Neyse, herkesin kaderi farklı.

Köye ve yardımcılara her gün getirilen suyla yıkandıktan sonra, genç çift giyindi.

- Peştamalım çok yıpranmış, diye hayıflandı Suskun. Sen, yeni elbisenle, onları daha çok etkileyeceksin.

- Kabul Heyeti'nin görünüşe göre karar vermeyeceğini umarım.

- Doğrusunu söylemek gerekirse, kıstasları nedir, heyette kimler vardır, hiç bilmiyorum.

- Endişeli misin?

- Başaramamaktan, seni hayal kırıklığına uğratmaktan, babama layık olamamaktan ödüm patlıyor.

- Ben de endişeliyim. Ama başka seçeneği yok, dürüst olup kendimizi olduğumuz gibi göstermemiz gerektiğini biliyorum.

- Başka bir ayrıntı kafamı kurcalıyor. Kendimi tanıtmak için gerekli maddî şartları yerine getirdim, ama senden ne isteyecekler acaba?

- Göreceğiz.

Demirci, Suskun'u çağırdı.

- Yıllar önce, gitmeden bana emanet ettiklerini getirdim, diyerek Suskun'a deri bir çanta, koltuk yapmak için kaliteli tahta parçaları ve katlanabilir bir iskemle verdi. Yine de bilmek isterim... Sen ünlü bir zanaatkarın oğlusun, istenen bütün şartları yerine getirdiğin halde, niçin kurula başvurmadın?

- Çağırımı duymamıştım.

- Onu duymak için mi bu kadar uzun süre yolculuk ettin?

- Evet ve bana çok yakın olduğunu fark ettim, o kadar yakındı ki gücü beni sağır etmişti.

Demirci iç geçirdi.

- Açık yürekliliğinden dolayı teşekkür ederim, ama gerçekten hiçbir şey anlamadım... Yine de iyi şanslar.

Sabah saatleri çok güzel, sıcaklık ise dayanılmazdı. Çift, büyük bir keyifle kahvaltı eden Sobek'in bulunduğu merkez karakoluna gitti.

Sobek:

- Sizi hapse atmak için hiçbir sebepim yok, diye belirtti. Buradan çıkıp kuzey kapısına gidin.

Suskun ve Işık itaat ettiler. Köyün surlarını meydana getiren duvarlar aşılmaz görünüyordu.

Kapalı kapının solunda, iki nöbetçiden biri sabah dörtten, akşam dörde kadar nöbet tutuyordu. Elinde sopasıyla, güneşten korunmak için bir kulübede duruyordu. Eşiği bile

aşmasma izin yoktu. Arkadaşı gibi, Hakikat Meydanı'ndan uzak olan ekili alanda oturuyordu.

Kare şeklindeki kafası, geniş omuzlarıyla her çeşit dövüşe alışık olan nöbetçinin düşük bir maaşı vardı. Ancak ticarî işlemler esnasında şahit olarak hizmet verirse prim alıyordu.

- Adım Suskun, Yetkin Neb'in oğluyum. Karım da, benim gibi çağrıyı duydu, senden köyün kapısını açmanı rica ediyoruz.

- Geçiş izniniz yok.

On altıncı bölüm

Oduncunun yanık teni meşin gibi sertti ve sürekli kurtbağrı yaprakları çığniyordu. Önlerinde, en yaşlı keçinin yol gösterdiği on kadar keçi yürüyordu. Cesur:

- Odun mu kesiyoruz, yoksa sürü mü güdüyoruz?
- Bu kadar sabırsız olma, oğlum; gördüğüm kadıyla işi bilmiyorsun. Keçilerim sayesinde, zaman ve enerji kazanıyorum.

Yaşlı keçi çölün kenarında bir akasya ağacı buldu ve ulaşabildiği yapraklara saldırdı. Bu yeme karşı koyamayan arkadaşları da ağaca saldırmak için atıldılar.

- Şuradaki hurmanın gölgesine oturup keçileri serbest bırakalım. Ekmek, soğan ve bir tulum soğuk su getirdim.

- Dinlenmek değil de odun kesmek, çok odun kesmek istiyorum.

- Ne yapmak için?

- Bir koltuk imal etmek için tahtaya ihtiyacım var.

- Evine eşya mı döşeyeceksin?

- Bu tahtaya ihtiyacım var.

- Küçük sırların var, haksız da değilsin. Ne kadar az konuşursan, kendini o kadar iyi hissedersin. Ben iki kez boşandım, çünkü kanlanma çok güveniyordum. Onlar da beni kapının önüne koydular, ölünceye kadar bir marangozun emrinde oduncu olarak çalışacağım.

- Ne zaman başlıyoruz?

- Şu cesur hayvanlara bir bak ve onlara minnettar ol.

Keçiler arka ayakları üzerinde doğrularak, coşkuyla ağacın yapraklarını yoluyorlardı. Erişebildikleri, bütün yaprakları bitirdikleri zaman oduncu yardıma geldi. Yüksek dallara bir ip aüp, hayvanların hizasına gelene kadar dalları aşağı çekti. Keçiler ziyafete devam edeceklerinden dolayı çok memnundu.

- Bu işe bayılıyorum, oğlum! Bu akasya tamamen temizlendi, şimdi sıra bizde. Cesur, tahta saplı, yay biçiminde tunç ağzı olan bir balta alıp, küçük darbelerle gövdeyi aralıklı olarak budadı. Nefes almadan, oduncuyu şaşkırtan bir güçle gövdeyi kesti. Delikanlı yorgun görünmediği gibi sanki bir profesyonelmış gibi, doğru hareketler yapıyordu.

- Bana göre, çok hızlısın. Bu tempoyla, yok pahasına çalışırsın.

- Merak etme, bu mesleği yapmak niyetinde değilim. Bitirdiğim zaman, keçilerinden başka bir ağacı seçmelerini iste.

- Patron demişti ki...

- Baltayı ben sallıyorum, patron değil.

Oduncu, sorun çıkarmamanın daha iyi olacağını düşündü. Kendisi dinlenirken, Cesur ikinci bir akasyaya saldırarak ve keçiler kendilerine yeni bir ziyafet çekeceklerdi.

Suskun ve Işık üç gündür sabrediyordu. Obed, konuşmama emri almış gibi, tek kelime etmeden, onlara basit yemekler getiriyordu. Şef Sobek, onlarla konuşmadan önlerinden geçiyordu.

Çeşitli erzak ve malzeme yüklü eşeklerin gelişini, kapı nöbetçilerinin denetiminde yükü boşaltmalarını ve Hakikat Meydanı sakinlerinin rahatım sağlayan hizmetlilerin yorucu çalışmalarını seyrediyorlardı. Işık: - Bu normal bir uygulama mı? diye sordu.

- Bilmiyorum. İçerdekiler işlerine nasıl gelirse, öyle davranıyorlar.

- Yanında beklemek çok hoş ve bu yer o kadar sihirli ki, zaman su gibi akıp geçiyor.

Suskun da eşi gibi huzurluydu. Onurdayken ve onun sayesinde, kaderin sillesinden hiç korkmuyordu. Eğer Kabul Heyeti, onlara sıkıntı çektirmeyi düşünüyorsa, yanlış yapmış olacaktı. Burada, çölün içinde, haşmetli bati doruğunun hâkim olduğu vahşi tepelerin ortasında, maddenin gizemini yaşayarak, ebedî eserler yaratan insanların çok yakınında bulunmak, zaten büyük bir mutluluk değil miydi?

Üçüncü günün bitiminde, güneş ufukta batarken kapı nöbetçisi belirdi:

- Suskun, Hakikat Meydanı loncasına kabul edilmekte hâlâ ısrar ediyor musun?

- Niyetim değişmedi.

- Ya sen, Işık?

- Benimki de aynı.

- Meslektaşlarım ve ben, kurye görevi görüyoruz. Kabul Heyeti'nin karşısına çıkmadan önce, bir yakınınıza mektup yollamak ister miydiniz?

Suskun, olumsuz anlamda başını salladı; katısı da kararını anlayamayacak olan babasını düşünerek "Hayır" dedi.

- O halde beni takip edin.

Çabucak gece oluyordu. Yardımcı grup ovadaki evlerine girmişti. Karanlığa gömülen köy terk edilmiş gibiydi.

Işık'ın kararına rağmen kalbi sıkıştı. Batan güneşin son ışıklarıyla, tatlı sihri kaybolan yöreyi karmakarışık, boğucu bir korku sarmıştı.

Nöbetçiyi takip eden çift, Hakikat Meydanı'nın esas girişi olan kuzey kapısının bir metre yakınına ulaştı.

- Burada bekleyin. Suskun, karısının elini sıktı.

Nöbetçi çömelip bir meşale yaktı ve çiftle ilgilenmedi. Son turuncu ışıltıların söndüğü gökyüzünde gezgin şahinler dans ediyordu.

Kapı aralandı.

Siyah ve ağır bir peruk takmış, uzun, beyaz peştamallı, sağ elinde budaklı bir sopa tutan yaşlı bir adam eşikte görüldü. Suskun, taş yontucusunu tanır gibi oldu. Onu rahatsız etmek hiç hoş olmazdı.

- Hakikat Meydanı'nın sükûnetini bozmaya cesaret eden kim?

- Yetkin Neb'in oğlu Suskun ve karısı Işık.

- Kabul Heyeti'nin onayını aldınız mı?

- Dileğimizi ona sunmak arzusundayız.

- Dileğiniz nedir?

- Zanaatkarlar loncasına girip, Hakikat Meydanı'nda yaşamak.

- Gerekli şartları yerine getirdin mi?

Suskun, deri çantayı, katlanabilir iskemleyi, koltuk tahtasını sundu. Adam onları inceleyip hiçbir yorumda bulunmadı.

- Ya sen, Işık?

- Batı doruğunun çağrısını duydum.

Asalı adam uzun bir süre düşündü, cevabını tartıyor gibiydi.

- Hiç kimseye, hiçbir durumda, göreceğinizi ve duyacağınızı ifşa etmeyeceğinize dair firavun adına yemin edin.

Çift söz verdi.

- Verilen sözü tutmazsanız, cehennemın şeytanları sizi ilelebet rahatsız etsin! Beni takip edin.

Asalı adamı takip eden Suskun ve Işık kapının aralığından içeri giriverdiler. Diğer tarafta, kenarında evler olan küçük bir sokak görür gibi oldular, ama bu gizemli dünyaya bakacak zamanları olmadı. Sola doğru yol almak zorundaydılar. Kapı sundurmasının önünde duran iki zanaatkara çarptılar.

Karanlık, yüzlerini seçmeyi engelliyordu. İçlerinden biri ilerleyip, Işık'ın bileğini tuttu. Suskun hemen tepki gösterdi.

- Onu nereye götürüyorsun?

- Yasalarımıza itaat etmeyi reddedeceksen, hemen köyü terk et. Işık:

- Ona güven, dedi.

Zanaatkar genç kadınla uzaklaştı. Suskun, yalnızlığın zor olduğunu hissetti ve maruz kalacakları sınavlardan korktu. Birbirlerinden ayrılmayacaklarını, hâkimlerin karşısında güçlerini birleştireceklerini ümit etmişti, ama Işık olmadan, onlarla baş etmesi gerekiyordu. Asalı adam: - Vakit geldi, dedi.

On yedinci bölüm

Dört akasya ağacı.

Cesur, oduncunun afallamış bakışları altında rekor bir sürede dört akasyayı parçalara ayırmıştı. Oduncu, marangoza anlaşılması güç bir rapor vermişti. Marangoz, atölyesine yığılan odunları görünce inanmak zorunda kaldı. Delikanlı en güzel parçaları uzunlamasına kesmek için kaçınılmaz olan testereyi kullanmayı ve usta bir oduncunun bile eleştiremeyeceği kadar ince şeritler halinde tahta elde etmeyi öğrenmişti.

Marangoz ile oduncunun arasında geçen tartışmaya kayıtsız olan Cesur, gönderilmek üzere hazırlanan yelpaze biçiminde saplar, taraklar, kal potaları, küçük möbleler, sandık, tabure gibi eşyalarla ilgileniyordu.

Marangoz delikanlıya yaklaştı.

- Kesin talimat vermiştim, ama sen onları çiğnedin. Bir ağacı kesmek için izin alınması gerektiğini bilmiyor musun? İdareye, bunun gerekçesini göstermem gerekecek!

- Bu sizin sorunuz, Patron. Ben size aynı paraya, daha çok ağaç kazandırdım.

Arzu ettiğim tahta miktarını elde etmek için, daha ne kadar ağaç kesmeliyim?

- Odunculuk deneyimin bitmiştir.

- Beni kovuyor musunuz?

- Bu çok iyi olurdu, ama eğer yanılmıyorsam sana koltuk ve katlanabilir sandalyenin nasıl imal edileceğini öğretmeye söz vermiştim.

- Hafızanız çok kuvvetli.

- Atölyeye, çitle çevrili alana giren bir boğa gibi girilmez. Yıllardır burada çalışan titiz teknisyenlerim var ve çıraklarım da bana itaat edip doğru dürüst davranmayı bilirler. Senin bunu yapamayacağından korkarım.

- Hele bir deneyelim.

- Seni uyarıyorum, en ufak bir hatanda seni kovacağım. Patron ve işçisi el sıkıştılar.

- Şimdi başlayabilir miyim?

- Yarını bekle, sen...

- Kaybedecek zamanım yok.

Marangoz, Cesur'u atölyedeki işçilere tanıtınca buz gibi bir hava oldu. Asık suratlar, yeni gelene doğru çevrildiğinde, hiç de "hoş geldin" der gibi değildi. Patron:

- Sizden, Cesur'u çırak olarak kabul etmenizi istiyorum, diye açıkladı. Geç kalmış işleri bitirmek için size yardımcı olacak.

Atölyenin ustabaşısı:

- Ne yapmayı biliyor? diye sordu.

- Öğrenmeyi, diye yanıtladı delikanlı. Kim beni eğitecek?

- Al şunu.

Ustabaşı, Cesur'a aydemiri uzatı. Tahta saplı bu küçük alet, ay biçimindeydi; tunç bir ağız, deri bir kayışla sapa sabitlenmişti. Alaycı bir üslupla:

- Bize yeteneklerini göster, diye emretti.

Cesur parmağını keskin bıçağın üzerinde gezdirip inceledikten sonra idareyi ele alacakmış gibi, uzun süre atölyeyi inceledi. Aydemirle yüzeyini düzleştireceği tahta parçasını seçmeden önce, birkaç dakika bir örs kütüğüyle ilgilenerek vakit geçirdi.

Ustabaşı şaşırarak:

- Bunu sana kim öğretti? diye sordu.

- Bir alet, işlemek zorunda olduğu malzemeye mecburen uyum sağlar. Bu alet rendelemek için yapılmıştır, öyle değil mi?

- Sen acemi değilsin...

- Şimdiye kadar kimseye ihtiyacım olmadı ve böyle devam edip etmeyeceğimi merak ediyorum. Bana gösterecek başka bir şeyiniz yok mu?

Patron, işçilerine orayı boşaltmalarını işaret etti.

- Aslında sen kimsin, oğlum?

- Katlanabilir bir iskemle yapmayı arzu eden biri.

- Gözün benim yerimde mi?

- O konuda rahat edin. İstedığımı elde ettiğim anda, buradan gideceğim.

- Peki... Beni izle.

Marangoz bir sıraya oturdu; sağ eline bir tokmak, sol eline de bir yontma kalemi aldı. Dizlerinin arasına sıkıştırdığı ince bir tahta parçasına, dikkat çekici

bir düzgünlükte, delikler açtı.

- Sıra sende.

Cesur, patronun yerine geçip hiç hatasız aynısını yaptı.

- Daha önce hiç tahtayla çalışmamış olduğuna inanamıyorum!

- İster inanın, ister inanmayın! Hadi devam edelim.

Atölyede çeşit çeşit baltalar, testereler, bıçaklar ve yontma kalemleri vardı. Cesur, kısa bir tereddütten sonra, hepsini teker teker denedi. Eli kararlı, hareketleri doğruydu.

Şaşkınlıktan ağız açık kalan marangoz, delikanlıya menteşe ve kancalarla, kırlangıç kuyruğu biçiminde topladığı, özenle kesilmiş tahta parçalarını nasıl kullanacağını gösterdi. Sivri külahlarla donatılmış köşelerin, tahta takozların tekniğini; zıvana dili ve zıvana deliğini birleştirme, düşme durumunda içindekilerin dökülmesini önlemek için sandıkları kapama sanatlarını; oturma yerleri ve kutuların imalatını sağlayan doğru metotları açıkladı.

Cesur'un eli her şeyi anlıyor ve hiçbir şeyi unutmuyordu, hatta bazen, hayran kalan ustasının elinden çok daha becerikli oluyordu.

- Marangoz olmak için doğmuşsun, oğlum. Her zorlukla baş edecek ve çok zengin olacaksın.

- Katlanan sandalyemi elde etmek için daha kaç tabure yapmalıyım?

- On tane kadar, yeter... Ama bundan zevk alacağına eminim.

- Bana iskemlenin nasıl hasır kaplandığını gösterin.

- Bunu yarın görürüz.

- Yorgun musunuz?

Can evinden vurulan patron, büyük ağırlıkları kaldırabilecek sağlamlıktaki iskemleyi hasırla kaplamak için, örülmüş bitkisel lifler kullandı.

Usta, öğrencisinin şaşırtıcı yeteneklerini teste tabi tutarken, Cesur onu bir kez bile hayal kırıklığına uğratmadı. Gece çabucak geçti.

Marangoz uykusuzluktan harap olup uykuya daldığında, Cesur ilk taburesini bitiriyordu.

Tatil günüydü. İşçiler dinleniyordu, sadece Cesur firavuninciri ağacının altında çalışıyordu. Çekiç ve yontma kalemını kullanırken çok eğleniyordu, tahtanın ona sunduğu tuzaklarla oynuyordu. Taburenin yüzeyini, kaygan bir taşla mükemmel bir şekilde dümdüz yapıyordu. Tecrübeli olsaydı, güzel olduğu kadar sağlam bir mobilya bile yapmayı başaracaktı.

Siyah uzun saçlı, sırık gibi bir genç kız:

- Cesur sen misin? diye sordu.

- Benim.

- Oturabilir miyim?

- Nasıl istersen.

Kısa kollu bir gömlek ve diz hizasında bir etek giyiyordu. Yanık tenli ve fingirdekti, şekerli bir papirüs sapı emiyordu.

- Anlatılanları biliyor musun Cesur? Firavuninciri yapraklarının fısıltısı, aynı bal kokusuna benzer; yaprakları firuze, kabuğu çini gibidir ve meyveleri akikten daha kırmızıdır. Gölgesi serinletir, ama ben terledim, çok terledim. Gömleğimi çıkarmama yardım edecek misin?

- Şu anda meşgulüm.

İnce giysisini, aşk elmalarını ortada bırakacak şekilde kendisi çıkardı ve atletik yapılı gencin kalçasına yaslandı.

- Firavuninciri tasvirimi beğenmedin mi?

- Patronumla akrabalık derecen ne? Genç dilberin suratı asıldı.

- Ben... yeğeniyim.

- Patronlarımın beni konuşturup yanlarında tutmak için, yanıma güzel bir kız göndermelerine alışmaya başlıyorum.
- Yanılıyorsun, ben...
- Yalan söyleme. Kendisine gerçeği söylediğimi ve marangoz olmayı hiç düşünmediğimi dayına bildirebilirsin. Onun sayesinde, hızla ilerledim ve yakında güzel bir katlanan iskemlenin sahibi olacağım.
- Burada kalmayacak mısın?
- Yapacak daha iyi işlerim var.
- Ama, geleceğin...
- Bırak da onu ben düşüneyim. Yakın gelecekte, sevişmeyi arzu eden harika bir kız görünüyor.

On sekizinci bölüm

Teb şehri, büyük bir heyecan yaşıyordu, zira Büyük Ramses, uzun süre kalmak üzere Delta'mn başkenti Per Ramessu'dan Karnak'taki sarayına geliyordu. Saray erkânından bazıları kırsal hayatta, hatta kapalı tapınakta bir emeklilik süreceğini tahmin ediyorlar, bazıları ise eski hükümdarın orada önemli kararlar alacağını sanıyorlardı.

Büyük Ramses elli yedi senedir Mısır'a hükmediyordu ve seksen yaşına gelmekteydi. Saltanatının yirmi birinci yılında, insanlık tarihine damgasını vuran barış ve huzur çağını başlatmak için Hititlerle bir barış antlaşması imzalamıştı. Ama babası Seti, annesi Tuya ve sevgili eşi Kraliçe Nefertari ölünce, yediği darbelerle umutsuzluğa kapılmıştı. Yakın arkadaşları yaşadıkları toprağı terk etmiş, iki sene önce de onun yerine geçecek olan kültürlü ve bilgili oğlu Ha cennete gitmişti. Diğer oğlu Merneptah bu zor görevi üstlenecekti.

Yaşı ve acı veren romatizması yüzünden Ramses, İki Ülke'yi yani Yukarı ve Aşağı Mısır'ı idare etmesi için Merneptah'a bırakmıştı bile, ama kaleme aldığı kraliyet kararnamelerini imzalayan kendisiydi.

Mısır halkının inancına göre, firavunun sayesinde gerçek yalanı yok ediyor, kötülük yapanlar cezalarını buluyor, toprakları sel basmıyor, karanlıklar aydınlık önünde kayboluyordu; kral bir mağarada saklansa bile bütün canlıların seslerini duyan milyonlarca kulağına sahip değil miydi? Kralın gözleri yıldızlardan daha çok ışık saçmıyor muydu? Nehrin akışını düzene sokan akarsu yatağı, herkesin huzur bulacağı geniş oda, çelik duvarları olan kale, korkunç sıcaklarda serin su, kışın ise sıcak bir sığınak olarak kabul edilen Firavun, Mısır'ı Büyük Nil'den daha yeşil, daha refah kıldığı için gönüllerde taht kurmuştu.

Büyük Ramses tahtırevanda taşınarak, Karnak Sarayı'na vardı. Orada onu, Başpapaz Amon, vezir, Teb'in belediye başkanı ve birkaç subay karşıladı. Hepsi de ünü epeydir Mısır sınırlarını aşan meşhur hükümdarı yakından görecekleri için çok heyecanlıydılar.

Firavunun güvenliğini, özverili çalışmasının fark edilmesi için her şeyi seferber eden Süvari Teğmeni Mehi sağlıyordu.

Büyük Ramses, yaşma rağmen, taç giydiği andaki kadar etkileyiciydi. Uzun ve hafif kemerli burnu, yuvarlak ve yapışık kulakları, güçlü çenesi ve delici bakışları, emir vermeye alışık bir hükümdarın çehresini meydana getiriyordu. Saray göze çok hoş görünüyordu. Kolonlarla çevrili kabul salonunun döşeme taşları ve duvarları, şahane görüntüler üzerine resmedilmiş, papirüs, balık ve kuşlarla süslüydü. Güneşin yörüngesini simgeleyen oval şekillerin içine, Ramses'in beyaz üstüne mavi renklerle betimlenmiş isimleri yerleştirilmişti. Mavi kantaron ve gelincikler duvarların üst kısmını süslüyordu.

Firavun beyaz bir elbise, beyaz ve sarı bir peştamal, altın bilezikler, ayaklarında beyaz sandaletlerle, altın rengi tahta çıktığında, bu sıradışı toplantıya kabul edilen herkes, Büyük Ramses'in devlet gemisinin dümenini hâlâ sıkı bir şekilde elinde tuttuğunu hissetti. Teb belediye başkanı: - Haşmetmeapları, diye söze başladı, Tanrı Amon'un şehri varlığınıza memnuniyet duyuyor. Bütün canlıların anne ve babası olan sizin sayenizde mutlu ve huzurlu yaşıyor. Sözleriniz, ruhumuzu beslemeye devam etsin. Siz mutluluğun koruyucusunuz; firavuna isyan eden, kendi kendini yok eder.

- Yolculuğum esnasında, sevgili şehrim Teb'le ilgili raporları inceledim. Sen iyi bir başkansın, ama yeni kurulan mahalledeki sakinlerin rahatlarını daha çok gözetmen lazım. Belediyenin bazı çalışmaları çok aksamış.

- Haşmetmeapları, çalışmalar sizin isteğiniz doğrultusunda yapılacak ve durum telafi edilecektir. Teb'de sizin güvenliğinizi sağlayan ve seçkin müfrezesini son derece iyi idare eden Süvari Teğmeni Mehi'yi, altın kolyeyle ödüllendirmeyi teklif edebilir miyim ?

Ramses, yorgun bir tavırla onayladı. Terfilere ve birçok saygın kişinin ruhunu teslim ettiği çocuksu onur oyununa epeydir ilgi duymuyordu.

Bu Mehi için harika bir kariyerin başlangıcıydı. Firavun adına onu takdir eden vezirin ellerinden ince altın kolyeyi aldığı anda, sadece yüzbaşı rütbesine yükselmeyecek aynı zamanda zengin Teb şehrinin yüksek idare heyetine de katılacaktı. Kalın dudakları mutlulukla parlıyordu, ama yine de Ramses'in onunla fazla ilgilenmemesinden ve törenin bu kadar kısa sürmesinden dolayı hayal kırıklığına uğramıştı.

Firavun konuşmaya başladı:

- Teb'in batı yakası yöneticisinden bir mektup aldım. Burada bulunmamın asıl nedeni, bu mektup.... Bu belgenin yazarı şikâyetlerini dile getirsin.

Yüksek rütbeli tombul görevli Abri, kendini firavuna takdim ederek önünde eğildi.

- Haşmetmeapları, size bir hususu bildirmeyi kendime vazife bildim. Hakikat Meydanı zanaatkarları, sizin şanlı geçmişe sahip atanız Tutmosis'in hükümdarlığından beri, kapalı bir toplum oluşturuyorlar. Üç asırdan fazla bir süredir varlıklarını sürdürüyor ve Krallar Vadisi'nde ebedî istirahatgâhları hazırlıyorlar... Bu kuruluştaki reformlar yapmak gerekmez mi?

- Neden şikâyetçisin?

Doğrudan sorulan soru, kâtibin canını sıktı.

- Haşmetmeapları, tam olarak şikâyet ettiğim söylenemez, ama bu lonca, her gün, bütçemizi sarsan bir miktarda erzak almak istiyor. Hizmetinde birçok yardımcıları var ve Hakikat Meydanı'nın sakinleri sır vermemek zorunda olduklarından, çalışmalarını kontrol etmek ve bunun sonucunda onlara bir şey kabul ettirmek imkânsız. Birçok memur, usulsüz ayrıcalıklardan yararlanan bu loncanın görevinin ne olduğunu, tam olarak bilmiyor.

- Ne teklif ediyorsun?

Başyönetici devam etmek için cesaretini topladı. Hükümdar, açıkça savunmasını desteklemişti.

- Hakikat Meydanı'nı ortadan kaldırıp, zanaatkarlarını dağıtmayı teklif ediyorum. Çok büyük bir alana sahip olmayan bu köy, ambara dönüştürülebilir. Biz de böylece, vergiden muaf olanlar ve aileler vergilerini vermeseler bile, önemli miktarda kazanç sağlarız. Yani bu çok eski kuruluşun kapatılması devletin yararına olacak.

Ramses'e artık bu projeyi gerçeğe dönüştürecek karar almak düşünüyordu. Hükümdar:

- Hakikat Meydanı'nın amacını biliyor musun? diye sordu.

Yüksek dereceli memur kasılıp kaldı.

- Evet, Haşmetmeap... Demin de söylediğim gibi, tahttaki firavunun, karısının ve yakınlarının ebedî istirahatgâhlarını hazırlamak.

- Benim mezarımın yapımına, saltanatımın ikinci yılında başlanmıştı, ömrümün uzunluğu nedeniyle epeydir iş yapmadıkları için, zanaatkarların faal olmadığını düşünüyor olmalısın.

- Hayır Haşmetmeapları, başka meşgaleleri de olduğunu biliyorum, zaten bunu demek istememiştim...

- Firavun, vazifesi gereği, dünyada Tanrı'nın şehrini inşa ediyor ve tapınaklarını dikip tanrılar için çalışıyor. Bubastis'te, Aribis'te, Per Ramessu'da, Memfis'te, Heliopolis'te, Hermopolis'te, Abidos'ta, Teb'de, Edfu'da, Elefantin'de, Yukarı Mısır'da ve Aşağı Mısır'da eser meydana geliyor ve değişik şekillerde devam ediyor. Bu eserin en önemli parçası ise, Hakikat Meydanı'nın yarattığı firavunun ebedi istirahatgâhı... Her şeyin kaynağı doğustur. Senin gibi dar görüşlülerin mezar sandığı şey aslında bir ışık yuvasıdır; işte bu nedenle babam Seti, bir kararnameyle köyün genişletilmesini buyurmuştur. Zanaatkarlar, her gün ölümü yenmek için çalışıyorlar; her türlü yaşam biçimine can veren manevî enerji Ka için yaratıyorlar. Firavundan firavuna geçen ve asla hiçbirinin şahsî malı olmayan ka adına son konutumu kusursuz hale getirmek için sürekli çalışıyorlar. Ama dışı kapalı ve dar kafalı olan sen bu sırrı nasıl anlayabilirsin ki? Teb'de kalışımın, mimarların köyünü güzelleştirmek, onlara daha çok hareket imkânı vermek ve istikrarı güçlendirmekten başka bir amacı olmadığını bil. Ve Hakikat Meydanı'ndan başka hiçbir şeyin önemi olmadığından, yeryüzündeki varlığımın son senelerini bu göreve adayacağım.

On dokuzuncu bölüm

Büyük Ramses palmiyelerin, hünnap ve ılgın ağaçların, gölün kenarında ekili bir söğüdün gölge yaptığı saray bahçesinde dinleniyordu. İki kenarı düğün çiçeği, makantaron ve haşhaşla çevrili olan kumlu yollar düzgündü ve sürekli bakım görüyordu. Yaşlı firavun yeşil tahtadan ince sütunları olan bir köşke yerleşmişti. Rahat bir koltuğa oturmuş, başını da yastığa gömmüş şekilde dinleniyordu. Yanında, alçak bir masanın üzerinde soğuk bira, üzüm, incir ve elmalar vardı. Firavun yeni yeni esmeye başlayan kuzey rüzgârının tadını çıkarıyor ve batan güneşin ışığında oynaşan kırlangıçlar ile çavuşkuşlarını seyrediyordu. Gelen misafir, firavunu düşüncelerinden uzaklaştırdı, önünde eğilen adam, uzun süren saltanat döneminin en önemli, en ağırbaşlı, en ağız sıkı ve saygın kişilerinden biriydi. Bir postacının oğlu olan Ramose, Ramses'in saltanatının beşinci yılında, mezar ve Hakikat Meydanı kâtibi olarak atanmıştı. Bir yaşamevinde eğitim gören Ramose, sırasıyla kâtip yardımcılığı, Karnak'taki Amon Tapınağı'nda sürü saymanlığı, firavun hazinesi ile saray arşivleri kâtipliği yapmış ve nihayet "saraylı" olmuştu. İşte böylesine dolu bir meslekî geçmişten sonra, bizzat firavun onu bu zor görevine seçmişti.

Firavun, seçimi Ramose'ye bırakmıştı; zira kâtibin amacı, köklü bir değişiklik yapmaktı. Saygıdeğer görevli, büyük Karnak'ı ve IV. Tutmosis ile bilge Hapuoğlu'nun tapınaklarını içten idare etmek için kolay ve lüks yaşamı terk etmek zorundaydı.

Ramose uzun süre tereddüt etmedi, maceraya atılmaya hazırdı. Atanmasından hemen sonra, kralın emirleri çerçevesinde, Hakikat Meydanı hizmetkârlarından Ramses için bir ikametgâh inşa etmelerini ve topluluğun koruyucusu Hathor Tapınağı'nı büyütmelerini istedi. Bu arada firavunun ebedî istirahatgâhıyla da uğraşıyordu. Seksen yedi yaşındaki Ramose emekliliğini istedi, ancak herkes tarafından sevildiği köyde kalmaya devam etti. Fikri sorulmadan hiçbir önemli karar alınmıyordu.

Ramose firavunun yanma giderken, uzun kolları olan gömleği, pilili önlüğü ve deri sandaletlerinden oluşan bayramlıklarını giymişti. Ramses sayesinde, Hakikat Meydanı'nın huzurunu gözeterek onurlu bir yaşam sürmüştü ve ölmeden önce firavuna teşekkür edebildiği için mutluydu.

- Ramose, yeni kâtiplere okumaya bayıldığın şu meşhur metni hatırlıyor musun? "Senden önce yaşamış atalarını taklit et; başarı, senin bilgi kapasitene bağlıdır. Bilgeler bilgilerini yazılarıyla bugüne aktarmışlar; onlara danış, onları incele, onları oku, durmadan tekrar tekrar oku."

- Haşmetmeapları, yorgun gözlerime rağmen, ben de bu temel ilkeyi incelemeye devam ediyorum.

- En iyi vezirim Pazer'le saltanatımın on yedinci yılında düzenlediğin büyük şenliği hatırlıyor musun? Bizler gençtik ve enerjimiz tükenmez gibi geliyordu. Bugün sen yaşlı bir adamsın, ben de öyle. Ama aynı zamanda Hakikat Meydanı'nın en saygın adamı ve Maat kâtibi unvanını taşımayı hak eden tek kişi de sensin.

- Yaşamım elverdiğince Maat'a hizmet etme olanağını bana veren sizsiniz, ama büyük yolculuk vakti yaklaşıyor.

- Tasarladığın gibi şehrin yakınına üç mezar hazırlattın mı ?
- Evet, Haşmetmeap. İlkinde, kutsal kişilere ve I. Amenofis ile annesi, Horemheb ve IV. Tutmosis gibi loncaya çok şey kazandıran atalarınıza minnetimi bildirdim; suretinizin olduğu steli oraya yerleştirdim. İkincisinde, Batı ve Tatlı Dalga isimli iki ineğim ile onların sığırtaçını andım. Üçüncüsünde ise, en sevdiğim kişiler yer alıyor.
- Aralarında Suskun da var mı?
- O benim son günlerimin en büyük sevinci, Haşmetmeap. Hathor, büyükanne Tueris, hatta yabancı kutsal kişiler için yaptığımız heykeller, mezar taşları ve diğer bağışlara rağmen, eşim Mut ve benim çocuğumuzun olmadığını biliyorsunuz. Keza, halefim Kenhir'i de yetiştirdim ve itinayla öbür dünyaya hazırlandım. Ama en çok değer verdiğim ve şefkat duyduğum kişi, Suskun'dur. Dış dünyada, uzun bir yolculuğa başlamak üzere köyden ayrıldığında ölmekten korkuyordum. Çok şükür ki, loncanın Kabul Heyeti çağırısı duyan kişiler arasından onu seçti. İşte artık o da Hakikat Meydanı'nın hizmetkârı; sadece taş yontucusu ve heykeltıraş olarak değil, orada önemli bir işlevi olacağına erninim.
- Törende, ona ne ad verdiniz?
- Neferhotep, Haşmetmeaplan.
- Nefer tamamlama, güzellik, iyilik ve hotep barış, bolluk, lütuf demek... Ona zorlu bir program çizmişsiniz.
- Bir zanaatkar olarak gerçekten de Nefer olması şartıyla, iç huzurunun bolluğu anlamına gelen hotep adı belki ancak yaşamının sonunda kendisine verilecek. Suskun'un, köyün kapısına yalnız gelmediğini size haber vermek isterim.
- Ona eşlik eden kimdi?
- Kansı Işık. Adı Ubehet, aydınlık anlamında. Işık, heyeti kararlılığı ve ışıltısıyla etkiledi. O güzel, zeki, hırstan yoksun ve yeteneklerinin sınırı yok. Sağlam bir çift, onları bekleyen zorlu deneyimlere yenilmeyecekler. Heyet törende, Nefer'in karısının Işık adını muhafaza etti. Benim için, onlar loncanın ümidi.
- Bu genç kadın aslen nereli?
- Tebli, sarayın merhum başhekim Neferet'in manevî kızı.
- Neferet... Beni çok iyi tedavi etmişti. Eğer Işık onun yeteneklerini de miras almışsa, lonca çok şanslı. Fakat benimle açık konuş Ramose, senin yerini alacak Kenhir'in vasıflarından kuşku duyuyor musun?
- Hayır Haşmetmeapları, zor bir karakteri olmasına rağmen, görevini bazen aşırıya bile kaçarak çok sağlam yapar. Ne onu seçtiğime ne de ona mobilyalarımı, kütüphanemi, tarlalarımı ve ineklerimi emanet ettiğime pişmanım. Sonra, o sadece mezar kâtibi... Ekip şefleri, taş yontucuları, heykeltıraşlar ve ressamlar da en az onun kadar değerli. Belki hâlâ anlamadı, ama zamanla öğrenecek.
- Loncanın başı olarak gelişmeleri dikkatle izleyen Ramses hatırlattı.
- Son senelerde, birçok zanaatkarın yeri doldurulamadı. Ekibin tamamı kırk kişiyken,

şimdi otuza kadar indi.

- Neferle otuz bir, Haşmetmeapları.

- Halihazırdaki çalışmalarını yürütmek için yeterli bir sayı mı?

- Söyleyebileceğim tek bir şey var; nitelik, nicelikten daha önemli. Bildiğiniz gibi önemli olan, Altın Evi'nin iyi işlemesi ve yaratıcılık kapasitesi. Bu açıdan, hiçbir endişe duyulmasın. Hatta benim için Nefer'in gelişi, parlak bir gelecek demek....

- Sözlerin ilaç gibi geldi, Ramose, zira Hakikat Meydanı'na yönelik düşmanlık durmadan büyüyor. Yüksek rütbeli memurlar sadece zengin olmayı düşünüyorlar; ülkenin değil, sadece kendi geleceklerinin derdindeler ve gitgide tehlikeli bir hal alıyorlar. Onlar için zanaatkarlar loncası, yok etmeyi diledikleri idarî bir aksaklık.

- Ama hükümdar sizsiniz, Haşmetmeapları.

- Yaşadığım sürece, Hakikat Meydanı'nı çekemeyenler ve fırsatçılar benden korkmalı. Oğlum Merneptah da izimden gider ve Mısır'ın yüce ışığının bu lonca olmazsa söneceğini anlar sanıyorum. Ama bütün yetkileri elinde tutan bir insanın nasıl davranacağını kim bilebilir ki?

- Ona güveniyorum, Haşmetmeapları.

Büyük Ramses, Ramose'nin her zaman cömertliğin ta kendisi olduğunu ve ruhundaki ışığın loncayı aydınlattığını bilirdi, ama loncanın tehlikede olduğunu da biliyordu. Firavun Yakınoğu'da silahları susturarak, ne kini ne de hırsı yok edebilmişti. İnsanları bozguna, haksızlığa ve yıkıma götüreceği yolu izlemekten, sadece adaletin simgesi olan narin Tanrıça Maat'ın alıkoyabileceğini biliyordu. Piramitler çağından beri var olan kuruluş, Altın Evi'nin gizemlerini çözmüş ve ebediyeti taşlara yazabilen zanaatkârdan kurulu bir loncaya sırtını dayamıştı. Yeni Krallık'ın kurucuları Teb'I başkent yaptıkları zaman, meşaleyi yeniden yakan Hakikat Meydanı topluluğuydu. Ve bu ateş, medeniyetin ayakta kalması için hayati bir önem taşıyordu.

- Eğlenceli bir ayrıntıyı unuttum, Haşmetmeapları. Hiç beklemediğimiz bir adaylık talebi oldu, ama bu önemsiz olayla canınızı sıkmak istemem.

Yirminci bölüm

- Seni dinliyorum, Ramose.
  - Lonca başvurularının hemen hepsi, vasıflarını kanıtlamış tecrübeli zanaatkarlardan gelmesine rağmen, reddedildi. Buna mukabil, hiçbir ciddi referansı olmayan on altı yaşındaki irikiyim bir delikanlı söz konusu... Sepici ve marangoz atölyelerinden geçmiş bir köylü çocuğu... Ama o kadar dik kafalıydı ki, Polis Şefi Sobek onu ikinci kez hapse atmak zorunda kaldı.
  - Kabul Heyeti'ne takdim olmak için gerekli şartları yerine getirdi mi?
  - Evet Haşmetmeapları, ama...
  - Bugün, -sen dahil-loncayı meydana getiren birçok kişi, dışarıdan gelmiş durumda. Bu çocuğun, Hakikat Meydanı hâkimlerinin karşısına çıkmasına izin ver. Büyük Ramses uzağa bakıyordu.
- Yaşlı mezar kâtibi firavunun ileriye gördüğü ayrıcalıklı anlardan birini kendisiyle paylaştığını hissetti. Ramses uzun ömrü boyunca, sık sık geleceğin duvarlarını delen ve sıradan yolların ötesine geçip, hareket etmesini sağlayan önsezilere sahip olmuştu.
- Haşmetmeapları, inanıyor musunuz ki bu çocuk...
  - Zanaatkarların önüne çıkıp görüşsün ve zanaatkarlar hemen karar vermesinler. Bu delikanlı sınavları başarıp, Hakikat Meydanı'nın tarihinde önemli bir rol oynayabilir.
  - Sobek'in yanına gidip, olaya müdahale edeceğim. Ebedî istirahatgâhınızı görmek ister misiniz, Haşmetmeapları?
  - Elbette, ama aklıma gelmişken, kraliyet ita'sının tapınağını büyütmemiz lâzım. Yapımına nezaret etmiştin. Şimdi de işe başlama tarihine ve plana sen karar vereceksin.
- Ramose büyük bir mutluluk duydu.
- Köy için ne büyük bir şeref! Bilge kadınla, doğru zamanı seçeceğiz.
- Ramses de gençliğinde çağrıyı duymuş olduğunu hatırladı. Düşünceleri ışık saçan birer yapıta dönüşen bu adamların yaşamını paylaşmayı çok isterdi, ama babası Seti, Mısır'ı Maat'ın izinden götürmesi ve yer ile göğün bağlarını korumak için halef olarak seçmişti onu. Tek bir gün bile görevinden kaçmamıştı. Açıkçası bundan mennundu.
- Sobek hücrenin kapısını açtı.
- Keser misin şu gürültüyü? Cesur:
  - Bu hapishanenin duvarını delmek niyetindeyim ve bunu başaracağım, diye yanıtladı.
- Delikanlı tuğla duvarı sadece yumruklarıyla bayağı yıkmıştı.
- Hemen durmazsan, seni zincire vurduracağım!
  - Kendimi takdim etmek için gereken şeylerle birlikte, köyün kapısına geldiğim için beni hapsetmeye hakkınız yok!
  - Yasayı benden daha iyi bildiğini mi sanıyorsun?

- Şimdiki durumda, evet.

Şef Sobek, Nübye savanlarında bir leoparla yapuğı ölümüne dövüşün anısı olan, sol gözünün altındaki yarayı kaşıdı.

- Beni sahiden kızdırmaya başlıyorsun, oğlum. Senin durumunla bizzat ben ilgileneceğim ve seni temin ediyorum ki, bir daha asla bir polisin önünde ağzını açamayacaksın.

Cesur geri çekildi.

Sobek kadar güçlü ve irikıymdı, ama Sobek biraz daha uzun boyluydu ve en önemlisi, sağ elinde bir sopa tutuyordu. Bir polis nefes nefese koşarak geldi.

- Şef, Şef, hemen sizinle konuşmalıyım.

- Sırası değil.

- Mahkûmla ilgili.

Astının heyecanlı hali üzerine Sobek onu dinlemeye karar verdi. Hücrenin kapısını vurarak kapadı.

Cesur, işkencecinin sopasını nasıl kullanacağını düşündü. Eğer sopasını kaldırırsa, onun kolunu tutup göğsüne bir kafa atacaktı. Ama Sobek bir profesyonel olduğuna göre iyi dövüşüyor olmalıydı. Delikanlı zorlanacak ve belki kazanamayacaktı, ama kendisi de bütün kuvvetiyle vuracağı için, Sobek'in kavgadan yara almadan kurtulması imkânsızdı. Kapı yeniden açıldı. Sobek, elinde sopasıyla: - Çık buradan, diye emretti.

- Beni sırtımdan mı vurmak istiyorsunuz?

- Tek istediğim bu, ama bir emir aldım. Bir polis sana köyün kapısına kadar eşlik edecek.

- Demek ki, bu ülkede bir yasa var.

- Git buradan, yoksa sınırlarıma hâkim olamayacağım!

- Sobek, eğer birbirimizi tekrar görme fırsatımız olursa, davamızı teke tek hallederiz.

-Defol!

- Bana ait olanları almadan gitmem.

Sobek dişlerini sıkarak, Cesur'a deri çantayı, papirüs kutusunu, iyice bağlanmış tahta parçalarını ve toy marangozun imal ettiği katlanan iskemleyi verdi. Dişinden tırnağından artırarak elde ettiği bu kıymetli eşyaları alan Cesur, başı dik tabyadan çıktı, fethettiği ülkede ilerleyen muzaffer bir general edası vardı.

Cesur'a eşlik eden Nübyeli iriyarı, güçlü bir adamdı, ama onun yanında neredeyse çelimsiz kalıyordu.

- Sobek'i kendine düşman etmemelisin, diye öğüt verdi. Oldukça kindardır, ilk fırsatta ağzının payını verir.

- Verse iyi olur... Aksi takdirde ben onun ağzının payını vereceğim.

- O bu yörenin polis şefidir.

- Önemli olan bir insanın değeridir, unvanı değeril. Eğer bu Sobek beni ararsa, bulacaktır.

Polis memuru, amacına yaklaştışça coşkusu artan Cesur'un üzerine fazla gitmedi.

Bu kez, yasaklanmış köyün eşiğini aşmasını engelleyecek bir nöbetçi konumunda değildi.

Cereyan edecek olayları bilmiyordu, ama fazla umurunda da değildi. Delikanlı hakimleri, çağrıyı duyduğuna ikna edecek ve böylece bütün kapılar önünde açılacaktı.

Güneş bütün cömertliğiyle panldıyor ve yaydığı sıcaklık en acımasız yazlardan bile korkmayan delikanlıya daha da dinamizm veriyordu. Zanaatkarlar köyünün çölde yer alması, onun için fazladan bir üstünlüktü.

Polis:

- Ben burada kalıyorum, dedi. Yalnız devam et.

Cesur tereddüt etmedi. Köyü son 5. Tabya'dan ayıran mesafeyi kararlı adımlarla geçti.

Öğlen olmuştu ve yardımcılar, kapı sundurmasının gölgeğinde yemek yemek için atölyelerinden çıkmışlardı. Merakla delikanlının geçişini seyrettiler.

Büyük kapının nöbetçisi ayağa kalkıp, yolunu kesti.

- Nereye gittiğini sanıyorsun?

- Adım Cesur, Hakikat Meydanı'na girmek istiyorum ve gerekli eşyalarım var.

- Bundan emin misin?

- Fazlasıyla.

- Yanılıyorsan sana pahalya patlar. Yerinde olsam, bu riske girmeyip geldiğim yere geri dönerdim.

- Sen kendi işine bak ve beni dert etme.

- Seni uyarıyorum.

- Gevezeliği kesip köyün kapışım aç. Nöbetçi yavaş hareket etti.

Birkaç saniye boyunca, Cesur nefesini tuttu. Nihayet rüyası gerçekleşiyordu.

Yirmi birinci bölüm

Köyden iki zanaatkar çıktı. Biri Cesur'un önüne, diğeri arkasına geçti. İlki:

- Beni takip et, diye emretti.

-Ama... İçeri girmeyecek miyim?

- Gereksiz sorular sormaya devam edersen, seni Kabul Heyeti'nin önüne bile çıkarmayız.

Cesur öfkesini yenip kendine hâkim oldu. Bu gizemli yerde, oyunun kurallarını bilmiyordu ve onu mahkûm edecek hatalardan kaçınmalıydı.

Üçlü, sırtını köyün kapışma döndü ve Tanrıça Hathor'a ithaf edilmiş küçük bir tapınağın yakınma dikilen, Hakikat Meydanı'nın en büyük tapınağına doğru yöneldi. Yüksek duvarlar, tapmağı dine saygı duymayanların bakışlarından saklıyordu. Kapalı olan giriş kapısının önünde, yarımay şeklinde dizili tahta sıralarda dokuz adam oturmuştu. Beyaz uzun elbise giymiş yaşlı bir adamın dışında, diğeri basit birer peştamal sarılmıştı.

- Ben Kâtip Ramose'yim. Teb'in batısında bulunan milyonlarca yıllık büyük ve soylu mezarlığın kutsal arazisinde bulunuyorsun. Bu aydınlık bölgede Maat hüküm sürer. Samimi ol, yalan söyleme ve dürüst, içten konuş; aksi takdirde Hakikat Meydanı seni uzaklaştırır.

Kabul Heyeti'nin üyeleri sevimli görünmüyordu. Delikanlı, yüzünden iyilik akan, yaşlı Kâtip Ramose'ye bakmayı tercih etti. Yaşlı adam sordu: "Kimsin ve ne istiyorsun?"

- Adım Cesur ve hayatımı resim yaparak geçirmek istiyorum. Hâkimlerden biri:

- Baban zanaatkar mı? diye sordu.

- Hayır, çiftçi. Biz onunla sonsuza dek küstük.

- Ne işlerde çalıştın?

- İsteklerinizi yerine getirmek için sepicilik ve marangozluk yaptım. Cesur, kendisine izin verilmeden, elindekileri yere bırakıp, gururla açıkladı. İşte deri çanta. Bir de, fazladan papirüslerin konacağı, iyi kalite bir kutu da veriyorum.

İki nesne elden ele geçti. Homurdanan bir hâkim söz aldı.

- Biz sadece deri bir çanta şart koşmuştuk, bu kutu fazla.

- İstenilenden fazlasını yapmak hata mı?

- Evet, hata teşkil eder.

- Benim için hata değil, diye çıkıştı. Sadece tembeller ve kötüler, kendilerinden ve başkalarından korktukları için, emirlere harfiyen uyarlar. Hiçbir girişimde bulunmayıp, başkasının boyunduruğına giren insanın, bir taştan farkı kalmaz.

- Bu kadar yüksekte uçan sen, niçin bizlere sadece katlanan bir iskemle sunuyorsun da bir koltuk değil? Mademki senden zorla istenenin dışına çıkmak istiyorsun, niçin bize tam anlamıyla gerçekleşmiş bir eser yerine tahta parçalarını gösteriyorsun?

Cesur:

- Bana tuzak kurdunuz, diye haykırdı. Kendine ve hâkimlere karşı öfke doluydu. Tamam kazandınız. İkinci bir şansım var mı?

Homurdanan hâkim emretti.

- Katlanan iskemleye otur.

Cesur poposunu iskemleye koyar koymaz, berbat çatırtılar duydu. İskemle ağırlığını taşıyamayacaktı.

- Ayakta kalmayı yeğlerim.

- İşte bak, eşyanın kalitesini kontrol bile etmemişsin. Küstahlığına bir de tasasızlığını ve cahilliğini ekliyorsun.

- Katlanan iskemle istediniz, getirdim!

- Bayağı bir cevap. Palavracı ve alçak olmayasın?

- Cesur yumruklarını sıktı.

- Yanılıyorsunuz. Sizi memnun etmeye çalıştım, ama amacım mobilya yapmak değil. Resim çizmeyi biliyorum ve size bunu kanıtlayabilirim.

Diğer bir zanaatkar, Cesur'un önüne bir fırça, bir parça kullanılmış papirüs ve siyah mürekkep hokkası koydu.

- Hadi bakalım, kanıtla.

Delikanlı diz çöktü. Gözlerini yaşlı Ramose'ye dikerek, portresini yaptı. Eli titremiyordu, ama verilen malzemeye alışık değildi.

- Daha iyisini yapabilirim, diye belirtti. Ama ilk kez bir fırça kullanıyor ve mürekkeple papirüs kâğıdına çiziyorum... Genellikle, kumla yetinirim.

Cesur sinirli ve aceleci davranarak, alın ve kulak kısımlarını beceremedi, Ramose'nin portresi tam bir felaketti.

- Yeniden yapabilir miyim?

Resim elden ele geçti. Hiçbir yorum yapılmadı. Ramose:

- Hakikat Meydanı hakkında ne biliyorsun? diye sordu.

- Resmin sırlarına vakıf olmak istiyorum.

- Onlarla ne yapacaksın?

- Hayatın sırrını çözeceğim... ve bu yolculuk sonsuz olacak. Bir zanaatkar, taşı tam gediğine oturtarak:

- Bir filozofa değil, uzmana ihtiyacımız var, dedi.

- Bana resim çizmeyi ve boyamayı öğretin, diye ısrar etti. Ne kadar yetenekli olduğumu göreceksiniz.

- Nişanlı mısın?

- Hayır, ama benim için sadece zevk unsuru olan birçok kız tanıdım.

- Evlenmeye niyetin yok mu?
  - Hiç yok. Bir eş ve bir alay çocukla uğraşarak kendimi sıkıntıya sokamam. Size daha kaç kere, tek amacımın yaratılışı çizmek ve hayatı boyamak olduğunu söylemeliyim?
  - Gizemi koruma şartı seni rahatsız ediyor mu?
  - Onu çözmeyi başaramayanlar düşünsün!
  - Çok zorlu bir kurala tabi olman gerektiğini biliyor musun?
  - İlerlememi engellemezse, ona tahammül edebilirim. Ama saçma emirlere uymayacağım.
  - Onları takdir edecek kadar zeki misin?
  - Hiç kimse, benim yerime yolumu çizemez. Homurdanan hâkim yeniden saldırdı.
  - Bu sözlerinle, loncamıza girmeye layık olduğunu mu sanıyorsun?
  - Kararı siz vereceksiniz. Benden dürüst olmamı istediniz, ben de öyle davranıyorum.
  - Sabırlı mısınız?
  - Hayır, olmaya da niyetim yok.
  - Karakterinin değişmeyecek kadar mükemmel olduğunu mu düşünüyorsun?
  - Kendi kendime soru sormam. İnsanoğlu karakteriyle değil, arzularıyla amaca ulaşır. Düşmanlarımın olması doğal; ya zayıf olduğum için beni yenecekler ya da ben onları yerle bir edeceğim. Her halükârda dövüş olacak, onun için her an savaşmaya hazırım.
  - Hakikat Meydanı'nım, kavgaların yasak edildiği bir barış limanı olduğunu duymadın mı?
  - Erkek ve kadınların yer aldığı bir yerde, bu imkânsız. Yeryüzünün hiçbir yerinde barış yok.
  - Bize ihtiyacın olduğuna emin misin?
  - Tek basma elde edemeyeceğim bilgilere sahip olan bir tek siz varsınız. Ramose:
  - Bizi ikna etmek için, diyeceğin başka bir şey var mı? diye sordu.
  - Yok.
  - Aramızda görüşmemiz lazım, kesin kararımızı bekle. Yaşlı kâtip Cesur'u getiren iki zanaatkara, onu tekrar köyün kuzey kapısına götürmelerini işaret etti.
- Cesur:
- Uzun sürer mi? diye sordu. Cevap alamadı.

Yirmi ikinci bölüm

Ramose şaşkına dönmüştü. Birçok kez Kabul Heyeti'ne başkanlık ettiği halde, ilk kez böyle bir adayla karşılaşmıştı, Cesur hiç şüphesiz Kabul Heyeti'ne üye olarak atanan zanaatkârlann hiç hoşuna gitmemişti, bir de tüm bunlara, Ramose'nin halefi ve halen mezar kâtibi olan Öfkeli Kenhir eklenmişti.

En azından, karar almaları uzun sürmeyecek ve Nefer'in başvurusunu takip eden tartışmaya benzemeyecekti. Nefer'in başvurusu değerlendirilirken Kenhir, saldırgan görünüyordu; birçok vasfa sahip olan delikanlının, elinin altında birçok meslek olduğunu ve Hakikat Meydanı'nın ona çok dar geleceğini iddia ediyordu. Genç adamın güçlü kişiliğinden etkilenen zanaatkarların çoğu bu fikirde değildi.

İki zanaatkar, Kenhir'in safına geçmişti ve Neb'in manevî oğlunun başvurusunu reddettireceklerdi. Ramose'nin bunu engellemek için ağırlığını koymasına gerekiyordu. Oybirliği şart olduğundan, yaşlı kâtip, Kenhir'in olumsuz görüşünü değiştirmek için uzun ve zorlu bir savaş vermişti.

Işık için karar alınması kısa sürdü. Batı tepesinden gelen çağrıdan bahsettiği için, köyde oturan Hathor rahibelerinden oluşan heyet, yoğun bir heyecan duymuştu. Ve bilge kadın diye adlandırılan jüri başkanı, Nefer'in karısını bağrına basmıştı.

Ramose:

- Kim söz almak istiyor? diye sordu. Bir heykeltıraş el kaldırdı:
- Bu Cesur kibirli, saldırgan ve uzlaşmaya yanaşmayan bir kişi, ama çağrıyı duyduğuna inandım. Sadece bu husus, üzerine konuşmak gerekir.

Bir ressama söz hakkı verildi.

- Ben seninle aynı fikirde değilim. Cesur'un çağrıyı duymuş olmasına itiraz etmiyorum, ama acaba ne tür bir çağrı? Arzu ettiği şey, loncamıza dahil olmak değil. Biz ona sadece teknik bilgiler verebiliriz, o ise bize hiçbir şey veremez. Bu çocuğun, bizimkinden çok uzak olan, kendi yoluna devam etmesini diliyorum.

Öfkeli Kenhir, hiddetle müdahale etti.

- Bu çocuğa canlılık veren garip ateş, ılık şeyleri sevmeyen sizleri rahatsız ediyor. Evet o, ustasının kölesi, düşünmekten âciz ve hiç kimsenin onu fark edemeyeceği kadar silik, alışlagelmiş bir zanaatkar değil! Onu aramıza kabul edersek, köyde kopacak fırtınayı göze almış oluruz ve geleneklerimiz altüst olur. Hakikat Meydanı'nın zanaatkarları, olağanüstü bir yeteneği reddedecek kadar korkak mı oldular? Zira o, gördüğünüz gibi çok yetenekli! Tamam, başarısız bir resim, ama deneyimsizliği yüzünden, ama ya o harika portre! Doğru dürüst bir eğitim görmeden, bu kadar vasfı olan bir ressam daha gösterebilir misiniz? Heykeltıraş: - Yine de, diye vurguladı, bu irikiyimin itaat etmeyi reddedeceğinden ve kuralımızı ayaklar altına alacağından emin olabilirsiniz.

- Eğer durum öyle olursa, köyden dışlanır, ama amacına ulaşmak için yelkenleri suya indireceğinden eminim.

- Amaçlarından bahsedelim. Sizce loncamızın sırlarına erişmek isteyen, sıradan bir meraklı değil mi?

- Bu ilk olmayacak! Bildiğiniz gibi, meraklıların uzun süre aramızda yaşama şansı yok.

Ramose, Cesur aleyhine yapılan itirazları birer birer çürüten meslektaşı Kenhir'in davranışından şaşkına dönmüştü. Genellikle, mezar kâtibi bu kadar coşkulu bir şekilde katılmazdı.

Cesur'a en fazla karşı çıkan zanaatkarlar bile bocalamaya başladılar. Kenhir devam etti.

- Bizim Nefer gibi sakin ve dengeli bu umut vaat eden ressam gibi ateşli yüreklere de ihtiyacımız var. Eğer buradaki iş ahlakına vâkif olursa, ebedî istirahatgâhların duvarlarına ne şahane resimler çizer! Bana güvenin, bu riski göze almamız lazım.

Ekip Şefi Neb müdahale etti.

- Loncamızın amacı macera yaşamak değil, Altın Evi'nin geleneklerini sürdürmek ve Hakikat Meydanı'nın sırlarını korumaktır. Bu çocuk, bizim düşüncelerimizi paylaşmayacak ve bir soyguncu gibi davranacaktır.

Ramose, ekip şefine karşı çıkılmayacağını hissetti. Artık konuşma zamanı gelmemiş miydi? Yaşlı kâtip:

- Haşmetmeaplanıyla konuşma ayrıcalığına sahip oldum, diye açıklamada bulundu, ve bu çocuğun durumunu gözden geçirdik. Eğer Büyük Ramses'in düşüncesini iyi algıladıysam, loncamızın yüksek menfaati için, Cesur'un, hiç de yabana atmamanız gereken özel bir enerjiyle yüklü olduğu kanaatinde.

- Seth enerjisi... söz konusu olabilir mi? diye sordu ekip şefi.

- Haşmetmeaplan kesin bir şey söylemedi.

- Ama tabii ki o, değil mi?

Heyet üyeleri ürperdiler. Osiris'in, doğüstü bir yaratıkta vücut bulan katilini, bazıları köpeğe, bazıları da antiloba benzetiyorlardı. Tanrı Seth, insanlığın bazen yararlı bazen yıkıcı olarak kabul ettiği, kâinatın gücünü elinde tutuyordu. O olmadan, karanlıklarla savaşıp her sabah güneşin doğmasını sağlamak imkânsızdı. Ama Seti adını taşımaya cesaret etmek için, Ramses'in babasının gibi bir firavun olmak gerekiyordu. Ondan evvel hiçbir hükümdar, Abidos'ta Osiris tapınaklarının en muhteşemini ve en genişini yaptırarak, bu sembolik yükü taşımamıştı.

Seth enerjisine sahip olan kişiler, -genellikle-sadece temeli Maat'a dayalı, sağlam bir cemiyetin yönlendirebileceği şiddete ve aşırılığa maruz kalırlardı. Ama, böyle bir insanı, güzelliği ve ahengi yaratmaya yönelmiş zanaatkarlar topluluğundan çıkarmak gerekmez miydi?

Ekip şefi Ramose'ye sordu:

- Haşmetmeapları size Cesur'la ilgili bir emir verdi mi?

- Hayır, ama ileriye görmemizi istiyor. Kenhir:

- Daha fazla bir şey söylemeye gerek var mı? diye bastırıldı. Hakikat Meydanı'nın yüce sahibi olan firavunun isteğini yorumlamasını bilelim.

En şüpheliler bile ikna oldu, ama Neb savunduğu fikirden vazgeçmedi.

- Beni ekip şefi olarak atayan firavundur; demek ki, loncaya girmek isteyenlerin niteliğini değerlendirmem konusunda bana güveniyor. Bu konuda zayıflık göstermem ayıp olur. Niçin, bu çocuğa, diğer zanaatkarların seçiminde gösterdiğimiz titizliği göstermiyoruz?

Kenhir lafa karıştı.

- Cesur'un kabulüne karşı çıkan tek üye sensin, bize oybirliğini sağlamak düşünüyor. Bizden böylesine ayrı düşmen, durumunu tekrar gözden geçirmeni gerektirmez mi?

- Loncamız hiçbir risk altına girmemeli.

- Risk hayatın bir parçasıdır, ona boyun eğmek bizi durağanlığa sonra ölüme götürür.

Genellikle sakin olan, ekip şefi patlamak üzereydi.

- Bu çocuğun bizi bölmeyi başardığını gözlemliyorum! Bu, daha çok kuşku duymamız için bir sebep değil mi?

- Abartma, Neb! Bazı adaylar konusunda bundan önce de hararetli tartışmalarımız oldu.

- Şüphesiz oldu, ama daima oybirliğini sağladık. Ramose:

- Bu durumu halletmemiz lazım, diye belirtti. Fikrini değiştirmeyi kabul ediyor musun?

- Hayır, diye cevap verdi Neb. Bu delikanlının köyün ahengini bozup, işimizi engelleyeceğinden korkuyorum.

- Böyle bir felaketi engelleyecek gücün yok mu?

- Gücüme fazla güvenmiyorum.

Ramose ağız dalaşının, ekip şefinin kararını değiştirmeyeceğini anladı.

- Karşı koymak, yapıcı bir davranış değil, Neb. Bu çıkmazdan kurtulmak için ne teklif ediyorsun?

- Cesur'u biraz daha deneyelim. Sahiden çağırıyor duydunsa ve kendi yolunu yaratacak güce sahipse, kapı kendiliğinden açılacaktır.

Ekip şefi planını sundu.

Herkes hemfikir oldu. Kenhir bile alman önlemlerin lüzumsuz olduğunu, homurdanarak da olsa, kabul etti.

Yirmi üçüncü bölüm

Cesur, yanında oturan zanaatkarlardan birine:

- Daha uzun süreceksin mi? diye sordu.
- Bilmiyorum.
- Günlerce tartışmayacaklar değil mi?
- Bazen böyle olur.
- Uzun sürmesi iyiye mi alamet, kötüye mi?
- Değişebilir.
- Her yıl, kaç aday kabul ediyorsunuz?
- Herhangi bir kural yok.
- Sınırlı bir sayı var mı?
- Bilmen gerekmez.
- Şu an, kaç kişisiniz?
- Firavuna sor.
- Aranızda usta ressamlar var mı?

- Herkes işini yapar. Cesur, zanaatkarı sorguya çekmenin faydasız olduğunu anladı; meslektaşını ise dilsizdi. Yine de delikanlı cesaretini kaybetmedi. Önüne çıktığı üyeler dürüstse, ne kadar istekli olduğunu anlayacaklardı.

Kale duvarının batı köşesinden bir adam geçti. Cesur onu hemen tanıyıp, eliyle sırtına vurdu.

- Suskun, seni kabul ettiler mi?
- Bu şansa eriştim.
- En azından sen, bana köyden bahset.
- Cesur, bu imkânsız. Suskun kalmaya yemin ettim ve verilen söz her şeyden önemlidir...
- Öyleyse, sen artık benim arkadaşım değilsin!
- Tabii ki arkadaşınım ve başaracağına inanıyorum.
- Benim lehime onlarla konuşur musun?
- Maalesef hayır. Karar veren sadece Kabul Heyeti.
- Doğru düşünmüşüm, sen gerçekten artık benim arkadaşım değilsin... Oysa hayatını kurtarmıştım.
- Bunu asla unutmayacağım.
- Unuttun bile... Başka bir dünyaya ait olduğundan... Ve bana yardım etmeyi reddediyorsun.

- Yapamam. Bu sınavı, tek başına aşman lazım.
  - Nasihatın için teşekkür ederim, Suskun.
  - Lonca bana yeni bir isim verdi: Nefer. Ve sana evlendiğimi de söylemeliyim.
  - Ya! Karın güzel mi?
  - Işık, yüce bir kadın Heyet onu Hakikat Meydanı'na kabul etti.
  - Her konuda şanslısın! Hathor'un yedi perisi beşiğinin etrafında dönüp hediyelerini senden esirgememişler galiba. Sana hangi görev bahşedildi?
  - Bunu da, sana söyleyemem.
  - Ah evet, senin için artık bir şey ifade etmediğimi unutmuştum.
  - Cesur...
  - Defol, Nefer. Nöbetçilerimle yalnız kalmayı tercih ederim. Senin gibi geveze değiller, ama arkadaşım da değiller.
  - Bana güven. Çağrını duyduğun için, hâkimler seni kabul edecek. Nefer, elini Cesur'un omzuna koydu.
  - Sana inanıyorum arkadaşım. Sendeki ateşin bütün engelleri yıkacağını biliyorum.
- Nefer uzaklaşırken, Cesur onu takip edip köye girmeye heveslendi, ama öyle yaparsa ilelebet dışlanırdı.
- Günün ağarmasına yakın, Kabul Heyeti üyelerinden biri görüldü. Cesur'un bütün vücudu kasıldı, sanki son mücadelesini verecekti.
- Hâkim sonucu açıkladı.
- Kararımızı aldık. Seni, yardımcı sınıfın başı Çömlekçi Beken'in sorumluluğunda olan dışarıdaki ekibe kabul ediyoruz. Yapacağın işi öğrenmek için onun yanına git.
  - Dışarıdaki ekip mi? Ama, bu ne demek? Hâkim, iki zanaatkarın eşliğinde uzaklaştı.
  - Bekleyin... Daha çok açıklama istiyorum. Kapı nöbetçisi araya girdi.
  - Sakin ol! Kararı öğrendin ve kabul etmek zorundasın. Aksi takdirde yok ol ve bir daha buraya gelme. Dışarıdaki ekip, hiç de kötü değildir. Çanak çömlekçi, oduncu, çamaşırcı, saka, bahçıvan, balıkçı, fırıncı, kasap, biracı veya ayakkabıcı olarak çalışacaksın. Bu insanlar, Hakikat Meydanı zanaatkârlarının rahat yaşaması için çalışırlar ve memnundurlar. Ben ve diğer kapı nöbetçisi, biz de dışarının adamlarıyız.
  - Bunların arasında ressamlar ve boyacılar yok mu?
  - Onlar sırları bilirler... Ama neye yarar? Onlar daha mutlu ve daha zengin değillerdir. Yaşamlarının çoğunu imanları gevreyerek geçirirler. Sen iyi kurtuldun, bana güvenebilirsin. Çömlekçi Beken'le çalış, hayatın güzel geçer.
  - Nerede oturur?
  - Ekili yerlerin kenarında, ahırlı küçük bir evde. Fazla yakınmaz, ama bütün yardımcılarının kendi yerinde gözü olduğuna inanan bir keldir. Belki de haksız değil...

Beklenmedik saldırılarından sakın. Beken ahlâksız biridir. Oraya tesadüfen gelmedi. Eğer hoşuna gitmezsen, kemiklerini kırar.

- Dış ekibe dahil olan, daha sonra girebilir mi?

- Dışarı, dışarıdır. Fazlasını isteme, sana sunulanla yetin. Şimdilik yardımcıların atölyelerinden birinde uyuyabilirsin. Bir süre sonra ekili bölgedeki bir evde oturacaksın, güzel bir kızla evlenip ona güzel çocuklar vereceksin. Çamaşırcılıktan sakın. Görevleri ağırdır. En iyisi, balıkçı veya fırıncı. Eğer kötü niyetliysen, vergi hazine kâtibine bildirmeden, balıkları veya ekmekleri satarsın.

- Hemen Beken'i görmek istiyorum.

- Bunu sana tavsiye etmem.

-Niçin?

- İşgününün ardından rahatsız edilmeyi sevmez. Bir yabancıнын evine geldiğini görmek, onu çekilmez bir hale sokar ve sana gıcık olur. Git uyu, onu yarın sabah görürsün.

Cesur, nöbetçiyi katledip yasak köyün duvarını yıkmayı arzuladı. Suskun, şu kılıbık adam bile Nefer olmuştu ve kendisi, çağrıyı o kadar yoğun duyan kendisi, dış ekibe atılmıştı. Orada yeteneksiz biri gibi kokuşmuş bir yaşam sürüp gidecekti!

Onuru kırılmış biri olarak, bir daha asla elde edemeyeceği şeyi yıkmaktan başka çaresi var mıydı?

Nöbetçi, gözleri kapalı bir şekilde, hasırının üzerinde oturuyordu. Cesur çocukların gülüşlerini, kadınların sesini ve konuşmaların yankılarını dinledi. Köyün içindeki hiçbir şeyi göremeyeceği bir hayata başlıyordu.

Hakikat Meydanı'nın sırlarını öğrenmeye hak kazanan bu kişiler kimdi? Hangi vasıflarıyla Kabul Heyeti'ni ikna edip, kabul olunmuşlardı? Cesur, sadece Nefer'i tanıyordu ve kendisi ona benzemiyordu.

Kendi silahlarıyla savaşmak zorundaydı. Hiç kimse ona yardım etmeyecekti, öğütler birer zehir gibiydi. Ama vazgeçmeyecekti.

Cesur, yardımcılarının çıktığı atölyelere doğru yöneldi, nöbetçinin onu gözucuyla izlediğini biliyordu. Birine girer gibi yaptı ve nöbetçinin görüş alanından çıkmak için onun arkasından dolaşp, kum tilkisi gibi sessizce ilerlemeye özen göstererek tepe boyunca yürüdü.

Mademki, lonca onu yardımcı sınıfına sürmüştü, o da nelere muktedir olduğunu loncaya gösterecekti.

Yirmi dördüncü bölüm

Süvari Teğmeni Mehi, tombul parmaklarıyla, kendisini yüksek Teb sosyetesinin önde gelen şahsiyetlerinden biri yapan ince altın kolyesini ovalıyordu. Bu nişan sayesinde, bundan böyle en şaşaalı gecelere davet edilecek ve gerçekten değerli kişilerin sırlarına

vâkıf olacaktı. Mehi, Tanrı Amon'un zengin şehrinin gizli sahibi olmak için, ağnı yavaşça örecekti.

İlk işi, çatışma ve komplolardan kaçan, uzağı göremeyen, uysal ve küçük bir idareci olan Teb belediye başkanını yerli yerinde bırakmaktı. Sonu olmayan bir mücadelede yıpranırken ön plana çıkan Mehi, yavaş yavaş kontrolü ele almak üzere idarenin çeşitli bölümlerine arkadaşlarını yerleştirecekti.

Aslında bakış açısı genişti, ama bu Mehi'yi mutlu etmiyordu. En önemlisi, hayran olduğu ve sahip olmak istediği Hakikat Meydanı'nın sırrıydı. Işık Taşı Mehi'nin eline geçtiğinde, firavunlardan da güçlü olacak ve Mısır'ı yönetebileceğini ileri sürecekti.

İşte Mehi uzun zamandır, sadece firavunun kullanımına sunulan, bir sürü bilimsel buluşu sakladıkları için Hakikat Meydanı zanaatkarlarından kuşkulanıyordu. Bu tip ayrıcalıklar ortadan kalkmalıydı. Mısır, yeni silahlarla donanacak, düşmanlarını çiğneyecek ve Ramses'in beceremediği bir yayılma politikasına girişecekti.

Mehi onun yerinde olsaydı, Hititlerle barış yapmazdı. Onları yok etmek için, düşmanın zayıflıklarından yararlanmalı ve Yakınoğu ile Asya'ya hakim olabilecek güçlü ve modern bir ordu kurmalıydı. Firavun bu büyük fetih politikası yerine, barışı tercih etmişti. Yüksek rütbeli subaylar, firavun tarafından kendilerine verilecek olan küçük kır evinde geçirecekleri emeklilikten başka bir şey düşünmüyordu. Böylesi bir düzensizlik ve kargaşa karşısında, neye üzüleceğini bilemiyordu. Mehi'nin sakisi: - Soğuk bir şey içmek ister misiniz? diye sordu.

- Vahaların beyaz şarabından.

Hizmetkâr, Mehi pahalı içkisini yudumlarırken, onu yellemeyi teklif etti. En iyi üzüm bağlarını bulmak kolay değildi, ama Mehi ürününü saraya veren ve kendisine de küçük bir pay temin eden bir bağcıyı kolayca yoldan çıkarmıştı.

En büyük hüner, herkes hakkında tehlikeli bilgiler toplamak, zamanı gelince de onlara mantıklı yalanlar ilave ederek, bunlardan faydalanmak değil miydi? İşte böylece Mehi, kendinden daha nitelikli, ama daha az becerikli birkaç genç subayın ayağını kaydırmayı başarmıştı. Teb'in merkezinde bulunan Mehi'nin muhteşem evinin kapıcısı: - Serketa Hanım sizi görmek istiyor, diye bildirdi.

Serketa Mehi'nin, Teb'in en önemli defterdarı olan babasının sosyal konumu ve serveti yüzünden kendini evlenmek zorunda hissettiği biraz aptal nişanlısıydı, ama Mehi'nin asıl beklediği o değildi.

Yine de, giriş katındaki kabul salonuna kadar indi. Sarıya boyanmış yüksek pencereleri ve abanoz ağacından lüks mobilyaları olan bu salonla gurur duyuyordu.

- Mehi, sevgilim! Senin evde olmayacağından korkmuştum... Beni nasıl buldun? Yüzbaşı "çok şişko" demek istedi, ama düşüncesini açıklamadı, zira Serketa Hanım kilosunu saplantı haline getirmişti, ama günlük pasta tüketimi de hiç azalmıyordu.

- Her zamankinden daha hoşsun, sevgilim. Yeşil elbisene hayran oldum, sana çok yakışmış.

- Beğeneceğini biliyordum, dedi salınarak.

- Küçük bir sorun var; huysuz bir adamı ağırlamak zorundayım. Biraz bekleyip sonra da benimle akşam yemek yemeyi kabul eder misin?

Serketa'nın dudaklarında bön, ama vaat dolu bir tebessüm belirdi.

- Bu kadarını ummuyordum, sevgilim.

Mehi, sert bir şekilde, onu kendine doğru çekti, Serketa itiraz etmedi. Büyük göğüsleri, sarıya boyalı gür saçları, açık mavi gözleri olan Serketa kırtmayı ve küçük kızlar gibi davranmayı seviyordu.

Aslında Serketa sıkılıyordu. Genç kızlara düşkün dul babası sayesinde istediği kadar kapris yapabilir, hoşuna giden her şeyi satın alabilirdi. Zamanla, varlığından o kadar usanmıştı ki, sinirlerine iyi geleceğini düşündüğü her zevke başvurur olmuştu. Bir süre şarap onu oyalamış, ama yalnızlığını yok edememişti. Serketa, annesi ve dadısı tarafından el üstünde tutulan, dış dünyadan korunan bir bebek olmak istiyordu.

İlk kez, bir davette, Mehi'ye rastladığında onu şişman, kaba ve kasıntı bulmuş, ama Mehi ona, hiç bilmediği bir duyguyu, korkuyu sunmuştu. Mehi'de, Serketa'yı büyüleyen ve genç kadının ihtiyacı olan o hayvansı dürtü vardı.

Mehi, hırsını güçlkle zapt ediyordu. Her ne kadar, yolunun üzerine çıkan herhangi birini, arabasının tekerlekleri altında ezmeye hazır görünse de, Serketa onunla evlenmeye karar vermişti. Belki Mehi, ona, yorgunluğunu giderecek bir ürperti verebilirdi.

Mehi:

- Daha ne kadar nişanlı kalacağız? diye sordu.

- Bu sana bağlı, sevgilim. Büyük Ramses'in huzurunda altın kolye nişanı aldığından beri, babam seni Teb'in gelecekteki en saygın kişilerinden biri olarak görüyor.

- Onu hayal kırıklığına uğratmak istemem. Serketa, Mehi'nin sağ kulağını hafifçe ısırırverdi.

- Ya beni hazinem, beni de hayal kırıklığına uğratmayacaksın değil mi?

- Korkma.

Çiftin davranışından rahatsız olan kâhya, orada olduğunu göstermek için açık kapıya vurdu. Mehi:

- Ne var? diye sordu.

- Ziyaretçiniz geldi.

- Beklemesini söyle ve kapıyı kapat! Serketa, gözleriyle subayı parçalıyordu.

- O halde ne zaman evleneceğiz?

- Mümkün olduğu kadar çabuk. Teb soylularının mutluluğumuza imreneceği büyük bir davet düzenleyeceğiz.

- Bununla uğraşmamı ister misin?

- Sen harikalar yaratırsın, sevgilim.

Subay, yakında karısı olacak Serketa'mn göğüslerini mıncıklayınca, kadın zevkten inledi.

- Babam, evlilik sözleşmesine çok önem veriyor.

- Ne sözleşmesi? diye şaşırıldı.

- Mal varlığı yüzünden babam böyle istiyor. Bizim çok mutlu olacağımıza, birçok çocuğa sahip olacağımıza inanıyor, ama yine de mal varlığını ayırmak için bir sözleşme yapmayı gerekli buluyor. Ne önemi var ki, aşkım? Para ile duyguları birbirine karıştırmayalım. Beni okşamaya devam et.

Mehi yeniden sevişmeye başladı, ama hevesi kırılmıştı... Bu haber tam bir felaketti, zira Serketa'mn babasının parasına sahip olmak, iktidarı ele geçirmesinin en önemli aşamalarından biriydi.

- Canın sıkılmış gibi, aslanım. Bu hukukî ayrıntı yüzünden değildir herhalde.

- Hayır, tabii ki hayır... Sen burada oturacaksın değil mi?

- Şayet Teb'e yerleşirsek, evet. Bu ev harika ve konumu iyi. Babam, hemen borçlarını ödeyip, seni ev sahibi yapmaya karar verdi.

- Baban çok cömert... Ona minnetimi nasıl göstereceğim.

- Kızını aşktan delirterek. Serketa, Mehi'yi dudaklarından öptü.

- Teb'in kırsal bölgesinde, Orta Mısır'da ve Memfis'te büyük ve güzel villalarımız olacak. Bu da sadece başka bir ayrıntı, ama bu mülkiyetler benim üstüme yapılacak.

Mehi, ona bir savaşçı gibi saldırabilirdi, ama Serketa onu çok arzuluyordu, Mehi de ziyaretçisini kabul etmek zorundaydı. Bu alçak darbeden sonra hâlâ toparlanamamıştı. Subay uzun zamandır ikiyüzlülüğün ve yalanın silah olduğunu, bu silahlar sayesinde tehlikeli durumları lehine çevirebileceğini anlamıştı.

Kesin gözüken bir karşı saldırıya daha iyi hazırlanmak için durumu kabul etmiş ve yenilmiş gibi görünecekti. Serketa'mn babası, Mehi yapısındaki bir adama gem vurabileceğini sanmakla, ne kadar da yanılıyordu.

- Affet beni, seni çok arzuluyorum, ama bu randevu sahiden önemli.

- Anlıyorum... Evlilik hazırlıklarımızla uğraşacağım. Bu akşam, yemekte buluşmak üzere.

Yirmi beşinci bölüm

Mehi geniş eviyle gurur duyuyordu. Dul kaldığı zaman büyük üzüntülere kapılan yaşlı bir Tebli asili ikna ederek, evini düşük fiyata almıştı. Askeri yönetimin de ona yüklü miktarda borç vermesi işini kolaylaştırmıştı. Ve müstakbel kayınpederinin yapmacık cömertliği sayesinde de, eve öngördüğünden daha önce sahip olmuştu. Esasında, Serketa'nın babası yüksek sosyeteye hiçbir malî sorunu olmayan, görünürde zengin bir damat takdim etmek istemişti. Oysa, durumun perde arkasındaki tek hâkimi yalnızca Mehi'ydi. Mehi, bunu ona pahaliya ödetecekti.

Evin ilk iki katı, rutubete karşı, yüksek bir platform üzerine inşa edilmişti. Alt katta, bir kâhyanın sorumluluğunda olan hizmetçiler için ayrılmış odalar vardı.

Mehi, sadece kendi fırıncısının yaptığı ekmeği yer, çamaşırıcısı tarafından büyük özenle yıkanıp, temizlenmiş çamaşırları giyerdi. Katlara çıkan merdiven başlarında, her zaman taze çiçeklerin olduğu vazolar bulunurdu.

İlk katta, misafir odaları; ikinci katta ev sahibinin çalışma odası, diğer odalar, banyo ve oturma odası yer alıyordu. Subay, kirli suların boşaltılması için bir boru sistemi döşetmişti ve firavunun sarayına denk bir konfor yaşıyordu.

Mehi toprak ve bahçeden nefret ederdi, onlarla uğraşacak yeterince köylü vardı. Onun gibi kaliteli biri daha iyisine layıktı ve sadece Teb gibi büyük bir şehrin merkezinde bu isme layık bir ikametgâh olabilirdi.

Yüksek tavanlı misafir odasına girdiğinde, sağlam havalandırma sistemi sayesinde, yazın bile serin olan odanın ne denli huzur verici olduğunu hissetti. Sıcaktan daha beter ne olabilirdi?

Görüşmek istediği adam, rengârenk kumaşla kaplı bir koltukta oturmaktaydı. Mavi bir küpün içinden hoş kokulu su alarak el ve ayaklarını yıkamıştı.

- Hoş geldin, Dakter. Evimi nasıl buldun?

- Hayranlık verici, Yüzbaşı Mehi! Daha güzelini görmedim. Dakter, kısa boylu, tıknaz ve sakallıydı. Siyah gözleri, sert ve kızıl tüylerle kaplı kurnaz yüzüne canlılık veriyordu. Çok kısa olan bacaklarıyla hantal bir görünümü olsa da düşmanını vuracağı zaman, bir yılan kadar canlı ve kıvrak olabiliyordu.

Yunanlı bir matematikçi ve İranlı bir kimyagerin oğlu olan Dakter, Memfis'te doğmuş ve çok genç yaşlarda bilimsel araştırmalara duyduğu ilgiyle adından söz ettirmişti. Bütün ahlakî kavramlardan yoksun olan öğrenci, diğerlerinin fikirlerini çalarak asgari çaba göstermenin, dev adımlarla ilerlemesine yardımcı olacağını anlamıştı. Ama bu, onu sadece büyük emeline ulaştıracak bir stratejiydi. Amacı Mısır'ı, insanın tabiata hükmetmesini sağlayacak bir bilimin, boş inançlardan arınmış, katıksız bir bilimin odak noktası haline getirmektir.

Teb belediye başkanının himayesinde çağının bilimlerinin gizemli yanlarını çözmeye çalışıyordu. Daha önce de teknisyenlik ve mucitlik yetenekleri sayesinde, Mernfis belediye başkanının vazgeçemediği kişi olmuştu. Nil Nehri'nin yükselmesiyle ilgili yaptığı

tahminî hesaplar parlak bulunmuş, gezegenleri inceleme metodunu geliştirmişti. Bütün bunlar önemsizdi. Asıl yarın Mısır'ı ölgünlüğünden ve yıpranmış geleneklerinden kurtararak, yeni bir dünya görüşü benimsetmeye çalışacak ve böylece ülkeyi yükselme yoluna sokacaktı. Böylesine zengin ve güçlü bir ülke, eski inançlarından vazgeçerse nelere kadir olmazdı ki?

- Altın kolye nişanı almanızdan ötürü sizi tebrik ederim, Yüzbaşı. Bu hak ettiğiniz ödül sizi, fikirlerine daha çok değer verilen önemli bir kişi yapacak.

- Seninkiler kadar değil, Dakter. Teb belediye başkanının senin öğütlerinden vazgeçemediğini duydum.

- Abartılmış, ama akli başında bir adam ve geçmişle uğraşacağına, o da benim gibi geleceğe önem veriyor.

- Bir de fikirlerinin yüksek şahsiyetleri rahatsız ettiğini duydum.

Dakter, gür sakalını okşadı.

- İnkâr etmek zor, Yüzbaşı. Karnak'ın başpapazı ve emrindeki uzmanlar araştırmalarımı hiç tasvip etmiyorlar, ama onlardan korkmuyorum.

- Kendinden emin görünüyorsun.

- Düşmanlarım, yakında Nil'den daha güçlü bir akıntıyla sürüklenip gidecekler. Bu akıntı da, insanoğlunun doğasındaki meraktır. Hepimizin, bilgilenmeye ihtiyacı var. İşte ben, bu ihtiyaca katkıda bulunuyorum. Böylesine geleneklere bağlı bir ülkede, yolumuz uzun görünüyor. Ama bununla beraber, zaman, hem de çok zaman kazanmak mümkün...

-Ne şekilde?

- Hakikat Meydanı'nın sırlarını ele geçirerek.

Mehi heyecanını gizlemek için bir yudum beyaz şarap içti. Kavrama gücü yüksek olan bu müttefike yardım edecek miydi?

- Seni anlayamıyorum... Orada sadece inşaatçılar çalışmıyor mu? Dakter, alnını kokulu mendille ıslattı.

- Ben de uzun bir süre buna inandım... Ama yanılmışım. Sadece sıradışı ve olağanüstü yetenekli zanaatkarları toplamakla kalmıyor, bir de hayatın sırlarını haksız yere elinde tutuyor.

- Sırlarını mı? Ne çeşit sır?

- Büyük konuşmayayım, ama sırlar ebedî hayatla ilgili. Hakikat Meydanı loncası, firavunun yeniden dirilmesiyle ilgili evi hazırlamakla yükümlü değil mi? Sezilerime göre, bazı üyeler arpayı altına⁴ çevirmenin yolunu biliyorlar. Diğer mucizeleri hesaba katmıyorum.

- Sırlarını çözmeyi denedin mi?

- Birçok kez Yüzbaşı, ama başaramadım. Hakikat Meydanı sadece firavuna ve vezire bağlı. Yönetim, her ziyaret başvuruma olumsuz cevap verdi. Bununla beraber, yönetimde çok

arkadaşım var, ama bu köye yaklaşılmıyor.

- Güvenli bir konumdasın değil mi?

- Aynı konuşmayı birçok kez yaptım ve benimle alay ettiler.

- Bana iletilenler de bunlar, ama senin ağzından duymak istedim. Zira ben, seni ciddiye alıyorum.

Dakter şaşırdı.

- Beni şımartıyorsunuz Yüzbaşı, ama bana niçin inanıyorsunuz ki?

- Çünkü Hakikat Meydanı benim de en önemli saplantılarımdan biri. Ben de, senin gibi, bu köyün yüksek duvarlarının ardında ne saklandığını öğrenmeye çalıştım, ama hiçbir sonuca ulaşamadım. Böylesine iyi saklanan bir sır, çok önemli olmalı.

- Çıkardığınız sonuç harika, Yüzbaşı! Mehi, gözlerini misafirine dikti.

- Hayır, herhangi bir sonuç çıkarmadım.

- Ne... Bundan ne anlamalıyım?

- Hakikat Meydanı'nın sırrını gördüm. Bilgin ayağa kalktı, elleri titriyordu.

- Nedir?

- O kadar sabırsız olma. Sana var olan gerçeği sunuyorum. Onu elde edip, yararlanmamız için bana yardım etmelisin. Bir anlaşma yapmaya hazır mısın?

Yirmi altıncı bölüm

Dakter'in küçük siyah gözleri, Yüzbaşı Mehi'nin niyetini en ince ayrıntısına kadar anlayacak denli parlak ve capcanlıydı.

- Bir anlaşma mı dediniz? Ne tür bir anlaşma?
- Sen çok iyi bir bilim adamısın, ama araştırmaların Hakikat Meydanı'nın aşılamaz duvarlarında takılıyor. Şahsî nedenlerden dolayı, eski çağlardan kalma bu kuruluşu yıkmak için harekete geçmeye karar verdim, ama önce hazinelerini ve gizli bilgilerini elde etmek lazım. Bunu başarmak için kuvvetlerimizi birleştirelim.

Bilgin şaşırılmış göründü. Mehi:

- Zeki ve yeteneklisin, diye devam etti, ama maddî olanakların yok. Yakında, Teb'in en büyük servetine konacağım, onu nüfuzumu yaymak için kullanmayı planlıyorum.
- Sanırım, orduda çok yüksek bir mevkie hedefliyorsunuz.
- Doğru bildin, ama bu sadece bir aşama. Mısır, yaşlı ve hasta, Dakter. İşte uzun süredir geleceği göremeyen ve iyi kararlar almaktan aciz, bunamış, zorba bir hükümdar olan Büyük Ramses tarafından idare ediliyor. Bu çok uzun hükümdarlık ülkeyi tehlikeli bir durağanlığa mahkûm ediyor.

Yüzbaşı Mehi'nin misafiri sarardı.

- Siz... Siz ne dediğinizi bilmiyorsunuz!
- Akli başmda biriyim ve yüksek görevlerde hak iddia eden biri için bu kaçınılmaz bir niteliktir.
- Büyük Ramses, tek başına bir abidedir. Hakkında en ufak bir eleştiri duymadım... Barış çağı onun sayesinde başlamadı mı?
- O çağ, Mısır'ın hazır olmadığı yeni savaşların sadece başlangıcıdır. Büyük Ramses yakında yok olacak ve kimse onun yerini tutamayacak. Onunla beraber, zaman aşımına uğrayıp geçerliliği kalmamış bir kültür sönecek. Ben bunu anladım. Sen de, Dakter. Fikirlerini geliştirmekle meşgul ol; ben de kuruluşları üstleneyim. İşte anlaşmamızın temeli bu. Mısır'ın asıl gücünü meydana getiren önemli çevrelerin sahibi olmalıyız. İlk sırada, Hakikat Meydanı geliyor.
- Orduyu, polisi unutuyorsunuz.
- Tekrar ediyorum, onlarla ben ilgilenirim. Firavunun serveti, kontrol altına alabileceğim seçkin kişilerden gelmiyor. Bu servetin temeli, hem ebedî istirahatgâh inşa eden hem de ona bol miktarda altın sağlayan zanaatkarların gizemli ilmi.

Dakter heyecana kapılmıştı.

- Hakikat Meydanı hakkında çok şey biliyorsunuz.
- Gördüklerim, sahip oldukları ilmin yayılması konusunda yanılmadığımızın kanıtıdır.
- Bana daha fazlasını anlatmayacaksınız değil mi?

- Müttefikim olmayı kabul ediyor musun?

- Bu tehlikeli, Yüzbaşı, çok tehlikeli...

- Doğru. Çok temkinli ve kararlı ilerlemek zorundayız. Eğer cesaretin yoksa, vazgeç.

Eğer Dakter bu işe girmeseydi, Mehi onu yok edecekti. Planlarının bir kısmını açıkladığı bir adamı hayatta bırakamazdı.

Bilgin tereddüt etti. Mehi ona, tehlikeli bir yola saparak, en çılgın rüyalarını gerçekleştirme fırsatını veriyordu. Dakter önceliği bilime verirken devletin ve ordunun, böylesine bir kargaşaya ilgisiz kalmayacaklarını unutmuştu. Mehi'nin gülümseyişi ve kibar tavırları ardında, canı bir ruhu vardı. Aslında Dakter'e seçim hakkı tanımıyordu; ya hiç düşünmeden kabul edecek ya da yok olacaktı.

- Kabul ediyorum, Yüzbaşı. Kuvvetimizi ve irademizi birleştirelim. Subayın ay gibi solgun yüzü parladı.

- Bu büyük bir an, Dakter! Bizim sayemizde Mısır'ın bir geleceği olacak. Ramses'in beşinci saltanat yılından kalma şarabı içerek anlaşmamızı onaylayalım.

- Üzgünüm, ben sadece su içerim.

- Böyle olağanüstü bir olayda bile mi?

- Her durumda, zihnimi açık tutmayı yeğlerim.

- İradeli insanları severim. Yarından itibaren, Teb ordusunun faaliyetlerini artıran bir plan teklif etmek üzere, bir dizi resmî ziyarette bulunacağım. Kabul ettirmekte hiç zorluk çekmeyecek ve böylece terfi edeceğim. Evlendikten sonra, birçok önemli kişinin saygısı ve sevgisini kazanacağım ve yavaş yavaş yönetici makamlara sızıp vazgeçilmez bir kişi olacağım.

- Benim tek amacım, diye belirtti Dakter, Teb Merkez Laboratuvar'ının şef yardımcısı olarak atanmak.

- Müstakbel kayınpederinin tek bir sözüyle oraya atanırsın. Kontrolü tamamen eline almak için bir süre geçmesini beklemelisin.

- Şimdiye kadar kabul edilmeyen araştırmalarımı başlamak ve yeni teknikler kullanmak için önemli bir basamak olacak bu.

Mehi, hemen, emrindeki kişilerin yenilmemesi için yeni silahlar imal edilmesi gerektiğini düşündü. Subay şöyle buyurdu:

- Yalanı gerçekten ayırt etmek için, Hakikat Meydanı'nda durum saptaması yapmamız gerekiyor. Firavun tarafından atanan, tecrübeli bir kâtibin, köyün yönetiminden sorumlu olduğunu biliyoruz. Ramose yıllarca bu görevi sürdürdü. Hiç kimse bu görev hakkında ondan tek bir kelime alamadı. Halefi, resmî belgeleri imzaladığı için, sadece adının Kenhir olduğunu biliyorum. Bu şahıs hakkında azamî bilgi toplamamız lazım. Düzenbaz ise, cezalandırırız.

- Loncanın gerçek patronu oysa tabî... dedi Bilgin.

- Muhakkak bir veya birçok ustabaşı vardır ve bir hiyerarşi mevcuttur. Yöneticilerin isimlerini ve görevlerini öğrenmek gerekecek.

- Zanaatkarlar kuşkusuz konuşmayacaklar, ama yardımcılar için aynı şey söz konusu olamaz.

- Yanılmıyorsam, onlar köye girmiyorlar.

- Doğru Yüzbaşı, ama bazı olaylara şahit oluyorlar.

- Su, yiyecek ve giysi getirdiklerini biliyorum... Ama bu neye yarar? Dakter, memnun bir şekilde gülümsedi.

- Bu çeşitli ürünleri inceleyerek, loncanın yaşam standardı ve üyelerinin yaklaşık sayısı hakkında bir bilgi edinebiliriz.

- İlginç, diye kabul etti Mehi. Bilgi verecek kişiler edindin mi?

- Bir tek kişi, kirli çamaşırları daha çabuk temizleyebilmesi için kendisine mucizevî bir toz verdiğim bir çamaşırcı. Sadece bir başlangıç... Parayla, başka dayanaklar da elde edeceğiz. Çamaşırcı, bana lonca hayatındaki olağanüstü bir olaydan bahsetmişti.

Dakter, Mehi'nin tükürüğünü yutmasını bekledi.

- Uzun süredir yeni bir zanaatkar kabul edilmemişti, diye devam etti. Oysa, Suskun Nefer isimli bir delikanlı, Hakikat Meydanı'nın Kabul Heyeti tarafından güvenilir bulundu. Şaşırtıcı olan, büyüdüğü yeri terk edip, yıllarca süren bir yolculuktan sonra tekrar buraya gelmesi.

- Gerçekten tuhaf... Kendinde beğenmediği bir şey mi var acaba?

- Onu biz keşfedeceğiz. Üstelik, dışardan gelen ve muhtemelen zengin bir Teblinin kızı olan bir kadınla geldi.

- Evliler mi?

- Doğrulanması gereken başka bir nokta.

Mehi, Hakikat Meydanı'nı zor duruma düşürüp, yöneticilerini korunaklı yerlerinden çıkmaya zorlamak için birçok taktik düşündü. Köyün duvarları bir kez çatlamaya görsün, çökmekte gecikmezdi.

- Sevgili Dakter, ilk görüşmemizin bu kadar olumlu geçeceğini düşünmüyordum.

- Ben de, Yüzbaşı.

- Görevimiz zor ve ben sabır gibi bir erdeme sahip değilim. Ama yine de sabırlı olmaya çalışmalıyız. Şimdi, işe koyulalım.

Yirmi yedinci bölüm

Çömlekçi Beken hayatından memnundu. Hakikat Meydanı yardımcılarının şefi olarak, konumundan yararlanıp iş saatlerinde ustaca hileler yapıyor ve kolay bir yaşam sürdürüyordu. Çocuklarının namusundan çok, işindeki yerini korumayı düşünen bir ayakkabıcının kızını yatağına almıştı. Kız güzel ve zeki değildi, ama kendisinden yirmi beş yaş küçüktü.

- Yanıma gel, küçük kuşum. Seni yemem... Kız sessizce, ezilip büzülerek giriş kapısının yanında bekliyordu. Ben, iyi ve cömert bir adamım. Eğer cici olursan, sana harika bir yemek vereceğim ve baban hiçbir endişe duymadan, mesleğini yapmaya devam edecek. Genç kız, yüreği ağzında bir adım attı. Biraz daha gayret, kaprisli serçe, pişman olmayacaksın. Tuniğini çıkarmakla başla...

Ayakkabıcının kızı, ağır ağır hareket etti.

Beken kollarını uzatıp kurbanını yakalamak üzereyken, evin kapısı aniden açılıverdi ve Beken'in omzuna şiddetle çarpıp, onu devirdi.

Genç kadın korkmuştu. Kızgın bir boğaya benzeyen dev gibi bir gencin girdiğini görünce, beceriksizce tuniğini çekiştirmeye çalıştı.

- Çık buradan, diye emretti genç.

Kız ciyak ciyak bağırarak ondan kaçarken, iriyan genç, çömlekçiyi saçlarından tutarak ayağa kaldırıyordu.

- Hakikat Meydanı yardımcılarının şefi Çömlekçi Beken'sin değil mi?

- Evet evet ama... benden ne istiyorsun?

- İsmim Cesur ve bana bir an önce iş sağlamanı istiyorum.

- Bırak beni, canımı acıyorsun! Delikanlı, çömlekçiyi yatağın üstüne attı.

- İyi anlaşacağız Beken, ama seni uyarıyorum; ben sabırlı biri değilim... Öfkeli şef, ayağa dikildi.

- Kiminle konuştuğunu biliyor musun? Bensiz, hiçbir şey elde edemezsin. Cesur, Beken'i duvara yasladı.

- Bana sorun yaratma... Kızgın olduğumda, kendimi kontrol edemem.

Beken, iriyarı delikanlının bakışlarını alevlendiren öfkesini hafife almadı.

- Tamam tamam, ama sakinleş!

- Senin gibi birinin, bana emir vermesi canımı sıkıyor. Çömlekçi biraz gurur duydu.

- Yine de bana itaat etmen gerekir. Ben yardımcıların şefiyim ve işimin iyi yapılmasını isterim.

- Öyleyse senin sağ kolun olacak ve seni hayal kırıklığına uğratmayacağım! Görevin ağır olduğundan iyi bir yardımcıya ihtiyacın var.

- Bu o kadar kolay değil.

- Bana maval okuma. Heyet karar verdiğine göre, buraya yerleşiyorum. Yer hoşuma gitti ve uykum var.

- Ama... burası benim evim.

-Tekrar etmekten nefret ederim, Beken. Bana, şafak vaktinden önce sıcak poğaça, peynir, taze süt getirmeyi unutma. Gündüz zor geçeceğe benziyor.

Cesur'un sadece üç saatlik uykuya ihtiyacı vardı. Aklına koyduğu saatte kalktı, daha güneşin doğmasma çok vardı. Bayat ekmek ve hurma yedi. Ahırda gizlenmek için Beken'in evinden çıktı. Ahırdaki iri inek sakın gözlerle ona bakıyordu.

Herkes bu hayvanın, Tanrıça Hathor'un vücut bulduğu canlılardan biri olduğunu ve gözlerinin eşsiz bir güzelliğe sahip olduğunu bilirdi.

Cesur'un tahmin ettiği şey oluyordu. Çömlekçi, ellerinde sopalar olan iriyarı iki adam eşliğinde yaklaşıyordu. Beken'in pes etmeye niyeti yoktu ve ortalığı karıştıran kişinin bir daha canını sıkılamaması için ona sıkı bir dayak atmaya karar vermişti.

Cesur, üçlünün eve daldığını görüp ahırdan çıktı. Yatağına inen sopa seslerini duymak istemişti. Beken'in suç ortakları işlerini bitirdikleri an, o da içeri girdi.

- Beni mi arıyordunuz?

Çılgına dönen çömlekçi yarıdakçılarının arkasına saklandı. Birinci adam, Cesur'un üzerine yürüdü. Bir tabure ele geçiren Cesur, onu hakladı. İkinci adam, genç devin sol omzuna vurmayı başardı, ama karşılığında o kadar şiddetli bir yumruk yedi ki burnu patladı ve kollarını kavuşturmuş bir şekilde yere çöktü.

- Senden başka kimse kalmadı, Beken. Çömlekçinin gözleri karardı. Beni çok hayal kırıklığına uğrattın. Sadece alçak değil, aptalmışsın da. Yeniden denersen, kollarını kıranın... Ve elveda çömlekçilik. Şimdi anlaştık mı? Beken, hızlı bir şekilde başını salladı. Beni bu iki tarlakuşundan kurtar ve yiyecek bir şey getir. Acıktım.

Cesur, kendini nöbetçilere yardımcısı olarak tanıtan Beken eşliğinde, beş tabyayı büyük bir kibirle aştı. Mezar Kâtibi Kenhir, delikanlının işe alınmasıyla ilgili bilgiyi onlara vermişti, ama hiç kimse bu kadar çabuk bir terfi beklemiyordu.

Çömlekçi, epeydir yardımcılara ayrılmış alana bu kadar erken gelmemişti. Hatta Demirci Obed bile, çok erkenci olmasına rağmen, hâlâ uyuyordu.

- Herkes uyansın! diye emretti Cesur.

Cesur'un gök gürültüsünü andıran sesi, köyün yakınında yatmalarına müsaade edilen birkaç yardımcıyı uyandırdı.

Adamlar kalktı, ürkmüş ve endişe içindeydiler. Hakikat Meydanı, hangi felaketin kurbanı olmuştu? Cesur:

- Beken hepinizin tembel olduğunu söyledi, diye bağırdı. Ve artık buna tahammülü yok. Hiçbiriniz kendinizi aşamıyor ve başkalarına yardımcı olmuyorsunuz. Bu değişmeli.

Bugünden itibaren, çok yavaş ve karmaşık bir şekilde teslim edilen yiyeceklerin boşaltılmasına yardım edeceğiz. Sonra, yaptığınız işler hakkında durum saptaması

yaptığınızı görmek ve gecikme olmamasını sağlamak için, sizi kontrol edeceğim. Hâlâ uykulu olan demirci itiraz etti.

- Ne diyorsun... Bunlar Beken'in emri değil.

- Bana emir verdi ve bunları bütün kalbimle uygulayacağım.

Çömlekçi kasıldı. Her şey bir yana, Cesur'un müdahalesi, sarsılmış olan otoritesini yeniden kuruyordu.

- Gevşediğinizi görüyorum, diye doğruladı. Bunun için yeni önlemler aldım ve zorunlu olarak uygulanması için bir yardımcı edindim.

Cesur, işaret parmağım, adaleli bacakları olan iriyarı bir adama çevirdi.

- Sen, ovaya kadar koşup şu an burada olması gerekenleri toplayıp getireceksin. Biz, bürolarda uyumak için para alan memurlar değil, Hakikat Meydanı'nın yardımcılarıyız. Bunu alışkanlık haline getirirsek, bizi hemen işten çıkartırlar.

Öne sürdüğü bahane tuttu, hiç kimse itiraz etmedi.

- Örnek olacak ilk kişi Beken olacak, diye belirtti. Son iki ayda imal ettiği çömlekten daha çoğunu bir günde yapacak.

- Evet, evet... İşe başlıyorum.

- Eğer, işimizin ne denli önemli olduğunun bilincine varırsak, daha iyisini yaparız. Demirci, işe seninkini incelemekle başlıyorum.

- Yapabileceğini mi sanıyorsun?

- Bana öğreteceksin.

Yirmi sekizinci bölüm

Mehi ile Serketa'nın düğünü muhteşemdi. Tebli asillerin kaymak tabakası, bütün önemli kişiler, beş yüz davetli... Bir tek Büyük Ramses eksikti, ama yaşlı firavun, görüşmeleri asgariye indiren sadık adamı Ameni'yle çalıştığı Karnak'taki sarayından dışarı çıkmıyordu.

Sarhoş olan Serketa, yastıklara gömülmüştü. Davetliler, babasının muazzam villasından gitmişti; Teb'in Başhazinedarı Mose baş ağrısını geçirmek için sebze çorbası içiyor, Mehi de kendisine hiç uymayan bir sükûnetle, beyaz nilüferli havuzu hayran hayran seyrediyordu.

Elli yaşlarında tombalak, ama hareketli Mose, sürekli kaygılı görünüyordu. Vaktinden evvel dökülen saçları yüzünden, hiçbir ilişkisi olmadığı halde, manastırlardaki saf din adamlarına benziyordu. Mose, çocukluğundan beri sayılarla oynar, yönetimle ilgilenirdi; tanrılara hizmet etmeyi başkalarına bırakarak, sürekli zengin olmaya devam etmişti ve dul kalınca sahip olma açlığı daha da artmıştı. Aynı açlığı, Mehi'de de görmüştü. İşte bu nedenle, kızının onu ikna etmesine izin vermiş ve damat olarak Mehi'yi seçmişti.

- Mutlu musun Mehi?
- Unutulmayacak bir davet oldu. Serketa, göz kamaştırıcı bir ev sahibesiydi.
- İşte yüksek sosyeteye kabul edildin. Biraz geleceğinden konuşsak?
- Şüphesiz, ordu... Ama uyukluyor.
- Çok doğal, diye fikrini söyledi Mose. Büyük Ramses sayesinde kalıcı bir barış sağlandı ve üstsubaylar, olmayan düşmanlarla savaşmaktansa, yönetimde yer almayı tercih ediyorlar. Belli bir amacın var mı?
- Seçkin askerlerden birlikler kurup, şehrin güvenliğini kusursuz bir şekilde sağlamayı düşünüyorum.
- Övgüye değer bir görev, ama uzağı da görmem lazım. Teb'in taşrasında hazinedar yardımcılığı makamına ne dersin? Emrinde, sorunları çözecek bir sürü kâtibin olacak ve görevinden azamî derecede faydalanabilmen için sana yasal öğütler vereceğim.
- Çok cömertsiniz, ama bilmiyorum, yeteneklerim...
- Sahte tevazu gösterme. Sen de benim gibi rakamların adamısın ve mükemmel bir şekilde işin üstesinden geleceksin.
- Orduyu bırakmak istemiyorum.
- Bunu senden kim istiyor? Hızla terfi edecek, birçok üstsubay gibi, askeri ve sivil çevrelerde boy göstereceksin. Ramses çok yaşlandı, halefini seçti; ama hüküm sürmesini istediği oğlu Merneptah'ın nasıl davranacağını kim bilebilir ki?
- Ona yaklaştınız mı?
- Yeterince yaklaşmadım. Bükülemeyecek kadar doğru bir adam, babası gibi sert ve yeniliğe karşı. Aziz Teb şehrinin üstünlüğünü koruyacak muhafazakâr bir idareye hazırlanalım. Ama Büyük Ramses'in uzun ömürlü oluşu bizi hâlâ şaşırtabilir... Eğer,

Merneptah ondan evvel ölürse, tahta kim geçecek?

- Bir adayınız var mıydı?

- Tabii ki yok. Ben para işleriyle uğraşıyorum, iktidarın tehlikeli oyunları ile değil; damadım da bunların kurbanı olmamalı. Bu yüzden, ortaya çıkabilecek her olaya karşı koyabilecek stratejik bir konumda bulunacaksınız; ya asker olacaksınız ya da idareci... Ayaklanma olduğunda ne kızım ne de kocası tehlikede olmayacak.

- Dakter adındaki yabancı ve tuhaf bir bilim adamına rastladım.

- Teb belediye başkanı onu çok tutuyor. Beyni durmadan işleyen bir mucit.

- Bana sempatik göründü ve ona yardımcı olmak istedim. Teb Merkez Laboratuvarı'nın sorumlularından biri olabilmesi için ona yardım edebilir miyiz?

- Hiç zor değil, hatta bu harika bir fikir. Bu yabancı, uyuklayan birkaç araştırmacının ayağını kaydırıp terfi eder ve bundan dolayı bize minnettar kalır. Gün gelir, belki bize yararı dokunur. Etrafında sana minnettar kalan kişiler bulundur. Senden nefret ederler, ama sana harfi harfine itaat etmek zorundadırlar.

- Bir ayrıntı canımı sıkıyor, sevgili Kayınpederim.

- Nedir?

- Bana neden güvenmiyorsunuz?

- Gelecekle ilgili bu kadar plandan sonra, bu sorun beni şaşırttı.

- Eğer bana sahiden güveniyor olsaydınız, mal mülk aynını için sözleşme yapmaya mecbur etmezsiniz.

Mose, çorba kâsesini boşalttı.

- Mehi, sen servetin ne demek olduğunu bilmiyorsun, bense kızıma nasıl davranacağını bilmiyorum. İhanet edebilir ya da boşanmak isteyebilirsin... En ufak bir hatada her şeyi kaybedeceğini bilersen, Serketa da korunmuş olur ve kimse fikrimi değiştiremez. Bu sorun halledilmiştir, sana önemli bir adam olman için yardım edeceğim, zira damadım orta halli, vasat biri olmamalı. Yaşamın bütün zevklerini tadacaksınız, asiller sana imrenecekler... Daha ne isteyebilirsin ki? Şansından yararlanmasını bil Mehi, daha fazlasını isteme.

- Makul ve mantıklı öğütler veriyorsunuz, sevgili Kayınpederim.

Bir çift ibis batmakta olan güneşin portakal rengine boyadığı gökyüzünde kanat açmıştı. Çeşitli boydaki tekneler, Nil Nehri'ndeki kuzey rüzgân sayesinde seyrediyor, akıntılarla oyun oynuyorlardı. Mehi ve Dakter, altı kürekçili beyaz bir yelkenlide temiz hava alıyorlardı.

Dakter:

- Teb belediye başkanı beni merkez laboratuvarının müdür yardımcısı olarak atadı, diye açıkladı. Bu terfide, sizin de payınız var sanıyorum.

- Kayınpederim seni çok takdir ediyor ve gerçek kişiliğin hakkında en ufak bir

fikre sahip değil. Müdür haberi nasıl karşıladı?

- Pek iyi değil. Eski ekolün bilim adamları tarafından eğitilmiş, sahip olduğu bilgilerle yetinen bir bilim adamı. Benden, sıkı sıkıya tembihlemiş deneylerin dışına çıkmayıp hiçbir girişimde bulunmamamı rica etti. Gözetim altındayım ve istediğim gibi serbest olamayacağım.

- Sabret Dakter. Amirin sonsuza dek yaşamayacak.

- Sağlığı çok iyi gibi!

- Bir engeli yok etmek için, birçok yol vardır.

- Yüzbaşı, anlayamadım...

- Aptalı oynama, Dakter. Şu an için, ortalığı karıştırma ve talimatlara uymakla yetin. Niçin beni hemen görmek istemiştin?

- Sarayla olan irtibatım sayesinde, Büyük Ramses'in, senelerdir köyden çıkmamış olan eski mezar kâtibî Ramose'yle uzun bir görüşme yaptığını öğrendim. Ramose güvenilir bir adamdır. Çok eskiden beri tanıdığı bir nedime, firavunun Hakikat Meydanı için büyük projeleri olduğunu söylemiş.

- Bu yeni bir bilgi değil. Teb'e yaptığı son resmî ziyarette Ramses, köyün kapatılıp, zanaatkarların dağıtılmasını isteyen batı yakası yönetimine, sert bir üslupla uyarıda bulunmuştu.

- Ramses'e karşı çıkmak arzusunda değilim. Mücadele hiç de eşit şartlarda değil.

- O artık, sadece bir ihtiyar.

- Firavun ve Hakikat Meydanı'nın sahibi olduğunu size hatırlatmak bana mı düşer? Aynı güçte değiliz. Mehi, geç olmadan vazgeçelim.

- Öğrenmek istediğin hayati sırları unutuyor musun?

- Tabî ki hayır, ama onlara asla ulaşamayacağım...

- Yanıldığını sana kanıtlayacağım Dakter. Dönüşü olmayan bir yola girdiğini hatırla. Başka ne öğrendin?

- Kâtip Ramose, Nefer'in loncaya kabulünden memnuniyet duyuyor, zira onun loncanın saygınlığını koruyacağına inanıyor.

- Başka bir deyişle, onu müstakbel yöneticilerden biri olarak görüyor.

- Bu sadece, Ramose'nin fikri. Fakat "Maat kâtibî" unvanı taşıyor ve herkes tarafından takdir ediliyor. Başka bir söylenti ise, Nefer'in kendisiyle aynı anda loncaya kabul edilen Işık'la evlenmiş olması.

Mehi, düşünceli bir şekilde, Nil Nehri'ne bakıyordu. Ne düşündüğünü söyledi:

- Hakikat Meydanı'm zayıflatmak için, önce gözden düşmesini sağlamamız lazım. Ününü tamamen yitirdiğinde, firavun bile onu koruyamaz ve başarı şansımız artar.

Yirmi dokuzuncu bölüm

- Pes edeceksin, Cesur, dedi Obed.

- Konuşmaya devam et, Obed.

Demirci ve çömlekçinin yeni yardımcısı, diğer yardımcılardan gözlerinden uzak, demirhanede bir bilek yarışına girişmişlerdi. Obed böbürlenerek:

- Ben, Hakikat Meydanı'nın en güçlü adamıyım ve öyle kalacağım, dedi.

- Enerjini boşuna harcıyorsun.

Cesur'un bileği kaya kadar sertti. Obed onu bükemiyordu. Yavaşça, çok yavaşça, demircinin kolu bükülmeye başladı. Bütün kuvvetini toplayarak birkaç saniye daha direnmeye çalıştı. Ama basınç o kadar kuvvetliydi ki, yaralı vahşi bir hayvan gibi inleyerek pes etti.

Obed, sol elinin tersiyle terli alnını sildi. Cesur'un alnında tek bir ter damlası parlamıyordu.

- Şimdiye kadar kimse beni yenememişti. Damarlarından nasıl bir enerji akıyor?

- Dikkatin dağıldı. İhtiyacım olan kuvveti, gerekli zamanlarda üretiyorum.

- Bazen beni korkutuyorsun.

- Arkadaşım olduğun sürece korkacak bir şey yok.

Cesur, vaktinin büyük bir bölümünü, Obed'in ona madenî aletleri imal ve tamir etmeyi öğrettiği demirhanede geçiriyordu. Teknisyen, Cesur'un sürekli dürttüğü yardımcılardan aksine sabırsızlıkla saatleri saymıyordu. Obed: - Fazla arkadaşın yok, diye belirtti. Genelde, yardımcılardan başı, çalışanların işgücünü idare edip, azamî derecede verim elde etmeye çaba gösterir. Çömlekçi Beken, bu işi götüremiyordu. Sen bu göreve atandığından beri, burası arı kovanı gibi çalışıyor. Ve tüm değişimlerden en çok, mezar kâtibi, şu Öfkeli Kenhir memnun görünüyor.

- O halde, beni destekleyecektir.

- Hiç de değil! Korkunç otoriter bir adamdır. Ondan, mümkün olduğunca uzak dur.

- Niçin bu göreve getirildi?

- Hiç bilmiyorum... Firavun öyle istedi. Ama hepimiz, insanî duygular taşıyan ve çok cömert olan Ramose'yi tercih ediyoruz. Karşılığında bir şey beklemeden, bize bağışlarda bulundu ve mezar kâtipliğini sürdürdüğü dönemde, huzur hâkimdi.

- Niçin loncaya girmek istemedin?

- Çok yaşlıyım ve mesleğimi seviyorum. Bir demirci, yardımcılar sınıfına aittir.

- Bu haksızlık değil mi?

- Bunlar Hakikat Meydanı'nın yasaları ve ben kaderimden memnunum. Mantıklı biriysen sen de benim gibi yaparsın.

Cesur, Çömlekçi Beken'in talimatlarına uyulup uyulmadığını kontrol etmek üzere demirhaneden çıktı. Böylece haftalar geçti. Delikanlı suyun, balıkların, etin, sebzelerin, yakacak odunun, çamaşırcılar tarafından yıkanan çamaşırların veya çömleklerin kalitesini kontrol ettiği bu nankör işten zevk almaya başladı. Geleneklere göre, yardımcılarının çeşitli faaliyetleri ay semtlerine göre çok yoğundu ve "taşyanlar" diye de adlandırılan dışarıdakiler, delikanlının tembel ve sahtekâr kişilere karşı hiç hoşgörü göstermeyeceğini anlamışlardı. Kadınlar, meyve toplarken daha az gevezelik ediyor; sürücüler içip, palavra sıkmak için daha ender köy yolunda duraklıyorlardı. Cesur, azla yetinmeye meyilli balıkçıları ve bahçıvanları daha çok sıkıştırıyor, fırıncının ekmeklerini önce kendisi tadıyordu. Başlangıçta, kötü un yüzünden, iyi olmayan ürünleri atıyordu; bu müdahalesinden sonra, yardımcı bu hatayı bir daha işlemedi, hatta zanaatkarlar tarafından çok beğenilen ballı-bademli pastalar yapmaya başladı.

Cesur, hayvanların hoşlandığı otların bittiği bataklık kenarlarındaki ıslak arazilere giden çobanlara eşlik etti; bu kaba saba adamlarla arkadaş olup saz kulübelerde uyudu, şikâyetlerini dinledi, timsah ve sivrisineklerden korkularını anladı, ama onlarla yüz göz olmadı. Çektikleri zahmete rağmen, çobanlar günlerini kaval çalarak, köpeklerinin yanında uyuklayarak geçirmemeliler; sözleşmeleri gereği, Hakikat Meydanı'na azık sağlamalıydılar. Zorlu geçen ilk günlerden sonra, aralarında sempati doğmuş, Cesur'u anlamaya başlamışlardı. Açık havada kasaba doğru ilerlerken, delikanlı yine de başarısızlığa uğrayabileceğini hissetmişti.

Bir bıçak ve bileğitaşının asılı olduğu deri bir peştamal giymiş, kısa saçlı Başkasap Des, kaz ve ördeklerin tüylerini yolup tuzladıktan sonra, uzun bir askıya asarken veya büyük küplerin içine yerleştirirken aniden işine ara verdi.

- Selam, Des. Hasta mısın?
- Dinleniyorum. Rahatsız mı oldun?
- Bu sabah sana bir ceylan ve öküz teslim edildi. Tencereler hazır, etleri parçalaman lazım.
- Ellerim ağrıyor.
- Ellerini göster.
- Doktor musun?
- Hayır, ama sen yine de göster.
- Et istiyorsan, sen kes.

Cesur, bir yardımcıdan çakmaktaşıdan yapılma bıçağı kapıp, geleneklere uygun bir biçimde, öküzün sol ön ayağını kesti. Bu şekilde kurban edilen hayvan bütün enerjisini, kendisini tüketenlere sunuyordu.

Bir kapta biriken kan sağlıklıydı. Cesur bıçağı eklem yerlerine saplayıp kirişlerini kesti, en iyi parçalan seçip aşçılara verdi. Öküzün karaciğeri leziz bir yemek olacak.

- Senin kadar yetenekli değilim Des, ama zanaatkarların sofrası süslenmiş olacak.
- Onlar için iyi olacak. Kasap çiğ eti çiğniyordu. Aklıma bir soru geldi; sen ne işe

yarıyorsun? Cesur'a kindar bir bakış yöneltti. Beni etkilediğini mi zannediyorsun yumurcak? Ben, başkasabım ve öyle kalacağım. Senin veya çömlekçinin emirlerine aldırمام.

- Niçin kendini savunuyorsun, Des? Çoktandır, rahata kavuşmuş durumdasın. Beken bana senin yardımcılarının elebaşısı olduğunu söyledi. Yola gelip, Hakikat Meydanı'na doğru düzgün bir şekilde hizmet edeceksin.

Yamaklar ve aşçılar orayı terk ettiler. Başkasabın karakterini bildiklerinden, daha kötüsünden korkuyor ve bu olaya şahit olmak istemiyorlardı. Sonra Des'ten yana çıkacaklardı.

Kasap ayağa kalktı. Cesur'a göre daha ufak tefekti, ama kolu ve pazıları her düşmanı korkutuyordu. Bıçağını çıkardı.

- Bunu erkekçe halledeceğiz, çocuk. Senin birkaç organını keseceğim ve yürüyemeyeceksin. Bir sakat başımıza dert olmaz.

Cesur kendi bıçağını uzağa fırlattı.

- Zavallı deli, çıplak elle kendini savunabilir misin? Kışkırtılan kasap, Cesur'un üzerine atladı. Delikanlı son anda karnına doğrultulan bıçaktan kurtuldu. Bıçağını boşluğa sallayan kasap dengesini kaybetti, geri dönmeye fırsat bulamadan, kollarına kilit vurup silahını bırakmaya zorlayan düşmanının saldırısına uğradı; delikanlı nefesim kesercesine, boğazını sıkıyordu.

- Seçim senin, Des; ya diğerleri gibi talimatlara saygı gösterirsin ya da boynunu koparırım. Basit bir iş kazası olur.

- Ces... cesaret edemezsin. Mengene daha da daraldı.

- Tamam tamam!

- Söz veriyor musun?

-Söz.

Serbest kalan kasap dizleri üstüne çökünce, derin derin nefes almaya çalıştı. Cesur, aşçılara dönüp:

- Acıktım, diye bağırdı. Bana etin en lezzetli parçasını getirin.

Otuzuncu bölüm

Abri kızına tokat atınca, kız ağlamaya başlayarak annesinin odasına sığındı.

Batı Teb'in başyöneticisi umumî bir toplantıda, Büyük Ramses tarafından sert bir biçimde azarlandığından beri sinirlerine hâkim olamıyordu. Artık ne personeline ne hizmetçilerine ne de ailesine tahammül ediyordu. En ufak bir aksilik bile onu kızdırıyor ve kendisini makam evi, tahtirevan ve hizmetçilerden yoksun, basit bir kâtibe döndürecek azil kararnamesini endişeyle bekliyordu. Bu yetmezmiş gibi makamına göz koyanların alaycı veya intikam dolu bakışlarına da maruz kalması gerekecekti. Yaşam standardının

düşmesinden dolayı hiddetlenecek olan karısı boşanmak isteyecek ve iki çocuğunun velayetini alacaktı.

Abri'nin intihar etmeye cesareti yoktu. En iyi çözüm, yaban ellerde yeni bir meslek edinmek için buradan kaçmaktı, ama cennet Teb'i terk edecek gücü yoktu. Acımasız kaderine katlanmak zorundaydı.

Yardımcısı:

- Başkanım, Yüzbaşı Mehi sizi görmek istiyor, diye haber verdi.

- Kimseyi kabul etmiyorum.

- Israr ediyor.

Bitkin olan Abri daha fazla dayanamadı.

- Kabul salonuna gelsin.

Batı yakasının yöneticisi odayı boyatma niyetindeydi, ama masraftan kaçınıyordu. Tik nedeniyle göz kapakları titreyen Abri, odada sürekli gidip geliyordu.

Mehi, son moda giyinmiş, bileklerinde bilezikler, parfüme bulanmış bir şekilde ihtişamlı içeri girdi.

- Beni kabul ettiğiniz için teşekkür ederim, Abri. Eviniz çok konforlu.

- Bir akbaba gibi, leşimi yemek için mi geldiniz?

- Size bir sır vereyim, şahsen firavununun sitemlerini uygun bulmadım. Abri afalladı.

- Beni onayladığınızı mı söylemek istiyorsunuz?

- Tabii ki, evet, sevgili dostum. Öne sürdüğünüz sebepler bana çok makul geldi. Şaşkınlığı geçen yönetici bu kez güvensizlik duydu. Bu genç subay onu kıskırtmaya çalışıyor olabilir miydi?

- Ramses'in sözü kanunun sözü demektir, hepimiz ona boyun eğmeliyiz. Mehi:

- Tabii ki öyle, diye tasdik etti. Ama herkes yanılığa düşebilir; sevgili firavunumuz çok yaşlı ve geçmişe çok bağlı birisi. Büyüklüğüne saygı göstererek, daha iyi bir gelecek için, biraz olsun eleştiremez miyiz?

Abri donakaldı.

- Çok ciddi laflar ediyorsunuz, Yüzbaşı.

- Bir subay olarak, dürüst olmalıyım. Savaş halinde ordumuz dövüşe hazır olmayacak ve Mısır yenilme tehlikesi yaşayacak. Bunun için amirlerimin iyi niyetle etüdünü yaptığı bir dizi reform teklif ediyorum. Yıkıcı olmaya çalışmıyorum.

Biraz yatışan Abri, taş bir banka oturdu.

- Anasonlu hurma şarabı sever misiniz?

- Tabii ki.

Yüksek dereceli memur, karşısında oturan nısafirine ikramda bulundu.

- Size niçin güveneyim ki?

- Çünkü bu konuda size hak veren tek kişi benim. Teb başhazinedannın kızıyla evlendiğimi biliyorsunuz ve nüfuzum gitgide büyüyecek. Görüşlerini paylaşmadığım düşmüş biriyle niçin ilgileneyim ki?

Abri'nin, düşmanlarına saldırma alışkanlığı vardı. Bugün saldırılan kendisiydi.

- Günlerim sayılı... Kimseye yararlı olamam.

- Yanılıyorsunuz, Abri. Kayınpederim bir lütufta bulunarak, sizin batı yakasının yöneticisi olarak kalmanızı salık veren mesajlar gönderiyor. Bunlara gösterilen ilgi yüreğimize su serpiyor.

- Karar verecek tek kişi Ramses'tir.

- Düşüncelerinizi bildiğine göre, niçin sizin yerinize tanımadığı birini getirsin ki? Firavun programınıza kesin bir şekilde karşı geldiğinden nasılsa söz konusu programı uygulayamayacaksınız ve kendi bölgenizi eskisi gibi, zanaatkarların ayrıcalıklarına dokunmadan yönetmekle yetineceksiniz.

- Siz... ciddi misiniz?

- Ramses çok yetenekli bir adamdır ve kimse otoritesine karşı çıkamaz. Verdiği emir ihlal edilemez ve siz makamınızı kaybetmekten korktuğunuz için emirleri harfiyen uygulayacak ilk kişi olacaksınız. Abri, şimdi Hakikat Meydanı'nın en etkili savunucusu değil misiniz?

Yönetici, içinden Mehi'nin haklı olduğunu kabul etti. Yüzbaşı:

- Siz yerinizde kalacaksınız, diye söz verdi. Ve konumunuzu kuvvetlendirmenize yardım edeceğim.

- Her şeyin bir bedeli vardır... Karşılığında ne istiyorsunuz?

- Sizinle aynı şeyi... Hakikat Meydanı'nın ortadan kaldırılmasını...

- Sizi anlamıyorum... Benim amacım, tüm nüfusu vergilendirerek, insanların vergiden kaçmalarını engellemek. Ama siz... Sizin şikâyetiniz nedir?

- Ülkenin modernleşmesi için gerekli yeniliklere karşı olan bu loncanın ortadan kaldırılması lazım.

Abri, muhatabının asıl gerekçelerini sakladığını hissetti, ama aslında onu fazla da ilgilendirmiyordu. Mehi bir haberci değil miydi? Onu ümitlendirip, ona iyi bir gelecek sunuyordu.

- Size nasıl yardım edebileceğimi kestiremedim. Bundan böyle görevimin, zanaatkarların köyünü her tür saldırıdan korumak olduğunu bana açıklamıştınız!

- Görünürde, sevgili dostum, sadece görünürde! Şimdilik ne vergilendirme, ne de özel vergi... Resmî hareket tarzınız, firavunun emrini benimsediğinizi göstermek için yapmacık davranmak olacak.

- Peki ya... diğeri ne olacak?

- Yavaş yavaş loncanın temelini çökertmek.
  - Bunun için epey riske girmek gerekecek.
  - Abri, risk tahmin ettiğinizden daha az. Müsterih olun, ben karanlıkta hareket etmesini bilen, temkinli bir adamım. Siz de bir düşmanın sırtından vurulması gerektiğini öğrenmişsinizdir. Şu an, istediklerim çok basit. Hakikat Meydanı'nın sırları hakkında bildiklerinizi anlatır mısınız?
  - Az var, ama yine de sır olarak kalması gereken bilgiler bunlar. Eğer size söylersem, suç ortağınız olurum.
  - Suç ortağım değil, yandaşıım.
  - Mehi, nereye varmak istiyorsunuz?
  - Gerçekten öğrenmek istiyor musunuz? Yöneticinin karısının aniden odaya girmesiyle görüşme yarıda kesildi. Uzun boylu, esmer kadın çok sinirliydi:
  - Niçin kızı tokatladın?
  - Sana Yüzbaşı Mehi'yi takdim edeyim. Onu, aile meselelerine bulaştırmayalım.
  - Gitgide artan öfkenle, hayatımızı çekilmez hale soktuğunu biliyor mu?
  - Kendine gel, sevgilim.
  - Kendimi tutmaktan bıktım! Ne zaman ne yapacağın bilinmiyor. Buna katlanmak zorunda mıyım? Yüzbaşı, seni kendi alayında işe alıp bizi senden kurtarsın!
  - Her şey düzelecek, söz veriyorum.
  - Seni bir subay mı kurtaracak? Mehi:
  - Neden olmasın? diye sordu.
- Abri'nin eşi, misafirine aşağılayarak baktı.
- Kendinizi ne sanıyorsunuz? Kışlanıza geri dönün. Yönetici karısını kolundan tutarak, kapıya doğru sürükledi.
  - Kızını sakinleştir ve bizi artık rahatsız etme. Rezil olan kadın ortadan kayboldu.
  - Büyük Ramses yüzünden, hayatım cehenneme döndü.
- Bunu hak etmemiştim, diye itirafta bulundu Mehi:
- Sizin gibi biri, tepkisiz kalmayıp, hakkını aramalı, Salonda gidip gelmeye başladı.
  - Yoğun düşünce tutu.
- MSS edin yüzbaşı onu bölmek HÛ* kendini
- Mehi, amacınızın ne olduğunu öğrenmek niyetinde değilim. Ben sadece yerimden olmak istemiyorum. Size, mümkün olan her bilgiyi vermeyi kabul ediyorum. Ama benden daha fazlasını istemeyin.

Otuz birinci bölüm

Bu iş yüzbaşının çok hoşuna gitmişti. Abri ilk adımı atmıştı, arkası gelecekti. Batı yakasının yöneticisi:

- Hayal kırıklığına uğramanızdan korkuyorum, diye açıkladı. Hakikat Meydanı hakkında en fazla bilgi verilen memur olmama rağmen, gerçekte orada olup bitenleri size bildirmekten acizim.
- Orayı yöneten kim?
- Bildiğim kadarıyla, köyden ayrılmaya karar veren Ramose'den sonra, Mezar Kâtibi Kenhir oldu.
- Niçin "bildiğim kadarıyla" dediniz?
- Çünkü, ben idarede yer alıyorum. Gerektiği zaman, mezar kâtibiyle irtibatta bulunuyorum, o da bana cevap veriyor. Ama bir ustabaşının yönettiği zanaatkarların, bizzat kendilerinin kontrol altında tuttukları gizli bir hiyerarşi var.
- Ve bu ustabaşının adını bilmiyorsunuz.
- Sadece firavun ve vezir biliyor. Birçok kez teşebbüs etmeme rağmen, öğrenmeyi başaramadım.
- Loncada kaç zanaatkar var?
- Bunu öğrenmek için köye girip, mezar kâtibinden güvenilir bir cevap almak gerekecek.
- Hakikat Meydanı'nın faaliyetleri hakkında ne biliyorsunuz?
- Resmî görevi, hüküm süren firavunun ebedî istirahatgâhını hazırlamak ve süslemek. Bir veya birçok zanaatkar, firavunun emriyle, işleri zamanında bitirmek için başka şantiyelere çağrılabilirler.
- Bu sık sık olur mu?
- Size bir kez daha söylüyorum, buna sadece mezar kâtibi cevap verebilir.
- Hakikat Meydanı'nda altın imal edildiği iddia ediliyor.
- O eski bir efsane, pek inanmayın. Bu lonca, bazı ayrıcalıklardan yararlanıyor. Bütün bir köye sahip ve sadece firavun ile vezire hesap veriyor; kendi mahkemesi ve bir sürü yardımcısı var! Bu durum hoş görülemez. Daha önce de izah ettiğim gibi, iyi bir idare vergileri her sene artırmalıdır.

Mehi hayal kırıklığına uğramıştı. Korkak bir üst düzey memur olan Abri, sadece elde ettiği kâr konusunda kaygılanıyor, yeni bir girişimde bulunmuyor, hiçbir sorumluluk almıyordu. Ama keşfedilecek bir saha daha vardı.

- Kenhir hakkında ne biliyorsunuz?
- Ramose, kutsal varlıklara sunduğu birçok adağa rağmen çocuk sahibi olamadı. Kaderine boyun eğip, ilerde halefi olacağı ve mirasını bırakacağı bir erkek çocuğu evlat edinmeye karar verdi. Ramses, hükümdarlığının otuz sekizinci senesinde Kenhir'i mezar kâtibi

olarak seçti. Ramose cömert, sevimli, güler yüzlü ve tatlı sert bir adamdır. Kenhir ise iğrenç, çığırkan, kendini üstün gören, ama bilgili biridir. Atandığından beri, ona karşı hiçbir ciddi şikâyette bulunulmadı.

- Kaç yaşında?

- Elli iki yaşında.

- Demek ki, mesleğinin sonuna gelmiş. Dolgun bir emeklilik maaşına hayır diyeceğini sanmam.

- Pek emin değilim! Ramose gibi, köyde sakin bir hayat sürmekle yerinebilir.

- Hiç kimse bir diğerine benzemez, sevgili Abri. Belki Kenhir'in itiraf edemediği ve bizim yerine getireceğimiz gizli arzuları vardır. Evli mi?

- Bildiğim kadarıyla hayır.

- Hakikat Meydanı'ndan evvel, nerede çalışıyordu?

- Ramose'nin onu keşfettiği, batı yakasındaki karanlık bir laboratuvarda.

- Onunla konuşabilir misiniz?

- O kadar kolay değil... Kenhir köyden çok az çıkıyor.

- Onunla görüşmek için bir bahane bulabilirsiniz.

- Ona ne diyeceğim?

- Onunla arkadaş olun; mesela süt veren iki inek, birkaç parça iç çamaşırı, on tane birinci kalite şarap fıçısı gibi dolgun bir ödül karşılığında, sizinle ortak olmasını teklif edin. Sonra, bir düzen kurarak ondan bilgi koparabilirsiniz.

- Siz de çok şey istiyorsunuz!

- Hiçbir riske girmeyeceksiniz, Abri. Kenhir ya namuslu ve dürüst biridir ya da oltaya gelir.

Yönetici suratını astı.

- Şu söz konusu bağış... Cebimden vermek zor olacak.

- Merak etme sevgili dostum, o işi bana bırak. Abri rahat bir nefes aldı.

- Bu şartlar altında, bu işi denemek isterim, ama başaracağımı garanti edemem. Yüzbaşının bir an cesareti kırılır gibi oldu. Böylesine vasat yandaşlarla Hakikat Meydanı'nın sırlarını keşfetmek kolay olmayacaktı, ama daha yolun başındaydı ve herkesi zamanla eleyecekti. En azından Abri yi istediği biçime sokmak kolaydı.

- Hakikat Meydanı zanaatkârlarının dışarıda yaptıkları işleri kontrol ediyor musunuz? Abri:

- Hiçbir kontrol yapılmıyor, diye sızlandı. Birçok şikâyette bulundum, ama vezir duymak istemedi.

- Köye teslim edilen tahılın cinsini ve miktarını biliyor musunuz?

- Zanaatkarların hiç eksikliği yok! Her gün bol su, et, sebze, yağ, merhem, giyecek, ne bileyim birçok şey gidiyor! Bir de mezar kâtibi gecikme veya ürünlerin miktarını yetersiz görürse şikâyet ediyor. Çok şükür, Kenhir bir süredir daha az şikâyette bulunuyor.

- Niçin?

- Yardımcıların şefi, dev gibi bir genç olan Cesur'u şef yardımcısı olarak işe aldı. Cesur, loncanın kaliteli yaşam standardını sürdürmesinden sorumlu, dış ekibi iyice kendine getirdi. Çocuğun bilek kuvveti olduğu görülüyor ve kendini saydırmayı iyi biliyor.

- O bir tabakhanede çalışmamış mıydı?

- Doğru. Polis Şefi Sobek'in bana anlattığına göre, bu Cesur, Hakikat Meydam'ının Kabul Heyeti'ne başvurmuş, ama kabul olunmamış. Yine de onu yardımcı sınıfına dahil etmişler ve arkadaşlarından öğ alıyormuş...

Yüzbaşı, kendisine sağlam bir kalkan yapan çocuğu hatırladı. Bu güçlü çocuk, kışlada işe alınmayı istememişti. Bugün ise kırgın ve hayal kırıklığına uğramış olmalıydı.

- Yardımcıları kim tayin ediyor?

- Görünürde mezar kâtibi, ama her sakayla o uğraşmıyor, buna mukabil Şef Sobek ve yardımcıları sadece tanıdık kişilerin geçmesine izin veriyorlar.

- Bu Sobek... Nasıl bir adamdır?

- Şiddet eğilimi ve uzlaşmaya yanaşmaması eleştirilir, ama o kadar etkili ki uzun süre yerinde kalacaktır.

- Bir terfi onu Hakikat Meydanı'ndan uzaklaştırabilir.

- Vezir onu çok tutuyor.

- Bu Sobek hakkında tam bir dosya düzenleyin.

- Bu çok tehlikeli, Yüzbaşı!

- Sevgili dostum, kazançlı çıkarsınız. Değerli Girit vazolarının, sevimli evinizi güzelleştireceğine inanıyorum.

- Uzun zamandır bunu hayal ediyordum.

- İşte, gerçekleşmek üzere olan bir rüya. Eğer işbirliğiniz verimli olursa, diğerleri de gelecek. Bir soru daha: resmî görevde olmadıkları zaman zanaatkarlar, köyde kapalı kalmak zorundalar mı?

- Hayır, istedikleri zaman çıkıp, istedikleri yere gitme hakları var.

Bazılarının ailesi, doğu yakasında ve ara sıra ziyarete gidiyorlar.

- İçlerinden biri yer değiştirirse, haberim olsun.

- Kolay değil. Lonca üyeleri, yolculuk yaparken hiçbir resmî evrak doldurmazlar. Ama elimden geleni yapacağım.

Otuz ikinci bölüm

Cesur'un geldiğini gören fırıncı, ona telaşla yuvarlak, yumuşacık, üstü kızarmış bir ekmek verdi. Delikanlı:

- Harika, dedi. İlerleme kaydetmişsin. Bugün ne hazırladın?
- Bazıları uzun, bazıları üçgen ekmekler, pasta, kek ve poğaçalar.
- Undan memnun musun?
- Hiç bu kadar ince olmamıştı.

Yaptığı tetkikten memnun olan Cesur, rahat bir nefes alan fırıncıyı bırakarak uzaklaştı. Sonra yarı pişmiş arpa ekmeklerinin hurma likörüne yatırılıp bekletildiği birahaneye girdi. Sıvı, bir elekte süzülecek ve bayram günleri için sert bir bira elde edilecekti. Cesur biracıya: - Ismarladığım kazan teslim edildi mi? diye sordu. Biracı sıkılmış göründü.

Cesur'un şimşeklerini üzerine çekeceğinden yardımcıyı ifşa etmekten çekiniyordu.

- Evet... nihayet. Biraz geç, ama o kadar mühim değil. Delikanlı öfkeli bir şekilde ayakkabı atölyesinin önünden geçerken, ayakkabıcı başını önüne eğdi. Delikanlı, çakıl taşlı dar bir patikaya saptı ve küçük taşlardan yapılmış, odun kömürü yakılan bir ocağın önünde çömelmiş çalışan kazancının bulunduğu ıssız küçük vadiye yöneldi.

Timsah gibi sert derisi olan ve bayat balık kadar pis kokan yardımcı, madenî yüksüğünü ateşe koyduğu keçi derisinden yapılmış körüğü çalıştırıyordu. Cesur:

- Siparişimi unuttun mu? diye sordu.
  - Burada, amir sen değilsin. Ben, Çömlekçi Beken'e iki tane kalaylanacak kazanım olduğunu bildirmiştim. Çırağım hasta, ben de daha fazlasını yapamıyorum.
  - Ateşe bakılırsa, onu epeydir yakmamışa benziyorsun. Yalnız kalıp hayal kurmak istedin galiba.
  - Git başkasıyla uğraş! Ben, sana ancak gülerim. Cesur delinmiş bir kazanı kaldırıp, taş ocağa fırlattı. Kazancı sıçradı.
  - Delirdin mi? Onu düzeltmek ne kadar zamanımı alacak!
  - Eğer talimatlara uymayı reddedersen, kazanlarından bir tekini bile sağlam bırakmam ve gece gündüz canın çıkana dek çalışarak, tamir etmek zorunda kalırsın.
- Öfkelenen yardımcı, körüğünü sallayarak Cesur'a saldırdı. Delikanlı körüğü kolayca alıp, kazancıyı kuma yuvarladı. Kazancı zorlukla ayağa kalktı.

- Nihayet itaat etmeye hazır mısın?

-Tamam, Cesur... sen kazandın.

-Tebrikler, Cesur.

Sobek, baharatlı bakla yemeğini tadan Cesur'u tepeden tırnağa süzdü.

- Yardımcılar seni pek sevmiyor, ama saymayı öğrendiler.

- Emirleri veren Çömlekçi Beken.
  - Başkalarına versin, Cesur! O, senin ellerinde sadece bir oyuncak. Bu genç yaşta, çok şey vaat ediyorsun... Polis olarak çalışsan mükemmel olacaktın.
  - Yanılıyorsun, Sobek. Acımasız bir muhafız olmaktan nefret ederim.
  - Bak, sen... kendini ne sanıyorsun? Emrediyorsun, kontrol ediyorsun, ceza veriyorsun... Yardımcılar hiç böyle bir otoriteye boyun eğmemişlerdi! Mezar kâtibi hoşnut, ben de öyle. Bizi birbirimize ters düşüren küçük tartışmayı unutmak bile istiyorum. Senin gibi cesur bir adam harcanmamalı... Çok kıymetlisin. Sana iyi bir ders vermek çok hoşuma giderdi, ama şartlara uyum sağlamayı öğrenmek lazım. Yakında yardımcıların şefi olursun ve işbirliği yaparız. Seni yürekten tebrik ediyorum, doğru yoldasın.
- Sobek uzaklaştı. Cesur yemeğinin geri kalanını ayakkabıcıya verdi.
- Bu... bu bana mı?
  - Ye, ben doydum. Herhangi bir şikâyetin var mı?
  - Hiçbir şikâyetim yok.
  - Sipariş edilen iki sandalet bu akşam bitmiş olacak!
  - Tamam.
- Cesur, Çömlekçi Beken'in atölyesine girdiğinde, Beken sıçrayarak uyandı.
- Birden yorgunluk bastı, diye açıkladı. Şimdi, daha iyiyim... Kendime geldim.
  - Yorgunsan, dinlen.
  - Ne diyorsun?
  - Yardımcıların şefi de sensin, kararları veren de. Beken kulaklarına inanamadı.
  - Benimle dalga mı geçiyorsun?
  - Sadece gerçeği söylüyorum. Sana verilen görevi yaparsan, her şey iyi olacak. Bir de artık benden daha fazla bir şey isteme.
  - Artık yardımcılarla uğraşmak istemiyor musun?
  - Herkesin kendi görevi var.
  - Ama... sen ne yapacaksın?
- Cesur, cevap vermeden atölyeden çıktı. Şef Sobek onu acı gerçeğe karşı karşıya getirmişti: Hakikat Meydanı Kabul Heyeti'ne yeteneğini kanıtlamak isterken tuzağa düşmüştü. Kendini yardımcılarının kontrolüne adadığından beri, resim çizmeyi unutmuş ve sivrili kendini gösterebileceğini tahmin ettiği ikincil görevlerle yeteneğini kaybetmişti. Küçük bir hükümdar gibi, kendini yeteneğinden yoksun bırakmıştı. Birkaç hafta daha bu şekilde giderse, eli işlemez olacaktı. Beken düşüncelerini böldü.
- Birisine mi kızdın?
  - Sadece kendime kızdım.

- Sinirlenme... Mezar kâtibiyile konuşup, senin yardımcılarını şefi olmanı teklif edeceğim. İstediyin de bu değil mi?

- Artık değil.

- Anlamadım.

- Atölyene dön Beken. Artık benden korkmana gerek yok.

- Sen... sen artık beni rahat mı bırakıyorsun?

- İdareyi yeniden eline al.

Çok mutlu olan çömlekçi ısrar etmedi.

Cesur, sinirli bir halde, köyün kapısına doğru yöneldi. Aile hapisanesinden kaçtığı günden beri ilerleme kaydetmemişti. Hakikat Meydanı'nın şartlarına bağlı olarak, çıkışı olmayan bir yolda kaybolup kendi yolunu bulamamıştı. Dışarıdaki bir adam olarak, sadece yardımcılar sınıfına hükmedecek, asla resmin ve boyanın sırrını keşfedemeyecekti.

Hayır, Cesur kaderine boyun eğmeyecekti.

Kuzey kapısının nöbetçisi onun yaklaştığını görünce, sopasını salladı. Acaba delikanlı, zorla geçmeye mi çalışacaktı?

Ama Cesur kapıya on metre uzaklıkta oturdu ve düz bir alan elde etmek için,

toprağı titizlikle temizledi. Kuma, çakmaktaşıyla, köyün duvarlarını ve çevredeki manzarayı çizdi. Genel hatları bittiği zaman, sivri bir tahta parçasıyla çizgilerin üzerinden geçip, kendini eserine kaptırdı.

İçi rahat eden nöbetçi, şaşırtıcı bir sakinlikte çalışan desinatörden gözlerini ayırmadan yerine oturdu. Cesur, bir ayrıntıdan hoşnut olmadığı zaman, silip yeniden çiziyordu.

Öğleden sonra dörtteki nöbet değişiminde, Cesur hâlâ çizmeye devam ediyordu. Ve bir sonraki nöbet değişiminde, sabahın dördünde bile, hâlâ çiziyordu. Yardımcılar eşekleri boşaltırken, gitgide büyüyen, ama minyatür tarzındaki hatlarla süslü, harika resme göz atıyorlardı. Kimse, dış dünyayla ilişkisini kesmiş delikanlıya yaklaşmaya cesaret edemedi.

Otuz üçüncü bölüm

Heyet, Hakikat Meydanı'nın en önemli tapınağının kapısının önünde toplandı. Yaşlı Kâtip Ramose için, onu yakıcı güneşten koruyacak bir şemsiye konmuştu. Kenhir, her zamanki homurdanan haliyle, bir açıklamada bulundu: - Deneme süresi sona erdi ve sonucunu görüyorsunuz. Yetkin Neb, Cesur'un uysal ve itaatkâr bir yardımcı olmayı kabul etmeyeceğini düşünüyordu, haklıymış; Cesur'un bir şekilde kendini kabul ettireceğini söylemişti, onda da haklıymış, çünkü bu genç savaşçı işten kaytaranları açığa çıkardı ve meslektaşlarını girişimci olmaya teşvik etti; ama Yetkin Neb, adayın çağrısı unutulacağını ve yetkisini dışarıdakiler üzerinde kurmakla yetineceğini tahmin ederek yanıldı. İşte Cesur iki gündür, gece gündüz durmadan çiziyor, nöbetçinin ona verdiği azıcık suyla yetiniyor. Şiddetli bir tepki gösterebilirdi, ama bunun yerine, elindeki sayılı olanaklarıyla, bize yeteneklerini göstermeye uğraşiyor. Bu defa, Cesur'un çağrısını duymak bu topluluğa düşüyor mu?

Ramose onu onayladı, ama ustabaşı kararından dönmedi.

- Bu son konuda, yanılmış olduğumu kabul ediyorum. Yine de, bu çocukta Seth gücünün olduğu ve hiçbir kurala boyun eğmeyeceği çok aşikâr. Onu hep lonca için bir tehlike olarak kabul ediyorum ve yeteneklerini başka yerde icra etmesini tercih ediyorum.

Kenhir, serzenişte bulunarak:

- Sen bir teklifte bulunmuşsun, biz de ona uyduk, dedi. Cesur, ona kurduğun tuzağa düşmedi; bu durumda, sen de pes etmelisin. Hiçbir kabulün ilelebet sürmeyeceğini ve uygunsuz bir davranışın rütbe indirimi cezasına, hatta kovulmaya kadar gideceğini unutma. Bu istekli adamı aramıza alırsak, çok ufak bir riske gireriz.

Neb:

- Kesin bir karara varmak için, Cesur'un heyette bir kez daha dinlenmesini talep ediyorum, diye açıklamada bulundu.

Zanaatkar, köyün surlarını onuncu kez çizen delikanlıya dönerek:

- Beni izlemeyi kabul ediyor musun? diye sordu. Cesur ayağa kalktı.

En ufak bir yorgunluk hissetmiyor, ama artık hangi dünyada olduğunu bilmiyordu. Yardımcıların dünyası onu ilgilendirmiyor, Hakikat Meydanı'nınki ise ulaşılabilir görünüyordu. İçine kapanan Cesur, kendi ateşiyle kavruluyordu. Başka neden korkabilirdi ki?

Tek kelime etmeden, kendisini heyete götüren zanaatkarı izledi. Cesur, hakimlere bakmadan oturdu.

Neb:

- Yardımcılara kötü davranarak, görevini suiistimal etmedin mi? diye sordu.

- Tembellik affedilir mi?

- Kimse sana kökten tedbirler almanı söylemedi.

- Siz riyaya hoşgörü gösterebilirsiniz, ama ben göstermem. Saman altından su yürütme alışkanlığım yoktur.

Ramose:

- Sana böyle davranmanı çömlekçi mi emretti? diye sordu.

- O, kendine has alışkanlıkları olan ve astlarını aşağılayamayacak kadar güçsüz bir adamdır. Tedbirlerimin tek sorumlusu benim.

- Çömlekçinin yerine yardımcılarının başı olmak ister misin?

- Bu büyük bir talihsizlik olur! Hakikat Meydanı'na, bu denli yakın olup da oraya girememek.

- Ama işinden keyif almıştın.

- Doğru, güç gösterisi yapan herhangi bir budala gibi kendimi kandırdım. Ölümcül bir hata yapmak üzereydim, ama uyandım. Yetkin Neb müdahale ederek:

- Bu, yardımcı olarak çalışmayı reddettiğin anlamına mı geliyor? diye sordu.

- Ben buraya resim çizmeyi öğrenmeye geldim. Gerisi beni ilgilendirmiyor.

- Bu yolun, itaat etmekle başladığını biliyor musun?

- Önemli olan kapının açılması.

- Davranışların hoşgörümüze degecek mi? Cesur acıklı bir şekilde gülümsedi.

- Böyle bir şey ummuyorum, ama beni kararsız bırakmaya hakkınız yok. Ya beni atın ya da kabul edin.

- Kabul etmezsek, nasıl bir tepki göstereceksin? Delikanlı, uzun süre cevap vermedi.

- Nasıl olsa, umurunuzda değil.

- Bizi ikna edecek yeni sebeplerin var mı?

- Sadece bir tane var; çağırıyor duydum.

Bir zanaatkar, Cesur'u Hakikat Meydanı'nın ana kapısına götürdü. Delikanlı, ayağıyla dev resmi sildi. Bu defa, kaderi kesin olarak belirlenecekti. Eğer lonca onu atarsa, idealini gerçekleştirecek hiçbir şansı kalmayacaktı. Korkmuyor ama çoğu dar görüşlü olan bir sürü hâkimin merhametine bağlı olan yazgısına lanet ediyordu. Onların boyun eğmez ve insancılıktan uzak olmaları onu rahatsız etmiyordu, ama acaba arzusunu sezebilecek nitelikte miydiler? Yardımcıların kapanından çıktığından beri, Cesur kendisini köyün eşiğine sürükleyen ateşin yeniden yandığını hissetmişti. Başka hiçbir yerde değil, burada varlığını sürdürecekti. Eğer önü kapatılıp duvarı aşması engellenirse, sırrı öğrenme umudunu kaybedecekti.

Zihnini bu kötümser fikirlerle bulandırmak yersizdi. Sadece gerçek, korkusuzca karşılanmaya değerdi; şu anki gerçek de sadece beklemektir. Belki birkaç gün sürecek ve karar değişmeyecekti... Cesur, uzaktan da olsa, isteğini heyete zorla kabul ettirmeye karar vermişti. Hakarete rağmen metanetini bozmazsa, hâkimler ne denli kararlı olduğunu sezeceklerdi.

Kenhir'in başlattığı tartışma iki saat sürecekti. Kenhir, alman kararın kesin olmasma ve her hakimin, oyunu kullanırken tüm sorumluluğu üstlenmesine özen gösteriyordu.

Yetkin Neb:

- Bu delikanlı hiç güven telkin etmiyor, diye açıklamada bulundu. Mezar kâtibi, alaycı bir ses tonuyla:

- Seth ateşi seni korkutuyor mu? diye sordu.

- Korkmayan bilinçsizdir. Ekip şefi olarak, derneğin düzenini tehlikeye atmaya hakkım yok. Fikrimde ısrarlıyım, Cesur başka yerde servet aramaya gitsin.

- Sen de iyi bilirsin ki, yeteneğini Hakikat Meydanı'ndan başka bir yerde geliştiremez. Yetkin Neb olan sen, çağrıyı duyan bir kişiye yetkin olması için imkân tanımayacak mısın?

Ekip şefi etkilenmiş gibi göründü, ama devam etti.

- Loncamızın üyelerine karşı sert davrandığın halde, Cesur'a niçin bu kadar ilgi gösteriyorsun?

Kenhir öfkeyle cevap verdi.

- Hiçbir şey anlamamışsın Neb! Söz konusu olan, ne ilgi ne de iyilikseverlik. Mühim olan Hakikat Meydanı'nın yüce menfaati! Bu denli güce sahip bir kişiyi kabul etmek için harekete geçmenizi sağlamak, mezar kâtibine mi düşer? Onun yaratıcılığını kullanıp güce çevirmek ve eserimize dahil etmekten mahrum mu kalacaksınız?

Ekip şefinin yüzü asıldı.

- Kenhir, çok oluyorsun! Zanaatkarlar senin idarî otoriteni kabul ediyorlar, ama işimize burnunu sokacak kadar yetkili değilsin.

- Niyetim bu değil, Neb. Babam ve ustam Kâtip Ramose, bana görevimin niteliğini ve sınırlarını öğretti. Şüphesiz sen haklısın, çok aşırıya kaçtım. Son kararı almak, bu heyeti oluşturan sana ve diğer zanaatkarlara düşer. Eğer olumsuz olması gerekiyorsa, sizin fikrinize uyacağım.

Maat Kâtibi Ramose, sakın bir şekilde düşüncelerini ifade etti:

- Bu loncaya duyduğum sevgi, yaşımı ve tecrübemi öne sürerek, onu etkilememi yasaklıyor; ama haşmetmeaplarının, Cesur olayını salim kafayla incelemeyi önerdiğini size hatırlatmalıyım. Herkes soğukkanlılıkla düşüncesini ifade etsin. Zanaatkarlar oylamaya koyuldular.

Çekimser davranmalarına rağmen, her biri derneğin kuralına büyük bir titizlikle saygı duyması ve çiraklığın gereklerine boyun eğmesi koşuluyla Cesur'a ressam olma şansının verilmesi gerektiğini vurguladı.

Şimdi sıra, dikkatle kadrosundakileri dinleyen Yetkin Neb'in kararına gelmişti.

- Bu heyet bilgelikle karara vardı, diye beğenisini gösterdi. Ve her üye hislerine yenilmeden, düşüncesini söyledi. Ben Cesur'un karakterini tasvip etmiyorum, işimizin

önemini kavrayacak nitelikte olduğu kanısında değilim, ama çağrısına cevap vermek zorundayız.

Otuz dördüncü bölüm

Şef Sobek üç kâse taze süt içip, on tane ılık poğaçaya yedi. Bütün gece, Krallar Vadisi'ne hâkim tepeleri kontrol altında tuttuktan sonra bitkin düşmüştü, ama adamlarının verdiği raporları dinlemeden yatmayacaktı.

Adamları, birbiri adına onu ziyaret ettiler, ona en ufak bir şüpheli olaydan söz etmediler. Yine de, Sobek endişeli görünüyordu. İçgüdüğü genelde onu yanıltmazdı ve çoktandır bir tehlikenin varlığını seziyordu. Bu yüzden, Hakikat Meydanı'nın asayişinden sorumlu kişi olarak, fazla mesaiden hiç de hoşlanmayan adamlarını mutsuz etme pahasına, nöbetleri sıklaştırmıştı.

Yeni birinin, hem de alelade olmayan birinin loncaya kabulü gibi önemli bir olayı, duyduğu sıkıntı yüzünden hemen hemen unutmuştu. Kargaşa yaratacağından bir an bile şüphe etmediği bu Cesur'a Kabul Heyeti niçin loncanın kapısını açmıştı? Bu irikiyim delikanlı sahip olduğu yıkıcı enerjisiyle, olsa olsa soyguncu veya polis olabilirdi. Köyde uzun süre kalmayacak, amirlerinin emirlerine uymayı reddedecek, amirleri de onu yardımcılarının safına atamaya veya kovmaya mecbur kalacaklardı. Cesur paçasını kurtaramayıp, bir kavgada ölecek veya uzun süreli bir hapis cezasına çarptırılacaktı.

Sobek, artık hak ettiği uykuya geçmek üzere, hasırına uzanmaya çalışırken, çalışma odasına bir polis memuru girdi.

- Şef, postacı geldi. Sizi görmek istiyor.

Görevli, her gün Hakikat Meydanı'nın merkez karakoluna gelir, loncanın kuryesini getirir, dış dünyayla kolay bir şekilde irtibat kuran zanaatkarların mektuplarını alır ve ailelerinin onlara yazdığı mektupları verirdi. Bir de tabii ki, mezar kâtibinin vezire yazdığı resmî yazıları alıp götürürdü. Gerekli veya acil durumlarda, özel ulak en hızlı şekilde mesajları yola çıkarırdı.

- Sen ilgilenemez misin?

- Sizi görmek istiyor, Şef!

- Peki... Gelsin.

Uzun boylu, otuz yaşlarında güçlü baldırları ve omuzları olan postacı Uputi, mektup yazmak için kullanılan, biraz yıpranmış papirüslerle dolu çantasından, keten bezine sarılmış kırık bir taş çıkarıp, Şef Sobek'in çalışma masasına bıraktı.

- Bezin üzerine kırmızı mürekkeple yazılan metne göre, bu mesaj sana yollanmış, Sobek.

- Sen okudun mu?

- Buna hakkım olmadığını biliyorsun.

Uputi, iyi para kazanan, değerli bir devlet memuruydu. Dürüstlüğünün simgesi olan Tot

asasını taşıyan Uputi'nin görevi, mektupları eksiksiz olarak alıcısına götürmektir. Mesleği zordu, zira saray ve vezirin adamları, talimatlarının en kısa sürede ulaştırılmasını istiyorlardı, yoğun bir çalışma temposu vardı. Uputi görevinin ne denli önemli olduğunu bilincindeydi ve yüksek mercilerin kendisine duyduğu güvene layık olmaya çalışıyordu.

- Cevabını beklemek zorunda mıyım?

- Bir saniye.

Sobek keten sicimi çıkardı ve özenle cilalanmış düz, küçük bir kireçtaşına, kırmızı mürekkeple yazılmış birkaç satırı okudu.

Sersemi dönen polis, inanılması güç mesajı bir kez daha okudu. Hayır, bu imkânsızdı.

- Ne diyorsun, Sobek?

- Gidebilirsin Uputi... Cevabı olmayacak.

Polis şefinin uykusu kaçmıştı. Bir kez daha içgüdüleri doğru çıkmıştı; bir felaket olmuş ve azgın kum fırtınaları kadar büyük bir tehlike baş göstermişti. Zanaatkarlar köyü yok olma tehlikesiyle karşı karşıyaydı.

Suskun Nefer şaşkırtıcı bir mutluluk yaşıyordu. Çağırışı duyduktan sonra, sevdiği kadın Işık eşliğinde, Hakikat Meydanı loncasına kabul edilmiş ve Işık'ın dışı kapalı köyün geleneklerine uyum sağlaması kolay olmuştu. Bunda en büyük pay, doğuştan kibar olan genç kadının, yeni gelenlere yönelik saldırılara ustaca göğüs germesindeydi.

Ve birkaç saat sonra, Cesur'un rüyası gerçek olacaktı. Hayatını kurtaran, kendisini Maat'la tanıştıran ve onun büyüklüğünü algılamasını sağlayan kişi kardeşi olacak ve ne denli güzel olacağını şimdiden hissettiği bir macerayı paylaşacaktı. Cesur, ateşi, coşkusu ve yaratma tutkusuyla, kendisine emanet edilen göreve layık olduğunu gösterecekti.

Büyük eserle yeşeren bir varoluş, aydınlık bir aşk, coşku ve heyecan verici bir dostluk... Nefer, tanrıların lütfuna boğulmuştu ve onlara şükran borçluydu. Bu kadar iyilik karşısında, görevini en mükemmel şekilde yapmalı, işlerinde en ufak bir aksamaya izin vermemeliydi. Çünkü çağırışı duymuş, çünkü ona cevap vermişti. Yer gök onu sevince boğacaktı; takip edeceği yolda tüm bunlara layık olduğunu göstermek kendisine düşüyordu.

Heykeltıraş atölyesine gitmeye hazırlanırken, Işık biraz önce kendisine getirilen mektubu gösterdi. Nefer, Işık'ın hüzünlü bakışından, kötü bir haber olduğunu anladı.

- Babam çok hasta, diye açıkladı. Doktor kötü sonda korkuyor. Yazdığı nota göre, babam, en kısa zamanda, ikimizi de görmek istiyor.

Nefer, hemen ustabaşının yanına gitti. Mezar kâtibinin tuttuğu kütüğe ayrılma sebebinin işlenmesi gerekiyordu. Çift, yanlarına tek bir eşya almadan Büyük Ramses'in milyonlarca yıllık tapınağının yakınına açılan patıkaya sapmak üzere köyün yan kapısından çıktı. Işık, kocasına: - Seni tedirgin görüyorum, dedi. Cesur'un kabul törenine katılmak için zamanında gelememekten korkuyorsun değil mi?

- Doğru.

- Babamı gördükten sonra, köye geri dönersin. Ben gerektiği kadar yanında kalırım.

- Ben de Işık.

- Hayır, arkadaşın Hakikat Meydanı hizmetkârı olduğunda, orada bulunmalısın. Polisler Ramesseum'un nöbetçi kulübesinde, onlara isimlerini sorup, hiçbir formalite uygulamadan geçmelerine izin verdi. Nefer ve Işık, lonca üyeleri olarak yetkili makamlarca tanınıyor, istediklerinde dışarı çıkıyorlardı.

Çift, hızla ekili araziye kadar yürüyüp yonca tarlasından geçti. Küçük bir Pazar boyunca ilerleyip, bir geminin kalkmak üzere olduğu sahile yöneldiler. Diğer yolcuların ve sebzelerini satmak üzere Teb'e giden köylülerin arama karışarak, fiyatların istikran, memleketin refahı ve Nil'in cömertliği hakkında gevezelik ettiler. Hiç kimse, onların, Mısır'ın en gizemli köyünden geldiklerini tahmin edemezdi.

Işık, endişeli olmasına rağmen, neşeli görünmeye çalışıp kızı ateşlenen bir anneyi sakinleştirmeyi başardı.

Gemi sahile yanaşır yanaşmaz, Nefer ve karısı kıyıya atlayarak inşaat ustasının evine doğru yol aldılar. Eve yaklaştıklarında Kapkara onlara doğru koştu.

Bir Işık'a, bir Nefer'e sıçrayıp durdu, yüzlerini yaladı. Fındık rengi gözlerinde, sonsuz bir sevinç okunuyordu. Işık:

- Çabuk ol, Kapkara, dedi. Acelemiz var.

Siyah köpek birden homurdanıp, genç çifte yaklaşan bir grup polise bakarak, dişlerini gösterdi. Başlarında Sobek bulunuyordu. Genç kadın:

- Ne oluyor? diye sordu.

- Sakin olun. Babanız iyi. Elinize geçen mektubu bir doktor değil, ben kaleme aldım.

-Ama... neden?

- Kocanızı köyden başka türlü çıkaramazdım. Böylece doğu yakasına rahatça vardığını ispat edebilecek birçok şahit olacak.

- Bu oyunun amacı nedir, Sobek?

- Adalet.

- Lütfen, açıklayın...

- Nefer'in tutuklanması için emir aldım. Krallar Vadisi'nin gece bekçilerinden birini öldürmekle suçlanıyor.

Otuz beşinci bölüm

Mehi, Teb'in gözdesi haline gelmişti. Davet edilmediği hiçbir gece, bulunmadığı hiçbir toplantı, katılmadığı hiçbir üst düzey iş görüşmesi yoktu. Ağzı iyi laf yapan Mehi, orijinal fikirler üretmek, yerinde iltifatta bulunmak veya çıkar için bir öneri ileri sürmek konusunda asla sıkını çekmiyordu.

Herkes, istikbal vaat eden ve ordunun yenilenmesiyle ilgili projeleri yüksek makamlarca beğenilen bir damat seçtiği için Başhazinedar Mose'yi tebrik ediyordu.

Teb belediye başkanı, doğum günü nedeniyle villasının bahçesinde, Tanrı Amon'un şehrinin ileri gelenlerinin katıldığı muhteşem bir davet düzenlemişti. Güler yüzü ve yüksek ses tonuyla, bir komployu çözmüş uzman edasıyla, misafirlerini karşılıyordu.

- Bu ne şıklık, sevgili Mehi! Uzun kollu, pilili gömleğiniz, bembeyaz elbiseniz, kusursuz sandaletleriniz... Evli olmasaydınız, genç kızlar size bayılırdı.

- Şeytana uymamaya çalışırdım.

- Laf aramızda, Serketa, bir erkeği mutlu etmesini biliyor olmalı, değil mi?

- Tecrübesi herkesçe bilinen Teb belediye başkanına yalan söyleyemem.

- Çok hoşuma gidiyorsunuz, Mehi. Ordunun, sizin için sadece bir basamak olduğunu düşünüyorum, yanılıyor muyum?

- Reformları gerçekleştirdiğim zaman, şahane şehrimizin idaresinde yer almak isterim.

Başkan:

- Övgüye layık ve doğru bir istek, diye onayladı, ama Teb'in, Memfis ve yeni başkentimiz Per Ramessu'dan sonra, ülkenin üçüncü şehri olduğunu unutmayın. Buranın sakinliği ve gelenekleri çok hoşumuza gidiyor.

- Devlet politikası bilgeliğe dayanmıyor mu?

- Harika, Mehi! Bu görüşleriniz sayesinde çok ilerleyeceksiniz.

- Sevgili kayınpederime çok şey borçluyum ve onun için çok endişeleniyorum. Belediye başkanı şaşırıldı.

- Mose'nin sıkıntısı mı var?

- Aramızda kalsın, sağlığı iyi değil.

- Halbuki çok formda görünüyor.

- Vücut sağlığı yerinde, ama kafası karmakarışık... Son zamanlarda, son derece mantıksız kararlar aldı ve zorla vazgeçirdik; şeytana uyduğunu kabul edip hatalarını anladı, ama yarın ne olur bilinmez. Unutkanlığı gitgide artıyor... Ama size bunlardan bahsetmemeliydim.

- Tam tersine, Mehi, tam tersine! Beni durumundan haberdar ediniz ve olası bir felaketi önlemek için müdahale etmeye devam edin. Eğer durum kötüye giderse, beni hemen arayın. Bu akşam çok iyiydi, ama işte günün ikinci kötü haberini aldım.

- İlkini sorma cüretinde bulunabilir miyim?

- Çok sıkıcı bir olay... Hakikat Meydanı loncasına yeni giren Nefer isimli genç bir zanaatkar, Şef Sobek'in emrindeki bir polisi öldürmekle suçlanıyor. Sobek bile bir kaza olduğuna inanmıştı, ama yeni olgular cinayet ihtimalini kuvvetlendirdi.

- Nefer, Hakikat Meydanı Mahkemesi'nce yargılanacak mı?

- Hayır, çünkü kayınpederini ziyarete gittiği doğu yakasında tutuklandı. Eğer köyde kalsaydı, onu sorgulayamazdık. Dava çok ses getirebilirdi.

- Zanaatkarların ünü lekelenmeyecek mi?

- Sadece onunla kalmayacak, köy bile tehlikeye girecektir! Eğer bu lonca, bünyesinde canileri bannıyorsa, onu ortadan kaldırmak gerekecektir. Batı yakasının yönetimi buna çok memnun olacak... Nefer'in hüküm giymesi, Ramses'e, Hakikat Meydanı'nın yararlı olmaktan çok zararlı olduğunu ispatlayacaktır. Tabii ki köy, dişini tırnağına takarak kendini savunacaktır... Ben de, kurallara uygun bir tahliye için, şüphesiz sizi, yani orduyu kullanmak zorunda kalacağım.

- Emirlerinize amadeyim.

- Bunu unutmuyacağım. Yalanda görüşürüz. İyi geceler, Mehi.

Belediye başkanı, üstsubayı zafer sarhoşluğuyla bırakarak, zengin bir toprak sahibiyle konuşmaya daldı.

Nefer'i ihbar etmek için Sobek'e yolladığı imzasız mektup, beklenen sonuçları doğurmuştu. Böylece, işlediği cinayet çok işine yaramıştı. Delikanlı, muhtemelen ölüm cezası alacak ve lonca dağılacaktı. Mehi, köyü tepeden tırnağa arayıp, hazinelerine sahip olmak için, gerektiği kadar orada kalacaktı. Resmî görevli olarak hareket edeceğinden, tamamen yasal yolla amacına ulaşmış olacaktı.

Cesur, duvarları kireçle kaplı, küçük bir odanın toprak zeminine oturmuştu. Pencere olmadığından, gece ya da gündüz mü olduğunu bilmiyordu. Yanına yiyecek ve içecek getiriliyor, ancak kimse onunla konuşmuyordu.

Küçük odanın kapısı kapalı değildi ve isterse çıkabilirdi. Ama bu sahte özgürlüğün yeni bir tuzak olduğunu ve heyetin kararını beklemekten başka çaresi olmadığını hissediyordu.

Genelde sinirli ve sabırsız olan Cesur, kaçınılmaz olarak gördüğü bu sınava başkaldırmıyordu. Bu sınav, onun zamandan bağımsız yaşamasına izin veriyor, hiç ulaşamayacağını sandığı fiziksel ve ruhsal bir denge sağlıyordu. Kaderi artık ona ait değil gibiydi, kaderinden uzaklaşıp, hiçbir şeyin vuku bulmadığı sakin bir boşlukla besleniyordu.

Yüce karar ona açıklanana kadar, onun için hayat ve ölüm aynı şeydi... Burada, Hakikat Meydanı'nın gizemli arazisindeyken inançsız biri değildi, ama belki hiçbir zaman loncanın bir üyesi olamayacaktı. Mazisi kaybolmuş, geleceği de henüz belirlenmemişti.

Zaten düşmanı olmayan bu savaşın sonucu ne olursa olsun, Cesur kendisini şaşırta bir dünya keşfetmişti. Alışkanlıkları kaybolmuş, sınırlar silinmiş, başka bir ufuk belirginleşmişti. Ama bu sadece, gücünün ve arzusunun yetersiz kaldığı, kendisi gibi istikrarsız bir gölgeydi.

Delikanlı, loncanın tüm üyelerinin burada geçici olarak kaldıklarına ve kendisi gibi kararın sonucunu beklediklerine ikna olmuştu. Yetenekleri ve uzmanlık alanları ne olursa olsun, hiçbiri ayrıcalık elde edememişti ve aynı şartlarda, aynı sınavı yaşamış olmaları aynı ideali paylaşan kardeşler gibi onları birleştirmiş olmalıydı.

Kapı açıldı. Zanaatkar ne ekmek ne de testi getirmişti.

- Benimle gel, Cesur.

İriyarı genç, hiçbir şeyin ona ulaşamayacağı bu yerde, sonsuza kadar kalmayı yeğledi. Yavaşça ayağa kalktı, gösterilen yolu takip etmekte tereddüt ediyordu. Zanaatkar:

- Loncaya kabul olma isteğinden vaz mı geçiyorsun? diye sordu.

- Beni gitmem gereken yere götür.

Kabul Heyeti'nin önünde oturduğu tapınağın yoluna koyuldular. Gülümser gibi gözüken yaşlı Kâtip Ramose'nin dışında, hâkimlerin yüzleri ifadesizdi. Ama kalbi korku ve telaşla çarpan Cesur, onu görmezden geldi ve Mezar Kâtibi Kenhir'in karşısında durdu.

Hayatında ilk kez, sıkıntıdan nefes alamıyordu. Söylenecek sözleri duymamak için, arazinin sonuna kadar koşmayı düşündü.

Kenhir büyük bir ciddiyetle şöyle dedi:

- Bu heyet bir karara vardı ve verilen karar geri alınamaz. Hakikat Meydanı'nın sahibi, haşmetmeapları firavun bunu onayladı ve karar vezirin bürosunda kaleme alınacak. Sen Cesur, çağırımı duyduğun için, bu loncaya kabul edileceksin.

Kâtip, onunla mı konuşuyordu? Birden, damarlarından bir ateş aktı ve Öfkeli Kenhir'e sarılmak istedi. Kenhir konuşmasına devam etti:

- Maalesef, kabul gününü, lonca üyelerinin başına gelen felaketten dolayı, ertelemek zorundayız.

- Hangi felaket?

- Suskun Nefer'e yüklenen cinayet suçlaması.

- Suskun, bir katil mi? Bu çok saçma!

- Bizim de düşüncemiz bu doğrultuda, ama bütün gücümüzü onun masumiyetini kanıtlamak için harcamalıyız. Huzura kavuştuğumuzda yeni ismine sahip olacak ve Hakikat Meydanı'nın ilk sırlarını keşfedeceksin.

Otuz altıncı bölüm

Yüzbaşı Mehi yorucu bir işgününün bitiminde, Serketa'yla hoyratça sevişmişti. Bundan böyle, Serketa ondan asla vazgeçemezdi ve bir kadının sadık hizmetkâr konumunda kalacaktı. Mehi, çocukluğundan beri, dişileri hor görürdü ve Serketa için tutumunu değiştirmeyecekti. Serketa diğer kadınlar gibi, otoritesi tartışılmaz bir erkek arıyordu. Serketa onun gibisini bulduğu için şanslıydı. Suskun Nefer'in tutuklanmasından beri, Mehi etkisini zevkle gözlemlediği bir strateji sergilemek için birçok kişiyle irtibat kurmuş ve yalanlar üzerine kurulu dedikoduyu yaymaya girişmişti. Doğuştan kötü olanlar, bunu büyük bir zevkle benimsiyor ve rüzgâr hızıyla yayıyor, budalalar anlamadan tekrar ediyor ve bu bilginin tek sahibi olduklarını sanan gevezeler dedikoduyu başkalarına aktararak çok mutlu oluyorlardı.

Mehi bu araçlar sayesinde, insanların düşüncelerini arzu ettiği gibi değiştiriyor ve dedikoduları gerçeğe dönüştürüyordu. Suskun Nefer, kamuoyunun gözünde, birçok cinayet işleyen, korkunç bir canî; Hakikat Meydanı ise canileri himayesi altına alan bir eşkıya yuvası haline gelmişti bile.

Sadece Büyük Ramses, tek bir sözüyle durumu değiştirebilirdi. Ama firavun, Maat'tan üstün değildi ve yargının seyrine müdahale etmek hakkına sahip değildi. Mısır'ın mutluluğu ve tutarlılığının korunması buna bağlıydı; itham edilen Nefer yargılanmalıydı.

Hakikat Meydanı ve vezir arasındaki ilişkiler çok yakın olduğundan, suçlamanın yapılacağı ilk oturuma vezir değil, mahkeme heyetinin en eski üyesi olan ve kurallara sıkı sıkıya bağlı yaşlı bir adam başkanlık edecekti. Olayın vahimliği karşısında, yaşlı adam, mecburen Nefer'in bir jüri önünde sorgulanmasından yana karar vereceği için Mehi onu satın almaya gerek duymadı.

İşte tam bu sırada, Mehi'nin gizli kapaklı müdahalesi kesin bir karara varmalarına neden olacaktı. Önce, Batı Yakası'nın yöneticisi Abri'yi jüri üyesi olarak kabul ettirip, loncayı halkın gözünde küçük düşürmek ve daha fazla lekelemek için yeni iftiralar yaymasını sağlayacaktı; sonra da zalim zanaatkarların eğittiği, tüm insanlık duygularından yoksun gerçek bir hayvan, soğukkanlı bir canî olarak tanınan Nefer'in ölüm cezasına çarptırılması için jürinin oybirliğine ihtiyacı vardı.

Böylece, köy tuzağa düşmüş olacaktı. Mehi, Serketa'nın kalçalarını okşadı.

- Bu dişi tay benim değil mi? Serketa onun üstüne çörekledi.

- Evet, seninim... Hadi sevişelim.

- Ne kadar doyumsuzsun!

- Yorulmak nedir bilmeyen bir kocaya sahip olduğuma göre, bu normal değil mi?

- Baban beni endişelendiriyor, Serketa.

-Ah... niye ki?

- Aklını yitirmek üzere.

- Hiç farkında değilim.

- Onunla çalışmadığın için fark edemezsin. Teb belediye başkanı, beni bizzat uyardı. Önemli bir toplantı sırasında, baban abuk sabuk laflar geveleyip hesap bildiriminde yanılmış, sonra da uzun bir süre baygın kalmış. Ben de, bugünlerde, aynı tür hatta daha ciddi vakalara şahit oldum. Tabii ki, belediye başkanına bir şey demedim ve korkusunu azaltmaya çalıştım. Maalesef, baban gerçeği kabullenmiyor. Krizi atlattığında, hiçbir şey hatırlamıyor ve olanları reddediyor.

- Ne yapmak lazım?

- Doktoruna haber verip, babanın canını sıkmayacak bir tedavi uygulamasını söyle. Ve eğer, bu endişe verici bir hastalık ise... Serketa yatağın kenarına oturdu.

- Neler oluyor?

- Sana söylemekte tereddüt ediyorum.
- Mehi, ben senin karınım ve her şeyi öğrenmek istiyorum!
- O kadar korkunç ki...
- Korkunç mu? Öğrenmek istiyorum.
- Sevgilim, hayal kırıklığına uğrayabilirsin.

Mehi, söylediMerinin duyulmasından korkar gibi, kısık sesle konuşuyordu.

- Baban, vergi kontrolü yapmak için bir mülke giderken, birkaç teknik ayrıntı öğrenmem için beni de beraberinde götürmüştü. Birden, küçük bir kıza saldırıp ona tecavüze yeltendi. Ondan daha kuvvetli olmama rağmen, babanı tutmakta çok zorlandım. Çok şükür, felaketi önledim. Sonra aklı başına geldiğinde, bu korkunç olaya dair hiçbir şey hatırlamıyordu.

- Bir... şahit var mı?
- Kızın annesi.
- Şikâyetçi olacaktır!
- Merak etme, ona durumu anlatarak ikna ettim ve bu kötü olayı unutması için bir damızlık inek ve dört çuval buğday hediye ettim. Ama sürekli babanın yanında olamam, aynı olayın tekrarlanmasından korkuyorum.

Serketa sinir krizi geçirmek üzereydi.

- Ünümüzü ve tüm malımızı mülkümüzü kaybedeceğiz.
- Seni sen olduğun için seviyorum, sevgilim. Düşüneceğin tek şey babanın sağlığı olsun.

Serketa'nın tutumu belirginleşmişti; aile servetini kocasının üzerine geçirecekti, bir akıl hastasının onu idare etmesine izin veremezdi. Babası, kafası bulanık olduğu zaman, herhangi bir belgeyi imzalayıp, mirasını çarçur edebilirdi. Genç kadın, fakirliğe tahammül edemezdi. Neyse ki onu bu tehlikeden kurtaracak kadar zeki olan Mehi'yle evlenmişti.

- Babamın peşine birini takabilir misin?

-Hayır, ben...

- Askerlerine, gizlice babamın güvenliğini sağlamalarını emret. Eğer utanç verici bir harekette bulunursa, hemen müdahale edip, sana rapor versinler.

- Bu, görevimi kötüye kullanmak olur ve...

- Bunu bizim için yap, Mehi! Geleceğimiz tehlikede. Yüzbaşı düşünür gibi yaptı, halbuki bu çözümü belediye başkanına teklif etmiş ve başkan da kabul etmişti bile.

- Eğer amirlerim bunu öğrenirse, görevimi ihlal ettiğim için ağır cezaya çarptırılırım, ama senin için bu tehlikeyi göze alıyorum, tatlım.

Serketa, kocasına sarıldı.

- Pişman olmayacaksın... Ve ben de boş durmayacağım.

- Her şeyden önce, doktoruyla konuş.

- Tabii ki... Ama bir de hukuk danışmanlarımızla konuşacağım. Tek kız olduğumdan, aile mal varlığını korumam gerekir. Artık, gerçek ailem, sen ve gelecekteki çocuklarımız olacak.

Mehi karısını sırtüstü yatırıp, olanca ağırlığıyla üzerine çöktü.

- Kaç tane istiyorsun?

-Dört, beş...

- Senin gibi bir kadın için, fazla değil mi?

- Bir sürü erkek çocuk istiyorum. Sana benzeyecekler ve böylece seni her an yanımda hissedeceğim.

- Evet, gerçekten artık Mehi'den vazgeçemezsin, güzelim...

Tatmin olamayan Serketa, vasat bir sevgili olan kocasının başarılanya pek ilgilenmiyordu. Ama bununla birlikte, Mehi, iktidar düşkünü, hırslı, ideal bir kocaydı. Onun sayesinde servetini koruyacak, hatta tehlike arz eden babasından kurtularak, servetini katlayacaktı.

Mehi'yi harekete geçirmek için, onu pohpohlamak ve tek sahibi olduğuna inandırmak yeterli olacaktı. Ateşli ve aptal bir dişi gibi davranarak, davetlerde göz kamaştıran erkeğinin kolunda boy göstererek Mehi'nin ruhunu okşayacak, bu arada mal varlığını çaktırmadan artırmakla uğraşacaktı. Var olmanın amacı, daima daha çok şeye sahip olmak değil miydi?

Otuz yedinci bölüm

Dakter'in öfkesi yatışmamıştı.

- Mehi, beni istediğim makama getirdiniz, ama fuzulî işlerle uğraşıyorum. Merkez laboratuvarının müdürü budala ve yaşlı bir din adamı, bilimin sunduğu ufku anlamaktan aciz. Her türlü yeniliği, deneyi reddediyor ve bana dosyaları yerleştiriyor!

- Aziz dostum, biraz kızarmış kaz alın, aşçı tam bir sanatkâr değil mi?

- Evet, ama...

- Sizin gibi bir âlimin daha sabırlı olduğunu sanırdım.

- Beni anlayın... Yüzlerce projem var ve elim kolum bağlı.

- Çok uzun sürmeyecek, Dakter.

Bilim adamı, parmaklarının ucuyla sakalını sıvazladı.

- Durumun benim lehime işleyeceğini zannetmiyorum.

- Yanılıyorsunuz! Teb belediye başkanıyla ilişkilerim kuvvetleniyor ve etkim gün geçtikçe artıyor. Şimdiki müdürünüz o makamda çok uzun süre kalmayacak ve onun halefi siz olacaksınız.

Dakter, iyi kızarmış kaz budunu dişledi.

- Hakikat Meydanı'nı ön plana çıkaran bu dava... Çok ciddi mi?

- Çok ciddi, azizim! Nefer'in işlediği suç sayesinde, şu lanetli loncadan tahminimizden de önce kurtulacağız. Zanaatkarlar dağılacak ve köyü tepeden tırnağa aramam için beni görevlendirecekler. Tabî ki, siz de uzman sıfatıyla bana yardım edeceksiniz.

Dakter'in küçük gözleri coşkuyla parladı.

- Ama... karar henüz açıklanmadı!

- Mısır adaleti çok katıdır, canıye ve onu koruyanlara ağır cezalar verecektir. Bu lonca, kötülük yanlılarının cemiyeti değil midir? Loncayı feshetmek için en iyi çözüm bu gibi görünüyor.

Demirci Obed, sekiz saattir durmadan çalıştığı için aşırı uyarılmış bir Cesur'u yanına kabul etmişti. Delikanlı, mezar kâtibine, iki veya üç güçlü zanaatkarla bir ekip kurup, Nefer'i kurtarmayı ve polisin elinden uzaklaştırmak için köye getirmeyi teklif etmiş, ama Kenhir bu teklife şiddetle karşı çıkmıştı. Cesur kabul gününü beklerken, yardımcılarının yanına dönüp, faydalı olmalıydı. Demirci, bir günlük arkadaşı Cesur'un yaptığı bakır makasları memnuniyetle inceleyerek: - O halde, seni kabul ettiler mi? diye sordu.

- Sözlerini tutacaklarını ümit ederim.

-Tabî, onlar dürüst insanlardır... Ama işlenen suç, loncaya darbe indirecek.

- Suskun, masumdur!

- Yine de cinayetten dolayı cezalandırılacak. Şef Sobekin elinde bir kanıtı var.

- Aklımı tek bir soru kurcalıyor; ona çamur atacak ve yok olmasını isteyecek kadar arkadaşşımdan nefret eden kim?
- Bu kötü hikâyeyi unutup, benimle çalışmak zorundasın. Dökme işi senin hoşuna gidiyor ve yeteneklisin. Günleri sayılı olan bu köye tıklıp kalma.
- Ne demek istiyorsun?
- Eğer Nefer hüküm giyerse, lonca da cezalandırılacaktır. Üyelerden her birinin Nefer'e suç ortaklığı yapıp yapmadığını öğrenmek için ciddi bir soruşturma başlatılacak, şantiyeler duracak ve zanaatkarlar Teb şehrinin değişik tapınaklarına dağılacaklar. Bu da Hakikat Meydanı'nın sonu olacak.
- Ya benim loncaya giriş törenim?
- Asla olmayacak.
- Delikanlı yumruklarını sıktı.
- Bütün bunlar saman altından su yürüten, kötü niyetli bir insan yüzünden... Demirci:
- Nefer'i iyi tanır mısın? diye sordu.
- Arkadaşımdır.
- Bu onu aklamaya yetmez! Gerçekte, onun mazisi hakkında çok az şey biliyorsun. Uzun yolculuğu esnasında, nasıl bir adama dönüştü? Nübye'de, şiddetle tanışmış ve öldürmeyi öğrenmiş olabilir. Teb'e zengin olmak için geri dönmüş olamaz mı? Firavunların öldüklerinde servetleriyle beraber gömüldüklerini duydu. Onları elde etmeyi düşünmüş olamaz mı?
- Korkunç bir şey.
- Bu fikre kapılan ne ilk ne de son kişi olacağım. Ve o, bu fikri eyleme geçirecek herhangi birine göre daha iyi bir konumdaydı ! İşte bu sebeple, geceleyin, Krallar Vadisi'ne hâkim tepelerde dolaşıyordu... Ama Sobekin polis şefi olduğunu ve yeni bir koruma sistemi kurduğunu bilmiyordu. Nöbetçi onu yakaladı, Suskun nöbetçiyi öldürdü ve Nefer polislerden kaçmak için köyden daha iyi bir sığınak bulamadı. Soruşturmayı yürüten ve sonunda kendisini teşhis eden Sobek'i küçümsedi.
- Hikâyen çok saçma, Obed.
- Göreceksin, mahkemede bu hikâye ele alınacak. Olaylar inandırıcı olmamakla birlikte, birbirine tam uyuyor.
- Gerçek bu değil!
- Bu iş kötü kokuyor. Ne Nefer ne de lonca bu işten zarar görmeden çıkamayacak. Nasihatlerimi dinle ve yola gel.
- Zanaatkarların elleri kollan bağlı, ama ne sen ne de ben loncaya ait değiliz. Eğer bir kuvvet gösterisinde bulunursam bana yardım etmeye hazır mısın?
- Hayır, hiçbir şekilde. Hiçbir şansımız yok ve işimi kaybetmek istemiyorum.
- Nefer hapiste ve kimse onu oradan çıkartamaz.

- Işık'ın anne ve babası hayatta mı?

- Sadece babası.

- Mesleği nedir?

- İnşaatçı. Çok ünlü ve bilge bir kişi.

Cesur, Demirci Obed'in tarifi sayesinde, Işık'ın babasının evini kolaylıkla buldu. Delikanlı, suçlunun, kızın babası olduğundan çok emindi. Baba, kızının gidişine tahammül edemediğinden, kızını baştan çıkararak Nefer'i suçlamak için Şef Sobek'e yalan ihbarda bulunarak Nefer'den öcünü almıştı. Kendini aldatılmış ve terk edilmiş hisseden inşaatçı, köye kapanarak kendisinden kaçan çifti ayırmaya karar vermişti.

Cesur, cinayeti itiraf ettirip, Nefer'i bütün şüphelerden arındırmak için, onu gerekirse zorla mahkemeye sürükleyecekti. Böylece, iş çabucak hallolmuş olacaktı.

Sabah saatlerinin sona ermesiyle, insanlar çarşıdan dönüyordu. Delikanlı, açık kapısı yola bakan eve daldı. Siyah bir köpek yolunu kesti.

- Sakin ol, arkadaş. Sana kötülük yapmayacağım. Oturmakta olan köpek dişlerini göstererek homurdandı.

Cesur ilerlerse saldıracaktı.

İrikıyım delikanlı, istese onun boynunu kırabilirdi, ama cesur nöbetçiyi sempatik bulmuştu, diz çöküp köpeğin gözlerinin içine baktı.

- Bana iyi bak, düşmanın değilim.

Şüpheyle bakan siyah köpek başını eğdi, sanki yabancı adamı başka bir açıdan incelemek ister gibiydi.

- Yaklaş, seni ısırمام.

Işık, ikinci kata çıkan merdivenin üst basamağında göründü.

- Cesur... Ne istiyorsun? Delikanlı ayağa kalktı.

- Onu okşayabilir miyim?

- Kapkara, o bir dost. Bırak geçsin.

Köpek hırlamayı kesip, kafasının okşanmasına müsaade etti.

- Işık... Her şeyi biliyorum. O, baban değil mi?

- Babam mı? Anlayamadım!

- Evliliğini kabullenemedi ve Suskun'u polislere ihbar etti. İtiraf etmesi gerekir.

Genç kadın hüznle gülümsedi.

- Yanılıyorsun Cesur. Başımıza gelen felaket babamı hasta, çok hasta etti. Gidişim onu üzse de, beni, kendisinin ulaşamadığı bir mesleğin sırlarının aydınlatıldığı Hakikat Meydanı'nın bir hizmetkânyla evli görmekten büyük bir gurur duydu. Nefer'in tutuklandığını söylediğimde, kalp atışları zayıfladı.

- O...
- Halen hayatta, ama ölümünün yakın olduğunu biliyorum.

Otuz sekizinci bölüm

Işık yanılmamıştı.

İlk oturumun başlamasından bir saat önce, babası ruhunu teslim etti. Kızı, Nefer'in suçsuzluğu konusunda içini rahatlatmış ve adaletin yerini bulacağını söylemişti.

Işık, Cesur'a:

- Cenaze işleriyle ilgilenmeliyim, dedi.

- Hayır, mahkemeye git, kocanın sana ihtiyacı var. O işlerle ben uğraşırım.

- Kabul edemem, ben...

- Bana güven, Işık. Senin yerin kocanın yanındır.

- Kime başvuracağını bilmiyorsun, sen...

- Endişe etme. Gerçek dostlar böyle kötü günlerde belli olur. Hapishanenin duvarlarını yıkarak onu kurtarmak isterdim, ama bu imkânsız. Ona sadece sen arka çıkabilirsin, ben de ancak sana yardım edebilirim. Baban dürüst bir adamsa, Osiris'in mahkemesinden korkacak bir şeyi yok, oysaki kocan canlıların mahkemesi yüzünden, cehennem azabı yaşayabilir.

Delikanlı sert konuşuyordu, ama Işık'a cesaret verdi. Işık'ın yüreği yanıyordu, ama elindeki tüm silahlarla savaşmaktan başka çaresi yoktu.

- Ben jüri üyesi mi olacağım? Teb belediye başkanı:

- Sevgili Mehi, atanmanız vezir tarafından onaylandı, diye bildirdi. Rütbeli bir kişi gerektiği için, hemen siz aklıma geldiniz.

- Bu çok ağır bir sorumluluk olacak.

- Biliyorum, biliyorum... Ama son sorumluluğunuz olmayacak! Bu sıkıcı dava bittiğinde, size birkaç önemli görev vereceğim. İdarecilerim yaşılanıyor, bana taze kan gerekli.

- Size söylediğim gibi, emirlerinize amadeyim.

- Çok güzel, Mehi. Ya... kayınpederiniz?

- Sağlığı iyiye gitmiyor.

- Bu çok üzücü. Ona bir gözetim sistemi kurdunuz mu?

- Evet, anlaştığımız gibi. Adamlarım, gerektiğinde müdahale edecekler.

- Doktor ne düşünüyor?

- Bildiği, ama iyileştiremeyeceği bir hastalık olduğunu söylüyor.

- Çok üzücü, gerçekten çok üzücü... İlk oturuma gelince, vezir batı yakasında Ramses'in babası Seti'nin milyonlarca yıllık tapmağının kapısının önünde yapılmasını emretti. Burada, doğu yakasındaki işsiz güçsüz insanların akınına uğrayacağından endişe etti. Polis kordonu, meraklıların yaklaşmasını engelleyecek ve adalet kurulunun sükûnetini sağlayacak.

Bu son dakika değişikliği Mehi'nin hoşuna gitmedi, ama mücadelenin sonunu değiştirmeyecekti. Suskun Nefer hapse girecek ve lonca çöküşe doğru sürüklenecekti.

Hakikat Meydanı'nın yönetim kurulu, yaşlı Kâtip Ramose, Mezar Kâtibi Kenhir ve Ekip Şefi Yetkin Neb'den meydana geliyordu. Köy sakinlerinin hepsi mahkemeye gelmek için sıraya girmiş, ama Ramose, bunun hâkimlerin hoşuna gitmeyeceğini ve itham edilen kişinin aleyhine olacağını düşünmüştü.

Ekip şefi, Ramose'ye sordu:

- Ramses'e görüşme isteğinde bulunduğunu söyleyemez misin?
- Yararı olmaz, firavun adalet mekanizmasını çalıştırmak zorunda. Maat kâtibi olarak, loncanın doğruluğuna kefilim.
- Veziri görmek için ısrar edebiliriz!
- O da işe yaramaz. Şu anda, Nefer'in kaderi mahkemenin elinde.
- Ya yanlış karar verirse?
- Tutarlı bir kanıt yoksa, Kenhir ve ben beraatini isteyeceğiz.

Yetkin Neb, Ramose kadar iyimser değildi. Bir tek, kokuşmuşluğun olmadığı Hakikat Meydanı Mahkemesi'ne güveniyordu. Kenhir:

- Nefer'in masum olduğuna ve bizi yıkmak istediklerine inanıyorum, diye doğruladı.
- Büyük Ramses bizi koruyor. Hakikat Meydanı'nın görevi, Mısır'ın devamı için hayatî bir önem taşır.
- Yine de anormal şeyler oluyor, sanki karanlıkta saklanan bir canavar, kötülük saçmak için ininden çıkmaya karar vermiş gibi...
- Eğer durum böyleyse, ona karşı koymasını biliriz.
- Şimdiye kadar onun kim olduğunu bulmalıydık. Eğer bizi sırtımızdan vurursa, savaşmadan ölürüz.

Teb hâkimlerinin başkanı, gece vardiyası sırasında Krallar Vadisi'ni korumakla görevli bir polisi öldürmekle suçlanan, Hakikat Meydanı hizmetkârı Nefer'in durumuyla ilgili ilk celseyi açtı. Hâkim: - Maat'ın himayesinde ve onun adına, bu heyetten olayları, sadece olayları göz önünde bulundurmasını istiyorum, diye açıkladı.

Mahkemenin yapıldığı alanda, davaya karar verecek jüri üyeleri, Hakikat Meydanı heyeti ve itham edilen kişinin karısı Işık bulunuyordu. Nefer, cop ve kama taşıyan iki askerin arasındaydı.

Sakin, hatta duyarsız gözüküyordu. Bakışı karısınıninkiyle karşılaşınca, kendini bu amansız sınava meydan okumaya hazır hissetti. Işık varlığıyla, kocasının serinkanlılığını kuvvetlendiren bir büyü yayıyordu. Mahkeme başkanı: - Suskun Nefer, sen misin? diye sordu.

- Evet benim.
- Cinayet işlediğini kabul ediyor musun?

- Beni itham ettikleri suçtu işlemedim, masumum.

- Yemin eder misin?

- Firavun üzerine yemin ederim.

Bu yeminden sonra uzun bir suskunluk oldu, herkes yenimin önemini biliyordu. Mehi mutluydu, böyle bir beyandan sonra, yalan yere yemin ettiği bilinen Nefer, ölüm cezasından kurtulamayacaktı.

- Söz iddia makamının!

Şef Sobek öne çıkıp olayların kısa bir hatırlatmasını yaptı. Kendi soruşturmasının hızını ve aceleyle alınan sonuçları, Nefer'i suçlayan imzasız, ama detaylı bilgi veren mektubu mahkemeye sundu. Bu belgeden sonra, Nefer suçun işlendiği gece nerede olduğunu kanıtlamaya çalışmadığından, onun gerçekten de suçlu olduğuna karar vermişti. Zanaatkarlar köyünde büyümüş olan Nefer, muhakkak Krallar Vadisi'nin zenginliklerinden bahsedildiğini duymuş ve onları elde etme hayaline kapılmıştı. Yasaklanmış araziye girmek için bir yol bulmuşken, bir nöbetçi onu enseleyince, öldürmekten başka çaresi kalmamıştı. Zeki biri olan Nefer, polisin girme izni olmadığı bir köye sığınmıştı. Başkan: - Bu önemli suçlama, sadece imzasız bir belgeye dayanıyor, diye gözlemlerde bulundu.

Sobek cevap verdi:

- Mektubun, vicdan azabına kapılan ve gerçeğin meydana çıkmasını dileyen bir zanaatkar tarafından yazıldığı şüphesiz. Üstelik, olaylar tuhaf bir biçimde birbirine bağlı.

Başkan Nefer'e dönerek:

- Suçun işlendiği gece neredeydin?

- Hiç hatırlamıyorum.

- Niçin köye döndün?

- Çünkü çağrıyı duymuştum. Batı yakasının idarecisi söz istedi:

- Nefer'in savunması boşunadır. Bu çocuk korkulacak bir soğukkanlılığa sahip; daha nice kötülükler yapabilecek bir maceraperesttir. Onu cinayet ve yalan yere ifade verme suçundan cezalandıracak bir jürinin önüne çıksın. Başkan: - Kesin bir kanıt yok, diye fikrini bildirdi. Sobek karşılık verdi.

- Belki yok. Suçun işlendiği yerde devriye gezen adamlarımdan biri, başıboş dolaşan birini gördüğünü hatırladı.

Başkan ve jüri üyelerinden etkilenen polis, heyet önüne çıkarıldığında, ifade vermekte zorlandı, ama Nefer'i tanıdığını da bildirmekten kaçınmadı. Başkanın başka şansı yoktu.

- Demek ki, kararım...

- Bir saniye.

- Benim sözümü kesmeye kim cesaret ediyor? İnce, yaşlı, harika beyaz saçları olan bir kadın, mahkeme başkanının önüne çıktı.

- Nefer masumdur.
- Sen kimsin?
- Hakikat Meydanı'nın bilge kadınıyım.

Otuz dokuzuncu bölüm

Bir kraliçe edasına sahip olan bu tuhaf kadının ortaya çıkmasıyla şaşkına dönen heyette fısıltılar dolaştı. Birçok kişi için Hakikat Meydanı'nın bilge kadını, olağanüstü güçleri olan efsanevî bir kişilikti. Köyden hiç çıkmadığı için varlığı bile şüpheliydi.

Mahkeme başkanı ne söyleyeceğini bilemedi.

- Nasıl... Nasıl bu kadar emin olabilirsiniz?

- Nefer köye yerleştiğinden beri onu inceliyorum. O bir suçlu olamaz. Başkan:

- Düşünceniz bizim için önemli, diye temkinle saygı gösterdi. Ama kanıtınız...

- Nefer cinayet gecesi, batı yakasında bulunmasaydı, aklanmayacak mıydı?

- Şüphesiz, ama kendisi de o an bulunduğu yeri hatırlamıyor. Bilge kadın, derin ve güzel gözlerine hayranlıkla bakan, genç adama yaklaştı.

- Bana sol elini ver.

Kadın, genç adamın ellerini kendi ellerinin arasına alıp sıktı. Tatlı ve yoğun bir sıcaklık Nefer'in avucuna yayıldı, kolu boyunca yükselip başını sardı.

- Gözlerini kapa ve hatırlamaya çalış.

Nefer'in ruhu bir kuş gibi uçup, harika bir yolculuğa çıktı. Nil'in ve rüzgârla yol alan gemilerin üzerinden uçtu. Sonra, çocukların küçük yeşil bir maymunla oynadıkları, Assuan yakınındaki, Mutluyaka isimli küçük bir kasabanın hurmalıklarına doğru çekildi.

- Evet, diye fısıldadı. O gece, hasırıma sanlı bir durumda bu kasabanın sınırında uyudum. Yorgun ve üzgündüm, dış dünyadan hiçbir tat almadan

başboşluğumun esiri olmuştum... Ama iyi hatırlıyorum, orası Mutluyaka'ydı ve dolunay vardı.

Nefer, gözlerini açtı, bilge kadın uzaklaşıp yeniden mahkeme başkanına hitap etti.

- Şef Sobek'in hemen oraya gidip, yörenin sakinlerini sorgulamasını isteyin.

5. Tabya'nın hücrelerinden birinde tutuklu olan Nefer, sabırsızlıkla bekliyordu. Bilge kadının lehinde müdahale etmesi nedeniyle, polisler büyülenmekten korktukları için, ona karşı özellikle kibar davranıyorlardı. İyi beslenen, sabah akşam dışarıda biraz gezinme izni olan Nefer, her gün Işık'ı görüyordu.

Işık, onu rahatlatmak için köyde her şeyin yolunda gittiğini söylüyordu, ama Nefer bazılarının masumiyetinden şüphe edip, karısına hayatı zorlaştırdıklarından emindi.

Sonunda, iki haftalık yolculuk ve soruşturma sonunda, Sobek hücrenin kapısını açtı.

- Nefer, artık özgürsün ve şüphelerden arınmış durumdasın. Cinayet gecesi, seni Mutluyaka'da gören bir sürü şahit var. Görevliyi öldüren sen değildin. Mahkeme, yaşamış olduğun zararın tazminatı olarak sana tahta bir sandık, iki yeni peştamal ve iyi kalite bir rulo papirüs kâğıdı bahşediyor. Ben ise, senden özür diliyorum.

- Sen sadece görevini yaptın.

- Ama beni asla affetmeyeceksin.
- Niçin suçlu olduğuma inandın, Sobek?
- İki kez olayı hafife aldım; önce, polisin bir kazaya kurban gittiğini varsaydım, sonra imzasız mektubun bana katili ihbar ettiğini ve böylece hatamı telafi edebileceğimi düşündüm. Eğer istersen, istifamı veririm.
- Hayır, istemiyorum.

Nübyeli ciddileşti.

- Bana acınmasına alışık değilim.
- Merhametsizsin. İki büyük hata işledin. Eminim ki, hataların sana başarılarından daha çok şey öğretti. Şimdi daha temkinli davranıp, köyün güvenliğini daha bilinçli sağlayacaksın.

Sobek, Nefer'in lonca zanaatkârlarının çoğunluğuna oranla, başka bir hamurdan yoğrulduğunu hissetmişti. Bir an bile sesini yükseltmemiş, öfkeye kapılmamıştı. Sobek:

- Geriye önemli bir sorun kalıyor, diye hatırlattı. Bu mektubu kim yazdı?
- Herhangi bir iz var mı?
- Hiçbir iz yok, ama komik duruma düştüm ve bunu asla unutmam. Cinayet işlendiği kesin ve katil, muhtemelen bu mektubu yazan kişi. Ama niçin seni yok etmek istedi?
- En ufak bir fikrim yok. Sobek:
- Bu esran çözene dek uğraşacağım, dedi.
- Köye dönüp, karımın yanına gidebilir miyim?
- Sana özgür olduğunu söyledim, ama bir dakika beni dinle; tehlikede olduğunu düşünmüyor musun?
- Beni korumayacak mısınız?
- Köye girmeye yetkim yok.
- Orada korkacak ne var ki?
- İmzasız mektubun yazarının, loncanın bir üyesi olduğunu farzet... Sana zarar vermeye, hatta seni yok etmeye çalışacak. Asıl köyde tehlikedesin.
- Sobek, soruşturmanı sürdür ve karanlıkta saklanan şeytanı bul.

Nübyeli, zanaatkarın uyarılarına kulak vermediğini hissetti ve onu daha fazla tutmadı. Nefer'in meslek hayatının sonu olacak bir şikâyetle bulunmamasından dolayı çok mutluydu.

Nefer tabyadan çıkar çıkmaz, siyah bir köpek neredeyse onu devirecek gibi bir coşkuyla üzerine atladı. Kapkara ayaklarını Nefer'in omzuna koyup yanaklarını yaladıktan sonra, sahibinin etrafında deli gibi dönmeye başladı. Sonunda dili bir karış dışanda, okşanmak için durdu.

Işık, kocasına doğru ilerleyip, ona sarıldı.

- Kapkara, özgürlüğünü ilk kutlayan olmak istedi... Ne mutlu, sana kavuşmak!
- Bu olay sırasında, hep seni düşündüm. Yüzün sıkıntımı ve hücrenin duvarlarını siliyordu. Eğer duruşmaya gelmeseydin, yıkılırdım.
- Seni bilge kadın kurtardı.
- Hayır, sen kurtardın. Seni gördüğüm an, yalanların beni mahvedebileceğini anladım.
- Babam öldü ve duruşmaya katılabilmem için, cenaze işleriyle Cesur ilgilendi.

Bu çocuğun altın gibi bir kalbi var.

- Bilge kadını yeniden gördün mü?
- Hayır ve onu rahatsız etmemem söylendi. Tam vaktinde geri geldin.
- Seni dışladılar, değil mi?
- Artık hiçbir şey hatırlamıyorum... Köydeki hayatımız bugün başlıyor. Işık haklıydı. Şimdi, Nefer mutluluğun mucizevî olduğunu, bir kelebeğin kanatları kadar hassas ve granit kadar sağlam olduğunu biliyordu.

Genç çift, yanlarına Kapkara'yı alarak, ana kapıya doğru ilerledi.

- Babanın cenazesine katılamadığıma çok üzülüyorum.
- Sana hayrandı ve onu ölmeden evvel huzura kavuşturduğumu ümit ediyorum. Ona adaletin yerini bulacağına söz vermiştim, hakikaten oldu.
- Sen tuhaf güçlere mi sahipsin?
- Hayır, senin aşkın bana cesaret verdi. Nöbetçi, onları hararetle selamladı.
- Seni görmek ne büyük mutluluk, Nefer! Ben ve meslektaşım, senin masum olduğuna hep inandık. Galiba köyde bir bayram hazırlığı var... İyi eğlenceler!

Kapı açıldı, Nefer ve Işık, yeni ülkelerine döndüler.

Bütün zanaatkarlar, iki ekip şefinin eşliğinde, genç çifti karşılayıp kucaklamak üzere anayolun girişinde toplanmıştı. Yeniden buluşma çok neşeli geçti ve bilge kadının erdemi övülerek, birkaç fıçı tatlı bira tüketildi.

Yetkin Neb:

- Madem Nefer döndü, Cesur'un loncaya giriş törenini yapmak lazım, dedi.

Kırkınıc bölüm

Demirci Obed, Cesur'a seslendi:

- Uyan!
- Ne oluyor?
- Arkadaşın Nefer serbest bırakıldı ve iki zanaatkar seni arıyor.

Dkmhanedeki yoğun bir işgününden sonra iki saat uyuyan Cesur, bir sıçrayışta kalktı.

- İyice düşündün m?
- Tren gnm geldi!

Demirci stelemedi. Bununla beraber, iri gencin mahvolacağını hissediyordu. Cesur:

- Nereye gidiyoruz? diye sordu.

İki zanaatkarın yüzünde düşmanca bir ifade vardı.

- Erdemlerin ilki skttur, diye cevapladı birisi. Eğer arzu ediyorsan, bizi takip et.

Gece olmuştu, ne köyde ne de çevresinde tek bir işık yoktu. İki zanaatkar, arazinin en ufak girinti çıkıntısını bilir gibi emin adımlarla, Cesur'u köyün batı yamacını çevreleyen tepedeki yeraltı mezarlığına ait küçük bir tapınağın eşiğine kadar getirdiler.

Yeni aday bir an geriledi. Aradığı yeni bir hayattı, ölüm değil! Soru sormak istediği halde, dilini tutmayı başardı.

İki zanaatkar, Cesur'u kireçtaşlı dikmelerle çevrili, üstünde küçük bir piramit olan, altın renkli tahta kapının önünde bırakarak karanlıkta kayboldu.

Cesur daha ne kadar beklemek zorunda kalacaktı? Eğer lonca sabrını taşırmak istiyorsa, başaramayacaktı. Birinci kapının önünde bulunduğu şu anda, işin sonunu bırakmamaya yemin etti.

Düşmanla dövüşmeye hazırdı, ama karanlıktan fırlayan insan vücutlu, uzun ve saldırgan yzly, sivri kulaklı, akal başı takmış bir yaratık tüylerini diken diken etti. Canavar, sol elinde, ucunda ısırılmaya hazır köpek suratı olan bir asa tutuyordu.

akal başlı adam, Cesur'a bir metre kala durup ona sağ elini uzattı.

Ne kadar korkunç olursa olsun, yoluna çıkan bir canavar değildi. Gece akalının sadece ölülerin önüne çıktığını anlatan masalları anımsadığında, genç adamın duyduğu tereddüt geçti.

Garip yaratık işaret etti.

- Eğer Anubis'i takip edersen, seni sırra götürecek. Ama eğer korkuyorsan, daha uzağa gitme.
- Her kimsen, görevini yap!
- Bu kapı, g sözcüklerini söylemeden açılmayacaktır. akal başlı adam Cesur'un elini bıraktı. Cesur, kendi kendine ne yapacağını sordu. Bu sözleri bilmiyordu! Diğer tarafta ne

olduğunu öğrenmek için kapiya yumruk mu atmalydı?

Cesur, bir karara varamadan, elinde boynuzlugillerin kaymaktaşından yapılmış ayağını tutan Anubis yeniden ortaya çıktı. Cesur'a:

- Bunu kapiya takdim et, diye emretti. Sadece o, armağan olarak sunulan güç sözcüğüne sahip.

Genç dev heykeli kaldırdı.

Kapı yavaşça açıldı. Şahin başlı, altın yelek giymiş bir adam görüldü. Şahin başlı adam, başsız ve ayakları göğe dönük bir kişiyi temsil eden kırmızı tahta bir heykelcik taşıyordu.

- Kötülükten arın Cesur, yoksa kelleni kaybedersin. Sadece doğruluk, seni bu talihsiz yargıdan korur. Şimdi eşiği aş.

Cesur, lonca üyelerinin kutsal varlıklar için yaptığı armağanları resmeden sahnelerle süslü küçük bir tapınağa girdi.

Odanın ortasında, aşağıya inen bir merdiven bulunuyordu. Şahin başlı adam:

- Yeryüzünün merkezine git, diye emretti. Oradaki büyük kâseyi aç, ateşten yanmamak için saf suyu iç. Yaratılışın enerjisini keşfedeceksin.

Cesur, gözlerini karanlığa alıştıırarak, basamakları teker teker indi.

Mahzene girdi, kulplarından tutarak büyük kâsenin kapağını kaldırdı. İçindeki su soğuk ve anasonluydu.

Genç adam, kabaran suyu içme izninin verildiği kutsal sel zamanı gibi, yeni bir kuvvetle canlandığını hissetti.

Çakal başlı adam ile şahin başlı arkadaşı da mahzene inip, bir gümüş kitlesini ve aynı metalden yapılmış su dolu bir küveti meşalelerle aydınlattılar. Suyu, Cesur'un ayaklarını yıkamak için kullandılar, sonra genç adayın yanında yer alıp, pislik ve kötülüklerden arındıran sıvıyı, onun başına, omuzlarına ve ellerine döktüler.

- Yeniden doğuyorsun, dediler. Ve enerji okyanusunu geçeceksin.

Mahzenin ucundaki dehliz, katledilen Tanrı Osiris'in parçaları Nil Nehri'ne dağıldığında, cinsel organını yutan balığı simgeleyen, oyma bir lahtin bulunduğu mahzene gidiyordu. İki ayın adamı kapağı kaldırıp, Cesur'a lapislazuli kakmalı muazzam balığın içine uzanmasını işaret etti.

Cesur, sadece bir insan olmadığını, tüm yaratılışa ait olduğunu ve tüm varoluş biçimlerine bağlandığını fark ederek, orada ilk değişimini yaşadı. Işık balığı sayesinde, bir an hayatın özüne ulaştığını hissetti.

Ama çakal ve şahin onu tapınaktan çıkarmak ve dikdörtgen biçiminde yerleştirilmiş dört şamdanın bulunduğu daha geniş bir başka tapınağa sokmak üzere, düşüncelerinden kopardılar. Ayaklarının altında, beyaz bir düvenin sütüyle doldurulmuş, buhur karıştırılmış dört kil havuzu vardı.

Orada, birçok zanaatkar bulunuyordu. Ekip Şefi Yetkin Neb söze başladı:

- Bu, gizemleri görmemizi ve gökyüzündeki ermişlerle inanç birliğinde olmamızı sağlayan Horus'un gözüdür. Eğer kardeşimiz olmak istiyorsan, gözlerden ve kulaklardan ırak çalışarak, kuralımıza saygı göstermek zorundasın. Ekmeğimiz ve biramız olan kuralımız, hem düşüncemize hem de eylemimize ilham verdiği ve ortak gemimizin dümeni olduğu için "baş ve bacak"⁵ adını taşır. Kural, kutsal ışığın kızı, tüm ahengin koruyucusu ve yaratıcısı olan Maat'tır. Aramıza katılmakta hâlâ kararlı mısın ve görev alanını tanımak istiyor musun? Cesur: - Kararlıyım ve istiyorum, diye yanıtladı. Yetkin Neb devam etti:

- Sana verilecek görevleri yaparken uyanık ol ve dikkatini dağıtma. Doğruyu ara, tutarlı ol, zihnine ihanet etmeden, aldığını somut bir maddeye dönüştür. İşin gizemi ortaya çıkarken saklı kalsın, sessiz ol ve sır sakla. Eğer seni tapınağa çağırırlarsa, orada ol; tanrılara, firavuna ve atalara bağışlar yap, armağanlar ver; törenlere, bayramlara ve kardeşlerinin cenazesine katıl, dayanışma fonumuza maddî yardım yap, mahkememizin kararlarına boyun eğ, hiçbir kötülüğü hoş görme. Eğer Maat'a karşı çıkar, erdemlerini yitirir veya yalan söylersen, tapınağa asla gitme! Herkese eşit davran, ışığın gözüne asla zarar verme, açgözlü olma. Kuralımıza uyacağına dair taşın üstüne yemin etmeye hazır mısın?

- Hazırım.

Nefer, içinden hafif bir ışığın yayıldığı, küp şeklinde yontulmuş taşı ortaya çıkarmak üzere ilerledi.

- Şimdi bildirdiğim kurallara saygılı davranacağına, hayatın ve firavununun hayatı üstüne yemin eder misin?

- Yemin ederim. Ekip Şefi:

- Sen bugün, Hakikat Meydanı'nın hizmetkârı, bu köyün yerlisi olarak, yeni adın Paneb'e kavuşuyorsun. İsmi, gökyüzünün yıldızları gibi kalıcı olsun, ebediyen unutulmasın ve gücünü gece gündüz korusun. Kutsal varlıklar, onu gerçeğin ta kendisi gibi, sağlam ve ebedî kılsınlar.

Nefer, sol elinde Tanrı Amon'un koç başlı sopasını tutarak, Cesur'un yeni adını, kırmızı mürekkebe batırılan ince bir fırçayla onun sağ omzuna yazdı.

Ekip şefi devam etti:

- Zanaatkar olan sen, daima çağrıya cevap vermeyi bil; Tot'un çözüm yollarına ulaşmak, zorlukları yenmek ve gizemleri hakkında bilgi sahibi olmak için çalış. Böylece, ışık ülkesine kavuşacaksın.

Paneb, kokulu yağlar ve merhemlerle sıvandı, beyaz bir elbise ve beyaz sandaletler giydi. Nefer, dilinin üzerine, kötü sözler etmemesi için sembolik olarak Maat'ın resmini çizdi.

Ekip Şefi taşı örttü ve şamdanları süt havuzuna batırarak söndürdü. Sonra, zanaatkarlar yıldızlan seyretmek için tapınaktan çıktılar.

Kırk birinci bölüm

Tanyeri ağarırken, Cesur Paneb ve Suskun Nefer, hâlâ Paneb'in loncaya kabul edildiği tapınağın kapısında oturuyorlardı. Mısır kültürünün başlangıcından beri, onu yükseltmeye çalışan bilgelerin ve firavunların ruhlarının sonsuza dek yaşadığı yıldızları seyre dalmışlardı. Paneb, arkadaşına: - Daha önce, bu ayinlere katıldın mı? diye sordu.

- Evet, aynılarını yaşadım.

-Ya eşin?

- O da, köydeki diğer kadınlar gibi. Kadınların hepsi, Hathor'un rahibeleri loncasına aitler, ama içlerinden birçoğu ilk aşamayı geçemiyor.

- Çok var mı?

- Muhtemelen...

- Zanaatkarlar da mı?

- Tabii ki, ama mühim olan, bizim bir ekip kurmamız. Görevimiz ne olursa olsun, aynı gemide seyrediyoruz ve herkesin belli bir vazifesi var.

- Benimki ne olacak?

- Önce, kendini yararlı kılmalısın.

- Başkalarına mı?

- İşe ve ayrıca loncanın üyelerine...

- Bu iş nedir Nefer?

- Kraliyet mezarlığının ve kapsadığı her şeyin inşaatı. Onun sayesinde, görünmeyen her şey yeryüzünde var olur ve yeniden dirilme olayı gerçekleşir. Ama payımıza düşeni yapmadan önce öğreneceğimiz çok şey vardır.

- Nihayet resim çizip, boyayacağım.

- Senin için en acil olanı, köy çocuklarıyla beraber okuma yazma öğrenmendir.

- Ben çocuk değilim, diye karşı çıktı Paneb.

- Yazı, sanatın temelidir ve senin kaybedecek zamanın yok. Kenhir bazen aşırı titiz ve ciddi bir hocadır, ama öğrencilerini iyi yetiştirir.

- Mademki, bunları yapmam gerekiyor... Yeni adımın anlamını biliyor musun?

- Paneb usta demektir. Bu ismi, sana ulaşılması imkânsız bir amacı belirlemek için, Ekip Şefi Neb vermiştir. Senin bir usta olmaktan vazgeçmeyeceğine ve başarısızlığa uğradıkça enerjini harcayacağına inanmıştır. Bir gün, huzura ereceksin.

- Ekip Şefi hayal kırıklığına uğrayacak! Evet, işimde usta olacağım ve ismimin hakkını vereceğim. Bu yükün altında ezileceğimi zannediyor, ama bana ölünceye kadar sönmeyecek bir ateş sunduğunu bilmiyor.

Yardımcılar, surun dışında işe koyulmuşlardı. Yükler eşeklerden indiriliyor, sabah

temizliği için gerekli su teslimatı yapılıyordu.

Güneş, Cesur Paneb'in, bunca zamandır hayalini kurduğu yerin Hakikat Meydanı'nın üzerinde yükseliyordu.

Nihayet, yüksek duvarlar arkasına sığınan köyü keşfediyordu ! Diğer duvarlar daha alçaktı ve ender olarak, ancak şiddetli sellerin neden olduğu çamur ve taş baskınlarına mâni olmak için, iri taş yığınlarından meydana gelen bir subasman inşa edilmişti.

En kuvvetli sel sularına beş yüz metre uzaklıkta yer alan köy, görüşü kapatarak meraklıların bakışlarından koruyan tepelerle çevrili eski bir dere yatağındaki ıssız, küçük vadinin tamamını kaplıyordu. Büyük Ramses'in milyonlarca yıllık tapınağı ile ilk tanrıların yattıkları kutsal Ceme Tepesi'ne eşit uzaklıkta olan, bazen zanaatkarların "kent" diye isimlendirdikleri yer, dünyanın dışında kalmış, Nil Vadisi'nin ıssız bir yöresiydi. Batıda bir yar, güneyde ana tapınağın dayandığı kayalıklı bir duvar, kuzeye doğru vadinin çıkışı ile ekili arazilere doğru uzanan hafif bir yokuş bulunuyordu.

Köyün iki yanında iki yeraltı mezarlığı düzenlenmişti. Doğudaki, üç katlı olarak planlanmıştı: en alt kat çocuklara, orta kat yeniyetmelere, en üst kat yetişkinlere aitti. Batıdaki de aynı şekilde basamaklarla oluşturulmuştu, güneşin karşısındaydı ve içinde en güzel tapınakları barındırıyordu.

Burada hayat, ölüm ve ebediyet hem doğal hem doğaüstü bir ahenk içinde sıkı sıkıya birbirine bağlıydı. Köyün arazisinde, sunaklar loncaya ait tapınaklar, ibadet yerleri, sarnıçlar, ambarlar ve kutsal olan olmayan başka binalar da yer almaktaydı. Nefer: - Gel, dedi, seni evine götürüyüm.

- Bir evim olduğunu mu söylemek istiyorsun?

- Küçük bir bekâr evi... Harika bir ev olduğunu sanma!

- Senin de var mı?

- Senden daha şanslıyım, çünkü daha bakımlı. Seçme şansımız yok; evi bize veren mezar kâtibi, ekip şefi de toplantı yaptığımız tapınakta bize bir yer tahsis ediyor.

- Gerçekte, yönetici kim?

- Mezar Kâtibi Kenhir ve iki ekip şefi; loncamız bir gemiye benzediğinden, mürettebat demem gerekir. Yetkin Neb sağ tarafı, sancağı; Kaha da sol tarafı, iskeleyi yönetiyor. Sen ve ben, çırak olarak, sağ tarafın ekibinde işe alındık. Burada uzun senelerden beri ikamet eden ve bilgi sahibi olan arkadaşlarımıza saygı göstermemiz gerekir.

- Kaç kişiyiz?

- Bugün, otuz iki zanaatkar var. On altı sağ tarafın ekibinde, on altı da sol tarafın. Eskiden bu sayı daha fazlaydı, ellilere kadar varıyordu. Ama ölenler ve başka yerlere gidenler oldu, firavun birbirine bağlı ve tutarlı bir takım istiyor. Senin kabulün de benimki gibi mucize eseri. Çırak olduğumuz sürece, gerçekten çağrıyı duyanlar sınıfına girebilmemiz için, sessiz kalmamız gerekir.

- Hangi meslek dalına girdin?

- Yontma kalemini kullanmasını bilen, en sert kayayı bile yarabilecek, ama aynı zamanda aydemirle ince heykeltıraşlık yapabilecek nitelikteki taş yontucularının sınıfına girdim.

- Seçimi sen mi yaptın?

- Resme kabiliyetim yok, diye cevapladı. Bana hep taş yakın geldi.

- Benim için resimden başka bir şey olamaz!

- Ya ekip şefi sana başka görevler verirse? İriyan genç, memnuniyetsizliğini saklayamadı.

- Benim kesin bir amacım var, kimse beni bundan döndüremez!

- Yetkin Neb aksidir ve emirlerine uyulmasını ister. Son çırak sen olduğuna göre, boyun eğmek zorundasın.

- Arkadaşım olduğuna göre, bunun imkânsız olduğunu biliyorsun. Ekip şefi olması beni korkutmuyor, benden ne beklediğini izah etmek zorunda. Mısır'da kölelik yok ve ben de ilk köle olmayacağım.

Nefer yangına körükle gitmemek için ısrar etmedi. Paneb'in ilk adımları zor olacağına benziyordu.

Paneb, kuzey-güney yönünde bir anayolun ve onu diklemesine kesen bir ara yolun geçtiği köyü merakla keşfetti. Surların içinde, lonca üyelerinin ailelerinin ve mezar kâtibinin yaşadığı yetmiş adet beyaz ev bulunuyordu. Kuzey kesim, en eski yerleşim bölgesiydi ve Tutmosis devrinden kalmaydı.

İki arkadaş, Ramose'nin güzel evinin önünden geçtiler. Ramose, orada halefi ve manevî evladı Kenhir'le birlikte oturmaktaydı. Kenhir'in zanaatkarları kabul ettiği kolonlu bir salonu ve çok iyi donatılmış bir çalışma odası vardı.

Paneb, sağ ekipteki dinlenen meslektaşlarının bakışını üzerinde hissetti. Dört ila on iki yaşlan arasındaki on kadar çocuk gevezelik edip gülerken, yolunu kesti.

Anayol, bir çeşit kavşağa açılıyordu ve iki adam sağa doğru yönelip sonra Paneb'e verilen evin bulunduğu güneye doğru ilerlediler. Paneb, uzun süre eve baktı.

- Ama... bu bir harabe.

Kırk ikinci bölüm

Duvarlan yıkılmak üzereydi, tahta kaplamalar kemirilmiş, boyalar dökülmüştü. Nefer:

- Ev kötü halde, diye doğruladı, ama köyde inşa edilmiş olması büyük bir avantaj sağlıyor. Bu bahane, Paneb'in öfkesini dindirmedi.

- Hemen mezar kâtibini görmek istiyorum.

Genç irisi, davranışının sonuçlarına aldırmadan, hışımla sokağa çıkıp, hasının üzerinde oturmuş, bir muhasebe evrakını açmakta olan Kenhir'in misafir odasına daldı.

- Bu viraneyi bana siz mi verdiniz?

Mezar kâtibi başını kaldırmadan okumaya devam etti.

- Sen Çırac Paneb misin?

- Evet, benim. İyi bir yerde oturmak istiyorum.

- Oğlum, burada, çırac hiçbir şey talep edemez. Dinler ve itaat eder. Karakterinden dolayı, başarılı olmakta zorlanacaksın ve ekip yakında seni kovacak. Ona ilk hak veren de ben olacağım.

- Diğer zanaatkarlar gibi muamele göremez miyim? Onların doğru dürüst evleri var!

- Şu an için sen bir hiçsin. Lonca, sana vazifelerinin ilk kurallarını öğretti, sen törenden ne anladın ki? Köyde daha bir gün bile geçilmedin ve saygın birisi gibi bir eve yerleşmek istiyorsun! Kendini ne zannediyorsun? Güzel yüzünün hatırına, sana şarap dolu bir mahzeni olan, lüks bir şekilde döşenmiş, muhteşem bir ev sunulacağını mı sanıyordun? Bütün meslektaşlarının, sızlanmadan ve karşı gelmeden evlerini inşa veya tamir ettiklerini bilmiyor musun? Bir ev ve sallanan birkaç duvarla uğraşmak, yüzlerce mutsuz adayın hayal kurduğu, olağanüstü bir şanstır. Sen ise, yakınacak cüreti buluyorsun! Kibrine bir de aptallık katıyorsun.

Kenhir, temkinli bir şekilde papirüs evrakta yazılı olan rakamlara göz atarak, ruloyu açmaya devam etti.

Paneb, kâtibi yakalayıp ininden dışarı atarak, eşyalarını kırıp dökmek için kendini zor tutuyor, yerinde duramıyordu.

- Hâlâ burada mısın, Çırac? Viraneni oturulabilir hale getirsen iyi olur, çünkü sana kimse yardım etmeyecek. Bizim gibi bir loncada, işini kendi görmeyene yer yok.

Paneb çekip gidince, Kenhir rahat bir nefes aldı. Eğer, delikanlı şiddete başvursaydı, onunla nasıl baş edebilirdi?

Sokaktan ilk odanın eşiğine çıkan küçük taş merdivenin basamakları yıpranmıştı. Zamana karşı koyan taşların dışında, kuru tuğladan yapılmış olan binanın tamamı yeniden inşa edilecekti. Kirişler ise o kadar zarar görmüştü ki, değiştirmek daha iyi olacaktı. Görünüşe göre, senelerdir bu viranede oturulmamıştı ve onu tepeden tırnağa temizlemek gerekecekti.

Ama mezar kâtibinin konuşması Paneb'in hoşuna gitmiş ve bu harabenin ilk evi olacağını bilincine varmıştı. Birden gözüne bir saraydan daha güzel gözüktü. Nefer:

- Sana yardım etmeye hazırım, dedi.
- Kenhir'in dediğine göre, bu yasak.
- Böyle bir gelenek var, ama arkadaşlık da var.
- Geleneğe saygı gösterip, onarımı tek başıma yapacağım.
- Bazı teknik konular gözünden kaçabilir.
- Yanlışlar yapacağım, ama bu benim şantiyem olacak. Buna mukabil beni öğle yemeğine davet edersen, hayır demem.
- Işık'ın seni unutabileceğini mi düşündün?

Nefer'e verilen evin dışı yanılsa bile, içi bütünüyle onarım gerektiriyordu. Nefer ancak, Işık'ın öküz eti ve kimyonlu mercimek pişirmekte olduğu mutfağı düzenleyebilmişti. Dumanlar, çatıda açılan yuvarlak delikten çıkıyordu.

Paneb, aydınlık gülümsemesiyle ölüyü bile diriltebilecek genç kadının güzelliği karşısında bir kez daha çarpıldı.

- Hâlâ oturacak bir yerimiz olmamasına rağmen, evimize hoş geldin. Şahane evine bayıldığına eminim.

Paneb kahkaha attı.

- Işık, beni iyi tanırsın! Dün, yıldızların altında uyuyordum, bugün ise üzerime çökecek eski tuğlaların ağırlığı altında ezilme riski taşıyorum. Aman neyse, şimdi sizinle birlikteyim... Açlıktan ölüyorum!

Cesur Paneb, hayatının en iyi yemeğini yedi. Ekmek ktır ktır, et tam kıvamında, mercimekler yumuşacık, bira pek hoştu. Keçi peyniri de ziyafeti tamamlıyordu.

Işık:

- Yarın sabah, tayınımı almaya gideceksin, dedi.
- Her gün böyle mi yeniyor?
- Bayramlarda daha da iyi.
- Bu loncaya girmenin neden bu kadar zor olduğunu şimdi anlıyorum! Bedava bir ev, bol yiyecek, heyecan verici bir meslek... Sanırım, yeryüzündeki cenneti keşfettim.

Nefer:

- Yine de temkinli ol, diye öğütte bulundu; buraya girmek çok zor, ama buradan çıkmak çok kolaydır. Eğer ekip şefin senden memnun değilse, seni Kenhir bile tutamaz. İki birlikte seni hemen kovarlar.
- Yetkin Neb'le nasıl anlaşıyorsun?
- Sert, otoriter ve en ufak hatayı bile hoş görmeyen bir adamdır. Dürüst olmak gerekirse, seni pek tutmuyor ve hiçbir aykırılığına müsaade etmeyecektir.

- Diğer ekibe geçmek m¼mk¼n m¼?
- B¼yle bir davranışta bulunmamamı tavsiye ederim. Bu her iki ekip şefinin de hoşuna gitmeyecektir ve Kaha, Yetkin Neb'den daha ęekilmez olacaktır.
- Tamam, pes ediyorum. Işık:
- Niçin bu ilişkileri bir savaş gibi ele alıyorsun? diye sordu. Soru, Cesur'u şaşırttı.
- Her an, her yerde m¼cadele etmek gerekir. Ekip şefi beni ezmeye ęalıřacak, ama başaramayacak.
- Keşke, amacın daha ¼st¼n işler başarmak için kendini yetiştirmek olsaydı.
- Ben gencim Işık, ama artık boş hayaller peşinde koşmuyorum. Kişiler arasında sadece kuvvete dayalı ilişkiler vardır.
- Aşkı unutuluyorsun.

Paneb bakışlarını tabağına dikti.

- Sen ve Nefer, eşsiz bir ęiftsiniz, ama bir ¼rnek teşkil edemezsiniz. Sen Hathor rahibesisin, değil mi? Genç kadın:
- İlk g¼n¼mden beri, her g¼n dua etmek için kutsal yere gidip, tapmağın mezarlığındaki sunağa bırakılan bağışları topluyorum. K¼yde hayat farklı. ęiftler, bekârlar, ęocuklar var, ama evlerimiz de birer mabet ve zanaatkarlar ile eşlerinden başka rahip ve rahibe yok. Karşılıklı ilişkilerimizde, g¼nl¼k hayat kutsallıkla iç içe olduğu için, bu k¼y¼n duvarları içinde Mısır'ın gizemli kalplerinden birinin attığını hissettim. Bize gizemi sınınamamız, tadına varmamız, m¼zięini dinlememiz ¼ę¼tlendi ve bu bizim kaderimiz.
- Bu, ekip şeflerinin de bunu istemelerine bağlı... Işık devam etti:
- Kısa bir s¼redir burada oturuyorum, ama Hakikat Meydanı'nın g¼r¼lmez yasalarını idrak etmek için, sebatın ¼nemli bir erdem olduğunu biliyorum. Sebat, karşılığını beklemeden veren bir annedir, ama kalbimiz ona kucak açacak kadar erdemli midir?

Genç kadının s¼zleri Paneb'i alt¼st etti. Loncaya alınışının bile değiştiremediği ve o ana kadar d¼nyaya bakışını hep karartan perde yırtıldı. ęaęrıyı duymasına rağmen, bu m¼tevazı k¼y¼n b¼ylesine geniş bir d¼nya olacağını ve hâla kendisinin geręek değerini algılayamadığı kadar ęok hazine ihtiva edeceğini tahayy¼l edemiyordu. Nefer: - Bu gece, burada kalacak mısın? diye sordu.

- Hayır, evimle ilgilenmeliyim. Aksi takdirde, Işık ve sen, benden utanę duyarsınız.
- Sana her an yardım edebileceğimi bir kez daha hatırlatıyorum.
- Tek başıma başaramazsam, yeteneksizliğimden utanę duyacağım. Bazen bir budala gibi davrandığımı itiraf etmeliyim, ama bu viraneyi iyi bir hale getirmenin, benim ilk sınavım olacağını anladım.

Kırk ¼ç¼nc¼ b¼l¼m

Mehi'nin büyük bir ustalikle sürdürdüğü çalışması, beklenen sonuçları veriyordu. Kendisinden idari ve askeri bir düzenleme yapması istenmiş ve Teb ordusunun başkumandanı rütbesini elde etmek üç ayını bile almamıştı. Favori silahı olan jurnalciliğe maaş zammı, erken emeklilik, kışlaların modernleştirilmesi gibi askerlerin hoşuna gidecek bir sürü vaat de ekleyerek, yavaş yavaş, diğer üstsubayların ayaklarını kaydırmayı başarıyordu. Mehi vaatler yerine getirilmediği zaman, yönetimi ihmalkârlık ve riyakârlıkla suçluyor, yetkili makamlar nezdinde askerlerin haklarını aramaktan vazgeçmeyeceğini söylüyor, onlar adına üzülüyormuş gibi yaparak zavallıları kandırıyordu. Buna karşın, yetkili makamların huzurunda da, askerleri ayaktakımı olarak gördüğünü söyleyerek yerden yere vuruyor ve sundukları hayat şartlarından fazlasıyla yararlandıklarını dile getiriyordu.

Yeni başkumandanın atanması, en üst kademedeki en alt kademe kadar iyi karşılanmıştı ve Mehi, her akşam Teb'in ileri gelenlerinden birini yemeğe davet ederek, ününü koruyordu. Bu kişi hakkında önceden bilgi edinerek, onu pohpohluyor ve çok etkiliyordu. Misafirleri evinden ayrılırken, Mehi'nin sıradışı ve özverili bir insan, övgüye layık bir kumandan olduğu fikrine varıyorlardı.

Sevimli ve şen şakrak, can sıkıcı olmamak için oldukça yüzeysel davranan, kınıp cilve yaparak asık suratlı subayları yumuşatan Serketa da mükemmel ev sahibesi rolünde harikalar yaratıyordu. Oysaki, bir manga hizmetçiye hükmeden Serketa, onlara karşı saldırgan ve acımasız patroniçe yüzünü gösteriyordu.

Mehi ve Serketa gözde bir çift olmuştu, Teb'in ileri gelenleri onların evine davet edilmeyi sabırsızlıkla bekliyordu... Komutan, hâlâ güçlü ve kendisini mesleğinden edecek kadar kurnaz olan belediye başkanının önüne geçmemeye yine de özen gösteriyordu. Mehi, karşılaştıkları zaman mütevazıyı oynuyor, sadece makul ve sınırlı hırslarını gözler önüne seriyordu. Zaten, aşiret kavgalarına bulaşmış bir belediye meclisi veya divan üyesi olmaya da niyeti yoktu. Belediye başkanını ön planda tutarak, onu bu şekilde idare etmek daha iyiydi. Kalıcı bir iktidar, ancak kendini ağırdan satıp, başarısızlıkların sorumluluğunu budalaların sırtına yükleyerek sağlanırdı.

Ziyafet her zamanki gibi işe yaramıştı. Ambar başkâtibi ile çirkin, kibirli ve zengin karısını tıka basa ete ve pastaya boğup, vahaların soğuk beyaz şarabıyla da onları hafifçe sarhoş ettikten sonra konuşurmayı başarmışlardı. Böylece Mehi, zamanı gelince kullanacağı buğday stoklarının yönetimi hakkında bazı gizli bilgiler edinmişti. Kumandan, karısına haşın bir hareketle satılarak: - Nihayet gittiler, dedi. Bunlar, haftanın en sıkıcı misafirleriydi, ama ilerde çok işimize yarayacaklar.

- Sevgilim, sana önemli bir haberim var.

- Çocuğumuz mu olacak?

-Bildin...

- Bir oğlan... Bir oğlum olacak. İdrar tahlili yaptırdın mı?

- Henüz yaptırmadım. Kız olursa, hayal kırıklığına uğrar mısın?

- Tabii ki hayır... Ama bana bir erkek evlat vereceğinden eminim!

Birden, Mehi'nin neşesi sönüp, suratı asıldı.

- Babanın sevincimizi paylaşmasını çok isterdim... Oysa gitgide kötüleşiyor, üzülmesin diye son raporlarını değiştirmek zorunda kaldım. Doktoru bir ilaç verdi mi?

- Talimatıma uyararak babama hastalığından bahsetmedi, zaten babam hastalığıyla mücadele etmekten âciz ve doktor da sadece, zayıf bulduğu kalbine tedavi uyguluyor; heyecanlanması yasak.

- Korkuyorum, Serketa. Bir çocuğumuzun olacağı bu sıralarda, bütün çabalarımızı mahvedecek korkunç bir hata yapmasından korkuyorum. Çocuğumuzun geleceğini düşünmeliyiz, aşkım.

- İçin rahat etsin, bir avukatla irtibat kurup, sorunumuzu ilettim. Tabî ki, gizli tutulması koşuluyla...

- Bu konu hakkında ne düşünüyor?

- Babam, aklını kaybedip servetimi har vurup harman savurduğu takdirde, başvurabileceğimiz bir sürü yasal yöntem var, ancak bu da yetersiz. Malları tek elden idare edebilmem için, onun deli olduğunu ispat etmemiz gerekiyor.

- Mal mülk aynmıyla ilgili sözleşmemiz devam edecek mi?

- Mirasçımız olmasaydı, bu en iyi çözüm olabilirdi. Şimdi, durum farklı. Biz mükemmel bir çiftiz, senden bir çocuğum olacak ve sen çok iyi bir yöneticisin. Babam ortadan yok olduğunda veya hiçbir eyleminden mesul tutulamayacağı kabul edildiğinde bu sözleşmeyi iptal edeceğim ve her şeyi paylaşacağız.

Mehi, Serketa'ya aç bir kurt gibi sarıldı.

- Harikasın! Bir sürü oğlumuz olacak!

Serketa durumu uzun uzun tahlil etmişti. Babası yaşlanıyordu ve artık daha fazla zengin olmak için de gerekli dinamizme sahip değildi. Yeni patron Mehi'ydi. Dalavereci, yalancı, zalim ve becerikli olan kocası sürekli ilerliyor ve ünü yayılıyordu. Ondan veya bir başkasından çocuk sahibi olmanın ne önemi vardı ki? Serketa çocuklarıyla asla bizzat ilgilenmeyecek ve Mehi aşırı önem verdiği erkeklik gücünün kanıtını gözler önüne serecekti.

Boşanma durumunda, Serketa, servetinin en az üçte birini elde edecek ve kanunî yollara başvurarak, kocasından geri kalanını koparacaktı. Mehi, mal mülk aynmı sözleşmesinin feshedilmesini, âşık bir kadının duygusal tepkisi olarak görecekti ve temkini elden bırakacaktı. Mehi, ilerleyip daha da büyüyecek, yani emeğinin semeresini alacak, sonra Serketa da onu bir peygamberdevesi gibi yiyip yutacaktı... Ufukta böylesine heyecan verici bir gelecek varken, Serketa'nın sırtı yere gelmezdi.

Kumandan:

- Babanın iyileşmesi için her gün tanrılara dua ediyorum, diye günah çıkarttı. Eğer başına bir felaket gelirse, yıkılırım.

- Bundan eminim aşkım, bu korkunç üzüntüyü atlatman için yanında olacağım.

Kumandan Mehi, Teb'in kuzeyindeki, sular altında kalmış papirüs ormanında avlanmak üzere yakın subaylarını ve birkaç saygın kişiyi davet etmişti. Batı yakasının başyöneticisi olan Abri, neredeyse korkudan ölmek üzereydi. Bölgenin tehlikeli olabileceğini ve bu durumda yaşama şansının çok zayıf bir ihtimal olduğunu biliyordu. Öfkeli bir suaygırı sandalı kolayca devirebilir, bir timsah korkunç bir hızla avının üzerine atlayabilirdi, su yılanları etrafta cirit atıyordu!

Üst düzey bir görevli, sopasıyla yeşil boyunlu kuşun kafatasını patlatan Mehi'nin yanında yerini almıştı. Kuşları öldürmek ona büyük bir keyif veriyor ve avcılığıyla övünüyordu. Abri:

- Başka bir yerde de konuşabilirdik, dedi. Mehi:

- İşbirliği yaptığınız kişilere ve karınıza güvenmiyorum, diye fikrini söyledi. Nefer'in suçsuzluğu kanıtlandığından beri, Hakikat Meydanı eski görkemine kavuştu. Loncaya saldırmak tehlikeli olabilir.

- Ben de öyle düşünüyorum! Bu yüzden size vazgeçmemizi ve resmî faaliyetlerimize yönelmemizi teklif ediyorum.

- Söz konusu bile olamaz, azizim.

- Ama niçin olayın üstüne gidiyoruz ki?

- Şu güzelliğe bir bakın, Abri. Tabiat, burada bütün vahşiliğiyle, yasasını hissettiriyor; öl ya da öldür!.. Sadece, güçlü olan kazanır.

- Maat zihniyetinin temeli, tam olarak, bu yasayla mücadele etmeye dayanır.

- Maat ebedî değildir, diye bağırarak Mehi, sopasını bir yalıtıncıya doğru fırlattı. Ve birkaç santimle ıskaladı. Sinirlendiğim için isabet ettiremedim, diye yakındı. Avlanırken, en iyi silah soğukkanlılıktır. Denemek ister misiniz?

- Hayır, beceremem.

- Abri, devam ediyoruz ve siz bana yardım edeceksiniz.

Bu küçük adlî başarısızlık beni kararımdan döndüremez ve başarılı olmamız için bir sürü neden var.

- Hakikat Meydanı'nı ele geçirmek, bir Nübye kalesini almaktan daha zordur!

- Her kale fethedilebilir, sadece iyi bir strateji uygulamak gerekir. Bugün, lonca kendini ulaşılamaz zannediyor ve büyük bir huzur içinde çalışmalarına devam ediyor. İşte zayıf noktaları da bu...

Ördekler, ürkek çığıllıklar atarak tehlikeyi haber verirken, bir miskkedisi, avcılardan kaçmak için bir papirüsün gölgesinden bir diğerine atladı.

- Sabredip, sistemli bir şekilde savaşırsak kimse bizden kaçamaz.

- Hakikat Meydanı için uyguladığınız strateji bu mu?

- Bir kısmı, azizim... Buna bir şeyler daha katacağım. Yeni bilgiler edindiniz mi?

- Nefer ve Paneb loncaya girdiğinden beri hiçbir şey öğrenemedim.

- Usta Paneb. Meslektaşları onun kaderini iyi tayin etmişler.
- Bu ismin bir önemi olduğunu sanmıyorum.
- Zanaatkarları iyi tanımıyorsunuz, Abri. Ben, hiçbir şeyi tesadüfe bırakmadıklarından eminim ve en ufak bir işareti bile dikkate almamız gerekiyor. Lonca üyelerinden biri yolculuk için köyden çıktığı anda bizi uyaracak bir gözetim sistemi kurdunuz mu?
- Bu yapıldı, ama şimdilik hiçbir sonuç çıkmadı.
- Böyle bir şey gerçekleşirse, hemen bana bildirin.
- Geç oldu... Şehre dönmemiz gerekmiyor mu?
- Yeterince kuş öldürmedim.

Kırk dördüncü bölüm

- Piramitler devrinde yaşamış olan yaşlı bilge Ptahhotep şöyle derdi: "Dinlemek her şeyden iyidir." Siz hepiniz, koşmasını, yüzmesini ve gevezelik etmesini bilirsiniz, fakat son sınavınız, beni dikkatle dinlemediğiniz için ağlanacak durumdaydı!"

Mezar Kâtibi Kenhir, her zamanki gibi çekilmez bir haldeydi. Önceleri, eğitimlik görevini loncanın en iyi ressamına verir, o da "kâtip" unvanı alırdı; ama Paneb geldiğinden beri, derslerden ve azarlanmaktan bunalan kız ve erkeklerin üzölmelerine rağmen, sınıfa kendisi giriyordu.

-Tek bildiğiniz şey alfabe ve çok kötü resim çiziyorsunuz! Okunaksız hiyerogliflerinize gelince, her şeyi yeniden öğreneceksiniz; kanat çırpan, dil çıkaran baykuş ve yavru kuş şekillerinizden bahsetmiyorum bile. Dinlemek istemeyen kişiye, nasıl eğitim verilir? Tıkalı kulağınızı açmak için yüzlerce sopa atmalı.

Cesur Paneb müdahale etti:

-En büyük öğrenci ben olduğuma göre, sınıfın hatalarından ben sorumluyum. Bütün sopaları kaldırabilecek kadar geniş bir sırtım var.

-Tamam, tamam... Buna sonra geleceğiz. Kâtip gibi oturup, kamışınızın ucunu sulandırılmış siyah mürekkebe hatırın ve levhalarınızın üzerine ana harfleri yazın!

Bu levhalar, köyün civarında bolca bulunan kireçtaşı parçalarıydı. En kıymetlileri, mezarlar kazılırken ele geliyordu. Kaliteli papirüs kullanmaya layık görölmeyen öğrenci ve ressam çırakları için müsvedde görevini görüyordu. Bu basit malzeme, Paneb'in çok hoşuna gidiyordu. Nihayet, sanatını geliştirmek için gerekli araç gerece sahip olmuştu ! Her yazıyı, kararlı ve özenli bir şekilde yazması, Kenhir'i şaşırtıyordu. İriyarı genç çok çabuk öğreniyordu, hatta ellerine bakıldığında, işaretleri çoktandır tanıdığı bile söylenebilirdi. Kenhir levhaları incelediğinde, kızların erkeklerden daha yetenekli olduğuna kanaat getirdi.

-Sizler, eğri büğrü sopalara gibisiniz! Fakat ben bir bilge olarak sizleri kazanmak için marangoz gibi çalışarak, bir bastona şekil verir gibi sizi şekillendireceğim. Bu sizin kaderiniz! Bu okuldan, okuma yazmayı öğrendikten sonra çıkacaksınız.

Ve alıştırmalar öğle yemeğine kadar sürdü.

Kenhir:

-Yarın balıkları çizeceğiz, diye bildirdi. Şimdi, yemeğe gidin ve masada doğru dürüst oturun. Bilgeliliğin yolu, kibarlık ve saygıdan geçer. Paneb, sen kal. Çocuklar bağırıp çağırarak dağıldılar.

-Acıktın mı?

-Evet.

-Ben de öyle, ama acil bir işimiz var.

Kenhir, Paneb'e hafifçe parlatılmış bir parça kireçtaşı ve gerçek bir kâtip fırçası verip,

ayaklarının dibine koyu siyah mürekkeple dolu bir hokka bıraktı. Delikanlı mest oldu.

-Bu... bu harika bir şey! Asla üstüne çizmeye cesaret edemem...

-Cesaretini mi yitirdin?

Paneb, bu hakaret karşısında çok öfkeleni, fakat kendini tutmayı başardı.

-İsmindeki harfleri beş kez çiz: PA, uçmaya hazırlan bir ördek ve NEB, bağışları toplayan ve topladığı bağışların sahibesi olan bir sepet.

Paneb, acele etmeden, söyleneni yaptı. Eli titremeden, ortaya iki işaret çizdi.

-Başardım değil mi?

-Buna karar vermek sana düşmez. Sana bu ismi neden verdiklerini anladın mı?

-Gökyüzüne doğru sürekli uçmak zorunda olduğumdan ve aldığım eğitime bağlı olan ustalığımın niteliğini görebilmem için.

-Ustalık ha... Ona epey uzaksın! diye homurdandı Kenhir. Bir göz, önden görünen bir kafa, profilden görünen bir kafa, saçlar, bir çakal ve bir sandal çiz. Paneb, bir çırak için şaşırtıcı bir kararlılıkla çizmeden önce -sanki her işareti kendi içinde yaşıyormuş gibi-epey zaman geçirdi.

-Kireçtaşını kazıyarak, hepsini sil.

Kenhir kendi kendine, "Seth ateşiyle yanan bir ruh, nasıl oluyor da böylesine sabırlı ve titiz olmayı başarabiliyor?" diye sordu. Bu Cesur adam, gerçekten keşfedilmesi gereken bir sırdı.

-İşte!

-Bu papirüs kâğıdındaki metni kopyala!

Kenhir, küçük ve sivri yazısıyla, okunması zor olan muhteşem belge tomarını açtı.

-Aynısını mı çizeyim yoksa kendi tarzıma göre yorumlayayım mı?

-Nasıl istersen.

Paneb ikinci çözümü seçti.

Yaptığı işte en ufak bir hata yoktu ve metnin okunulabilirliği fark edilebilir bir şekilde artmıştı. Genç adam bir kâtip kadar becerikliydi.

Bütün gün boyunca işaretler çizmekten yazısı okunaksız hale gelen Kenhir, bu işe çok sinirleniyordu.

-Bana bu metni oku.

-"Eğer dinleme eylemi insanın içine nüfuz ederse, dinleyen işiten durumuna düşer. Dinleme iyi olduğunda söz de iyidir. Tanrıların sevdiği kişi işitendir, tanıklar işitmeyen kulundan nefret eder. Söyleneni yapan işitmeyi seven kişidir. Dinlemeyen cahil ise hiçbir şey yapamaz. Bilgiyi cehalet ve yararlı olanı da zararlı gibi algılar, en nefret edilen şeyleri yapar. Bir şeyi bir diğerinin yerine koyma, sana ayak bağı olacak zinciri kırmaya çalış; her kuralı, bir bilen kaleme aldığını unutma."

- Paneb, okumasını biliyorsun, her kelimeyi akıcı bir şekilde okudun. Ama, okuduğunu anladın mı acaba?
- Bu metni tesadüfen seçtiğinizi sanmıyorum. Derslerinize yeterince kulak vermediğimi mi düşünüyorsunuz?
- Bunu daha sonra konuşuruz. Gidip yemek ye ve kireçtaşı parçasını bırak, o sana ait değil. Paneb uzaklaştığında Kenhir, aynı zamanda kendi evi de olan Ramose'nin evine gitti. Kenhir'in, aşçı olarak aldığı kadın, salata, kuşkonmaz ve dana böbreği hazırlamıştı.
- Geciktiğim için özür dilerim, dedi. Ders beklediğimden daha uzun sürdü.
- Ramose:
- Eşim hasta, diye dert yandı. Bizimle yemek yiyemeyecek.
- Önemli bir şey mi?
- Bilge kadının teşhisini bekliyorum. Paneb'e itaat etmeyi öğretebiliyor musun?
- Kâtip yapmayı düşündüğüm farklı bir çocuk.
- İstediğinin bu olmadığını biliyorsun.
- Tot ilminin gereklerine boyun eğerse, sıradışı bir ressam olur. Öğrenmek sabır ister, evreleri birer birer aşabilecek sabrı var mı acaba?
- Ona karşı zaafın var değil mi?
- Loncanın ihtiyacı olan bir güce sahip, içinde olup bitenleri kim tahmin edebilir ki?
- Kenhir, sana güveniyorum, sen ve Ekip Şefi Neb onu yola getireceksiniz.
- Başarısız da olabiliriz... Paneb hırçın, coşkulu ve öfkeli, her an isyan etmeye hazır bir kişi. Ondaki Seth ateşi o kadar kuvvetli ki, onu kontrol altına alamayabiliriz.
- Okuma yazma biliyor mu?
- En az bizim kadar iyi biliyor. Bir seneden az bir sürede, birçok kişinin on yılda öğrenemeyeceği kadar bilgiye sahip oldu.
- Çocuklarla arası nasıl?
- Mükemmel bir ağabey gibi. Onları koruyup, dertlerine ortak oluyor ve onlarla oynamayı asla reddetmiyor. Doğal bir otoriteye sahip; sesini yükseltmeye ihtiyacı yok. En kötüsü de, yasaklarına kulak asmayarak, tembel öğrencilere ödevlerinde yardım ediyor. Onu cezalandırıp, tehdit etmek lazım.
- Gelecek neslin kâtiplerini yetiştirme kuralı aklında mı? "Öğrencilere karşı tatlı dilli, sabırlı bir hoca olmak; duyarlılıklarını uyandırarak saygılarını kazanmak; sevgiyle onları eğitmek." Kenhir, bu genci eğitmeye devam et, kusurlarını acımasızca eleştir, hiçbir aykırılığına hoşgörü gösterme ve yavaş yavaş hayranlık duyacağı o ölümsüz şeylerin kapısını ona aç!

Kırk beşinci bölüm

Teb'in Başhazinedarı Mose, saç dökülmesini önlemek için balık yağıyla kafasını ovuşturuyordu. Son sevgilisi ona yaşlandığını ve cazibesinin azaldığını söylemişti. Mose, huzursuzlanıp şiddetli bir öfkeye kapılmıştı. Acil olarak çağırdığı doktoru ona dinlenip, hasta kalbini yormamasını öğütlemişti.

Onca sorumluluk altında ezilirken, böylesine nasihatlan nasıl dinlerdi? Teb, ülkenin üçüncü büyük şehriydi, ama zenginlikler içinde yüzüyordu; vezir, açık ve etkili bir idare tarzı olmasına özen gösteriyordu. Mose ara sıra, kızı Serketa'yla köye çekilip, uzun zamandır ilgilenemediği bahçe işleriyle uğraşmanın zevkini çıkarmak istiyordu.

Bir de kızı, ona bir çocuğunun olacağını söylemişti! Bu harika bir haberdi ve kızı Mehi'yle çok güzel bir çift oluşturuyordu ! Mose, etrafında yumurcaklarla mutlu bir yaşlılık geçirecek, -torunlarının da en az babaları kadar yetenekli olduğunu ümit ederek-onlara hesap işlerini ve idareciliği öğretecekti. Mehi o kadar kıvrak bir zekâyâ sahipti ki Mose'yi endişelendiriyordu; mesleğinin dışında her şeye karşı kayıtsız kalması, geleceğini tehlikeye atmıyor muydu? Mose, şöyle bir düşündüğünde, Teb kuvvetlerinin yeni başkumandanından sakınması gerektiğini fark etti. Mehi, belediye başkanının nezdinde mütevazı gibi gözükse de, bu sadece çıkarı içindi. Bu tip adamlar çoğunlukta idi, ama Mehi hırslı olmasının yanı sıra zalimdi ve merhamet duygusundan yoksundu. Bir maske takmasına rağmen, Mose onun gerçek yüzünü gün ışığına çıkaracaktı, ancak sırf onun servetine konmak için, tatlı ve çitkırıldım Serketa'yla evlenen bir çıkarıcı olduğunu öğrenmekten korkuyordu. Mal mülk paylaşımı yaptığı sözleşmeyi değiştirmeyip çocuklarını da düşünmesini sağlama görevi, Serketa'nın babası olarak, ona düşüyordu.

Eski dostu olan Teb belediye başkanıyla son görüşmesi Mose'yi allak bullak etmişti. Başkan ona karşı mesafeli, hatta şüpheli davranmış, gelecekle ilgili taşarılarından, sanki Mose bir yabancıymış gibi, üstü kapalı bahsetmişti. Mose, konumunu sarsmak için çok kurnaz bir şekilde her şeye karışan ve kendini mutlak halefi olarak tanıtan damadından şüpheleniyordu. Eğer durum böyleyse, Mehi, korkulacak bir rakip durumundaydı ve bu dalaverecinin vereceği zararları engellemeliydi.

Mose'nin uşağı, yemeğe davet ettiği çiftin geldiğini haber verdi.

Serketa canayakın, Mehi ise kendinden emindi.

- Nasılsın, sevgili kızım?

- Sağlığım mükemmel! Ya seninki, canım Babacığım?

-Sağlığıma hiç vakit ayıramıyorum. Vezir, gelecek haftaya kadar, Teb'in malî portresini istiyor ve her zamanki gibi, raporlar eksik.

Mehi:

-Size nasıl yardım edebilirim? diye teklifte bulundu.

-Sağ ol, ama buna gerek yok, yardımcılarım fazla mesai yapacaklar.

Mehi, ilk kez, kayınpederinin tutumunda bir güvensizlik hatta düşmanlık sezindi. Acaba

Mose, tahmin ettiğinden daha mı uyanıktı?

Serketa:

-Nihayet sakin bir an, diye yorumladı. Bu akşam, Amon cemaatinin başı olan ve sadece inek ve öküzlerden bahseden, sıkıcı biriyle yemek yiyeceğiz. Onun yerine daha neşeli birini getiremez misin?

Damadının tepkisini ölçen Mose, kızını dinlememişti. Serketa, babasının, Mehi'nin ortaya çıkardığı korkunç dalgınlıklardan birinin esiri olduğunu düşündü.

-Baba, beni duyuyor musun?

-Evet... Yani, hayır. Ne var?

-Önemli değil.

Mehi alçakgönüllülükle şöyle dedi:

-Herkes, sizin ve ekibinizin çalışmasını övüyor. Yine de ihtiyacınız olursa, bana güvenebilirsiniz.

Serketa, heyecanlı bir sesle:

-Aşçının ne hazırladığına bir bakayım, dedi.

-Harika bir fikir! Mehi ve ben, asma çardağın altında şarap içerek, seni bekleyeceğiz.

Çardağın altı, muhteşem ve boş düşüncelere dalınacak bir yerdi, ama kumandan vakit kaybetmek istemedi.

-Sevgili Kayınpederim, size iletmem gereken gizli bir bilgi var.

-Doğrudan beni mi ilgilendiriyor?

-Tamamen sizin görevinize yönelik. Sene başında, birçok Suriyeli tüccarın Teb'e yerleştiğini biliyorsunuz.

-Onların yasal izinleri var. Hiç kimse tutumlarından şikâyetçi değil, usulüne uygun bir şekilde ülkenin gelirine katkıda bulunup, vergilerini de muntazaman ödüyorlar.

-Bunlar sadece göstermelik... Gerçek bu değil.

-Peki senin gözlemin ne?

-Bir kontrol esnasında, kapalı bir ambar adamlarımdan birinin dikkatini çekmiş ve gizli bir soruşturma yürütmüş. Suriyeliler, batı yakasının köylüleriyle bir olup tahıl kaçakçılığı yapıyorlarmış.

-Kanıtın var mı?

-Hem de elle tutulabilir kanıtlar; bu ambarda gizil muhasebe evraklarını saklıyorlarmış.

-Ele geçirdin mi?

-Hayır, bu işi size bırakmayı uygun gördüm.

Yemek kısa kesildi. Serketa, akşamki ziyafet hazırlıkları için eve döndü. Mehi ve Mose, ambarların bulunduğu semte yöneldiler. Mose, bu kadar önemli bir kaçakçılığa bir an

evvel son vermek için sabırsızlanıyordu.

Kumandan tereddüt eder gibiydi.

-Yeri bilmiyor musun?

-Küçük sokağın karşısındaki bina; ama Suriyeliler çok tehlikeli olabilir.

-Oradalar mı?

-Gidip, emin olayım.

-Mehi, kendini tehlikeye atma! Kızımın kocası ve bebeğinin babası olduğunu unutuyor musun? Askerleri çağır.

-Tamam, ama buradan bir yere kıpırdamayın ve beni bekleyin.

Mose, damadının gösterdiği ambara gözlerini dikti. Oysa hububat kontrolü o kadar sıkıydı ki, Teb başhazinedarı, Suriyelilerin onu nasıl atlatmayı başardıklarını bir türlü anlayamıyordu. Muhasebe evrakları, suçu muhakkak kanıtlayacak ve cezası ağır olacaktı.

İssız bir yerdi, ambar terk edilmiş gibiydi. Gizli belgeler için mükemmel bir zulaydı.

Mose'yi merak ve sabırsızlık sardı. Mehi gecikince, etrafa bir göz atmaya karar verdi.

Hiç kimse yoktu. Kalbi çarparak, ambarın kapısını açtı. Yüksek pencereden sızan bir ışık huzmesi, papirüslerle dolu bir sandığı aydınlatıyordu. Mose, ilk kâğıdı açarken, genç bir kızın kendisine doğru ilerlediğini fark etti.

-Sen de kimsin?

Kız başım çılgın gibi sallayıp, elbiselerini yırtıyor, gövdesini ve kollarını tırmalıyordu.

-Ne yapıyorsun... Deli misin? Genç kız:

-İmdat, diye bağırdı, bana tecavüz ediliyor! Mose, kızı omuzlarından tuttu.

-Sus, küçük yalancı!

İmdat çığlıkları daha da yoğunlaştı.

Kapı açıldı, ellerinde kılıçla iki asker belirdi.

-Bırak o çocuğu, sefil!

Paniğe kapılan Mose, silahlı adamlara döndü.

-Yanıyorsunuz... Ben... O...

Göğsünün ortasına inen şiddetli bir ağrı, Mose'nin konuşmasını engelledi. Ellerini kalbine götürdü, nefes almak için ağzını iyice açtı sonra, yere yıkıldı.

Genç kız alelacele giyinerek, duvardaki gizli bir yarıktan kaçtı. Mehi içeri girdi.

-Burada neler oluyor?

-Kumandanım, başhazinedar küçük bir kıza tecavüz etmeye yeltendi. Kız kaçtı, o ise... sanırım öldü.

Mehi cesede doğru eğildi. Tahmin ettiği gibi kayınpederinin kalbi durmuştu

-Zavallı bizi terk etti. Olup biteni gördünüz mü?

-Görmedik, ama ılıklarını duysaydınız siz de öyle yorumlardınız. Olay anında müdahale etmemizi emrettiğiniz için...

-Doğru yaptınız, ama bu olayı unutmanız lazım. Kayınpederime güzel bir cenaze töreni yapılmasını ve ününün asla lekelenmemesini istiyorum. Hiçbir rapor tutulmayacak, siz de hiçbir şey görmemiş ve duymamış olun. Bu itaatinizin karşılığı olarak, size kumaş ve şarap verilecektir.

İki asker, onayladıklarını gösterir bir şekilde, başlarını salladılar. Mehi'nin bu oyun için tuttuğu küçük Suriyeli kız, aynı gün, yüklü bir parayla ülkesine döndü. Kumandan, Mose'nin ölümünden sonra, Teb'in en zengin adamlarından biri olmuştu.

Kırk altıncı bölüm

Suskun Nefer, Hakikat Meydanı'nın iş temposuna çabuk alışmıştı: sekiz işgününden sonra iki gün tatil yapıyordu. Ekip şefinin verdiği öğlen tatilleri ve mezar kâtibinin, şahsî nedenlerle lütfettiği izin günleri de cabasıydı. Zanaatkarlar, saat sekizde işe başlıyor; öğlen on iki ile iki arası yemek yiyor, altıya kadar çalışıyorlardı. İçlerinden birçoğu, dış siparişleri karşılamak için, fiyat belirleyerek, boş zamanlarını değerlendiriyordu.

Resmî işler, senenin ancak yarısını dolduruyor, bu da loncanın işini kolaylaştırıyordu; sağ ve sol ekiplerin üyeleri, sıradışı bir maceraya, firavunun bizzat önem verdiği bir esere katılmanın mutluluğunu doyasıya yaşıyorlardı.

Nefer de bu hissi paylaşıyordu, fakat zor anlar da yaşamıyor değildi. Sağ ekibe katıldığı günden beri, ona hâlâ tam olarak güvenmeyip onu sürekli inceleyen meslektaşlarıyla çatışıyordu. Bir taş yontucusu olarak, güçlü önsezileri yüzünden Burun denilen Fened, yedek malzemeyi çekme ve taşıma uzmanı Halat Kasa, Güçlü Naht ve Somurtkan Karoyla günboyu beraber olmak zorundaydı. Üç heykeltıraş, ressam, üç çizimci, dülger ustası ve mücevherci ise, sadece laf olsun diye onunla ara sıra konuşuyorlardı.

Sol ekip işe giderken, sağ ekip dinleniyor veya çark tam tersi bir şekilde dönüyor, birbirleriyle hiç görüşemiyorlardı. İki ekibin başları Neb ve Kaha'nın, rekabete dayanmayan bir zihniyetleri ve her ikisinin de kendi idare biçimleri, yöntemleri vardı.

Nefer her akşam, aletleri temizleyip sayıyor ve ertesi sabah yeniden dağıtmak üzere onları köyün kasasına koyan mezar kâtibine teslim ediyordu. Aslında bütün aletler firavuna aitti ve hiçbir zanaatkarın onlara tek başına sahip olmaya hakkı yoktu. Buna karşın, Hakikat Meydanı'nın hizmetkârlarına, dışarıya mal imal edebilmek için, kendi aletlerini yapma izni verilmişti.

Nefer üç kilo ağırlığında, sivri uçlu, en sert kayaları bile kırabilecek, taştan bir kazma yapmıştı. Sağ ekibin bir kraliyet kâtibi için hazırladığı ebedî istirahatgâhın yer aldığı Asiller Vadisi'ndeki şantiyede, hep en sona kalıyordu. Suskun, meslektaşlarını gözlemleyerek, delme aletini çabucak çeviren torna yayı yardımıyla daha etkili kıldığı kısa bıçaklı yontma kalemini kullanmayı öğrenmişti. Önceleri pek tatminkâr olmayan bir sürü denemeden sonra, bir müzik aleti çalar gibi, her iki aleti de ahenkle kullanmayı başarmıştı, titreşimlerini melodi gibi duyuyor ve hiçbir çabası boşa gitmiyordu. Üç tarafı keskin bıçağa, kısa saplı ve kare biçiminde ucu olan kazı kalemine, ufak tefek işler için bakır kesere alışmak da başlangıçta kolay değildi. Ama Nefer, el becerisini ortaya çıkarmak için çok sabır göstermişti. Somurtkan Karo ona şöyle emretti: -Düzleştirdiğim parçanın, ördüğümüz duvara tam gelip gelmediğini kontrol et.

Zor bir görevdi, sadece tecrübeli bir taş yontucusu bu işi başarabilirdi. Karo bunu bir çırağa vermemeliydi, ama Nefer itiraz etmedi ve ekip şefinin geçen günkü çalışmasını hatırlamaya çalıştı. On iki santimetre uzunluğunda, uçlarından biri düdük şeklinde delinmiş olan üç adet sopa kullandı. Tam olarak eşit olduğuna kanaat getirince, onları yüzeye diklemesine koyup, ikisinin arasına bir ip gerdi, üçüncü sopadan ise ayar noktası olarak yararlandı. Sonuçtan memnun olmayan Nefer, pürüzleri de kireçtaşından yapma

bir törpüyle giderdi.

Karo, gözle görünür bir şekilde sinirlenerek:

-Benimle nasıl alay edersin? diye sordu.

-Bana bir iş verdin, onu tamamlıyorum.

-Sana sadece kontrol etmeni söyledim, sen ise çizmeyi aşyorsun.

-En azıyla yetinmek zorunda mıyım? Hataları gidermeye gayret gösteriyorum. Bu parça düzgün bir biçimde düzleştirilmiş olacak ve inşaatta kullanılacak.

-Bu benim parçam, seni ilgilendirmez!

Nefer aletleri bırakıp, kısa ve adaleli kolları olan bodur Karo'nun karşısına dikildi. Kalın kaşları ve kemerli burnu, yüzüne saldırgan bir ifade veriyordu.

-Sen benden daha tecrübelisin Karo, ama bu yaptığımız işi lekeleyeni gerektirmez. Bu parça ne senin ne de benim, ebedî istirahatgâha ait...

-Konuşmayı kes! Şantiyeyi terk et ve parçamı bana bırak.

-Yeter Karo. Ben de bu ekibin bir üyesiyim ve artık canımı sıkmana izin vermeyeceğim.

-Eğer davranışımız hoşuna girmiyorsa, çık git!

-Senin tutumun beni güldürüyor, beni sadece taş ilgilendiriyor. Onu düzleştirip, bu duvara ekleyebileceğimi sana kanıtladım. Daha ne istiyorsun?

Karo bir yontma kalemi alıp, tehditkâr bir ifadeyle:

-Köyde sana ihtiyacımız yok, dedi.

-Bu köy benim hayatım, her şeyim.

-Korkmalısın Nefer... İnan bana, asla ilerleyemeyeceksin...

-Elindeki şu yontma kalemini bırak ve hiçbir şeyin, beni verdiğim sözden döndüremeyeceğini bil.

İki adam, birbirlerine meydan okuyarak uzun uzun bakıştı. Karo, aleti taşın üzerine bıraktı.

-Demek ki, hiçbir şey seni korkutmuyor.

-Mesleğimi seviyorum; şartlar ve uyuşmazlıklar ne olursa olsun, loncanın bana duyduğu güvene layık olacağım.

-Sana bu parçayı bırakıyorum... Bitir onu.

Zanaatkar uzaklaştı. Nefer ilerleyen saate aldırmadan, taşın üzerindeki son pürüzleri yok etti. Düzenli hareketleri, batan güneşin ışığı kadar yumuşaktı. Ekip şefi:

-Eve dönme vaktin gelmedi mi? diye sordu.

-İşim bitmek üzere...

-Karo'yla bir problemin mi var?

-Hiçbir problemim yok. Onun ters bir karakteri var, benim de öyle. İkimiz de gayret edersek, aramız düzelecektir.

Ne olursa olsun işin aksamayacağından emin olabilirsiniz.

-Nefer benimle gel. Yetkin Neb, çırağı çeşitli taşların yığılı olduğu bir yere götürdü.

-Bunun hakkında ne düşünüyorsun?

-Bakır yontma kalemiyle çalışılabilecek kadar yumuşak, ama çok gözenekli, sıradan bir kumtaşı. En iyi taşocağı sayılan Cebel Süsü'e'den çıkmadığı belli ve kraliyet binasının inşaatına layık değil.

-Haklısın Nefer, taşocağı önemlidir: pembe granit için Assuan, kaymaktaşı için Hatnub, kireçtaşı için Tura, kuvarsit için Cebelü'l-Ahmar en iyileridir. Hakikat Meydanı bu konuda hiçbir yetersizliği affetmez ve titiz davranıp, aynı seviyeyi korumak zorundadır. Bu taşocaklarının her birini ziyaret edip, işletme tarzlarını hafızana kazıyacaksın. Taşın nereden geldiğini hiç düşündün mü?

-Taşların, yeraltı dünyasında dölleniş dağların karnında büyüdüğünü düşünüyorum, ama bazılarını da gökyüzünden düştüğü için, aydınlık ortamda doğuyorlar. Bir kaya kitlesi hareketsiz görünüyor, oysaki taş yontucusunun eli onun canlı olduğunu büiyor ve mineral çağ, insan çağı olmadığı için, gözümüzün göremediği değişimin izlerini yontucusunun eli ona taşıyor. Taş, varoluşumuzu aşan değişimlerin tanığıdır, bizler de taşın sayesinde değişimleri algılayarak, ebediyetin tanıkları olmuyor muyuz?

-Bu granit hoşuna gitti mi?

-Bir harika... Mükemmel bir şekilde parlatıldıktan sonra, asırlar boyu yaşamaya elverişli.

-Heykeltıraş olmayı ister miydin?

-Taş yontmayı öğrenmek bütün bir ömür sürebilir, ama heykeltıraşlık beni cezbediyor.

-Heykeltıraşların başı Userhat, kimseye ihtiyacı olmadığı kanaatinde ve seni yetiştirmesi için onu ikna etmekte zorlanacaksın. Ama, eğer taş seninle konuşursa yolunu da açabilir.

-Tek dinlediğim o.

Yetkin Neb şantiyeden ayrılır gibi yapıp küçük bir tepenin ardından delikanlıyı gözetledi. Hemen ertesi gün, meslektaşı Kaha'ya, Nefer'in terfi etmesi gerektiğini söyleyecekti.

Kırk yedinci bölüm

Işık, arzu ettiği her şeye kavuşmuştu. Yavaş yavaş geleneklerini ve ufak tefek sırlarını keşfettiği bu köyde büyük ve huzurlu bir aşk yaşıyor, her gün sunaklara ve dua yerlerine bırakılan çiçek demetleri hazırlayarak Tanrıça Hathor'a hizmet ediyordu.

Bu işle görevli kadınlar, erkekler gibi iki gruba ayrılmamıştı; hiyerarşinin en altında yer alan Işık, bundan hoşnuttu ve kendisine verilen görevi neşeye yerine getiriyordu. Bununla birlikte, Hakikat Meydanı'nın kadınları onunla ancak havadan sudan konuşuyor, onu hâlâ bir yabancı gibi gördüklerini hissettiriyor ve ona hiçbir sırlarını açmıyorlardı.

Nefer ve Işık akşam olduğunda, gün boyunca kazandıkları deneyimleri birbirlerine anlatıp, zanaatkarlar ve eşlerinin tutumlarını çok normal buluyorlardı. Bu köy diğerlerine benzemiyordu ve burada kayıtsız şartsız kabul görmek için uzun bir mücadele vermek gerekiyordu.

Hakikat Meydanı rahibeleri, hayata hükmedebilen ve aşkın gücünü tüm dünyaya hissettiren yüdüzlann tanrıçası Hathor'u yücelterek, tanrısal kuralların ahengini sürdürmeye çalışıyorlardı. Firavundan tapınaklardaki din adamlarına kadar loncanın görevi, tanrıların himayesini ve Maat'ın yeryüzündeki varlığını diğer insanlara hissettirecek olan bu enerjiyi sürdürmektir.

Işık da, köyün kendisine bahşettiği bu önemli işi paylaşmaktan çok memnundu. Halat Kasa'nın evinin kapısı kapalıydı. Karısı genellikle her sabah eşiği ve evin girişini temizler ve çiçek demetini bizzat kendisi Işık'ın ellerinden alırdı.

Genç kadın endişe duyarak kapıyı çaldı. Ufak tefek esmer bir kadın kapıyı açtı.

Hırçın bir ifadeyle:

- Kocam hasta, dedi sanki bunun sorumlusu Işık'mış gibi. Bilge kadın, Kâtip Ramose'nin karısıyla ilgilendiğinden, ne zaman geleceğini bilmiyorum.

- Size yardım edebilir miyim?

- Doktorluk tecrübeniz var mı?

- Biraz. Halat Kasa'nın karısı tereddüt etti.

-Sizi uyarıyorum, eğer onu iyileştiremezseniz, herkese sizin bir sahtekâr olduğunuzu söyleyeceğim.

- Öyle bir durumda, haksız sayılmazsınız. Işık'ın sakinliği, ufak tefek esmeri yatıştırdı, Işık'ın içeri girmesi için geri çekildi.

Kasa, ensesinin altına bir yastık koyup taş sedire uzanmıştı. Orta boylu, simsiyah saçlı, kahverengi gözlü ve kalın baldırlı, yüzü kare şeklinde bir adamdı.

- Nereniz ağrıyor?

- Karnım... Yanıyor.

Işık, Başhekim Neferet'in ona öğrettiği gibi rengini, vücudundan yayılan kokuyu ve nefesini göz önünde bulundurarak, ama özellikle karın kısmını elleyip nabzını ölçerek,

hastayı muayene etti. Kasa: - Önemli bir şey mi? diye endişelendi.

- Zannetmiyorum, zira etrafınızda bir şeytan göremiyorum. Aşırı beslenme yüzünden mideniz ağrıyor. Birkaç gün bal, kızarmış bayat ekmek, kereviz ve incir yiyip, çok az olmak şartıyla hafif bira içeceksiniz. Ağrınız gitgide azalacak. Zanaatkar kendini daha iyi hissetmeye başlamıştı bile. Karısına şöyle dedi: - Bana tüm bunları hazırla ve mezar kâtibine, bugün işe gidemeyeceğimi haber ver.

Ufak tefek esmer kadın kuşkuyla Işık'ı süzüyordu.

- Sunağınızın üzerine çiçek bırakmamı arzu eder misiniz?

- Onunla ben ilgilenirim. Siz bir an önce gidin, yapacak çok işim var.

- Hathor kocanızı korusun ve iyileştirsin!

Işık çiçek dağıtımına devam edeceğini sanıyordu fakat donup kaldı; anayolun ortasında, kendisinden bir metre uzaklıkta, etkileyici beyaz saçları ve sorgulayan gözleriyle, bilge kadın duruyordu.

- Sana tedavi etmeyi kim öğretti?

- Başhekim Neferet.

Bilge kadının ciddi suratını hafif bir gülümseme aydınlattı.

- Neferet... Demek onu tanıdın.

- Beni o eğitti.

- Niçin doktor olmadın?

- Çünkü Neferet, beni başka bir kaderin beklediğini öngörmüştü, ben de onu dinledim.

- Ağır hastalıklarla baş edebilir misin?

- Birkaç tanesiyle.

- Benimle gel.

Bilge kadının gülhatmilerle dolu evi, Ramose'ninkinin yanındaydı. Komşuları, afallamış bir halde, yirmi yıldan fazla bir süredir, kapısını kimseye açmamış olan ev sahibesinin ardından Işık'ın girdiğini gördüler. Genç kadın keçiboynuzu kokan büyük bir odaya girdi. Rafların üstündeki kap ve kâselerin içinde şifalı otlar vardı. Duvarlar boyunca, papirüs dolu sandıklar yer alıyordu.

Bilge kadın:

- Rektum ve anüs hastalıklarıyla ilgili kitap yazan, Doktor Paheri'yle uzun süre çalıştım. Birçok hastalıktan sakınmak için temel kuralın temizlik olduğunu tüm köylülere zorla benimsetti. Yeterince suyumuz var, su temizliğin ilk şartıdır. Bu konuda çok hassas ol ve pislikle savaş, eğer temizlik olmazsa en etkili ilaçlar bile işe yaramaz. Akrepten korkar mısın?

- Ödüm kopar ama Neferet, bana zehrinin birçok hastalığa iyi geldiğini söylemişti.

-Yılanlar için de aynı şey söz konusu. En korkunç türlerini yakalayıp, kendi ilaçlarımızı

yapmak için seni çöle götüreceğim. İyi hekim, akrepleri egemenliği altına alan kişidir. Akrep kötü ruhları uzaklaştırır, uzman olmayan bir doktorun muskalara yazdığı pozitif enerjiyi çeker. Anlaşılması güç bir vücudu tedavi etmek çok önemlidir. Tedavi yöntemlerinin ilkini biliyor musun?

- Ben dişi aslan Sehmet'in, görevinde uzman, hastaya elini veren, teşhis koymakta usta olan saf rahibesiyim.

- Bana nasıl yaptığını göster.

Işık elini bilge kadının başına, kafatasının arkasına, ellerine, kollarına, kalbine ve bacaklarına koydu. Böylece, her enerji noktasında, kalbinin sesini duyuyordu.

- Acı çekiyorsunuz, ama hastalığınız mühim değil, diye sonuca vardı.

Ellerini gezdirme sırası bilge kadına gelmişti, ellerini koyar koymaz, Işık şiddetli bir sıcaklık hissetti.

- Benim senden daha çok enerjim var, vücudundaki tüm yorgunluk izlerini sileceğim. Zayıf düştüğün zaman gel beni gör, azalan kuvvetini sana geri vereyim.

Bu seans yarım saatten fazla sürdü. Işık, damarlarındaki kanın yeniden canlandığını hissetti..

- Neferet sana şifalı otların ve zehirli maddelerin nasıl kullanılacağını öğretmiş olmalı.

- Tüm günlerimi laboratuvarında geçirdim ve öğrettikleri hafızama kazındı.

- İlaç olarak kullanılan otların bulunduğu sandıklara yaklaş, diğerleri ise yararlandığım süzgeçli tencereler.

Bilge kadın, Işık'a süzgeçle iki bölüme ayrılmış büyük kâseler gösterdi üst kısımda katı maddeler, alt kısımda sıvılar vardı. Bilge kadın şöyle açıkladı:

- Isıtınca, buhar katı olanları eritiyor, bunlar da sıvılarla karışıyor. Bazı durumlarda ısıtmamak, katı maddeyi havanla ezmek ve suyla karıştırdıktan sonra solüsyonu bir kâseye boşaltmak gerekir. Bilgilerimi sana aktarmamı ister misin? Işık'ın yüzü aydınlandı.

- Size nasıl teşekkür...

- Sıkı çalışarak ve loncaya hizmette bulunarak. Ekip şeflerinin haklı olarak, hasta bir işçiye çalışma izni vermeyeceğini, hastanın köyde ya da dışarıda tedavi olma özgürlüğünün bulunduğunu bil. Dışarıda tedavi olursa, doktordan makbuz ister ve kâtip tüm masraflarını karşılar. Asla kendini kabul ettirmeye çalışma, herkes kendi seçiminden sorumludur.

- Sizin yardımcınız mı... oldum?

- Sadece loncanın amirleri yaşımı bilir. Işık, bugün sana küçük bir sır vereceğim. Gelecek hafta yüz yaşına basacağım. Bilgelere göre, düşüncelere dalabilmem ve kendimi Maat'a adayabilmem için, birkaç yılım kaldı. Bana yardım etmeyi kabul ettiğine göre belki bunu başarabilirim.

- Yüz yaş... İnanılmaz!

- Bu köy paha biçilmez hazinelerle doludur. Bunlardan biri de, zihnin çaresiz kalarak güçten düştüğünü bilmektir. Yeniden canlılık kazanmaya yarayan bir ilmi uygulayarak, yaşlılıkla mücadele edilebilir. Yeteneklerini sına, tekrar konuşacağız.

Kırk sekizinci bölüm

Cesur Paneb, Kenhir'in övgüden uzak, insanın gözünün yaşına bakmayan idaresi altında, çıracılık dönemini sürdürüyordu. Mezar kâtibi, Hakikat Meydanı'nın müstakbel çizimcisinin hiyeroglif diline yetkin bir biçimde hâkim olmasını, çizeceği şekil hakkında en ufak bir tereddüde düşmemesini şart koşuyordu. Öğrencisi, kendi çizdiklerinden hoşnut olursa, hocası ona daha zor bir alıştırma veriyordu.

Kenhir, delikanlının fiziksel gücü ile çizgilerinin inceliği arasındaki çarpıcı tezata şaşınıyordu. Asabi karakterinden beklenmedik bir şekilde, minyatürcülük yeteneğini sonsuz bir sabırla sergileyebiliyordu. Paneb yorgunluk nedir bilmediği ve öğretmenini tatmin etmeden işini asla bırakmadığı için Kenhir, öğrencisinin karşısında yenik duruma düşmemek amacıyla, bilge kadından kuvvet şurubu istemişti.

O sabah Kenhir, Paneb'e yeni bir ödev vermemiş, Paneb de bütün hızıyla, en basitinden en zoruna kadar yüzü aşkın hiyeroglif çizmekle yetinmişti. Kenhir:

- Köyde bulunmaktan memnun musun? diye sordu.

-Öğrenmek için buradayım ve öğreniyorum.

-Galiba ekibin diğer üyeleriyle hiçbir ilişkin yok.

-Gündüzlerimi okulda, gecelerimi ertesi günün ödevlerini yaparak, boş zamanımı da evimi onararak geçiriyorum. Oyalanmak için de çölden topladığım kireçtaşı parçalarına portreler çizerek eğleniyorum. Onun için şu veya bu kişiyle gevezelik edecek vaktim yok.

-Portre mi... Kimin portresi?

-Sizin ve diğer öğrencilerin. Bu, beni daha çok eğlendiriyor, ama çizdikten sonra onları siliyorum.

-Neyse. Eğitiminin ilk evresi bitti, Paneb. Ekip şefi seni istiyor, hazır olmadığını bahane ederek ona yalan söyleyemem. Seçilme vaktin geldi.

-Ne?

-Teb'de kâtip olmayı mı yoksa Hakikat Meydanında çizimci olmayı mı seçeceksin? Eğer ilkinin seçersen, seni meslektaşlarıma tavsiye edeceğim ve yönetimde işe alınacaksın. Yönetmeliklere katlanmanın senin için zor olacağını biliyorum, ama bu basit sıkıntının, seni bekleyen parlak kariyerin yanında esamesi bile okunmaz. Görev icabı lojmandan yararlanacaksın, her sene servetine servet katacaksın, hizmetçilerin olacak ve önünde eğilecekler. İş kapasiten ve olağanüstü hafızanla büyük sorumlulukları olan bir makama sahip olacaksın. Buna karşılık, iş arkadaşların sana yardım etmek istemediğinden, çizimcilik geleceğin pek parlak değil, hatta tam tersine sana köstek olacaklar. Onlar, birbirlerini epeydir tanıyorlar ve kendilerini şantiyede gölgede bırakacak yeni birinin gelişine pek hoş gözle bakmazlar.

-Aynı topluluğa ait değil miyiz?

-Şüphesiz, ama onlar mücadeleye alışık profesyoneller ve pohpohlayarak tavlınması zor adamlardır. Bana göre, ne kadar yetenekli olursan ol, seni dışlayacaklar ve parlak bir

kâtiplik mesleğini kaçırp, hayal kırıklığına uğramış, basit bir işçi olarak kalacaksın.

-Meslektaşlarım bu kadar acımasız olabilir mi?

-Onlar için bir tehdit unsurusun. Kendilerini savunacaklardır.

-Pek kardeşçe bir tutum değil!

-Hakikat Meydanı hizmetkârlarının hepsi erkektir, Paneb.

-Sizi dinlersem yolum tamamen çizilmiş olacak.

-Aklın yolunu izlersen pişman olmazsın.

-Bir ayrıntı ilgimi çekiyor, Hocam... Sizin gibi yetenekli bir bilgin, Teb'de üst düzey saygın biri olacağına, niçin mezar kâtibini olmayı tercih etti? Hakikat Meydanı'nı cazip kılan ne? Kenhir'in şaşkınlıktan ağzı bir karış açık kaldı.

- Benim için endişelenmeyin.

Çizimcilere meydan okuyup, aralarında yerim olduğunu onlara ispat edeceğim.

Ekip Şefi Neb'le anlaşan Kenhir, delikanlıyı vazgeçirmeyi denemişti ve başarısız olduğu için mutluydu. Paneb köy meydanında yürürken, kendini uzun bir uykudan uyanmış gibi hissetti. Loncaya kabul olduğundan beri, hiyeroglif çizme ve evini oturulabilir hale getirme gibi iki amacı vardı. Birincisi, ümitlerinin de ötesine ulaşırken, ikincisi eski önemini yitirmişti.

Okuma yazma bilmek delikanlıya müthiş bir güç veriyordu. Bir panter, bir şahin veya bir boğa çizdiğinde, bu hayvanların niteliklerine sahip olmak istiyor, yazı soyut olanı somutlaştırıyor, okuma bilgilerin eğitimini sunuyordu.

iki sene bir rüya gibi geçmişti. Paneb, sadece Nefer ve Işık'ı ziyaret etmiş, onlarla yalnızca hiyeroglif hakkında konuşmuş, zamanının önemli bir kısmını, Kenhir'in yanında, ya diğer öğrencilerle okulda ya da özel kursta geçirmişti. Artık, hocasının stratejisi belirginleşmişti. Mezar kâtibisi olan Kenhir, başka bir kâtip yetiştirip onu dışarıya yollamaya çalışmıştı.

Paneb yumruklarla değil, düşünceyle yapılan bu suskun mücadeleden ders almasını bilecekti. Kenhir, genç adamı eğiliminden vazgeçirmek için, bir bürokratin sahip olduğu sayısız avantajları gözler önüne sererek başını döndürmeye çalışmıştı.

Kenhir başaramamıştı. Paneb, yolundan sapmadan bilgi edinmiş ve Hakikat Meydanı'nın çizimcisi olma yolunda büyük bir güce sahip olmuştu. Öylesine büyülenmişti ki, bu olay tanrıların en güzel yaratıkları olan kadınları bile ona unutturacak denli enerjisini ve dikkatini alıp götürmüştü. Paneb çalışmaya başladığından beri, bir kez bile onlara bakmamıştı! Işık hem diğerlerinden farklı hem de Nefer'in karısı olduğu için, ona o gözle bakmamıştı. Işık'ı huzur veren, iyi nasihatlerde bulunan bir abla gibi görüyordu.

Bu kadar uzun süre nasıl kadınsız kalmıştı? Acaba hınzır Kenhir'in büyü mü etkili olmuştu? Loncanın üç başkanından biri olan bukurnaz adamdan sakınması gerekecekti. Paneb'i kendi ağma çekerek, aşktan yoksun bırakmamış mıydı?

Sağ ekibin tatil günüydü. Bazı zanaatkarlar uyuyor, bazıları evlerini güzelleştiriyor,

diğerleri ise dışarıdaki alıcılara satmak üzere mobilya imal ediyorlardı. Hâlâ Paneb'i kabul edememişlerdi. Paneb, yakında çizimcilere meydan okuyacak, ama bu sabah köyün kadınlarıyla ilgilenip, onları cezbetmeye karar vermişti.

Eviyle ilgilenmek üzere, hızla evine döneceğine anayolda yavaşça ilerliyor, güzel olan herkese bakıyordu.

Paneb, bu köye girmeden önce, Hakikat Meydanı'nın ciddi bir yer olduğunu, zanaatkarların eşlerinin evlerine veya ibadet yerlerine kapandıklarını zannediyordu, ama Mısır'ın diğer köylerinde olduğu gibi, burada da kadınların çoğu çalışıyor veya memeleri çıplak geziniyorlardı, Paneb'in bakışları diri göğüslere yönelmekte gecikmedi. Ne yazık ki kadınlar bu oyuna gelmedi; bazıları Paneb'e kötü kötü baktı, bazıları da öfkelenerek yoluna devam etti.

Çapkınlık yapmak kolay görünmüyordu, ama delikanlı başaracağından emindi. Bu ürkütücü perhiz döneminden sonra, ister yaşlı ve tecrübeli bir kadın, isterse genç bir kız olsun, önüne çıkana dudak bükmeyecekti.

Ufak tefek, çok güzel bir sarışının onu sevgi dolu bakışlarla izlediğini görünce, avını bulduğunu sandı. Ama kıza doğru o kadar hızlı adımlarla yürüdü ki, kızcağız ürkerek kapıyı yüzüne çarptı.

Meyve kokan bir ses, mırıldanarak:

-Kızları korkutuyorsun, dedi.

Paneb arkasını döndüğünde, yirmi yaşlarında, göğüslerini açıkta bırakan dantelli yeşil bir elbise giymiş enfes bir kızilla karşılaştı. Memeleri muhteşemdi ve iştahını kamçılıyordu.

-Adım Paneb.

-Benim adım da Firuze ve bekârim. Evli olup olmaması Cesur'un umurunda değildi. Önemli olan kadın olmasıydı. Biraz çene çalmak ister misin?

-Hayır. Seninle hemen sevişmek istiyorum. Firuze gülümsedi.

-Sen gerçek bir devsin.

-Sen de, güzel bir bitki! Uyumlu bir çiftiz, birbirimizden çok zevk almalıyız.

-Kadınlarla böyle konuşulur mu?

-Yeterince konuştuk.

Firuze'nin küçük evinin girişindeki holün birkaç basamağını çıkıp kızı kollarına aldı ve onu ateşli öpücüklerle boğdu. Kız da karşı gelmediği için onu yarıkaranlık evin içine sürükleyip, ince elbiselerini sıyrdı. Genç kadının, amber kokan beyaz teniyle üstüne eğilmesi Paneb'i çılgına çevirdi. Firuze Paneb'in her girişimine cevap verdi ve birbirlerinin vücutlarını keşfederek, harika bir yolculuğa çıktılar.

Kırk dokuzuncu bölüm

Seviştikten sonra, konuşmaya başladılar.

-Tam adın gibisin, Cesur Paneb!

-Senin kadar heyecan verici bir kadın tanımamıştım.

-Çok mu kadın tavladın?

-Köylü kızlar rezalet çıkarmaz.

-Duygular seni hiç ilgilendirmiyor gibi.

-Duygular yaşlılara hastır. Bir kadının erkeğe, bir erkeğin de kadına ihtiyacı vardır. Bu kadar basit.

-Bu, arkadaşın Nefer'in düşünce mi?

-Onu tanıyor musun?

-Karısı Işık'la gördüm.

-Onlar farklıdır. Mucizevî bir aşkları var ve onları ölüm bile ayıramaz; fakat ben onlara imrenmiyorum. Düşünebiliyor musun, başka kadın tanıyamayacak. Aslında, bu bir çeşit lanetlenme.

Paneb doğrulup, dirsekleri üstüne yaslandı.

-Sen, gerçekten harikasın... Niçin evlenmedin?

-Senin gibi özgürlüğü tercih ettiğim için.

-Köyde dedikodu yaparlar.

-Hem evet, hem hayır. Çok genç yaşta dul kalan, sol ekipten bir taş yontucusunun kızıyım. Babam üç sene önce öldü, ondan önce de hep başkaları tarafından yetiştirildim. Burada, köyümde kalıp Hathor rahibesi olmaya karar verdim.

Hathor, aşk tanrıçası değil mi?

-Çok sevgilin oldu mu?

-Bu seni ilgilendirmez.

-Haklısın zaten mühim değil. şu an tek sevgilin benim.

-Yanılıyorsun Paneb. Ben özgür bir kızım ve hiçbir erkek bana hükmedemez. Belki de seninle bir daha hiç yatmayacağım.

-Deli misin?

Paneb Firuze'nin üzerine abanmayı denedi, ama kız kendini kurtardı.

-Evimden defol, diye emretti.

-Sana zorla sahip olabilirim.

-Derhal bu akşam köyden kovulup, uzun bir hapis cezasına çarptırılırsın. Defol, Paneb.

Canı sıkılan genç adam çekip gitti. Kadınlar... Özellikle de boyun eğmeyi reddettikleri zaman, onları anlamak ne zordu. Firuze'yi kaybetmişti, ama başkasını bulurdu. Bir süre

için seks ateşi sönen Paneb, evinin tadilatıyla uğraşacaktı.

Evi, Hakikat Meydanı'ndaki diğer evler gibi, ona resmen vezir tarafından tahsis edilmiş ve bekârlığı göz önünde bulundurularak, 50 metrekarelik küçük bir ev verilmişti. Çiftler genelde 80 metrekarelik, çocuklu olanlar ise 120 metre karelik evlerden yararlanıyorlardı. 3 ila 7 metre yüksekliğindeki anayola bakan evlerin ön cepheleri dardı ve küçük kapılarının önünde merdiven sahanlığı vardı. Cesur'un evi, bir metre yüksekliğinde bir subasmanm üstündeydi, duvarları sıva ve birkaç kat kireçsütü kaplı ham tuğladandı. Paneb'in evinde çok eksik vardı ve doğrudan kaya üzerine inşa edilmiş köyün en eski evleri kadar sağlam değildi.

Yalnız çalışmak istediğinden, arkadaşına yardım edemeyen Nefer, hayatî hatalardan kaçınması için, yine de ona bazı önerilerde bulunmuştu. Bu yüzden Paneb dış duvarları çok kalın yapmak için çaba göstermiş ve odaları, basit bir toprak harçla sıvanan tuğlalarla örerek ince duvarlarla ayırmıştı. Bu bölmeler tavanı ve terası taşıyordu. Çatı, sadece yontulmuş ve iyice sıkıştırılmış hurma ağacı gövdelerinden oluşmuştu. Onları yerleştirmek kolay bir iş değildi, ama Paneb kuvveti ve Nefer'in talimatları sayesinde işi başarmıştı.

Pencerelerin konumuna çok dikkat etmişti; çünkü bu sayede kışın sıcağı, yazın da serinliği içerde tutarak, hava akımını sağlamak zorundaydı. İşin zor kısmım yeniden ele almış, dış duvarları daha da kalınlaştırmasını gerektiren ufak bir terslikten sonra, memnuniyet verici bir sonuç elde etmişti.

Diğer birçok köylü gibi, Paneb de üç katlı bir evde üç odaya, bir mutfığa, iki mahzene, bir yüznumaraya ve bir terasa sahipti. Ama genelde evin görünümü boş ve çıplaktı, onu süsleyecek hiçbir dekor yoktu. Mobilyası basit bir hasırdan ibaretti ve bu yuvaya ruh vermek için boya ve diğer süslemeler eksikti. Paneb'in birçok fikri vardı, ama onları somutlaştırmaktan âcizdi ve sadece mükemmeliyet onu ilgilendiriyordu. Şimdilik, Hathor rahibelerine günlük olarak verilen ve tanrıçaya bağlılıklarının belirtisi olarak bir sunağa bırakmaları için Işık'ın köy sakinlerine dağıttığı çiçeklerle yetinecekti.

Evini güzelleştirmeye yarayacak ve onu Hakikat Meydanı'nın en göz kamaştırıcı evi yapacak yeni teknikleri öğrenmenin zamanı gelmişti.

Bir adam yaklaştı. Paneb'den biraz daha ufak tefek olmasına rağmen, hemen hemen aynı yapıya sahipti ve bedenini hareket ettirirken zorlanıyor gibi, yere ağır ağır basarak yürüyordu.

-Beni mi görmeye geldin?

-Sen Cesur Paneb misin?

-Adın ne?

-Taş yontucusu, Güçlü Naht.

-Lakabın çok güzel. Bunu hak etmek için ne gibi işler yaptın?

-Yüz yaşına kadar bir saniye durmadan ağır taşları şimdiden kaldırmaya başlasan bile, benim kadar çok çalışamazsın.

-Taş yontucusu olmaya niyetim yok, çizimci ve ressam olmak istiyorum.

-Loncanın bünyesinde sıradışı bir ressam ve tecrübeli üç çizimci var. Onlar, Büyük Ramses'in, kraliyet ailesinin ve asillerin ebedî istirahatgâhlarını süslüyorlar. Senin gibi hayta biri, onlara hangi konuda hizmet verebilir ki?

-Ben de onlar gibi kabul gördüm ve aynı loncaya aitim.

-Teori ile pratiği kanştırıyorsun oğlum. Aramıza katılma şansına eriştiğin muhakkak, ama burada ne kadar kalacaksın?

-Hoşuma gittiği sürece.

-Kaderine hükmedebileceğini mi sanıyorsun?

-Yolumuzun üzerinde kapılar vardır. Bazıları onlara bakar, bazıları birilerinin onlara kapıyı açması için ümitle kapıyı çalar. Bense kapılardan dalarım.

-Bu arada, bana itaat edeceksin.

-Emirlerin nedir, Naht?

-Evimin duvarının onarılması lazım ve yorulmak istemiyorum. Tecrübe sahibi olduğuna göre, bu işle sen meşgul olacaksın.

-Söz konusu benim değil, senin evin. Sorununu kendin çöz.

-Hizmet etmek için işe alındın, oğlum.

-Eser meydana getirmek için hizmet etmeye varım. Ama senin gibi fırsat düşkünlerine meydan vermeyeceğim.

-Senin çok küstah olduğunu düşünüyorum. İyi bir ceza seni yola getirecektir. Düşman boylu bosluydu, ama Paneb karşı koyup saldırma konusunda ondan daha hızlı hareket edeceğinden emin olduğu için korkmuyordu.

-Naht, koru kendini... seni mahvedeceğim.

-Yaklaş palavracı, yaklaş...

-İyi düşündün mü? Yerinde olsam, evime döner, eşimin beni okşamasını tercih ederdim. Eşin seni yara bere içinde görürse, bırakır gider.

Kışkırtılan Naht, yumruğunu Paneb'in karnına indirmeyi denedi. Ama Paneb yana sıçrayıp, düşmanının boğruüne öyle bir vurdu ki, acılar içinde bağırarak Naht'ın bir kaburgasını kırıldı. Nefer koşarak geldi ve "Durun!" diye bağırdı.

Işık'ın yaptığı incirli pastayı arkadaşına getiren Nefer, üzüntü verici bu manzarayla karşılaşmışü. Paneb, arkadaşının sözünü dinleyip kavgayı kesti, fakat Naht düşmanının üzerine çullanıp kafa attı.

Ellinci bölüm

Sağ ekibin zanaatkarları, budaklı uzun bir sopayla yürüyüşe tempo veren Karo'nun başkanlığında kuzey tepesinin yamacındaki yeraltı mezarlığına bitişik lokallerine doğru yol alıyorlardı.

Suskun Nefer, kapı sundurmasından girilebilen bir çeşit küçük tapınak keşfetti. Ekip Şefi Neb girenleri kontrol ediyordu ve her zanaatkarın kendisini tanıtmalarını şart koşmuştu.

Bu gelenek yerine getirildikten sonra, sağ ekibin her üyesi, küçük bir avluya girip, dikdörtgen şeklindeki arınma havuzunun önünde diz çöktü. Ressam Kurtarıcı Şed bir kupayla havuzdan su alıp arkadaşlarının, avuçları gökyüzüne açık ellerine döktü.

Sırası gelen Şed de günahlarından arındı; sonra zanaatkarlar, iki direğin tuttuğu ve sarıya boyalı bir tavanı olan toplantı salonuna girdiler. Duvarlar boyunca, taş sıralara gömülü arkalıklı iskemleler bulunuyordu. Üç yüksek pencereden, gün boyunca hafif bir ışık sızıyordu, gece olduğu için meşaleler yakılmıştı.

Alçak duvarlar, sadece ekip şefinin girebileceği yüksekteki bir ibadet yerini toplantı salonundan ayırıyordu. Bu yerde, Tanrıça Maat'ın bir heykelciği ile merhem kâselerinin, taşınabilir sunakların ve diğer ayin eşyalarının saklandığı, yan yana iki küçük oda vardı.

Yetkin Neb, sağ ekibin sorumluluğunu alan diğer ustabaşlıların kendinden önce oturduğu, doğu tarafındaki tahta koltukta yerini aldı.

-Atalarımıza saygı duruşunda bulunalım ve bizi aydınlatmaları için dua edelim, diye başladı konuşmasına. Bana en yakın olan bu taş iskemle, yıldızlar arasında yaşayan ve daima aramızda olan selefimin ka'sı için ayrılmış olsun, hiçbir insanî varlık ona oturmasın. Onun örneği birliğimizi korusun.

Zanaatkarlar sustu. Hepsi, Neb'in sözlerinin boş olmadığını ve onları birleştiren bağların ölümünden de güçlü olduğunu hissediyordu. Ekip şefi bir açıklamada bulundu:

-Aramızdan iki kişi kavgalı. Bu meseleyi burada halletmemiz mümkün mü, yoksa olayı Hakikat Meydanı Mahkemesi'ne mi taşımamız lazım diye, size danışmak zorundayım. Ağrısını azaltması için başına mirra kokulu bir bez sarmış olan Naht söz almak istedi.

-Çırak Paneb bana saldırdı. Neredeyse kafatasımı kırıyordu, birkaç gün izin almalıyım, bu da grubun işini geciktirecek. Bu yüzden, mahkeme tarafından ağır bir cezaya çarptırılmalı.

Karo, onu onaylayarak:

-Başka çözüm yolu yok, dedi.

Paneb, şiddetle karşı çıkmaya hazırlanıyordu ki, Nefer ayağa kalkmasını engellemek için, elini omzuna koyup, söz aldı:

-Güçlü Naht ve Paneb arasındaki çatışmaya şahit oldum. Yumrukların konuşacağı belliydi, bu kavgaya son vermek için müdahale ettim. Paneb beni dinlerken, Naht onun üzerine atladı. Ona kalleşçe saldırmayı denedi, Paneb sadece kendini korudu.

Ekip şefi:

-Paneb'i arkadaşın olduğu için korumuyorsun değil mi, diye sordu.

-Kötü bir davranışta bulunsaydı, tutumunu eleştirirdim. Bu kavganın nedeni açığa çıkarılmalı.

Naht, itiraz etti:

-Hiç de bile, yaralarım benim saldırmadığımı kanıtlar.

-Yanılıcı bir kanıt; şayet beni dinleseydin sapasağlam kalacaktın. Paneb'den ne istiyordun?

-Sadece onunla konuşmak istemiştım, ama o bana küfretti. Bir çırak böyle davranamaz.

-Bir taş yontucusu, bir çırağın doğru yoldan ayrılıp sözüne ihanet etmesini isteyebilir mi?

Naht sarardı:

-Saçma bir soru. Sen çok uzaktın, bir şey duymuş olamazsın, sonra... ondan bir şey de istemedim.

-Doğru, hiçbir şey duymadım, ama tutumun ancak böyle açıklanabilir. Hakikat Meydanı'nda yaşıyoruz, Maat bizim hükümdarımız. Yalan söylemeye nasıl devam edersin?

Nefer'in ses tonunda saldırganlıktan eser yoktu. Hatta, büyük bir hata yapan oğluna, hatasını anlatıp her şeyin geri dönüşü olduğunu anlatmaya çalışan bir babaya benziyordu.

Naht; Nefer'in akıl yürütmesini, kafasında şeytanî bir hızla özümledi. Meslektaşlarının bakışları, taşıdığı taş yüklü küfelerden daha eziciydi ve eski bir yemini aklına geldi.

Başını öne eğerek:

-Paneb'den şikâyetçi değilim, diye açıklamada bulundu. Bu tür küçük bir kavga kardeşliğimizi bozamaz. Aramızda ufak tefek anlaşmazlıklar olabilir, ama mühim değil. Kuvvetimizi ölçmek için biraz dalaştık. Bir dövüş müsabakasında karşılaşmamız daha iyi olurdu.

-Her an hazırım, dedi Paneb.

Ekip şefi:

-Olay kapanmıştır, diye karar verdi. Konuşacak başka konumuz var mı?

Karo söz alarak:

-Teslim edilen son merhemlerin kalitesinden memnun değilim, diye şikâyette bulundu. Cildim hassas, bu merhemler, kızarıklık yapıyor. Bizi hiçe saymalarına karşıyım!

Neb:

-Bunu mezar kâtibine bildireceğim ve merhemlerin kalitesi daha yakından incelenecek, diye söz verdi

Ressam Şed:

-Yakında ince fırçalarımız bitecek, diye dert yandı. İhtiyaç listemizi sunalı epey oldu, ama isteklerime cevap verilmedi.

-İlgileneceğim, hepsi bu kadar mı? Hiç kimse söz almadı. Çok yüklü bir çalışma programımız var, diye devam etti ekip şefi. Sol ekip, Krallar Vadisi'ndeki Büyük Ramses'in Kralın Oğulları adlı ebedî istirahatgâhını bitirirken, Kraliçeler Vadisi'ndeki bir sürü mezarın onarımıyla ilgili emir aldık. Fazla mesai gerekiyorsa, karşılığında birinci kalite sandaletler ve güzel kumaş parçaları alacaksınız.

Karo yakınarak:

-Bayram hazırlığımız da var, dedi. Ne zaman uyumaya vakit bulacağız? Bastıran sıcaklarda çalışma daha da zor yürüyecek. Aman soğuk suyumuz eksik olmasın! Naht:

-Birayı da unutma, diye ilave etti. O olmazsa, kolumuz kalkmaz.

Kararlı Gau ekledi:

-Projenin büyüklüğünün bilincinde bir çizimci olarak, merkez laboratuvarının, bize teslim edeceği renklerin kalitesine çok özen göstermesini talep ediyorum. Çevredeki boyalara ve asıl renklerine sadık kalmalıyız.

Çakal Unes ve Pişkin Somun Pay isimli iki meslektaşısı da aynı arzuda olduklarını belirttiler.

Ekip şefi, başka hiçbir zanaatkarın söyleyecek sözü olmadığından, ayağa kalkıp meşaleleri söndürttü ve atalara son bir yakarıшта bulundu, Paneb, lokal karanlığa gömüldüğü halde iç kısımdan tuhaf bir ışığın sızdığını fark etti. Küçük sunağın içinde bir kandilin yandığına ve ışığının, sarı kapıdan dışarıya taşıdığına yemin edebilirdi.

Delikanlı serap gördüğünü sanarak, gözlerini inanılmaz olaya dikti, ama salonu terk eden zanaatkarları takip etmek zorunda olduğundan, oyalanacak zamanı olmadı. Ressam Şed'e dönerek:

-Şu tuhaf ışığı gördün mü? diye sordu.

-Suskunca çık.

Hava ılık, köy uykundaydı. Paneb, açık havaya çıktıklarında, sorusunu tekrarladı.

-Söylesene, onu sen de gördün mü?

-Sönen meşalelerin korudur.

-Işık sunaktan geliyordu. Pf

-Yanılıyorsun, Paneb.

- Yanılmadığımdan eminim.

- Git uyu, böylece kuruntularından kurtulursun Paneb, Pay'a da sordu; o da anormal bir durum fark etmemişti. Sonra Nefer'i aradı, ama bulamadı. Onu aklayarak, cezadan kurtaran arkadaşı evine dönmüş olmalıydı.

Hayır, bu imkânsızdı! Nefer onunla konuşmadan gitmiş olamazdı.

Ekip dağılmış, Paneb, lokalin kapalı kapısının önünde tek başına kalakalmıştı. Nefer'e ne olmuştu?

Elli birinci bölüm

Paneb, arkadaşının ortaya çıkmasını ümit ederek, şafak vaktine kadar bekledi. İlahî gücü uyandırmak üzere tapınağa giden Hathor rahibelerini görünce, öfkeyle evine döndü.

O anda, sakın görünümlü köy ona endişe verici bir düşman gibi gözüküyordu. Kuralları öğrendiğini sanırken birden bir bilinmeyen içine düşmüştü. Acaba biricik arkadaşı, istedikleri kalıba girmeyenleri ortadan kaldıran korkunç kişilerin kurduğu bir komploya mı kurban gitmişti? Paneb, Naht'a meydan okumuş, Nefer de Paneb'i korumuştur... Öyleyse haklı olarak gelinmesi zor olan bu iki arkadaş yok edilmeliydi!

Ama Cesur Paneb, bir hayvan gibi boğazlanmayı kabul edemezdi. Bu lanetli köyü tek başına ateşe verip, kana bulayabilirdi! Dövüşe hazırlanırken, kapısı çaldı. Delikanlı eline bir sopa aldı, ona saldırmayı deneyecek zanaatkarların kafasını kırmaya hazır, Sağ kolunu havaya kaldırıp, kapıyı açtığı anda iki kadın gördü: Işık ile ürkek yüzlü küçük bir sarışın... Işık, alçıdan bir büst, sarışın kız ise beyaz nilüfer, nergis ve mavi kantaron sapsaplarından oluşan bir demet taşıyordu. Işık iyi günler dileyerek: -Tanrı seni korusun. Uabet, evine canlılık katmak için bana yardım etmek istedi.

-Nefer'den haber var mı?

-Endişe mi ediyorsun?

-Ortadan kayboldu!

-Merak etme, dülgerlik tekniklerini öğrenmek için bir tersaneyi incelemeye gitti.

-Yalnız başına mı?

-Hayır, ekip şefi ve birkaç zanaatkarla.

-Emin misin?

Merağa kapılan Işık, Paneb'i süzdü.

-Allah bullak olmuş gibisin.

-Onu kaçırıp, hırpaladıklarını... sanıyordum.

-Her şey iyi, endişe etme, sadece kısa bir iş seyahati. Ne sanıyordun ki? Paneb sopasını yere bıraktı.

-Onun için çok endişelendim, tüm loncanın ona düşmanlık beslediğini düşünüyorum.

-İçin rahat etsin; işte Hakikat Meydanı'nın senden önceki hizmetkârlarını her gün saygıyla anman için, alçıdan bir büst...

-Onu, sizin evinizdeki gibi girişe mi yerleştireceğim?

-Aslında bu bir gelenektir.

Lekesiz Uabet çekingen bir tavırla, çiçekleri genç adama verdi. Işık şöyle bir yorumda bulundu:

-Kokusu, ataların Ka'sının hoşuna gidiyor, onlara olan sadakatimiz ve bize sundukları güç sayesinde ayakta kalıyoruz.

-Atalar beni ilgilendirmiyor... Benim için sadece gelecek önemli.

-Temelsiz inşaat yapamazsın, Paneb. Bizden öncekiler bu köyün genel anlayışına şekil verip, ruhunu eserleriyle beslediler. Bize aktardıklarını, biz de bizden sonrakilere geçirmeliyiz. Atalarımızı tanımayıp hiçe sayarsan, yok olursun. Işık'ın sözleri Paneb'in kafasına takılmıştı. Bunları düşünürken, Uabet'in ona duygulu bir ifadeyle baktığını fark edemedi.

Büstü, evinin girişinde bir köşesine koyan Paneb, çabucak toparlanıp, üç çizimcinin en iyisi olarak kabul ettiği Ressam Şed'in evine doğru yola koyuldu. Ondan kesin bir çalışma programı isteyecek, sonuçsuz bir konuşmayla yetinmeyecekti.

Şed gerekli malzemelerini almış Kraliçeler Vadisi'ne gitmeye hazırlanıyordu. Çok bakımlı saçları, ince bir bıyığı, açık gri gözleri, düz bir bumu, ince dudaklarıyla doğal bir zarafeti olan Şed, çevresindekileri kibirle süzüyordu.

-Beni bekleyin!

-Seni mi bekleyeyim... Niçin?

-Sizinle Kraliçeler Vadisi'ne gelmiyor muyum?

Şed'in kahkahası bıçaktan daha keskindi.

-Kafayı mı üşüttün oğlum, son derece titiz restorasyon çalışmalarına katılmaya gidiyorum ve ehil olmayan birine ihtiyacım yok.

-Okuma yazmayı biliyorum, hiyeroglifleri kusursuz bir şekilde çiziyorum.

-Tüm köy sakinleri gibi... Ama çizim sanatı, orantı kuralları ve renklerin gizemli yapısı hakkında ne biliyorsun? Galiba, çizimci hatta ressam olmak istiyorsun! Kendi isteklerini belirlemeye hakkın olmadığını bilmiyor musun?

Bence alçı yapmayı öğren. Tüm hayatın alçı yaparak geçecek. Şed'in sözleri, bir bıçak gibi kalbine saplanıyordu. Sana verilen konut, bir köy veya küçük kâtip evi değil, bir sunak... bunu anlamıyorsun. Malzemeyi ve konforu bir yana bırak; resimlerin ve eşyaların anlam kazandırdığı her odanın sembolik olarak ne ifade ettiğini biliyor musun? Zavallı Paneb, sen hâlâ bir yabancısın ve Hakikat Meydanı'nın gerçek hizmetkârı olmak için gerekli yetenek ve zekâyâ sahip olduğundan emin değilim. En azından, çok çabuk ilerleme kaydeden arkadaşın Nefer'i örnek al. Ve köyün kapısının, hiç zorluk çekmeden bir iş bulacağın, kolayca dışarıya açılan bir kapı olduğunu unutma.

Afallayan Paneb, uzaklaşan ressamın ardından tek bir kelime edemedi, bakakaldı.

Öfkeden kudurmuştu, az kalsın Şed'in üzerine saldırıp, elindeki malzemeleri alarak ona tekme atacaktı. Ressamın küçümseyen lafları hâlâ birer kırbaç darbesi gibi canını acıtmaya devam ediyordu.

Şed haklıydı. O küçük bir kâtipten, köylüden başka bir şey değildi. Ama niçin,

tek arkadaşı olan Nefer, bu konuda bilinçlenmesi için ona yardım etmemişti? Ve Şed'in ima ettiği ilerleme neydi? İçini rahatlatmak için Işık'a sormaya karar verdi.

Anayolda, Kraliçeler Vadisi'ne giden üç çizimciden ikisine, Unes ve Gau'ya rastladı. Onlara

yarım yamalak bir selam verdi, bakışlarındaki alaycı ifadeyi sezmişti.

Işık ve Nefer'in evlerinin kapısı kapalıydı. Kapıyı çaldı.

-Işık! Girebilir miyim?

-Bir saniye, diye cevapladı genç kadın. Tuhaf... Oldukça misafirperver olan Işık, acaba aynen ressam gibi, Paneb'i hor görüp dışlayacak mıydı? Kötü düşüncelerin eseri olmadan kapı açıldı.

- Nefer döndü mü?

- Henüz dönmedi.

- Onu görmek istiyorum.

-Bir şantiyede çalışıyor.

-Niçin o doğru yolu seçti de ben seçmedim? Sen bilirsin.

- İçeri gir, bitirmem gereken bir işim var. Paneb, üçüncü çizimci Pay'ı görünce şaşırıldı. Pay şişman, güleç yüzlü, tombul yanaklıydı. Sağ bileği sarılıydı.

-Hafif bir burkulma, diye açıkladı. Işık'ın tedavisi sayesinde birkaç gün sonra işe başlayacağım.

Genç kadın sargının çok sıkı olmamasına özen gösterdi.

-Pay, bir süre kesin istirahat edeceksin. Merak etme, hiçbir iz kalmayacak.

Paneb, girişi ilk kez böylesine inceliyordu: köşede tuhaf bir yapı, sunağın üstünde bir büst ve çiçeklerle bezeli başka bir sunak yer alıyordu... Nefer, evini eni konu tapınağa çevirmişti.

-Ressam Şed bana "zavallı" dedi, yegâne arkadaşım kayboldu, artık hiçbir şey anlamıyorum. Neler oluyor, Işık?

-Çok basit, yeni bir aşama kat etmelisin ve yolunu sen çizeceksin.

-Şed'in bana verdiği tek nasihat, alçıcı olmam! Pay:

-O harika bir insandır, dedi. Paneb öfkeden kuduruyordu.

-Sen de benimle alay ediyorsun!

-Hâlâ çizimci olmak istiyor musun?

-Hiç bu kadar istememiştim!

-Öyleyse, ilk şantiyenin, yani ilk çalışmalarını yapacağın yerin, kendi evin olduğunu anla. Sen, bize sadece kaba işler ve üstünkörü onarım konusunda başının çaresine bakacağını kanıtladın, ama bu yetersiz. Bir ebedî istirahatgâhın iç duvarlarında hata yapmaman için sana mesleğinle ilgili her şeyi öğretmek gerek.

-İyi de, sen hiç alçıcı olmadın ki!

-Tabî ki başlangıçta ben de oldum. İyi bir malzeme olmadan resimde nasıl başarılı olunur? Malzeme sırların ilkinin oluşturur.

Paneb sıkıntılı bir tavırla sordu:

-Bana da öğretir misin? Pay, bileğine baktı.

-Bu zoraki istirahat zaten canımı sıkmişti... Deneyebiliriz.

Elli ikinci bölüm

İkinci kez hamile kalan Serketa sıkıntı içinde test sonuçlarını bekliyordu. İlk çocuğu kız olunca kocası çok sinirlenmiş, çocuğu, görmek istemediğini söylemişti. Bu yüzden, bebek bakıcıların elinde büyüyecek ve babasına hiç gösterilmeyecekti. İlk çocuğun mutlaka erkek olması gerekiyordu. Mehi bazen, Yunanlılar veya Hititliler gibi, yasaları fazla sayıdaki kız çocuklarının yok edilmesine izin veren bir ırktan gelmediğine esef ediyordu.

Kan deveranı ve nefes alıp vermesi oldukça düzenli olan Serketa, rahat bir hamilelik geçiriyordu; doğumu kolay olacaktı, ama çocuğun cinsiyeti konusunda endişe içindeydi. İki haftadır her gün biri buğday, hurma ve kum, diğeri kum, hurma ve arpa içeren iki çuvalın üstüne işiyordu. Eğer buğday erken filizlenirse kız; arpa filizlenirse bir erkek çocuk doğuracaktı.

Doktoru:

-Sonuç belli oldu, diye bildirdi.

Teb belediye başkanı şöyle seslendi:

-Harika görünüyorsunuz, sevgili Mehi! Askerler size tapıyor, yönetiminiz halk tarafından çok beğeniliyor. Halk, kendini her türlü tehlikeden arınmış ve güvende hissediyor.

-Örnek teşkil edecek kadar disiplinli subaylar ve alaydaki diğer adamlar sayesinde...

-Ama onlara emir veren kişi sizsiniz!

-Sizin tavsiyelerinizden esinleniyorum. Belediye başkanı bu kesin tavrı çok beğendi.

-Kayınpederinizin ölümünden sonra kendinizi toparlayabildiniz mi?

-Bir gün toparlayabilecek miyim acaba? Çok büyük bir şahsiyetti, yokluğu müthiş bir boşluk yarattı. Karımla her akşam onu anıyoruz, şüphesiz yokluğuna hiç alışamayacağız.

-Tabiî ki, tabiî ki... Ama geleceği düşünmek lazım, büyük acıların tek çaresi çalışmaktır. Siz usta, bilinçli ve sistemli birisiniz, güzel şehrimiz Teb'in başhazinedarı olmak için tüm niteliklere sahipsiniz.

Mehi şaşırılmış gibi yaptı.

-Bu çok önemli bir görev! Bilemiyorum...

-Karar verecek kişi benim ve yanılmadığımdan eminim. Sağ kolum olarak, sevgili şehrimizin refahından siz sorumlu olacaksınız. Ben de biraz arka planda kalacağım.

Mehi, belediye başkanının, yerine göz diken birçok adayla mücadele etmek ve kendisine yönelik komploları bozmak için çok zamana ihtiyacı olduğunu biliyordu.

-Bana, coşku verici bir görev teklif ediyorsunuz, ama çok önemli bir neden kabul etmemi engelliyor.

-Nedir?

-Aziz kayınpederirnin yerini almam imkânsız... Eşim çok sarsılır.

-Endişelenmeyin, onu ben ikna ederim! Mehi, Teb'in size ihtiyacı var. Bazı durumlarda,

toplum çıkarları uğruna duygularımızı feda etmemiz gerekmez mi?

Mehi mutluluktan dans etmek istiyordu. Silahlı kuvvetlerin kontrolünü garantiye almıştı, şimdi de malî işleri eline alacaktı. Bundan böyle, belediye başkanının sağ kolu olacaktı. Mehi, sağlıklı ve kimsenin şikâyet etmeyeceği bir yönetim sergileyecek, belediye başkanı da sadece temsilî güce sahip olacaktı. Belediye başkanı Mehi'nin, kayınpederine sonsuz bir sevgi beslediğine tabî ki inanmamıştı, ama gerçeği de tahmin edemezdi. Bir katilin cezasız kalması ve hatta kurbanının yerini alması, Maat kanununun, tapınaklardaki sahte bilgelerin uydurduğu bir söylenti olduğunu kanıtliyordu yeni başhazinedara. Eski firavun dünyası, yerini, ilerleme inancıyla yanıp tutuşan ve kendini gerici medeniyetlere kabul ettiren egemen bir devlete bırakmakta gecikmeyecekti.

Mehi, başa geçmek için arkadaşı Dakter'in becerilerini kullanacak ve ahlakî hiçbir kural onu engelleyemeyecekti. Mısır, kendisi gibi yenilik taraftan kişiler sayesinde, hiçbir şekilde geleneklere bağlı kalmaksızın, Mehi'nin saygı duyduğu tek yasanın hâkim olduğu, yani güçlülerin hüküm süreceği modern bir ülkeye dönüşecekti. Yargıya yapılacak usta makyaj ve bilinçli birkaç kamu bildirisiyle, bazı üst makamların tereddüt eden vicdanlarını susturacak ve onlar da yeni durumdan elde edecekleri şahsî çıkarlar sayesinde çabucak yola geleceklerdi. Halka gelince; onlar sadece boyun eğmek için yaratılmışlardı ve hiç kimse iyi organize olmuş bir ordu ve polis teşkilatına uzun süre karşı koyamayacaktı.

Geriye tek bir engel kalıyordu: Büyük Ramses. Ama hükümdar çok yaşlıydı ve sağlığı da pek iyi değildi. Çok uzun yaşamış olmasına rağmen sonunda ölüm galip gelecekti. Ramses'i ortadan kaldıracak bir suikast planı yapmıştı, fakat soruşturmanın Mehi'ye kadar uzanmaması için birçok önlem almak gerekiyordu. Müstakbel firavun Merneptah'ın çevresini dağıtıp, yönetimini başarısızlığa uğrattıktan sonra kontrolü -göstermelik olarak- başka birine vermek daha iyi olacaktı.

Zaman lehine işliyordu. Ölümçül bir yanlış adım atmamak, sabırlı davranmalıydı. Ve geriye, en büyük amacı olan Hakikat Meydanı'nın fethi kalıyordu, Mehi, saklanan sırlar sayesinde, İki Ülke'nin tek hâkimi olacaktı. Ama Hakikat Meydanı'na saldırmak, Ramses'e başkaldırmak demektir. Mehi, kuvvet dengesi lehine dönene kadar, binanın temellerini yıkmadan, dolaylı saldırılarla yetinecekti. Serketa; göğüsleri çıplak, saçları açık, el ve ayak bilekleri akik ve firuze takılarla bezeli bir halde, kocasının boynuna atladı.

-Çok geç geldin! Artık sabırsızlanmaya başlamıştım.

-Belediye başkanı beni lafa tuttu.

-O, dalavereci ve kötü kalpli bir adam... Ondan sakın!

-Beni, Teb'in başhazinedarı olarak atadı. Serketa, kocasına hayranlıkla bakakaldı.

-Babamın görevi... Harika! İyi ki seninle evlenmişim Mehi. Sen gerçekten çok özel bir insansın.

-Tabî ki fazla sevinmiş gibi davranmadım ve babanın yerinde beni görmenin seni üzeceğini söyleyerek, saygıdeğer babanı sürekli övdüm. Belediye başkanı sana artık mazide yaşamaman gerektiğini ve benim bu atamayı kabul etmek zorunda olduğumu

söyleyecek.

-Bana güven sevgilim! İki gözü iki çeşme ağlayan kız rolünü oynayacağım ve her gün çok erken ölen babamın mezarını çiçeklerle donatıp, var olmanın acı gerçeğiyle yaşamaya çalışan bir evlat gibi davranacağım. Ama, bak hele... Demek ki daha da zengin olacağız.

-Bu kesin, ama kimsenin beni para kaçırmakla suçlamaması için, bir süre tutumlu davranmak zorundayım.

-Babam, senin olağanüstü bir sayı cambazı olduğunu söylemez miydi?

-Teb şehrinin idaresi zor ve karmaşıktır... Her şeye hakim olmak için çok zaman gerekecek, ama başaracağım.

-Peki ya sonra?

-Ne demek istiyorsun, Serketa?

-Daha başka amaçların yok mu?

-Gelecekteki kariyerim hiç de yabana atılır gibi değil. Serketa, üstsubaya sarıldı.

-Senden daha iyisini bekliyorum, sevgilim!

Mehi, her zamanki vahşiliğiyle karısıyla sevişti, ama ona gerçek tasarılarından söz etmedi. Ne karısı ne de başka bir kadın, işin büyüklüğünü algılayabilecek zekâda değildi; Teb'in eski başhazinedarının kızı, onun için sadece sadık bir yandaş olacaktı.

Serketa başını, Mehi'nin güçlü gövdesine dayayarak heyecan dolu bir sesle:

-Test sonuçlarım geldi.

-Sonuç?

-İlk filizlenen buğdaydı.

-Yani ne demek?

-Ne yazık ki, evet... İkinci bir kızım olacak. Mehi, karısına tokat attı.

-Beni aldattın Serketa! Bana kız değil, erkek çocuk lazım. Bu da, ilkiyle aynı kaderi paylaşacak. Onu nereye istersen gönder, sakın bana gözükmesin.

-Özür dilerim Mehi, affet beni!

-Özür dilemeden bıktım. Bir erkek çocuk istiyorum. Yarın derhal bütün mal varlığından vazgeçtiğine ve onlan bir tek benim idare edeceğime dair bir belge imzalamam istiyorum. Sürekli kız çocuğu dölleyen bir kadına güvenecek kadar aptal değilim! Serketa, sana son bir şans veriyorum, ama beni sakın hayal kırıklığına uğratma! Başaramazsan seni boşarım.

Mehi'nin karısı, yüzü ateşler içinde yastıklara gömülmüş bir şekilde, mücadele etmeye çalıştı.

-Kanun bunu yasaklıyor... Ya servetimden vazgeçmeyi kabul etmezsem? Üstsubay gülümseyerek, Serketa'nın çenesini tuttu.

-Bana karşı konulamayacağını sana kanıtladığımı sanıyordum, sevgilim... Ya münakaşa etmeden bana itaat edersin ya da düşmanım olursun.

-Yine de cesaret edemezsin...

-Bu lanetli kızı doğurup hemen ondan kurtul, çabucak çok çekici bir kadın ol ve bana bir erkek evlat ver. Eğer başarırısan, çok mutlu olacaksın. Bu arada emirlerimi de uygula.

Elli üçüncü bölüm

Bunaltıcı bir sıcak vardı. Hakikat Meydanı'nı çevreleyen tepelerde, hayat durmuş gibiydi. Güneşten kavrulan vadilerde en ufak bir esinti yoktu; akrepler bile hareketsiz duruyordu.

Cesur Paneb, bu cehennem sığağında yerinden kalkabilen ve büyük bir rahatlık içinde çalışabilen tek canlıydı. Başu açıktı, küçük bir tulumdaki ılık suyla yetiniyordu. Delikanlının aklındaki tek düşünce, Pay'ın kendisine gösterdiği vadiden bolca alçıtışı toplamaktı. İki defa yolunu kaybettikten sonra doğru yolu bulmuştu.

Aslında, bu işi yapmak için, en az üç iri yapılı işçiye ihtiyaç vardı. Kimse müsait olmadığı için, Paneb ne sıcaklığın azalmasını ne de ekip şefinin emirlerini beklemişti.

Ağzına kadar dolu küfeleri, omzuna yükleyip köye döndü. Küfeleri, alçının hazırlandığı atölyenin önüne boşaltıp yeniden vadiye döndü. Ve böylece güneş batana dek sürekli çalıştı.

Suskun Nefer, onu köyün girişinde karşıladı. Paneb:

-Nihayet döndün! diye bağırdı. Nerelerdeydin?

-Ekip şefi, inşaat tekniklerini öğrenmem için beni taşocaklarına sonra da bir tersaneye götürdü. Çok meşgul görünüyorsun...

-Galiba ilerlemem alçıya bağlı. Onu elde etmek için de alçıtışı lazım... Bu yüzden alçıtışı aramaya gideceğim. Bana miktar bildirilmediği için gerekirse bütün vadiyi getireceğim.

-Yardım etmemi ister misin?

-Yalnız başıma üstesinden gelmeye alıştım.

İki arkadaş atölyeye kadar yürüdüler. Paneb küfeleri boşaltıp, alçıtışı yığnına hayranlıkla bakakaldı.

-Yann daha çok çıkaracağım. Bu sabah yerini bulana kadar zaman kaybettim. Şu an çok susadım!

-Işık'ın senin için soğuk bira sakladığından eminim.

Paneb üç litrelik fıçıyı bitirdikten sonra, Işık'ın leziz, içi doldurulmuş güvercin yemeğini yuttu.

Işık:

-Kendini tehlikeye atmışsın, diye fikrini söyledi. Gittiğin yer yılan ve akrep kaynar.

-Sıcaktan bunalmışlardı... Bu hayvancıklar gece olmadan ortaya çıkmaz.

-Sana bir panzehir verebilirim.

-Gerek yok, onlardan korkmuyorum. Bir işe başladığımda, kimse beni onu yapmaktan alıkoyamaz.

Paneb, arkadaşı Nefer'e heyecanla baktı: "Toplantı salonundaki sunağın kapısından sızan tuhaf ışığı sen de gördün."

-Evet gördüm.

-Niçin diğerleri bu konuda konuşmaktan kaçınıyor?

-Hiç bilmiyorum.

- Ve öğrenmek istemiyorsun!

- Ekip şefi bana o kadar önemli bir görev verdi ki, gecem gündüzüm dolu.

- Bu bir sır mı? Nefer gülerek yanıt verdi.

-Sen de artık Hakikat Meydanı'nın bir zanaatkarı olduğuna göre söyleyebilirim. Firavun, iktidarının ilk yıllarında köyümüzde inşa ettirdiği tapınağın onanıp, büyütülmesini istiyor. Neb, Kâtip Ramose'yle birlikte planını çizdiği eseri yapmak üzere beni seçti.

- Bu büyük bir şeref.

-Daha ziyade ağır bir sorumluluk,

-Dürüst ol, Suskun... Hiyerarşide çok aşama kaydetmiş olmadın mı?

-Evet, doğru Cesur.

-Bana bundan bahsedemezsin değil mi?

-Biliyorsun ki, sır tutmalıyız.

-Ben ise hiç ilerleyemedim.

-Senin yolun ayrı, kendine özgü bir tempoyla başka yerlerden geçeceksin. Aramızda hiçbir rekabet yok ve asla da olmayacak.

Hava, bir önceki gün gibi sıcak olacağına benziyordu. Paneb, alçıtaşı vadisine gitmeye hazırlanıyordu ki, ekip şefi yolunu kesti.

-Nereye gidiyorsun?

-Alçıtaşı aramaya.

-Bu emri sana kim verdi?

-Resim çizecek bir yüzeye sahip olmak için alçı yapmayı öğrenmeliyim. Bunun için de alçıtaşına ihtiyacım var.

Paneb loncaya kabul oluşundan beri, ilk kez ekip şefini inceledi: ciddi, güçlü, sert bakışlı, yavaş konuşan bir adamdı. Genç devin, Hakikat Meydanı'nda, teke tek dövüşmekten kaçındığı tek kişiydi.

-Burada kimsenin istediği gibi davranamayacağını hâlâ anlamamışsın.

-Bu bir fantezi değil, ihtiyaç! Yetkin Neb kollarını kavuşturdu.

-İhtiyaçlara karar veren benim ve aklıma gelen bir tanesini söyleyeyim. Alçıtaşı aramaya git, alçı yapmayı öğren ve köydeki tüm evlerin ön yüzlerini yenilemeye başla. Bitirdiğin zaman, çizimcilik kariyerin hakkında konuşuruz.

Köy tarihinde bazı işçiler, bir günde inanılmaz miktarda alçı üretmekle ünlüydüler: Sabah Aydınlığı 140 çuval ve Tanrı Amon'un Adamı 205 çuvalla başta geliyordu. Ama Cesur,

Pay'ın öğrettiği teknik sayesinde bütün gün çalışarak açık hava atölyesinde 250 çuval doldurmayı başarmıştı.

Loncanın alçı ihtiyacı, şantiyelerin türüne göre değişiyordu, ama evlerin ön yüzüne parlak beyaz renk vermek gerektiğinden, Paneb aylarca sürecek ve çabasının karşılığını almak istediği bir işe atılmadan önce, gerekli maddeyi çok bol miktarda üretecekti. Ancak ekip şefine itaatsizlik, köyden kovulmasına sebep olabilirdi. Bu yüzden Paneb, topraktan çıkardığı ham alçıtaşını yakarken çektiği acıyı unutmak zorundaydı. İki yüz derecelik bir ısıda kireç haline getirdikten sonra, inşaatçıların duvarlardaki pürüzleri giderip düzleştiren alçısını elde etmek için, onu suyla karıştıracaktı.

Pişkin Somun Pay:

-Senin alçın benimkinden daha iyi, diye itirafta bulundu. İnanılmaz bir pişirme tekniğine sahipsin!

-Bir duvarı birkaç kat kireçsütüyle sıvayıp, köyün en yıpranmış evinin ön yüzünü alçılamağa başladım... Ne düşünüyorsun?

-İyi bir çalışma, Paneb! Böyle devam et. Aramızdan bazılarının hayat boyu alçıcı olarak kalıp, çizimcilere dümdüz düzeyler sağladığını biliyor musun?

-İyi de, bu beni tatmin etmiyor. Benim için alçı, sadece bir aşama.

-Henüz tüm sırlarını bilmiyorsun... Eğer ekip şefi seni çizimciliğe layık görürse kullanacağın boyarmaddelerinin koyulaştırılmasında da kullanacaksın. Bir de, iri kaya parçalarının yerleştirilmesinde temizleyici olarak işe yarıyor. Paneb, her şeyden önce elde ettiğin ürünün kalitesini kontrol et.

-Nasıl?

Pişkin Somun Pay, kireçtaşından bir kozalak gösterdi.

-Alçını test edip kıvamını ölçmeye yarayan bir deney kabı. Eğer çökelti görürsen, hata yapmışsın demektir ve her şeye yeniden başlamak zorunda kalırsın.

Paneb uyarıyı hafife almadı. Ona zorla verilen angaryadan bir an evvel kurtulup, çizimcilerin dünyasına dahil olmaktan başka bir şey düşünmüyordu.

-Pay, çırakken sana da köyün evlerini yeniden alçılama emri vermişler miydi?

-Senin gibi bir iş gücüne sahip olmadığım için, sadece benimkini yaptım. Burada herkese layık olduğu işler verilir.

Paneb, birden, Pay'ın görünmeye çalıştığından daha az sempatik olduğuna kanaat getirdi. Ona yardım etmek içinden mi geliyordu yoksa ekip şefinin emirleri doğrultusunda mı hareket ediyordu?

-Kendine iyi bak, diye öğütledi. Kötü haberler seni verimsiz kılar. Ve tüm ustabaşlıklarımıza yol gösteren "Değecek kişi için çalış" özdeyişini unutma.

Elli dördüncü bölüm

Köydekiler, şaşkın bir halde, Paneb'in en müşkülpesent kişilerin bile hayranlığını uyandıran istikrarlı çalışmasını izliyorlardı. Hayatı pahasına saldıran kararlı bir savaşçı gibi her cepheye dalıp, güneşin daha da aydınlık gösterdiği parlak beyaz renkte, düz bir yüzey elde edene kadar işi bırakmıyordu. Paneb sayesinde köyün evleri hayat bulmuştu.

Güzel Fizuze, elleri kalçalarında, pervasızca kapıya dayanmış bir halde, alaycı gözlerle genç devi süzüyordu.

-Nihayet, evime geldin... Benden kaçmaya devam etmenden korkuyordum.

-Her evle ilgilenmek zorundayım, ama senin evin mükemmel durumda.

-Sen öyle zannet... Güzelleşmesi için yeniden alçılanması gerekiyor. Ekip şefine şikâyet etmemi istemezsin değil mi?

Paneb genç kadının üstüne atlayıp, sol koluyla beline sarıldı ve havaya kaldırıp, içeriye sürükledi.

-Şantaj mı yapıyorsun?

-Boya kururken fazla gerildiği için, yatak odasında bir çatlak oluştu. Daha fazla büyümemesi için kaba sıva sürmek gerekiyor.

-Ben sadece ön cephelerle uğraşıyorum.

-Benim için kuralını bozarsın.

Firuze, uzun ince bacaklarını Cesur'un beline dolayıp, o kadar coşkuyla sarıldı ki, delikanlı daha fazla dayanamadı.

Enfes yükünü havaya kaldırarak, girişin köşesindeki tuğla yatağa⁶ çıkan üç kısa basamağı tırmandı. Yatak alçılanmış ve tuvalet masası da çıplak bir kadın ile üzerinde kolyeden başka bir şey olmayan ve çançiçeklerinin arasında yan gizlenmiş kadın flütçünün temsil edildiği resimlerle süslenmişti. Kapalı ve yükseltilmiş bir yerde bulunan bu yatak, kalın örtüler ve sevgililerin üzerine uzandığı yastıklarla rahat bir hale getirilmişti.

-Paneb, yerini şaşırdın.

-Bu bir yatak değil mi?

-Hathor'un himayesinde olan ve kötü güçlerle savaşıp topluluğumuzu çöküşten koruması için her sabah genç Horus'u yeniden doğurmaya tahsis edilmiş bir ayın yatağı, bu.

-Bana yeni zevkler tattır, Firuze.

Hathor rahibesi din dersinden vazgeçip, kendisini coşkuyla soymaya başlayan sevgilisine teslim oldu. Genç kadının harika vücudunu okşamaya dalan Paneb, ayın yatağının başucunda çizili Bes'in yüzünü fark etmedi. Sakallı ve güler yüzlü bir cüce olan Bes'in görevi, yeni bir Hakikat Meydanı hizmetkârına hayat vermektir.

Batı Yakası'nın Başyöneticisi Abri, durmadan şişmanlıyordu. Gitgide daha öfkeli olan karısı ona aile hayatını zindan ediyordu. İştaki canlılığını, giyiniş tarzını, saç biçimini,

şarap tutkusunu sürekli tenkit ediyordu. Kısacası, aralarında bir anlaşmazlık vardı ve uzun boylu esmer karısı, geceleri şiddetli baş ağrılarını bahane ederek, ayrı odalarda yatmak istiyordu. Abri de kaderine boyun eğerek, tika basa pasta yiyordu.

Boşanmayı çok sık düşünüyordu, ama servetinin önemli bir miktarı karısının olduğu için, kendini sokakta bulmaktan korkuyordu. Karısı onu aldatmadığı ve ortak mallarını ve evlerini oldukça iyi evirip çevirdiği için, Abri'nin onu suçlayacak hiçbir nedeni yoktu.

Bu cadaloz ona hiçbir zaman huzur vermemişti; su kenarında saatlerce tembellik edip, uzun öğleden sonra uykularına yatmak ve zamanın akışını, hurma ağaçlarının gölgesinde tatmak imkânsızdı. Şirret kadın, yine de hayatından memnun değildi. Mehi'nin dediği gibi, Abri mesleğinde tutuluyordu ve hiçbir imtiyazını kaybetmemişti ama bu bile karısına yetmiyor, Abri de artık karısının ne istediğini bilemiyordu.

Tek derdi bu çılgın kadın olsa iyiydi! Sevimli tavırları ve sıcak sohbetine rağmen, Mehi, ondan yüz kat daha korkunçtu. Abri, Teb'in yeni başhazinedannın korkunç yükselişini şaşkınlıkla izliyordu. Önceleri bu kasıntı subayın, amirleri veya kendisine güven duymayan saygın kişilerce alaşağı edileceğine inanmıştı, ama Mehi, tuzaklardan kaçınmayı bilmiş ve düşmanlarından daha kurnaz olduğunu göstermişti.

Bugün, Teb kuvvetlerine bahşettiği sayısız avantajlar sayesinde malî işlerin basma atandığından beri, sadece Mehi'nin adı geçiyordu. Teb'in en kuvvetli

kişisi Mehi'ydi. Hiç şüphe uyandırmadan, iktidarı ele geçirmek için, günden güne ağını örüyordu. Belediye başkanı, Mehi'ye büyük şehrin idaresini bırakmıştı. Mehi öyle bir ustalıkla üstesinden geliyordu ki, vezirin indinde harika bir üne sahip olmuştu.

Abri onunla kurduğu özel ilişkilerinden dolayı büyük sevinç duymalıydı, ama esasında onun kafasını meşgul eden şey de ilişkileriydi.

Tehlikeli işlere girdiğinde, Mehi'nin desteğinden yararlanacağını ümit ediyordu. Ama durum umduğunun tam tersi bir biçimde gelişmişti ve kumandan ona yakında hesap soracaktı. Can sıkıcı yandaşının gücü fark edilir derecede arttığından, Abri sürekli çaba göstermesine rağmen hiçbir sonuca ulaşamadığını bahane etmeyi sürdürdü.

İşte bu yüzden batı yakasının başyöneticisi iki sene göz boyadıktan sonra, Mehi'nin istediği gibi Hakikat Meydanı'na saldırarak, koruyucusunu memnun etmeye karar vermişti.

Abri, sabah kahvaltısını sakin bir ortamda yiyeceğini umarak erken kalktı. Ama henüz yoğurdunu yiyordu ki, şirret karısı buğday tarlalarının verimsizliğinden yakınarak içeri girdi. Abri de, evinden kaçıp zanaatkarların köyüne giderken, bir sürü pasta yuttu.

Zanaatkarlar böyle bir çevrede yaşamayı nasıl kabul ediyorlardı. Ne zengin bir

bahçeleri ne de dinlendirici hurma ağaçları vardı, sadece çöl ve güneşin hâkim olduğu çorak tepeler bulunuyordu. Ve Hakikat Meydanı'nın önemli şahsiyetleri, bu gizemli eserin sırrını, kuruluşundan bu yana saklı tutuyorlardı. Abri, Nil Nehri'ne çok yakın olmasına rağmen, nehrin ve şehrin zevklerinden çok uzakmış gibi yaşayan bu insanların çetin hayat şartlarına imrenmiyordu.

Batı yakasının başyöneticisinin tahtirevanı ilk tabyanın önüne geldiğinde, muhafız, Şef Sobek'in talimatlarına harfiyen uydu. Abri'den hüviyetini göstermesini ve amirine haber vermeden yoluna devam etmeyip, beklemesini rica etti. Abri'nin itirazları hiçbir şeyi değiştirmede.

Bu davranış, endişelerini doğruluyordu. Sobek enikonu güvenlik önlemlerini artırmış ve geçişleri kısıtlamıştı. Abri, Sobek'in dosyasını incelemişti; polis teşkilatına girişinden Hakikat Meydanı'na atanmasına kadar, dürüst, sadece işiyle meşgul bir polis izlenimi vermişti. Mesleğinde tenkit edilecek en ufak bir husus yoktu. Yüksek rütbeli görevli, aşılması zor bir engel haline gelen bu namuslu Nübyeliden kurtulmak için, Mehi'ye sunacağı bir sebep bulamamıştı. Oysa, Abri buraya bir açığını yakalamak üzere gelmişti. Şef Sobek, Abri'yi karşılamaya geldi. Polis: -Bir sorun mu var? diye sordu.

-Görevim icabı, yardımcılar grubunda her şeyin yolunda gittiğinden emin olmak istiyorum.

-Peki oraya gidelim. Abri'nin köye giriş izni yoktu ve polis şefi eşlik etmeden tabyaları aşamazdı.

-Görevinizden memnun musunuz, Sobek?

-İşim zor ama heyecanlı. Şu faili meçhul cinayet de olmasaydı...

-Hâlâ bir ipucu yok mu?

-Hiçbir ipucu yok.

-Seneler geçti, hiç kimse sizi suçlamıyor. Eninde sonunda unutacaksınız.

-Asla. Adamlarımdan biri öldürüldü. Ama olup bitenleri nasılsa öğreneceğim.

-Eğer suçlu... köyden biriye?

-Onu da düşünüyorum, ama en ufak bir kanıtım yok.

Abri, Sobek kendisini soğuk bira içmeye davet etmeden önce, yardımcılarının işleriyle ilgilenir gibi yapıp onların mütevazı evlerini ziyaret etti.

-Galiba evli değilsiniz?

-Hayır ve ne niyetim ne de imkânım var. Loncanın asayişini sağlamak bütün vaktimi alıyor.

Yönetici:

-Bekârlık uzun vadede zor gelebilir! diye devam etti. Siz burada yeteneklerinizi kanıtladınız; daha çok ödüllendirileceğiniz, daha az yorucu bir makam istemez miydiniz?

-Bu kararı ancak vezir verebilir.

-Özel bir görüşme esnasında, ona sizden bahsedebilirim. Sizin vasıflanızdaki birinin, bu yıpratıcı işten daha iyilerine layık olduğunu anlaması gerekir. Sobek ilgilenir göründü. Abri, bir açığını ortaya çıkarmak için gelmemiş miydi?

-Ne tür bir terfi ümit etmeliyim?

-Mesela, Teb nehir güvenliğinin idaresi... Şimdiki görevlinin yardımcısı olacaksınız; o yakında emekli olunca, onun yerine geçeceksiniz.

-Karşılığında ne istiyorsunuz?

-Şimdilik hiçbir Şey, sevgili Sobek. Tabiî ki, bu ufak yardım, bizi çok samimi iki arkadaş yapacak. Ve arkadaşlar arasında bilgi alışverişı yapılır, yardımlaşılır değil mi?

Nübyeli başını salladı.

Abri, nihayet Kumandan Mehi'ye harika haberler verecekti.

Elli beşinci bölüm

Cesur Paneb, kendisine en masumundan en vahşisine dek tüm aşk oyunlarını öğreten Firuze'ye müthiş bir tutkuyla bağlanmışü. İşi bitip, güneş batı yönündeki dağın ardında kaybolurken, genç adam zevk sarhoşluğunu tatmak için metresinin evine gidiyordu.

Aylar geçiyor, Paneb köydeki evlerin cephelerini pırl pırl yapıyordu; ama artık sadece kireçtaşı parçalarının üzerine soluk taslaklar çiziyordu ve kendi eviyle uğraşmayı bırakmıştı. Geceleri, Firuze'nin evinde kalmaya başladığından beri, Ekip Şefi Neb'in idaresindeki atölyede çalışan arkadaşı Nefer'i nadiren görüyordu.

Firuze'nin güzelliği, gökyüzünün veya Nil'in güzelliği gibi, mevsimlere göre değişiyordu. Yazın açıyor, sonbaharda yumuşuyor, kışın yabanileşiyor, ilkbaharda yakıyor, Paneb'e arzusunun uçsuz bucaksız yollarını açıyordu.

Yakında tüm köy bembeyaz olacaktı. Alçıcı, ekip şefinin kendisine verdiği işi başarıyla sonuçlandıracak ve nihayet çizimciler grubuna kabul olunmayı talep edecekti. O gün, Firuze'nin evine giderken, bu başarısını azgın bir boğa gibi sevişerek kutlamayı planlamıştı, ama Firuze'yi uzun kırmızı bir elbise, bakırdan bir bilezik ve kolyeyle süslenmiş bir halde buldu. Taktığı peruk, şahane yüzünü neredeyse soldürmüştü.

Firuze:

- Hathor rahibeleriyle bir ayine katılıyorum ve tapınağa gitmeliyim.

- Beni yalnız mı bırakıyorsun?

- Bununla başa çıkacağından eminim, deyip gülümsedi.

- Genellikle, sabahları çok erken veya akşama doğru tapınağa giderdin.

- Biraz dinlen Paneb, yarın akşam daha güçlü olacaksın.

Firuze evden o kadar alımlı bir yürüyüşle çıktı ki, delikanlının içinden onun üzerine atlayıp, öpücüklere boğmak geldi. Ama saygın rahibe havası onu kararından caydırdı.

- Firuze, benimle evlenir misin?

- Sana tekrar ediyorum, ben asla evlenmeyeceğim. Firuze gitmişti, Paneb kendini yapayalnız, aptal ve işe yaramaz hissetti, istemeyerek evinin yolunu tuttu. Eşiğe yaklaşırken, etrafa baş döndürücü parfümler sıkılmış gibi, enfes kokular duydu.

Kapı açıldı ve bir kadın hafiften bir şarkı mırıldanıyordu.

Paneb içeri girdiğinde kuru günlük, kafuru, kavun tohumu ve findıktan oluşan yanıcı tozla odayı tütsülemiş, sonra da zemini nitratlı suyla ıslatmış olan ince uzun boylu Uabet'i gördü. Mangaldan hâlâ duman çıkıyordu, bu böceklerin ölmesine de yarayacaktı.

- Evimde ne yapıyorsun?

Şaşırان genç kız çalışmasına ara verdi.

- Ah, sen misin? Hemen içeri girme, her yeri kirleteceksin Paneb'in el ve ayaklarını yıkaması için, su dolu bakır bir leğen getirdi.

- Artık gece şeytanlarından korkacak bir şey kalmadı, odanın her köşesine,

öğütüp toz haline getirdikten sonra birayla karıştırdığım sarmısak serptim. Duvarlara sürdüğüm sarıasma yağı da sinekleri kaçtıracak. Bir saniye sabreder misin? Odanın temizliğini henüz bitirmedim.

Hurma ağacının sert ve uzun lifleri düğümlenip bağlanarak yapılan bir süpürgeyi yakaladığı gibi, işini bitirmeye koştu.

Paneb, elini kolunu sallayarak evi gezdi. Neredeyse evini tanıyamayacaktı. Daha dün sadece bir hasırdan ibaret olan giriş ve girişten sonraki odada şimdi tabureler, katlanabilir sandalyeler, yarım metre yüksekliğinde dayanıklı küçük masalar, yetmiş santimetre boyunda kırk santimetre eninde ayaklı kandiller, pişirilmiş topraktan tencereler, düz veya bombeli kapaklı birçok eşya sandığı, sepet, çanak ve çuvallar vardı. Genç kadın her yere tahta çengeller çakıp, küfeler asmıştı. Paneb, iki adet kaliteli yatağın yerleştirildiği, temizlenmiş ve mis gibi kokan bir oda gördü. Yataklardan biri 1.95 diğeri 1.75 uzunluğundaydı, hasırların ve yeni örtülerin bulunduğu, hasırotlanndan örülmüş bir şilteyi taşıyacak kadar sağlam gergileri bulunuyordu. Uabet, halkayla tutturulmuş sazlardan oluşan bir fırçayla yerleri parlatıyordu.

-Mutfağa bakabilirsin, orayla işim bitti. Yağ ve bira fiçilerini birinci mahzene, et konservelerini ikinci mahzene indirdim. Temizlik malzemelerini koymak için, küçük su odasına tahtalar yerleştirip, bir veya iki tencere satın alman lazım. Sonra ihtiyacımız olacak... Bana aynayı, taraklan, perukları ve saç tokalarını yerleştireceğim küçük tahta bir dolap yaparsan, dünyanın en mutlu kadını ben olacağım. Tuvaleti de unutma... Onu mikroplardan arındırdım, ama tahta oturmalığın çevresindeki tuğla duvarlar biraz alçak. Duvarı yükseltip, kirli su borularını kontrol etmeye zaman ayırmalısın.

Paneb uzun mesafe koşmuş gibi, üç ayaklı sağlam bir tabureye çöktü.

- İyi de, burada ne yapıyorsun?

- Gördüğün gibi biraz topluyorum.

- Tüm bu mobilyalar...

- Benim çeyizim. Hepsi bana ait ve onları hoşuma gittiği gibi kullanıyorum. Aşınmış bir hasırla yaşamaya devam edemezdin! Ve iyi beslendiğini de sanmıyorum. Seni üzmem ama biraz çöktün. Herhangi bir işçiden çok çalışıp, köyün tüm evlerini güzelleştirdiğin için zayıfladın. Bunu eleştirmiyorum. Kimse sana madalya takmayacak, ama köy sakinleri çok memnun ve çoğunluğu seni sıradışı bir alçıcı olarak kabul ediyor. Eğer onları dinleseydin, meslek değiştirmezdin. Lekesiz Uabet, tuhaf bir çekingenlik ve özgüven sergiliyordu. Sesi ince, davranışları sıkıntılıydı, ama hareket tarzının yerindeliliğinden şüphe etmiyordu.

Sözleriyle Paneb'e, yeni bir tuzığa düştüğünü ima ediyordu. Genç adam alçı tekniğini iyice öğrenmiş ve meydan okuduğu köye kuvvetini ve sebatını kanıtlayarak bir kez daha idealini hiçe saymamış mıydı?

- Temizlik yüzünden iyi yemek hazırlıyamadım: kızarmış ekmek, bakla ezmesi ve

kurutulmuş balık var. Yarın daha iyi yemekler pişireceğim.

Paneb bağırdı:

- Senden bir şey istemiyorum.
- Bunu biliyorum, ama ne önemi var?
- Uabet dinle, ben Firuze'ye aşığım ve...
- Bütün köy biliyor, bu sizin sorunuz.
- O zaman benim müsait olmadığımı tahmin edersin!
- Nasıl müsait değilsin? Firuze herkese asla evlenmeyeceğini söyleyip durur ve sen aynı çatı altında yaşamadan, onunla sevişmekle yetiniyorsun. Demek ki müsaitsin.
- Onu ikna etmeyi başaracağım.
- Yanlıyorsun.
- Sana aksini kanıtlayacağım!
- Firuze'nin, Tanrıça Hathor'dan bir dilekte bulunduğunu bilmiyorsun. Tüm kalbini tanrıçaya adayarak, hiçbir zaman evlenmemek koşuluyla tanrıçanın ona bahsettiği güzellikten ömür boyu yararlanacak. Bir Hathor rahibesi adağını asla bozamaz. Delikanlı yıkılmıştı. Uabet sevinç gösterisinde bulunmadı. Sen Firuze'yi seviyorsun, o da senden hoşlanıyor, senden zevk aldığı sürece seninle oynaşacak. Bana gelince, durum farklı; seni seviyorum ve elimdeki her şeyi sana sunuyorum. Mademki aynı çatı altında yaşayacağız, demek ki bir şekilde karıkoca olacağız. Ailemin bu beraberliğe kesinlikle karşı olduğunu ve kutlamak için küçük bir tören düzenlemeyi de reddettiğini, itiraf etmeliyim.
- Ailenin düşüncesine saygı göstermek zorundasın.
- Hayır. Seçtiğim kişiyle evleniyorum ve bu adam sen olacaksın.
- Sana asla sadık kalmayacağım.
- Fiziksel zevk beni fazla ilgilendirmiyor. Bunun yanı sıra, sana bir erkek çocuk vermek isterim... Ama kararı sen vereceksin.
- Kendini zorla kabul ettirmeyeceksin değil mi?
- İyi düşün Paneb. Sana layık iyi bir ev kadını olup, gününü hoş geçirtip, hiçbir şekilde özgürlüğünü kısıtlamayacağıma dair söz veriyorum. Kaybedecek bir şeyin yok, çok şey kazanacaksın. Beraberliğimizi pekiştirmek için kuvvetli bir bira içseydik.
- Çok acele etmiyor muyuz?
- İkimiz için de en iyi çözüm bu. Yazgın ne olursa olsun, temiz ve bakımlı bir evde oturmak zorundasın. Senin hizmetçin olacağım, beni fark etmeyeceksin bile. Dizginleri kaybetmiş olan Paneb içmeyi kabul etti, ama içki bile onu düşüncelerinden arındıramadı. Yine de iştahla yedi ve Uabet'nin hazırladığı yatağm, eski hasırından daha rahat olduğunu kabul etmek zorunda kaldı.

Paneb sevmediği bir kadınla evlenecek, ancak âşık olduğuyla asla evlenemeyecekti... Başlı

dönüyordu. Lekesiz Uabet'i bu odadan ve evinden kovmadığı takdirde, genç kız ertesi gün kendini yasal karısı sayacaktı. Oysa Paneb, kendisini alçıcı durumuna indirgeyen bir loncada kalıp kalmayacağını bile bilmiyordu.

O andaki zavallılığının ve çaresizliğinin bilincinde, bir karabasanın kurbanı olduğunu ümit ederek uyuyakaldı.

Elli altıncı bölüm

Panab uyandıĒında, Lekesiz Uabet ortalarda yoktu. arşaflları katlamış, hasırını toplamıştı. Rahat bir nefes alan genç adam, sıcak yaz gecelerinde keyifle kestirdiği terasa çıkan merdivenleri tırmandı.

Delikanlı özgürlüğüne kavuşmuş gibi, güneşin doğuşunu büyük bir keyifle seyrettikten sonra, kuzeyde kalan üçgen biçimindeki sundurmayla korumaya alınmış büyük açıklığı inceledi. Bu açıklık, güneşin sıcaklığını kolayca içeri geçiren küçük pencereleri ve duvarları olan bazı evlerde hava akımı sağlayan boru görevini görüyordu.

Sonuçta, Panab ucuz kurtulmuştu. Uabet bu evliliğinin imkânsız olduğunu anlayıp, ona harikulade temizlenmiş ve iyi mobilyalarla döşenmiş bir ev bırakmıştı. Eşyaları tutmaya hakkı var mıydı? Hayır, hepsini Uabet'e iade edecekti. Bu onun çeyiziydi, Panab onları kullanamazdı.

Çocuk cıvıltıları duydu. Taraçaya çıktığında, on kadar çocuğun, ellerinde papirüs fidanlarından yeni kesilmiş saz tomarlarıyla kapısına dayandığını gördü. Ayrıca hurma ağacından koparılmış iri meyveler de taşıyorlardı.

Delikanlı onlara kapıyı açmak için aşığıya indi.

-Ne istiyorsunuz?

İçlerinden en uyanığı olan küçük bir kız kahkahalar atarak:

-Evliliğini kutlamak için bir hediye getirdik, dedi.

-Evliliğim mi? Ama...

-Uabet çok iyidir ve bütün köy aynı çatı altında oturduğunuzu biliyor.

-Yanıyorsunuz! O bu sabah gitti ve...

Uabet görüldü, başının üstünde yiyecek dolu bir sepet taşıyordu. Yüküne rağmen, mutluluk saçarak kıvraklıkla yürüyordu.

-Uyandın mı, sevgili kocacığım? Sebze ve taze meyve aramaya gittim. Çocuklar ne kadar kibar değil mi?

Panab çökmüş bir şekilde, alçıyı ve kendisini bekleyen son dış cepheleri düşündü.

Batı Yakası'nın Başyöneticisi Abri, Teb'e gitmek üzere yüksek rütbeli görevlilerin bulunduğu gemiye bindi. Limanda bekleyen makam arabası, onu Kumandan Mehi ve karısı Serketa'nın yeni taşındığı muhteşem villaya götürdü. Abri kendini kapıcıya tanıttı, kapıdaki görevli Mehi'ye geldiğini haber vermesi için bir hizmetkâra seslendi. Bu sırada başhademe, tavanı kırmızı mavi bitkilerle süslü ve iki adet kızıl somaki sütunla desteklenen kabul odasına girmeden evvel el ve ayaklarını kokulu suyla yıkaması için ziyaretçiye yol gösterdi.

Abri'nin ancak beyaz nilüfer çiçekli havuzu, akasya ağaçlarının dikili olduğu bahçeyi, çardağı, su yolunu, silo ve ahırla çevrili büyük avluyu ve nihayet ortadaki kuyuyu görecek vakti oldu. Geniş ve lüks konutta, hizmetkârların lojmanlarını saymazsak, en az yirmi oda

vardı.

Mehi'nin başarısı ve ünü gittikçe artıyordu. Bu kadar zenginlik karşısında, Abri'yi korku sardı; müttefik olarak seçtiği adamın çok zeki ve korkulacak bir kişi olduğunu anladı. Kâhya ona yol gösterdi: -Başhazinedar sizi masaj odasında kabul edecek. Abri rahat bir nefes aldı. En azından, Mehi onu başından savmıyordu. Bu defa, onu hayal kırıklığına uğratmaması, tam bir işbirliği içinde olduklarını kanıtlaması gerekiyordu. Başhademeyi takip ederek, balık ve av motifleriyle süslü, dört sütunlu muhteşem bir odadan geçtikten sonra dört bir tarafı birinci kalite, rengârenk hasır kaplı taş sıralarla çevrili, yağ sürme ve ovalanma odasına girdi. Rafların üzerine fildişi, cam ve alçıdan yapılmış beyaz nilüfer, papirüs yaprağı, nar, üzüm salkımı veya çıplak kadınların önlerinde ittiği kanatlan açık, vücutları kap işlevi gören ördekler şeklinde, içleri merhemlerle dolu kâseler ve dar ağızlı şişeler konmuştu.

Mehi yüzüstü yatmıştı. Bir masör sırtını ovuşturuyor, bir manikürcü, "hurma ağacının saçları" dediği, bir fırçayı andıran yaprakların ucundaki iplikçiklerle tırnaklarını temizliyordu.

-Oturun, sevgili Abri ve sizi bu durumda karşıladığım için beni mazur görün, ama çalışma programım çok yüklü, bu görüşmeyi de ertelemek istemedim. Haberler iyi mi?

-Gizli kalması gereken, harika haberler.

Manikürcü ortadan kayboldu, masör işine devam etti. Mehi şöyle bir gözlemde bulundu:

-Epeydir durum muhakemesi yapmadık. İkimiz de, hem farklı hem de benzer olan kendi işlerimizle meşguldük.

-Ben de öyle düşünüyorum... Ve sevgili şehrimizin malî işlerini idare tarzınızdan dolayı sizi tebrik ederim. Kayınpederiniz sizinle gurur duyardı.

-Bu övgü doğrudan kalbime işliyor Abri, sürekli o aziz adam ve kötü sonu aklıma geliyor.

-Sizin rnesuliyetiniz gitgide ağırlaşp artıyor... Belki de kurduğunuz planları ihmal etmenize ve hatta unutmanıza yol açıyor.

Mehi buz gibi bir sesle yanıtladı:

-Hiç de değil.

-Hâlâ Hakikat Meydanı'nı yıkmak istiyorsunuz değil mi?

-Niyetim de anlaşmamız da değişmedi. Ama senin anlaşmamıza uyduğundan emin değilim.

Mehi'nin birden "sen" diye hitap etmesi Abri'yi titretti.

-İnanın bana elimden geleni yaptım, ama çabalarım başarısız oldu. Bu loncanın sırları, tahmin ettiğimden çok daha iyi saklanıyor. Herhangi bir beceriksizlik veya dikkatsizlik, vezirin ya da bizzat firavunun öfkelenmesine neden olabilirdi.

-Teb'de benim sözüm geçer. Makamında kalacağına söz vermiştim, sözümü tuttum. Senin bu özensiz davranışların karşısında fikrimi değiştirip, devletin yüksek mercilerine ne kadar yeteneksiz olduğunu söyleyebilirdim.

Abri sarararak geveledi.

-Bunun doğru olmadığını biliyorsunuz... İşimi doğru dürüst yapıyorum, kimse şikâyet etmiyor ve ben...

-Bana etkili yandaşlar lazım. Biraz önce harika haberler var dememiş miydin? Mehi'nin karşısında tüm ümidini yitiren Abri, onu ikna etmeye geldiğini neredeyse unutmuştu.

-Şef Sobek'le ilgili... Dosyasını iyice inceledim.

-İlginç bir şey buldun mu?

-Maalesef hiçbir şey... Cesaretimin kırıldığını itiraf etmeliyim, zira bu polis bana çok namuslu göründü. Bu yüzden bir girişimde bulunup, yardımcılarının yerleşimlerini incelemek bahanesiyle köye gittim. Tek amacım, şu Sobek'i daha yakından tanımaktı.

-Mükemmel, azizim Abri! Sonuç?

-Aşırı sert fakat görevini eksiksiz yerine getiren, çok bilinçli bir polis.

-Bunu zaten biliyorduk. Yeni bir şeyler var mı?

-Sobek halinden memnun olduğunu iddia ediyor, ama bu sadece göstermelik. Aslında, bütün zamanını alan ve bir aile kurmasını engelleyen bu zor işten yorulmaya başlamış.

Mehi, çevik bir hareketle doğrulup, masörüne izin verdi. Konuyla ilgilenmişti.

-Bu heyecan verici olabilir, azizim Abri. Bu arada, sapı çıplak bir genç kız şeklinde olan bakır aynada, kendini seyrediyordu. Daha ileri gittin mi?

-Çok ileri gittim. Sizin ayarlayacağınızdan emin olduğum için, ona Teb şehri nehir polis teşkilatının merkezinde, daha iyi bir makam teklif ettim.

-Doğru... Ama ona bu cömertliğin bir bedeli olduğunu, ifade ettin mi?

-Tabii ki.

-Tepkisi ne oldu?

-İstediğimiz doğrultuda bize yardıma hazır olduğunu sanıyorum.

-Bu hakikaten harika bir haber!

Mehi aynayı önüne koyup çok gurur duyduğu siyah saçlarını taradı. Güçlü koruyucusunun memnuniyetini fark eden Abri gevşedi.

Mehi:

-Bu terfiyi gizlice hazırlayacağım. Gerçekleştiğinde, Hakikat Meydanı ve bu köyü korumak için alınan tüm güvenlik önlemleri hakkında bize bütün bildiklerini aktaracak olan Sobek'e sorular sorarsın. Bu arada, sana verdiğim ikinci görevi de unutmadın umarım....

-Emin olun, aklımda! Ama epeydir, uzun süreliğine köyün dışına çıkan biri olmadı.

Mehi, onu acımasız bir ifadeyle süzdü.

-İnanması zor... Daha doğrusu, hiçbir gözetim sistemi kurmadığın için zanaatkarların elini kolunu sallayarak gidip geldiklerini düşünüyorum.

-Bu görevi verdiğim adamların çok uyanık davranmadıklarını itiraf etmeliyim, fakat bu çok hassas bir vazife!

-Sabrım taştı Abri. Artık bir sonuç bekliyorum.

Elli yedinci bölüm

Nefer ekip şefi tarafından, Büyük Ramses'in Aa'sının yeni tapmağını hazırlamakla görevlendirildiğinden beri, Işık kocasıyla çok az beraber olabiliyordu. Herkes, Nefer'in, inşaatçıların arasında yeni aşamalar kaydettiği konusunda hemfikirdi. Diğer üyeler ise, genç adamın teknikleri büyük bir kolaylıkla kaptığına ve ustalığını az bir çabayla kanıtladığına inanıyorlardı; başarısını çok sıkı bir çalışmaya borçlu olduğunu bilen tek kişi karısıydı. Fakat Nefer, içinde bulunduğu dünyaya uyum sağladığından, çok çalışmak ona ağır gelmiyordu. Hakikat için doğmuştu; tanrılar onu burada iş görmesi ve köye hizmet etmesi için yaratmıştı.

Yoğun iş hayatı ve güncel sorunlarına rağmen seneler çok güzel geçmişti. Nefer, taş yontucularının ve heykeltıraşların nezdinde kendini yetiştirirken, Işık Hathor rahibeleri ve bilge kadından ders alıyordu. Rahibeler ona dinî kuralları ve ilkeleri, bilge kadın ise geleneksel ilimleri ve görünmeyen kuvvetleri algılamayı öğretiyordu.

Işık, her sabah olduğu gibi, vadideki kayalık çıkıntının ardına saklanan zanaatkarlar köyünü, evinin taraçasından hayran hayran seyrediyordu. Bu çıkıntı, kutsal tepenin ayağı olarak kabul ediliyordu ve kayalık boyunca kutsal kişilere ve Hakikat Meydanı'nı korumuş olan 1. Amenofis, 3. Tutmosis ve Ramses'in babası Seti gibi merhum firavunların anısına ithaf olunmuş küçük tapınaklar inşa edilmişti. Bu kutsal yerlere giden dolambaçlı yol, yarın alt tarafıyla birleşiyor ve her birinin sunağı her gece, gözlerden irak bir halde yeniden doğuş sırrının cereyan ettiği batı tepesine sırtını veriyordu.

Işık, doğu yakasını ve büyüdüğü yeri terk ettiği için pişmanlık duymuyordu. Nefer gibi, onun da gerçek vatanı hiçbir yere benzemeyen bu mütevazı köydü. Bir topluluğun mutluluğunun, seçeneklerin çokluğu ve kalitesine bağlı olduğunu burada anlamıştı. Almak yerine vermek kavramı, fikir ayrılıklarını, düşmanlıkları ve egoizmi yenerek bir dayanışma sağlıyordu. Ve bağışların devamını sağlayıp açgözlülükle savaşmak rahibelere düşüyordu. Işık günün ilk saatlerindeki canlılığı, doğu tepesinden taşan ışığı seviyordu; hayatın yeniden canlandığını ve şafakla beraber var olduğunu hissediyordu.

Birden, bir gölge dikkatini çekti.

Bilge kadın, rüzgârda dalgalanan güzel beyaz saçlarıyla, köyün anayolunda zorlukla ilerliyordu. Gitgide yürümekte zorlanıyor, ama hâlâ inatla baston kullanmıyordu. Işık, onu görür görmez, kapıyı açıp eşikte karşılamak üzere aşağıya indi.

Bilge kadın ondan önce eşige varmıştı. Nasıl oluyor da istediği zaman bu kadar çabuk yürüyebiliyordu?

- Işık hazır mısın?

- Ana kapı için çiçek almaya gidecektim.

- Bu işi başka biri de yapabilir, sen beni takip et.

Işık, bilge kadının kendisine cevap vermeyeceğini anladığından, soru sormaktan kaçınıp onu izlemekle yetindi. Rehberi, köyü geçip onları Kraliçeler Vadisi'ne götürecek yola saparken eski kuvvetine kavuşmuştu.

Bilge kadın kayalara gömülü, cephesi kuzeye dönük, yay şeklinde dizilmiş yedi mağaranın önünde durdu.

- Burada Sessizlik Tanrıçası Meresger ve Zanaatkarların Tanrısı Ptah hüküm sürer. Yedi mağaradan birini seç, ben seni almaya gelinceye dek, orada kalıp düşüneceksin.

Suskun Nefer'in karısı, solundaki ilk mağaraya girdi. Burası, kelimeleriyle dünyaya biçim veren Ptah'a ithaf edilmiş bir stelin dikildiği küçük bir dua yeri idi. Işık, vaiz gibi oturarak, o yerin suskunluğunun ve serinliğinin tadına vardı.

Öğlene doğru, bir rahibe onu zararsız bir kobra yılanını andıran batı tepesi tanrıçasının hüküm sürdüğü ikinci mağaraya geçirdi. Işık, öğleyin üçüncü mağarada, ana tanrıçanın firavunu emzirliğini gösteren bir kabartmanın karşısında sütünü içiyordu. Dördüncü mağarada, Yıldızların Tanrıçası Hator'un yaratıcı gücüne ve beşincide de, düşüncelerini gökyüzüne götüren yüceltme kapasitesi ba için saygı duruşunda bulundu. Gece olurken, altıncı mağarada firavunun Hathor'a çiçekler veren temsilî resmini keşfetti ve yedinci mağarada, meşale ışığı altında, Firavun 1. Amenofis ile siyah tenli annesi Ahmes Nefertari'nin, ölümden sonra doğuşu temsil eden bir yandaşı karşıladıklarını gördü. Resimler o kadar zengin bir içeriğe sahipti ki, Hakikat Meydanı'nın hizmetkârları canlı gibi duruyordu.

Akşam güneşinin gümüşî ışığı altında, nilüfer çiçeklerinin yere saçıldığı küçük avluya davet edildi. Bir rahibe ona ekmek ve şarap sundu.

Bilge kadın aniden Işık'ın önüne çıktı.

-Işık, sen dün ve yarının, batı ve doğunun, iki aslanın arasında bulunuyorsun. Şimdiye dek seni ben eğittim; kendi yolunu çizip gözle görülmez ışık yaratıklarıyla düşünce ve duygu birliği kuracaksın: gerçek tabiatınla doğma vaktin geldi. Bunu istiyor musun?

-Hakikat Meydanı'na hizmet etmek için doğru yol buysa, evet.

-Bundan böyle, her hareketinin ölçülü ve bilinçli olması gerektiğini düşünerek bu şarabı iç, bu ekmeği ye. Aksi takdirde, varlığın sadece gölgeden ibaret olacaktır. Osiris, karanlıkların gücü tarafından öldürüldü, ama İsis'in ilmi onu diriltti. Kanı şaraba, vücudu ekmeğe dönüştü. İnsanoğlu, tanrı değildir, ama gizemin kapılarını aştığı takdirde kutsallığa erişebilir. Eğer cesaretin varsa, beni izle.

Işık tereddüt etmedi.

Bilge kadın o kadar dik bir patikadan tırmandı ki, öğrencisi zorlandı. Ay sanki parıldamayı reddeder gibi, birden karanlık bastı. Ama tuhaf bir ışığın, bilge kadının saçlarının etrafına çizdiği bir nur, Işık'ın önünü görmesini sağladı. Tırmanış, Işık'a bitmez tükenmez ve gitgide zor göründü ama vazgeçmedi. Rehberi, kenarı uçurumlu yolda ilerlerken bir kez bile dönüp ardına bakmadı. Nihayet, bilge kadın, bir tepenin doruğunda durdu, Işık da yanına geldi.

-Köy uyuyor, rüyalar bedenden geçiyor ve kutsal yaratıklar yorulmadan ve yılmadan yaratmaya devam ediyorlar. Zamanın yok edeceği insanî eserleri değil, kutsal yaratıkların eserlerini algılamak zorundasın. Dinle, Işık... Kutsal dağın söylediklerini dinle.

Tam bir suskunluk hâkimdi. Hiçbir çakal uğuldamıyor, hiçbir gece kuşu ötmüyordu; tabiat suskunlukla anlaşma yapmış gibiydi. Işık ilk kez gökyüzünü gördü. Ama bu gökyüzü takım yıldızlarının bulunduğu gökyüzü değil, bünyesinde parıldayan yıldızların bir kubbe şeklini aldığı iri bir kadın görünümündeydi. Gökyüzü Tanrıçası Nut'un el ve ayakları, kâinatın uçlarına değişiyordu. Işık'ın, Hakikat Meydanı'na kabulünden beri bütün öğrendikleri, hayatın durmadan yinelendiği bu dışı evrenle uyum sağlayan yeni bir boyut kazandı.

Bilge kadın şöyle bir tavsiyede bulundu:

- Gel, yandaşlarınla tanış.

Işık, yarılarla çevrili çok dar bir vadiye inmek üzere tepeden inip rüzgârın ve fırtınaların değişikliğe uğrattığı yuvarlak bir taşın üstüne oturdu. Karanlık dağıldı ve ay, ışığını bu ıssız yöreye yönlendirdi. Ay ışığı sayesinde, Işık onları gördü.

Yılanlar...

On tane, değişik boy ve renkte yılan vardı.

Beyaz karınlı kırmızı bir yılan, sarı gözlü başka bir kırmızı yılan, kalın kuyruklu bir beyaz, sırtı kırmızı lekeli bir diğer beyaz, açık renk karınlı bir siyah yılan, fısıldayan bir engerek yılanı, başının üzerinde nilüfer yaprağı çizili olan diğer bir engerek, boynuzlu bir engerek ve saldırmaya hazır kobralar vardı.

Korkudan ödü patlayan Işık kaçmadı. Bilge kadın onu buraya getirdiğine göre, ona zarar vermek istiyor olamazdı.

Işık, etrafında çember oluşturan sürüngenlere teker teker baktı. Küçük ateşli gözlerinde hiçbir düşmanlık hissi fark edemedi.

Bilge kadının saçları gecenin karanlığında parlıyordu. Onları sakinleştirmek üzere kollarını toprağa uzattığı anda sürüngenler yuvarlak taşın altına kaydılar. Bilge kadın Işık'a dönüp:

-Yandaşların bunlardan daha iyi olmayacak, dedi. Yalan söylemezler, hilekârlık

yapmazlar, hastalıklara karşı hazırlayacağın panzehiri barındırırlar. Onlarla konuşmayı, gerektiği zaman onları çağırmanı öğreneceksin. Yılanlar, ilk tanrılar yeryüzüne biçim verirken var oldukları için, toprağın enerjisini bilirler, bu yüzden onlara toprak tanrısının oğulları denir. Sana, korkunun gerekli bir aşama olduğunu ve de kötülüğün iyiliğe dönüşebileceğini öğretecekler. Yılanların yeteneğini kabul ediyor musun?

Işık, bilge kadının ona uzattığı sopayı aldı. Sopa altın şansı, gülen, uzun bir yılanı dönüştüğünde genç kadın onu bırakmadı.

Elli sekizinci bölüm

Teb'in ana çarşısının yakınındaki açık taverna, serinleyip gevezelik etmeye gelen Mısırlı ve yabancı tüccarları ağırlıyordu. Neşeli bir ortam vardı, ticaret ve kârdan söz ediliyordu. Tıknaz ve sakallı Dakter, işleri oldukça iyi giden Suriyeli bir satıcı rolündeydi. Merkez laboratuvarından bir bilim adamına veya yüksek dereceli bir memura rastlama tehlikesi olmadığından, Hakikat Meydanı'nda çamaşırıcı olarak çalışan yardımcılardan birine, burada randevu vermişti. Yuvarlak omuzları olan adam, Dakter'in karşısına oturdu. Taverna o kadar gürültülüydü ki, hiç kimse onların ne konuştuklarını duyamazdı.

Bilgin:

-En iyi biradan ısmarladım, dedi.

-Çamaşır tozu getirdiniz mi?

-Dışarıdaki eşeğin sırtında dolu bir çuval var. Etkisini daha da artırdım.

-Çok iyi. Mesleğimin ne kadar zor olduğunu bir bilseniz... En kötüsü de kadınların aybaşı dönemlerinde kirlettikleri çamaşırlar. Çok titizler, eğer bembeyaz ve parlak olmazsa, geri veriyorlar! Çamaşırları hiç yıkamadıkları anlaşılıyor. Ürününüz sayesinde zaman kazanıp, sebze bahçemle uğraşabiliyorum.

-Bu da bizim küçük sırrımız.

-Lütfen amirlerime bundan bahsetmeyin! Benim diğer meslektaşlarım gibi çalıştığım ve en iyilerinden biri olduğuma inanmaya devam etmeliler.

-Tamam, ama bana bir yardımda bulunmalısın. Çamaşırıcı endişeye kapılarak sordu:

-Nasıl bir yardım? Ben fakir bir adamım size para veremem ki.

-Sadece biraz bilgi istiyorum. Çamaşırıcı bakışlarını kaçırdı.

-Benim fazla bir şey bildiğimi sanmayın.

-Hiç köye girdin mi?

-Buna iznim yok.

-Diğer yardımcılar da girmedi mi?

-Hayır, nöbetçiler çok sıkı. Şef Sobek de güvenlik önlemlerini artırdığı için, hiç kimse içeri girmek için kendim riske atmak istemiyor. Köyün sakinleri, hepsi birbirini tanır Davetsiz misafir hemen tanınır, dışarı çıkarılıp cezalandırılır.

-Merak, ağır basmaz mı?

-Kesinlikle hayır. Herkesin bir yeri var. Biz, yardımcılar, kendi yerimizle yetiniriz.

-Senin ve meslektaşlarının, yıkadığınız çamaşır miktarına göre, köyün erkek ve kadın nüfusu hakkında bir fikriniz olmalı.

Çamaşırıcı, Dakter'e baktı.

-Doğru... Ama bize ağzımızı sıkı tutmamız söylendi.

-Ne istiyorsun?

-Sizin çamaşır tozunuzdan üç çuval daha.

-Çok fazla olur.

-Benden istediğiniz, gizli tutulması gereken bir bilgidir. Büyük bir tehlikeyi göze alıyorum. Konuştuğum öğrenilirse, işimi kaybederim. Hatta, dört çuval olmalı.

-Daha fazla vermem.

-Tamam, anlaştık.

İki adam, dürüst tüccarlar gibi el sıkıştı.

-Bana göre, otuz kadar zanaatkar var, birkaç tane de bekâr olduğuna göre, yirmi ila yirmi beş de kadın olmalı.

-Çok çocuk var mı?

-Söylenene göre, her çiftin ortalama iki çocuğu var, ama bazı Hathor rahibeleri çocuk istemiyor.

Dakter; "Çok küçük bir topluluk" diye düşündü, "dağıtmak zor olmayacak."

Köydeki evlerin onarımı bitmiş, beyaz cepheleri güneşte parıldıyordu. Paneb çok sıkılmıştı, ama alçı ustalığına vâkıf olduğundan kendisiyle gurur duyuyordu. Hareketleri hep aynı, isteksiz ve ruhsuzdu. Bu teknik hakkında daha fazla öğrenebileceği bir şey olmadığını düşünüyordu.

Delikanlı temizlik yapıp, leziz yemekler pişiren ve Firuze'yle geçirdiği aşk gecelerine sesini çıkarmayan Lekesiz Uabet'in varlığına alışmıştı. Paneb'in resmî eşi çok kibar ve ağırbaşlıydı ve kocasının canını hiç sıkıyordu. Diğer kadınlarla gevezelik ederken, kocasını hiç eleştirmiyor ve herkese kendisinininki gibi bir mutluluk yaşamalarını diliyordu.

Paneb, yarın çizimcilere hatta gerekirse ekip şefine meydan okuyacaktı. Ona zorla kabul ettirilen işten galip çıktığını düşündüğünden, isteklerini söyleyecek ve havada kalan sözleri netleştirmek isteyecekti. İyi bir yemek, ikna gücünü besleyecekti.

Ama onu yeni bir sürpriz bekliyordu. Beyaz bir elbise giymiş, boynuna akik bir kolye, alnına çiçekten bir çelenk takmış olan Uabet klasik mütevazı ev sahibesi görünümünden çok uzaktı.

-Sessiz ol, dedi genç kadın.

Paneb sinirlenerek evin kapısını çarptığında, Işık ve Nefer'i girişin duvarındaki bir oyuğa yerleştirilmiş kireçtaşından iki büstün önünde, derin düşüncelere dalmış buldu. Biri Tanrı Ptah'ı, diğeri ise Tanrıça Hathor'u kafasında canlandırıyor. Ataların büstleri, göğüslerinin tam altından kesilmişti, kolları yoktu, boyunlarında geniş bir kolye vardı, bakışları derin ve ciddiydi.

Işık küçük, portatif bir mangalın üzerinde kokulu macun yakarak Paneb'e uzattı.

-Ateş yakarak, atalarımıza saygı duruşunda bulun, diye isteğini belirtti.

Tanrılar her birimizin evinde, onların varlığı sayesinde kendilerini gösteriyor. Onlara köle olmadan, onların gücüyle yaşamak sana düşüyor. Bin bir şekilde kendilerini gösterirler, bizi kör edebilir veya görmemizi sağlayabilirler. İçindeki ateşi hiçbir şey söndürmesin.

Paneb atalar için tütsü yaparken, Işık sunağın üzerine bıraktığı çiçek ve meyvelere biraz su döktü.

Nefer:

-Bu evi kutsallaştırmanın tam zamanıydı, diye gözlemde bulundu; içerideki odaya gel, oraya senin için bir hediye bıraktım.

Suskun, duvarın kubbeleşmiş üst kısmına, kireçtaşından yapılmış dikdörtgen biçiminde bir stel koymuştu. 30 cm boyundaki bu taş Ra'nın aydınlık ve etkili ruhunun adını taşıyan bir atayı temsil ediyordu. Ölümün ötesinde, kendisiyle özdeşleşerek ve köy sakinlerini aydınlatarak, güneş sandalında ebediyen geziniyordu. Paneb: -Bu steli sen mi yonttun? diye sordu.

-Hoşuna gitti mi?

-Harika bir şey. Ata, hayatın simgesini sağ elinde tutuyor değil mi?

-Onu bize aktaracak kişi Ptahhotep; sesini duyabilseydik, bize en iyi şeyin dinlemek olduğunu söylerdi ve bize bunu yaptıran yüreğimizdir. Eğer vahiylerine uyarsak, dürüst insanlar oluruz. Eğer yüreğimiz ile dilimiz bir olursa, girişimlerimiz bir sonuca varır.

-Benimkiler de mi?

-Tüm bilgiler kalbimiz sayesinde var olur ve atalarımızın ışığı ile kokladıkları beyaz nilüfer parfümünü algılarız. İşte ekip şefimizin bana öğrettikleri. Bu stel öteki dünya ile köy, tanrılar ile canlılar arasında irtibat sağlar. Bir atanın yüzü, zorlukların ortasında, gündüzümüzü aydınlatan bir güneş ışığı gibidir.

Paneb, Nefer'in ihtişamlı sözlerinden etkilendi.

-Kalbimizin de bize itaat edip, düşmanca davranmaması gerekmez mi? Benimki biraz uçarıdır ve onu kontrol altına alabileceğimden emin değilim.

Karısı:

-Artık yemeğe otursaydık? dedi.

İki çift, kocasının arkadaşlarını ağırlamaktan memnun olan Uabet'in hazırladığı yiyecekleri paylaştı. Köydekilerin ve kendilerinin küçük kusurlarından bahsedip güldüler. Işık,yemeğin bitiminde, şeytanın genç evlilerin uykusunu bozmaması için, odanın dört bir yanına lambalar yerleştirdi. Böylece evin kutsanması bitmişti.

Misafirler, bu ağırlamadan dolayı Lekesiz Uabet'e teşekkür ettiler. Fakat gitme vakti geldiğinde, Nefer Paneb'in canının sıkın olduğunu fark etti.

-Hayatimi dinlemekle geçirmeye niyetim yok, diye itirafta bulundu. Ben çizmek istiyorum ve beni dinlemeleri gerekiyor.

Nefer:

-Sirt eğmekle kırılmaz.

Elli dokuzuncu bölüm

Bilge kadın, Işık ve Nefer'i geceyarısı uyandırdı.

-Kâtip Ramose'nin karısı çok hasta, diye bildirdi. Hiçbir umudum kalmadı, ama acılarını dindirebiliriz.

Işık aceleyle giyindi.

Çok yorgun olan bilge kadın:

-Nefer bizimle gel, Ramose seninle konuşmak istiyor.

Üçlü, içi yağ lambalarıyla aydınlatılmış, köyün en güzel evine kadar, konuşmadan ilerledi. Bilge kadın ve Işık odaya girdiler, Kâtip Ramose Nefer'den karşısına oturmasını rica etti. Sesi üzüntülü ve soğukkanlıydı: -Eşim ölecek, dedi. Bütün hayatımızı beraber geçirdik, burada, bu köyde mutluluğu tattık. Çıkacağı bu büyük yolculukta onu tek başına bırakmayacağım, bu yüzden onun ölümünden sonra uzun süre yaşayamayacağım. Yaşlılık kötü, Nefer; kalp yorgun düşüyor, ağız duraklıyor, gözler kapanıyor, kulaklar ağır işitiyor ve organlarımız kuvvetten düşüyor. Hafıza zayıflıyor, kemikler sızlıyor, nefes daralıyor. Ayakta da olsan, oturuyor da olsan yatıyor da olsan, acı çekmeye mahkûmsun ve yaşamın zevklerinden tat alamıyorsun. Bununla beraber, bugüne kadar Hakikat Meydam'nda kutsallığın yaşadığını gördüğüm için, her yeni şafak bana neşe getirmişti. Ama eşim olmadan, sizlerin, senin ve senin gibi düşünen kardeşlerinin işe gidişini seyredecek gücüm bile olmayacak. Ölümünden uzak tutulmak, erkekler için kötüdür; ölüm bizi Osiris'in mahkemesine götüren dar bir geçittir ve kalbimizin değerini ölçen de odur. Ölüm insanlar içindir; henüz genç olmana rağmen, köy mezarlığında ebedî istirahatgâhını hazırlamayı unutma. Neb'le birlikte yapacağımız bir eser kaldı. Bu esere o ve ben, seni de dahil etmeye karar vermiştik. Bu eser, kraliyet ka'sına ithaf edilen büyük binanın yeniden yapılması. Büyük Ramses'in, Krallar Vadisi'ndeki atalarına katılmadan evvel onu görmesini isterim... Bana orada çalışacağına söz ver.

-Söz veriyorum.

-Nefer, gerçek mutluluk Maat'ın doğruluğunda ve aslında bulunur; Maat, Tanrı ile firavunun da sevdiği, yaratıcılık ve dürüstlüktür. Maat ulu, kalıcı ve etkilidir; ezelden beri bozulmamıştır ve her şey kaybolduğunda, bir tek o ayakta kalacaktır. Bu yüzden, firavunun en önemli vazifesi, Maat'ı kargaşanın ve adaletsizliğin olduğu yere koymasındır. Maat'ı yerine getir, tanrıların bal tadındaki yiyeceği olan o, sana kendini gösterecektir. Kutsal ışık ve sayesinde iyiyi kötüden ayıracağın doğruluk, Maat'ta hayat bulur. Nefer, yolunu Hakikat Meydanı'nın ışığıyla çiz ve Maat'ın tebessümünü sakın unutma...

Bilge kadın ve Işık, ciddi bir ifadeyle, Kâtip Ramose'nin odasından çıktılar. Bilge kadın:

-Artık acıları dindi ve kocasını istiyor, dedi.

Paneb kararlı adımlarla, Ressam Şed'in evine yürüyordu. Çizimcilerin başı olduğundan ona mesleğin kapılarını açacak tek kişi oydu ve ikna edilmeliydi.

Genç dev, loncaya girdiğinden beri, kendisine emanet edilen işleri başarmış, zorlu

deneyimleri kabul etmişti. Yıllar geçip gitmiş ve kalben arzu ettiği sanat dalında ilerlememişti. Halen aynı tutkuyla yanarken, artık oyalamalara tahammül edemeyecekti.

Birden olduğu yerde kalakaldı.

Bir terslik vardı. Köy genelde, güneşin ilk ışıklarıyla beraber canlanır, sarnıçlar doldurulur, taraçalarda kahvaltı yapılırdı... Ama bu sabah, hayat durmuştu. Anayolda ne bir insan vardı ne bir ses ne de bir çocuk kahkahası...

Paneb, Nefer ve Işık'ın evine kadar koştu ama evlerinde yoklardı. Bütün evler boştu.

Cesur, küçük batı kapısından geçerek köyden çıktı ve yeraltına gömülü bir mezarın başında toplanmış köy halkını gördü.

Lekesiz Uabet mırıldanmaya başladı:

-Nihayet gelebildin!

-Her zamankinden daha geç kalktım, hem bu bir devlet sorunu mu?

-Sus, yastayız.

-Kim öldü?

-Maat Kâtibi Ramose ve eşi. Onları yan yana, el ele, huzurlu bir halde bulmuşlar.

Cenaze merasimini yönetmek, Ramose'nin manevî oğlu ve halefi Kenhir'e düşüyordu. Mezar kâtibi, çiftin ölümünü öğrenir öğrenmez, cesetleri Osiris'in bedenine çevirecek olan mummyacıları aramak üzere bir zanaatkar göndermişti.

Herkes tarafından sevilen Ramose ve karısına saygı göstermek için, Hakikat Meydanı'nda büyük yas ilan edilmişti. Ay talimine göre, erkekler tıraş olmayacak, kadınlar taranmayacaktı. Köydekiler, her gün, tapınakta olduğu gibi evlerde de, ışık sandalının gezindiği ve ziyafet sofrasının ebediyen kurulu olduğu gökyüzü cennetindeki atalara, iki merhumu kabul etmeleri için yakaracaklardı.

Zanaatkarlar, Maat kâtibinin mezarını bitirmek için her işi bıraktılar. Ressam Kurtarıcı Şed öteki dünyanın nöbetçilerine cevap verebilmesi ve yeniden doğuş için kaçınılmaz olan kalıplaşmış bilgi sözlerini söyleyebilmesi için papirüse yazılmış Işığa Kavuşma Kitabını mumyanın üzerine koyacaktı.

Paneb uzun boylu, ağır hareketli Marangoz Didya'nın idaresi altında, mezara son noktayı koydu. Didya, mumya başlarının yaslanacağı akasya ağacından yapılma yastıkları bitirirken, Paneb sağlam gergilerle bağlı, kare şeklinde dört tahta ayağı ve dikey dayanak kısmını ayakucuna kurdu.

Paneb:

-Yıkılmış görünüyorsunuz. Ramose bu kadar önemli bir şahsiyet miydi?

-Firavun ona, belki de başka hiçbir mezar kâtibine verilemeyecek olan Maat kâtibi unvanını vermişti.

- Kenhir'e güvenmiyor musunuz?

- Kenhir, Kenhir'dir, bu bile fazla...

- Cevabın beni aydınlatmadı.

- Sen çalışmana bak evladım, ışık isterse, sana ulaşacaktır.

Cesetler toprağa verilirken, zanaatkarlar ve eşleri, başka hiçbir iş yapmadan, rahip ve rahibeler gibi davrandılar. Kenhir ve iki ekip şefi ağız, kulak ve gözlerini açtıkları iki mumyanın önünde, ilahiler okudular. Sonra zanaatkarlar Osiris'e ait vücutları, birtakım figürlerle süslü -hayat anahtarı, İsis'in sihirli düğümü veya Osiris'i cisimleştiren denge unsuru direk-tahta lahitlerin içine koydular.

Biraz sonra ebedî konutu değnekler, kâtip paletleri, inşaat aletleri, ayin kıyafetleri, yatak, sandalye, tabure, mücevher, merhem, bağış kutuları ve tahta heykelciklerle donatacak olan hediyeleri taşıyan kadın ve erkekler, ağır ağır cenaze merasimine koyuldular. Bu bağışlar, öbür dünyada inşaat malzemelerini kullanarak dirilmeyi sağlayacak olan "karşılایıcıları".

Merhumun iç organları, Horus'un oğullarını betimleyen değişik şekillerdeki dört kabın içine -karaciğeri, erkek; bağırsakları, şahin; ciğerleri, şebek; midesi, çakal-konmuştu. Ölümün öbür yanında, hiçbir uzvunun eksik olmadığı ışıktan bir vücut meydana getirecekti.

Nefer'in heyecanı gözle görülür gibiydi. Işık altüst olmuştu.

- Neden gerginsin? diye sordu genç kadın kocasına.

- Niçin Ramose, ölmeden önce, manevî oğlu Kenhir'le veya ekip şefiyle değil de, benimle konuştu?

- Ramose iyiliğin ta kendisiydi ve Maat kâtibiydi. Öleceği anı biliyordu ve son mesajını vermek üzere seni seçti.

- Verdiği kararı anlamıyorum.

- Belirli bir görev vermedi mi?

- Yetkin Neb'e bundan bahsettim bile.

- Ne dedi?

-Yas bittikten hemen sonra işe başlayacağımı...

Bilge kadınla dağda geçirdiği geceden sonra, Işık'ın geleceğe dair önsezileri kuvvetlenmişti. Onun için, Ramose'nin davranışında anlaşılacak bir şey yoktu. Cenaze töreni sona erdi. Herkes Osiris mahkemesinin, Maat kâtibini ve karısını adil kişiler olarak tanıyacağından emin olmasına rağmen, çok üzüntülüydü. Onlarla bir daha konuşamamak, nasihatlerine başvuramamak, kendilerine ışık tutacak bilgeliklerinden faydalanamamak, büyük kayıptı.

Bir tek Paneb aldırılmıyordu. Yas süresi ona bitmeyecek gibi görünmüştü, öyle ki Firuze bile onunla sevişmeyi reddetmişti. Ölenle ölünmez ki! Onlar, Osiris'in krallığından asla geri dönmeyeceklerdi, hayat devam ediyordu ve ağlayıp sızlamalar hiçbir şeyi çözmüyordu.

Paneb, Nefer'in omzuna dokundu.

- Bu son merasim değil mi?
- Bir rahip ve bir rahibe, her gün merhumların Ka'sı için dua edecekler.
- Demek ki yarın hayat normale dönecek.
- Bir Şekilde...
- Yasal olarak hak iddia etmemi kabul ediyor musun?
- Hangi açıdan?
- Nihayet resmin sırlarını öğrenmek açısından.
- Şu an, seni işe alıyorum.
- Ben taş yontucusu değilim.
- nemli bir işi bitirmek için sana acilen ihtiyacım var.

Altmışın ı bölüm

Ramose'nin vefatının ertesini günü, Kenhir saçlarını  c defa yıkadı. Bu, onun en büyük zevkiydi. Maat kâtibinin karısı da öldüğü için, koruyucusunun bütün malları ona kalmıştı. Özellikle, Sakkara piramitlerinin mimarı olan İmhotep, büyük piramitler zamanının bilgisi Hordedef, bilgileri sürekli kopya edilen  nl  Vezir Ptahhotep, K hin Neferti veya kâtip olmanın avantajlarını öven Mesleklerin Hicvi isimli kitabın yazarı Bilgin He  gibi büyük yazarların eserlerinin bulunduğ  ünlü kütüphanesi Kenhir'e miras olarak kalmıştı.

Ramose'nin güzel evinin yeni sahibi olan Kenhir birden yaşlandığını hissetti. Gücünden hiçbir Şey kaybetmeden ellisini geçen Kenhir, aniden yalnızlığın ağırlığını hissetmişti. Ramose ona birçok iş bırakmıştı ve o da işinin gereğini yapıyordu; ama Kenhir, her ne kadar Ramose'nin aşın iyiliğinden, insan  zaaflarından ve çok anlayışlı olmasından yakınsa da, selefının fikirlerinden büyük  l de yararlanıyordu. Bundan böyle köyü tek başına idare edecekti ve her zaman kendisiyle aynı fikirde olmayan iki ekip Şefiyle  etin münakaşalara gireceğini kesindi.

Evinin temizliğini ve yemeklerini yapacak olan G cl  Mut, 15 yaşında bir geç kızdı. Kenhir ona çok az para vereceğini düşünüyordu, fakat geç kız istediğini maaş konusunda o kadar kararlı ve mantıklı davrandı ki kâtip boyun eğdi. İlk zamanlarda bu küçük illet kızı kovmayı d ş nm şti, ama geç kız ev işlerini o kadar güzel hallediyor ve papirüs evrakların tozunu öyle bir alıyordu ki, tutmaya karar verdi.

Her Şeyden önce, iki ekip Şefine, artık mezar kâtibinin kendisi olduğunu anlatıp tartışmasız bir Şekilde otorite kurmak, onayı olmadan hiçbir karar almamalarını kesin bir dille ifade etmek, sonra Hakikat Meydanı'ndaki zanaatkarları buraya uygun düşmeyen davranışlardan men etmek gibi tasarıları vardı. Loncanın icra ettiğini işin kalitesinden vezire karşı sorumlu olan Kenhir,  irkin hatta okunaksız yazısıyla, herkesin faaliyetlerini, mazeret sebeplerini, köye teslim edilen alet edevatın cins ve miktarını her gün günlüğüne not ediyordu. Olup bitenlerden haberdar olan tek kişi oydu ve aykırı davranışlara karşı Ramose kadar hoşgörü göstermiyordu. Ona tek kelimeyle disiplinli denebilirdi.

Kenhir, birçok zanaatkarın kendisi hakkında ne düşündüğünü biliyordu; onu kibirli, kinci, egoist, gücünden yararlanan biri olarak görüyorlardı, ama hiç kimse yeteneklerini inkâr edemiyordu. Oysa, başkalarının eleştirmemesi Şartıyla, özeleştiri yapmasını bilen ve hatalarını kabul eden birisi olduğunu  oğ  bilmiyordu.

Kenhir, iki ekip Şefini evinin kabul salonunda karşladı. Sıkıntılı olduklarını hisseden Kenhir çok sert konuşmaya başladı.

-Bu ev, selefim Ramose'ye aitti. Bugün, loncanın onayıyla artık benim. Bundan böyle görüşmelerimiz ve iş çalışmalarımız burada olacak. Hakikat Meydanı'ndaki işlerin aksamaması için, Maat kâtibini saygıyla analım.

İki ekip Şefi onu onayladı.

-İlk içiniz, benim yeraltı g m tl ğ n n güneyindeki ebedî istirahatg hımı kazmak olacak. Bulunduğum görevle  rt secek kadar büyük ve görkemli olmalı.

Neb:

-Sol ekip bununla uğraşır, dedi. Benim taş yontucularım, Ramses'in ica'sının tapınağını inşa etmekle meşgul.

Kenhir homurdandı:

-Tamam, ama tembellelere acımayacağım... Bu köye kabul edilmek bazı sorumluluklar gerektirir, iltimasa yer yoktur. Paneb'e, evlerimizin ön cephesini onarma işinden başka ne görev verildi?

-Suskun Nefer, onu yardımcı olarak yanma aldı.

-Paneb artık çizimci olmak istemiyor mu?

-Şu anda, istenilenlere boyun eğiyor.

-Harika! Bu yolda devam etsin.

Kenhir, vezire gidip Ramose'nin ölümünden sonra da, Hakikat Meydanı'ndaki kuralların değişmeyeceğini teyit etti ve kendisini öğle yemeğine davet eden Batı Yakası'nın Başyöneticisi Abri'nin sıcak kutlamalarını kabul etti. Gölgeler içindeki çardağa oturdular, hizmetçiler onlara kırmızı Delta şarabı, zeytinyağlı salata ve içi doldurulmuş bildiricin sundular.

Abri:

-Hepimiz sevgili Ramose için çok üzgünüz, dedi. Kenhir şöyle bir hatırlatmada bulundu:

-Köy gömütlüğündeki üç mezar sayesinde, onu daima anacağız.

-Ama geleceği düşünmemiz lazım... Ve gelecek, sizsiniz! Üç seneden beri, kendi güçlü kişiliğinizi doyasıya ifade edemedim, Ramose'nin gölgesinde yaşıyordunuz. Ölümü sizi üzse de, önünüzün açıldığını inkâr edemeyiz.

Kenhir iştahla yiyordu.

-Tam olarak ne kastediyorsunuz?

-Yüksek makamların desteğini aldıkça, başarınızın tam olacağından bir an bile şüphe etmiyorum. Ama bu içe kapalı köydeki yaşam hep keyifli olamaz...

-Bunu, siz mi söylüyorsunuz?

Abri, şaşkınlığını zar zor gizledi. Mezar kâtibinin şiddetle inkâr edip, karşı gelmesini bekliyordu. Kenhir:

-Makamımı hiç kimseye tavsiye etmem, dedi. Benim kadar çok çalışıp, az yarar sağlayan başka bir kâtip yoktur.

İdareci mutluydu. Dürüst, doğruluktan ayrılmayan Ramose hiç böyle sözler sarf etmezdi! İriyarı, hantal yürüyüşlü, alaycı bakışları olan Kenhir, bazı tekliflere şüphesiz hayır demeyecek bir çıkarıcıydı.

-Şu işinizden biraz bahseder misiniz?

-Bu bir sır olarak kalmalı, ancak şu kadarını söyleyebilirim ki az kazançlı bir iş! Hırslı

genç kâtipler tanıyorsanız, Hakikat Meydanı'ndan kaçmalarını öğütleyin.

- Siz niçin bu görevi kabul ettiniz?

- Bir sürü talihsiz olay yüzünden. Uzun ve zorlu bir eğitim aldım; tahsilimin beni çok uzaklara, belki de Karnak'ta yönetici durumuna getireceğini umuyordum. Ramose'ye rastladığımda, bana cömertçe sunduğu zekâsından ve bilgisinden etkilendim; karıkoca çocukları olamayacağı için, beni mezar kâtibi görevini almam şartıyla, manevî evlat edindiler. Başlangıçta mutlu ve gururluydum fakat sonra yelkenlerim suya indi. Bir de bunun Mısır'ın en gözde görevlerinden biri olduğu söylenir!

- Size yardımcı olabilirsem...

- Vezirden başka kimseye bahsetmeden, sorunlarımı kendim çözmeliyim.

- Bu oldukça büyük bir sır... Meydana çıkarmak gerekmez mi?

- Geleneklerine bağlı bir ülkeyiz, onları değiştirmemiz kolay değil.

Abri, mezar kâtibinin taviz vermeye hatta içini dökmeye hazır olduğunu hissetti ama üstüne gitmedi. Kenhir'den başka kim Hakikat Meydanı hakkında önemli bilgiler verebilirdi?

Onunla arkadaş olursa, Kumandan Mehi'nin gözüne girip, sır çemberini daraltabilirdi.

- Siz çok sempatik bir insansınız Kenhir, sizi böyle sıkıntılı görmek istemiyorum.

- Bu köyün kanunu! Sıkıntılar üst üste gelir.

- Sıkıntı mı? Nasıl bir sıkıntı?

- Anlatmam imkânsız!

- Ne kadar yalnızsınız!

- Biraz daha şarap alabilirim. Mükemmel bir mahzeniniz olmalı.

- Size birkaç testi kırmızı Atribis şarabı ikram edebilir miyim?

- Memnuniyetle Abri, çok hoşuma gider.

- Bu durumda ne yapmayı düşünüyorsunuz? Kenhir uzun süre düşündü.

- Hakikat Meydanı'nı ilgilendiren konulardan bahsetmem imkânsız. Ama şahsî amaçlarım var.

Yönetici, için için pek seviniyordu. Ramose'nin ölümüyle zanaatkarlar köyünün ruhu ölmüştü. Maât kâtibi, mirasçısı olarak kolayca kandırılan, homurdanıp duran hırçın bir memuru seçmekle iyi yapmamıştı.

- Bu planlar da gizli mi?

- Az çok. İçlerinden birinin herkesçe bilindiğini zannediyorum.

- Bana bunu açıklar mısınız? Kenhir ciddileşti.

- Sır tutacağına dair söz verir misin?

-Tabii ki. Kenhir itirafta bulundu:

-Yazmak istiyorum. Tüm büyük yazarların isimleri, piramit inşa etmedikleri halde ölümlerinden sonra da yaşadı. Onların çocukları, yazdıkları metinler; eşleri ise kâtibin boya tahtası. En sağlam binalar yıkılıyor, ama kitaplar hep ayakta kalıyor. İyi bir kitap, okuyucunun kalbinde piramit diker, batıdaki bir kabirden daha kalıcıdır. Büyük yazarların kaleme aldıkları gerçekleşir, ağızlarından çıkan hafızalarda kalır. Sihirli güçlerini saklarlar, ancak okudukça yararlanırsınız. Fakat şimdi daha fazla kalamayacağım. Bu itiraflarımdan kimseye söz etmeyin ve bana kırmızı şaraptan vermeyi unutmayın.

Abri şaşkınlıktan kalakalmıştı.

Altmış birinci bölüm

Kumandan, Teb'in merkez kışlasında, kasası güçlendirilen yeni arabasını denerken, Abri ona mezar kâtibiyle yaptığı görüşmeyi anlattı.

-Ondan en ufak bir bilgi sızdıramadım, ama ümitsizliğe kapılmamak lazım. Sinirlenen Mehi'nin keyfi kaçtı.

-Ramosse'ye benziyor mu?

-Emin olun hiç benzemiyor.

-Ama yine de muz ağacına sarılan bir maymun gibi, sırlarına sarılıyor!

-Bu sadece görünürde... Kenhir omuzlarındaki yükten ve köydekilerin ona verdiği sıkıntılardan sürekli yakınıyor.

-Amaçları nedir?

Abri rahatsız olmuş göründü.

-Sadece birini açıkladı.

-Hangisini?

-Yazmayı.

Öfkeden çılgına dönen Mehi, siyah atın böğrüne o kadar şiddetli bir yumruk indirdi ki at acıdan kişnedi.

-Benimle dalga geçiyorsun!

-Hayır, Kumandan! Kenhir, eserleri taş yapılardan daha kalıcı olan yazarlara övgüler yağdırdı.

-Bu çok çılgın bir herif!

-Ne olursa olsun, canını sıkan şeyi öğrenmeliyiz.

-Bu ipucunun, Şef Sobek'inki gibi birdenbire yön değiştirmeyeceğini umalım.

-Ne oldu?

-Çok basit, sevgili Abri. Sobek'i başka bir göreve atayıp, Teb'in nehir güvenliğinde yardımcı olarak ilerlemesini teklif ettim. Budalaca fikrin yüzünden, meslek hayatımın ilk hatasını işledim! Sadece firavun ve vezir, Hakikat Meydanı'nın polisi için yeni bir tayin yerine karar verirler, hem de Sobek görevinde başarılı olduğu sürece, hiçbir şekilde akıl almaya ihtiyaçları yoktur. Abri, sen bana yanlış bir adım attırdın, Kenhir'den iki çift laf öğrendin diye, hatanı affettireceğini sanma. İşlediğin hatayı hemen telafi etmelisin.

Suskun Nefer, Cesur Paneb'e dönüp:

-Sıra sende, dedi.

İriyarı genç, büyük bir kaya konmadan önce, duvarın üst oturtmalığının düzgün olup olmadığını kontrol üzere bir çekül kullandı. Sonra Naht ve Karo iyice yağlanmış bir kızak üzerinden büyük bir kaya kaydurdular. Burun Fened contayı bir tahta parçasıyla

parlattı, Kasa da İmhotep'in ilk piramidini yaparken kullandığı metottan esinlenerek, yapışmayı sağlayan maddeyle kaplı bakır tabakayı taşların arasından geçirdi.

Paneb arkadaşının yönetiminde, Büyük Ramses'in tapınağının inşaatında çalıştığından beri, heyecan verici günler yaşıyordu. Yorgunluk duymama konusundaki olağanüstü kapasitesi harikalar yaratıyor ve inşaat sanatını hemen hemen hiç bilmediğinden, taş yontucularının emirlerine homurdanmadan uyuyordu. Paneb, Nefer'in şantiyeyi düzenlemek için kullandığı yöntemi benimsemişti. Nefer, ona verilen lakap gibi, az konuşuyor, hoşnut olmadığı zaman bile sesini yükseltmiyordu. Ekip şefinin planına sadık kalarak kesin bilgiler veriyor, sonra uygulama safhasında, zanaatkarları çok serbest bırakıyordu. Her sabah ve akşam meslektaşlarını topluyor ve yapılan işin kalitesi hakkında, rütbe ayırımı yapmadan, fikirlerini soruyordu.

Aslında eleştiriye açık olan Nefer, eleştiri mantıksızsa, kimin yaptığına bakmadan o tezi çürütüyordu. Herkesin, eyleme geçmeden önce iyice düşünmesini istiyor, ama karar verildikten sonra, güçlerini ve yeteneklerini göstermeleri için herkesi serbest bırakıyordu.

Yetkin Neb, her gün -ara sıra da Kenhir'le- şantiyeyi teftiş ediyordu. Çok titiz olduğundan, komplimanlar yağdırmıyor ve düzeltilmesi gereken hataları acımasızca söylüyordu.

Paneb hata yapmamak için, herkesin tekniğini dört gözle izleyip, hafızasına kaydediyordu. Öğretmek, yemeklerin en leziziydi ve ne onu eleştirmekten, ne de onunla dalga geçmekten sakınmayan bu sert adamlarla ilişki kurarak doyuyordu. Delikanlı, bilgilerini daha iyi hazmetmek için, haysiyetini bir tarafa bırakmıştı.

Nefer ucu taştan, tahta bir sopaya bağlı muhteşem bir çekülü kullanmasına izin verdiğinde, Paneb çok gurur duydu. Öz güveni arttı. Duvarı bitirdiğinde, benliğinden bir parçanın da duvara yansıdığını hissetti.

Nefer elini arkadaşının omuzuna koydu.

-İyi çalıştın.

-Bu aleti ellemek şahane bir duygu!

-Tek bir hata kötü sonuçlar doğuracağından, her davranış çeküle uygun olmalıdır Paneb. Dürüst adam nehrin öbür yakasına geçer, yoldan çıkmış biri adil insanların ülkesine giden gemiye kabul edilmez. Aletler bize doğru hareketi öğretir, ne zaaflarımızla ne de ruh durumlarımızla örtüşürler. Bu tapınak onlar sayesinde doğmuştur.

Ana kapı bir hole açılıyordu. Taş döşeli bir geçit, holü, mavi hiyeroglifler ve iri üzüm salkımları olan bir asma çardağını temsil eden rengârenk resimlerle bezeli bir salona bağlıyordu.

Kurtarıcı Şed, Büyük Ramses'i Hathor'a koku hediye ederken gösteren ayinsel bir sahneyle zarafet ve incelik örneği bir başyapıt gerçekleştirmişti. Bu salonu, küçük dua yerine çıkan üç basamaklı bir merdivenin bulunduğu kemerli bir salon takip ediyordu. Bu merdivenin solunda, arınma odası ve bağışların bırakıldığı sunak vardı. Firavuna ait bölümde bir büro, yüznumara ve taraça vardı. Saray ile Hathor'un tapınağının avlusu arasındaki küçük pencerenin üstünde, sadece Maat'ın yenebileceği kargaşa ve karanlığın

somut örneği olarak bir dizi Libyalı, Nübyeli ve Asyalının başı vardı.

Paneb:

-Bitirdik, ama Ramses Delta'nın başşehirinde oturuyor ve buraya hiç gelmeyecek.

-Bu yapının adı henu'dur, içerisi anlamındadır ve biz de, bizi yaşatan kraliyet

ka'sını korumakla görevlendirilmiş, içerinin adamlarıyız. Firavun fizikî açıdan var olsun veya olmasın, toplanan taşların sahiden canlı olması koşuluyla, firavunun ka'sı ışıldar. İşte bu yüzden açılış merasimi esastır.

-Çok tuhaf, Nefer... Ramses'in konutunu senin tasarladığına bahse girerim!

-Yok canım, Ramose'nin talimatlarına uyup, ekip şefi Neb'in planlarını hayata geçirmekle yetindim.

-Ama senden daha usta zanaatkarları yönettin!

-Senin de gözlemlediğin gibi, tek patron ekip şefidir.

-Burun Fened, bu sarayın küçük tapınağı için bir heykel yaptığını söyledi...

-Doğru.

-Görebilir miyim?

Nefer, Paneb'i yakında harekete geçirilecek kraliyet ka'sı-nın bulunduğu küçük tapınağın eşiğine kadar götürdü. Kireçtaşından yapılmış kirişin örtüsünü yavaşça kaldırdı.

Evren, kenarı süslerle bezeli ve ovaldi. İçinde kısa boylu bir Ramses, sık papirüs ağaçlarının ardından çıkan kocaman bir Hathor ineği tarafından korunuyordu. Hayvanın taktığı diriliş kolyesinin enerjisi firavunu koruyordu. Paneb hayranlıkla fısıldadı: -Harikulade! Bu deseni sen mi seçtin?

-Tabii ki hayır. Ekip şefi bana ölçekli bir resim verdi, ben de onu harfiyen izledim.

-Ama kral çok küçük.

-Bu konuyu Neb'e sordum. Bana ana tanrıçanın, çocuk gibi görünen, ancak bir yetişkin olan kraliyet İca'sını her gün bu tapınakta, yeniden doğuracağını söyledi. Burada, sadece kutsal varlıkların sırrına erdikleri sürekli bir "nesil yenileme mucizesi" gerçekleşecek.

-Buna pek inanmıyorum.

-Paneb, ne demek istiyorsun?

-Işık kapıdan sızabilir... Bunu gören herkes tanrı değildir! Şu binaya bak, onu inşa ettin, ama sana anahtarlarını bile vermediler.

-Doğru yolda ilerlersek, her şeyin bir zamanı var.

-Bu kadar kaderci olma Nefer! Ben her şeyi keşfetmek, her şeyi tanımak, bu köyün sırlarını delmek, niçin az sayıda zanaatkarın burada çalışmaya layık olduğunu anlamak, ebedî bir konutun nasıl kazılacağı öğrenmek ve yeniden diriliş anını gözlerimle görmek istiyorum. Ve doğru yolun buradan geçtiğine inanmıyorum.

Altmış ikinci bölüm

Taş yontucuları, şantiyenin bitimini kutlamak için, Büyük Ramses'in yeni tapınağının önünde toplandılar. Ekip şefi firavununun 28. saltanat yılından kalma harika bir ürün olan ve mezar kâtibinin mahzeninde hâlâ duran birkaç fıçı şarabı Kenhir'den kolayca almıştı.

Çırak Paneb, aletleri temizleyip tahta sandıklara dizmek ve Kenhir'e teslim etmekle görevlendirilmişti. Kenhir, her zamanki gibi, raporunu mezar günlüğüne not etmeden önce uzun ve titiz bir kontrolden geçiriyordu. Burun Fened, Paneb'e: -İyi bir taş yontucusu olacaksın, dedi.

-Ben çizimci ve ressam olacağım.

-Ne inatçı herifsin!

-Ya sen? Sana niçin Burun demişler?

-Burundan daha önemli bir şey olmadığını bilmiyor musun? Ekip şefi bir adayı incelediği zaman, ilk olarak vücudun gizli tapınağı olan burnuna bakar. Bu loncada çalışmak için, burna, çok burna ve daha da fazla nefese ihtiyaç vardır, evlât! Soluk yalnızca tüm canlı varlıkların burunlarından geçip onlara nefes aldırılmaz, aynı zamanda piramitleri, tapınakları, ebedî istirahatgâhları canlandırır, rüzgârın pusu dağıtması gibi kötülüğü kovalar. Okumayı öğrendiğine göre, sevinç kelimesinin burun şekliyle ifade edildiğini bilirsin. Sevinç olmadan bu dünyada hiçbir şeyin kalıcı olmadığını bil.

En saf sevinç kaynağı, Maat'ın hizmetinde yapılan iştir. Güçlü Naht:

-Ders vermeyi bırak, sözlerinden tek bir kelime anlamadığını görmüyor musun? diye tavsiyede bulundu.

-İri olduğun kadar aptalsın galiba?

Naht yumruklarını sıkarak ayağa kalktı.

-Boğazını sıkarım, serseri!

Burun Fened ve Somurtkan Karo araya girdiler.

-Yeter, ikiniz de susun! Bu güzel anı bozmayın. Şu enfes şarabı içelim ve yeni yıl kutlamalarına hazırlanalım.

Güçlü Naht tehditkâr bir ifadeyle başparmağını Paneb'e doğru uzattı:

-Sen, beklediğin için hiçbir şey kaybetmiyorsun!

-Emrindeyim. Habire konuşuyorsun ama hiçbir eylemde bulunmuyorsun. Taş yontucusu alaycı bir ifadeyle gülümsedi.

-Ve çok hızlı konuşuyorsun.

Bayramlar Paneb'in hoşuna gitmiyordu, hele bu kutlama diğerlerine oranla onu daha çok kızdırıyordu. Çizimciler grubunu kınayıp suçlamasını ve bilgi edinmek için ekip şefini sorguya çekmesini engelliyordu. Bu yüzden, eşinin uyarısına rağmen, yemek boyunca ters bir tutum sergilemişti. Lekesiz Uabet, mükemmel ev sahibesi gibi davranmayı tercih

ederek hiçbir tepki göstermemiştir.

Köyün yeni yıl eğlencelerine kendini kaptıracağı fikriyle hiddetlenen Paneb, gecenin bir yansında kalkıp, Krallar Vadisi'ne hakim derbende giden yolu tutmak için batıdaki küçük kapıdan çıkmıştı. Paneb, Sobek'in yerleştirdiği nöbetçiler tarafından gözleneceğini bildiğinden, kurtulmak için çakıllı yola sapıp bir kayanın üzerine oturdu.

Uzmanların görüşlerine göre, nehir kabarması harika olacak ve Nil Nehri'nin bitiş noktası olan Hapi, Mısır'a bir kez daha refah getirecekti. Ama balçık, ekin ve ülkenin zenginliği Paneb'in umurunda değildi, o çizip boyamak istiyordu; gönlünün istediği loncaya girmişti, ama hâlâ onu çizimciler sınıfına almamakta inat ediyorlardı.

Suskun Nefer ise dev adımlarla ilerlemişti. Kısa bir sürede, çok aşama kaydetmiş, inkâr etse de şimdiden taş yontucularının başı gibi davranıyordu. Paneb kıskanç ve istekli değildi ama biraz kırgın, bilhassa kızgındı. Amacına yaklaştığını sandığı her anda, mecburî bir görev onu amacından uzaklaştırıyordu. Asıl öğrenmeyi arzu ettiklerinin dışında, çok şey öğrenmişti!

İnce, yumuşak ve mis gibi kokan bir çift el, gözlerini kapadı.

-Paneb, seni bekliyordum.

-Firuze! Buraya geleceğimi nereden bildin?

-Bir Hathor rahibesi aynı zamanda biraz da kâhindir. Paneb, Firuze'yi kendine doğru çekti.

-Evli olduğunu unutuyor musun? Zina, büyük bir suçtur.

Firuze, tanrıların yarattığı harikalar arasında en hoşuna gidenlerin başında geliyordu. Paneb peştamalını ve genç kadının elbisesini, mutluluk örtüsü yapmak için taşların üzerine serdi. Paneb, sırtüstü uzandı. Firuze'nin hafif vücudu gökyüzünü görmesini engellediği anda, sivri çakıl taşlarının batmasını unutmuştu bile.

Yılın son gününde, yıldızlı gökyüzü altında, şafak vaktine kadar seviştiler. Paneb uyandığında, sevgilisi kaybolmuştu. Tadına doyamadığı sevişmelerini yeniden yaşamak için birkaç saniye gözlerini yumduktan sonra köyün yolunu tuttu. Ramose ve karısının öldüğü sabahki gibi, her tarafı sessizlik kaplamıştı. Hele bir bayram günü için, bu daha da şaşırtıcıydı. Şüphesiz başka bir cenaze vardı ve kutlamalar ertelenmişti. Ölenin hiyerarşideki önemine göre, Paneb'i cemaatin üzüntüsüne saygı göstermeye zorlayan bir yas süresi ilan ediliyordu.

Hayır, geleneği yıkma pahasına da olsa, buna boyun eğmeyecekti. Hiç kimse, hatta bir ekip şefi bile böylesine yasal bir isteğe karşı çıkamazdı. Diğerleri ağlaşırken, Paneb gerekirse zor kullanarak çizimcilerden biriyle çizim tekniğini uygulayacaktı.

Sadece köydekilerin geçebildiği, batıdaki küçük kapı kapalıydı. Meraklanan Paneb, yardımcılar da tatil olduğu için ıssız olan ana kapıya vardı.

Çömelmış, şekerli bir papirüs yaprağı çiğneyen nöbetçi, zanaatkarı süzüp başıyla selamladı. Paneb geçtikten sonra kapıyı kapadı. Görünürde hiç kimse yoktu. Hakikat Meydanı sakinleri ne yeraltı mezarlığında ne de köydeydiler. Tapınakta değillerse, peki neredeydiler?

Delikanlı, anayolda ilerlerken, arkasından gelen ayak sesleri duydu. Arkasını döndü; sıraya girmiş, hareketsiz duran Kasa, Fened, Karo ve Naht'ı gördü. Ellerinde sopalar vardı. Naht alaycı bir sesle sordu: -Nasıl sürpriz ama? Gel, evlat, seni bekliyorduk. Aslan Userhat ile Araştırmacı İpuy da dört taş yontucusuna katıldılar.

Paneb, topuz gibi silahları olan altı kişilik bir grupla karşı karşıyaydı. Çatışma zor geçeceğe benziyordu, ama Paneb korkmuyordu. Eğer ona vururlarsa, o da fazlasıyla karşılık verecekti.

Güçlü Naht onu uyardı:

-Kaçma şansın yok. Önüne bak.

Anayolun diğer ucunda, ellerinde sopalarıyla Neşeli Renupe, Kararlı Gau, Çakal Unes, Cömert Didya, Alim Tuti ve hatta Pişkin Somun Pay bulunuyordu.

Sadece ekip şefi ve Nefer gruba katılmıyordu. Çizimciler grubu, taş yontuculara göre daha kuvvetli görünüyordu. Paneb, ilk olarak Pay'ın kafasını kıracak, sopasını alacak ve suç ortaklarını tepeleyecekti. Böylece fazla yorulup savaşmadan, onların sayıları altında ezilmeyecekti.

Ondan kurtulmak için böyle bir komplo kurmuşlardı! Bu kadar ikiyüzlülükten midesi bulan Paneb, öfkesinin kuvvetini kamçıladığını hissetti ve tehditkâr adımlarla çizimcilere doğru ilerledi.

Grup, özenle taranmış beyaz saçlarını ortaya çıkararak parlak kırmızı, muhteşem bir elbise giymiş olan bilge kadına yol açmak için ikiye ayrıldı.

-Daha ileri gitme, Paneb! Senin için, her şey kavga, çekişmeden ibaret. İnsanoğlu varlığını böyle sürdürdüğünden, haksız da değilsin. Ama Hakikat Meydanı, bizden daha fazlasını istiyor. Bizi eyleme ve soğukkanlılığa çağırıyor... Önce, kalbimizi kemiren taşkınlık ve kindarlık gibi düşmanları yenmemiz gerekiyor. Bunları engellemek üzere, mutlu bir yılın sembolü olarak seni seçtik.

Sağ grubun üyeleri sopalarını havaya fırlatıp, sevinç çığlıkları atarak karşı koymayan Paneb'e hücum ettiler. İri genci zar zor havaya kaldırıp, Hathor Tapınağı'nın önüne getirdiler. Orada, Paneb'i sıkıca bir direğe bağladılar. En küçüğünden en yaşlısına kadar herkes, köy hayatına müdahale ederse onu pataklayacaklarını söyleyerek, türlü hakaretlerde bulundular.

Paneb'in durumu hiç de imrenilecek gibi değildi, bulunduğu yerden ziyafet hazırlıklarına tanık oldu. Taş yontucuları ve bazı hanımlar, yemek boyunca, şaraba övgü yağdırdılar. Firuze ona bakmadı bile. Lekesiz Uabet ona merhamet duyduğunu belirten kaş göz işaretleri yaptı. Işık ve Nefer dostça el salladılar. Nefer arkadaşına soğuk su ve yiyecek getirdi.

-Bana seçildiğimi söyleyebilirdin... Grubun yansını öldürecektim! Bu saçma fikir, senden gelmedi değil mi?

Anlamsız bir ifadeyle bakan Nefer cevap vermedi.

Günah keçisi haline gelen Paneb sabırsızlanıyordu. Acıkmıştı da, enfes yemeklerin

karşısında midesi gurulduyordu. Onu bu yeni sınava tabi tutarak, gücünün azaldığına inananlar, bunu pahalıya ödeyecekti.

Sotis yıldızı ortaya çıktığı anda, İsis'in gözyaşları suları kabarttı; bilge kadın da yeni yıla girildiğini ilan etti. İşte o zaman ekip şefi, Paneb'i çözdü. Kanı kaynayan genç, bileklerini ovalarken, Neb sırtına şiddetli bir yumruk atarak Paneb'i ödüllendirdi.

-Artık bilinçlendin, Paneb. Artık ciddi bir şekilde işe koyulacağız.

Altmış üçüncü bölüm

Şef Sobek, Nübyeli polisin katilini ararken boşuna zaman kaybediyor, geceleri gözüne uyku girmiyordu. Bilge kadının önerdiği şuruplar sinirlerini yatıştırıyor, ama hiçbiri saplantısını yok etmiyordu. Emrindeki bir adam feci şekilde öldürülmüştü ve cani elini kolunu sallayarak özgürce dolaşıyordu.

Sobek karşılaştığı her zanaatkarın suçlu olmasından şüpheleniyor ve hiçbir kanıt bulamamak onu kahrediyordu. Acaba bu cinayet niçin işlenmişti? Beklenmedik bir olay, ona o kadar inanılmaz bir ipucu verdi ki, çareyi mezar kâtibine danışmakta buldu.

Kenhir 5. Tabya'daki bürosunda oturmuş, gitgide okunaksız hale gelen yazısıyla günlük raporunu tutuyordu. Hakikat Meydanı zanaatkarlarına verilen bakır yontma kaleminin tam sayısını isteyen yönetime isyan ediyordu. Tabii ki iş bitiminde kalemleri kendisine geri vermeyi unutanlara emri hatırlatıp, kontrol etmek de ona düşüyordu.

-Kötü bir zamanda geldin Sobek! Sobek:

"Zaten, hep de kötü zamanda gelinir" diye düşündü. Oysa Ramose onu hiç böyle karşılamazdı.

-Şikâyetinin sebebini biliyorum. Yardımcılar, yazın iş saatlerinin değişmesini istiyorlar değil mi? Sıkıntılarını anlıyorum, ama köyün huzurunu sağlamak zorundayım. Sen bundan sorumlu olmadığın için bilemezsin.

- Biliyorum Kenhir, size daha önemli bir şey danışmak için geldim.

Mezar kâtibi şaşırdı.

- Otur.

Sobek bir tabureye oturdu.

- Adamlarımdan biri cinayete kurban gitti ve benim de soruşturmaya devam ettiğimi biliyorsunuz.

- Karışık bir hikâye, diye fikrini belirtti Kenhir. Bir kaza zannedildi sonra bir cinayet olduğu ihtimali belirdi ve soruşturma unutuldu.

- Soruşturmaya devam ediyorum.

- Bir ipucu var mı?

- Kader bana bir ipucu verdi, ama sizin fikrinize ihtiyacım var.

-Ben polis değilim!

- Korkarım ki loncanın geleceği tehlikede.

- Biraz abartmıyor musun?

- Umarım abartıyorumdur.

Kenhir homurdandı. Şef Sobek'in ne dedikodu yapma ne de boş yere köpürme huyu vardı.

Bu yüzden, kâtip zaman ayırarak, onu dinlemeye karar verdi.

- O halde, kimden şüpheleniyorsun?

Şef Sobek görünmeyen biriyle konuşuyormuş gibi, onune baktı

-Batı Yakası'nın Başyöneticisi Abri, görevimi değiştirmemi ve Teb nehir güvenliğinin sorumlusu olmamı teklif etti.

-İyi bir terfi...

- Bu görevi ifa etmek için benden daha nitelikli birçok aday var ve Abri karşılığında benden bir şey isteyeceğini ima etti.

Kenhir'in merakı artmıştı.

- Seni etkilemeye mi çalıştı?

- Ben öyle sezinledim. Abri, bana vereceği görev karşılığında, Hakikat Meydanı hakkında bütün bütüklerimi ona anlatmamı istedi.

Mezar kâtibi, Abri'yle yaptığı görüşmeyi hatalarken, birkaç karpuz çekirdeği çiğnedi. Yüzü Sobekin açıklamaları ışığında, endişe verici bir anlam kazanıyordu.

- Peki sen nasıl davrandın, Sobek?

- İlgilenir göründüm ve Abri'nin oltaya geldiğini zannediyorum. Bununla birlikte, akıllı davramp ısrar etmedi, ama hiç şüphesiz saldıracak.

- Hiç inanma.

- Nasıl bu kadar emin olabilirsiniz?

- Sen veziri ve firavunu her açıdan çok memnun ettiğin için, vezirin tutumunu biliyorum. Eğer Abri sana yeni bir görev teklif etmişse, o işin reddedilme ihtimalini de düşünmüştür. Sana bu gizli kalması gereken bilgiyi vermemeliydim, ama öyle icap etti...

Sobek, tumturaklı bir edayla doğruladı:

- Ben bir polis memuruyum ve mesleğimi seviyorum. Hakikat Meydanı'nı korumak yük değil, bir onurdur ve inanın bana, Abri'nin teklifi beni hiç heyecanlandırmadı. Nübyeli'nin çok üzüldüğünü hisseden Kenhir, onu yatıştırmak istedi.

- Köyün güvenliği hiç bu kadar iyi sağlanamamıştı, Şef Sobek, sana itimatım sonsuz. Ama Abri'nin bu girişimin cinayetle ilgisi olduğunu mu düşünüyorsun?

- Hakikat Meydanı'nın polis şefi olmasaydım, böylesine yüksek mevkideki bir şahsiyetin benimle ilgilenmesi için bir sebep olmayacağını düşünüyorum. Beni bu işten uzaklaştırıp, tamamen unutturmak için tayinimi istedi.

Sobek'in akıl yürütmesi mezar kâtibini allak bullak etti.

- Abri'nin, geceleyin usulca dağa gelip bir nöbetçiyi katlettiğini düşünemiyorum.

- Ben de, ama belki de suç ortağıdır.

- Ne sebeple?

- Oranın planını çıkarması için özel bir görevli göndermiş olabilir...

- Kral mezarlarını yağmalamaya yönelik bir girişim olabilir mi?

- Bu da bir olasılık ve çok tehlikeli. Birçok kişi, gömütlerde olağanüstü zenginliklerin bulunduğunu düşünüyor ve onları elde etmeyi hayal ediyor. Onları iyi korursak riskler azalır. Ama köy sakinlerinin şüpheli görüldüğünü, saygınlığını yitirdiğini ve loncanın faaliyetine son verildiğini varsayın...

- Sobek, bu imkânsız!

- Ben de buna inanmak isterdim, ama en kötüsünü düşünmek gerekmez mi? Yaratılış itibariyle karamsar olan Kenhir, polis şefinin mantık yürütmesine duyarlı bir şekilde yaklaştı.

- Demek ki, Hakikat Meydanı'na tehlikeli bir komplo kurulduğunu ve batı yakası başyöneticisinin de bu işin ele başlarından biri olduğunu tahmin ediyorsun...

- Abri'nin bana karşı gösterdiği tutuma başka anlam veremiyorum. Kenhir, Ramose'nin öldüğüne esef etti. Maat kâtibi olan Ramose, loncayı nasıl koruyacağını bilirdi.

Paneb, artık bayram yemeğinden tatmayı hak etmiş ve buna bir de, kocasının adalete ağırları için endişe duyan Lekesiz Uabet'in uzun uzun yaptığı harika masaj eklenmişti.

Nihayet ekip şefinden beklediği sözleri duymuştu. Mücadeleye eli boş değil, Yetkin Neb'in izniyle, hazırlıklı gidecekti. Hata yapmaktan çekinen delikanlı, arkadaşı Nefer'in fikrini sormuş, Nefer de lafi gevelememişti. Ekip şefinin sırtına indirdiği yumruk, Paneb'in çizimciler grubuna girmeye hak kazandığını ifade ediyordu. Buralara gelmek için çok sıkıntı çekmişti. Bu sadece yolun başıydı; Cesur'un şevki azalmamış, aksine kendini kanıtlama fırsatı onu daha da kamçılıyordu.

Paneb, kalbi çarparak, patronu Kurtarıcı Şed'in çalıştığı çizim atölyesine vardı. İnce saçları, özenle kesilmiş küçük bıyığı ve açık gri, kibirli, delici bakışları olan Şed, genç adama, korkutucu bir düşman izlenimi veriyordu. Ressam renkleri hazırlıyordu ve bir süre Paneb'in varlığını fark etmedi.

- Burada ne yapıyorsun? Senin taş yontma grubuna dahil olduğunu sanıyordum.

- O geçici bir görevdi... Artık bitti, sizin emrinizde çalışmaya geldim.

- Kimseye ihtiyacım yok, oğlum. Bunu sana daha önce de söylememiş miydim?

- Ekip şefi hazır olduğumu anlatmak için, sırtıma vurdu.

- Ya? Çok şaşırtıcı. Neb mi?

- Ta kendisi.

- Tam olarak ne yapabiliyorsun?

- Bir düzlüğü alçılatabilirim...

- İyi, iyi... Niçin bu yolda devam etmiyorsun? Bu köyde, iyi bir alçıcının geleceği parlaktır.

- Ben daha ileriye gitmek istiyorum.

- Bunu yapabilir misin?

- Göreceksiniz.

- Hiç kimse ekip şefinin emirlerine karşı gelemez, bu yüzden teknik bilgileri öğrenmen ve yeteneğinin olup olmadığını anlaman için seni çizimcilerin eline bırakmak zorundayım. Ama bu imkânsız.

Paneb kendini zor tutuyordu.

- Neden?

- Elde olmayan nedenlerle. Birkaç gün sonra, köyde olağandışı bir olay yaşanacak ve bazı işleri hemen bitirmek zorundayız. Bir çırağın eğitimiyle uğraşacak vaktimiz yok.

Paneb, ressamın kendisiyle dalga geçtiğini düşünüyordu.

- Bu olay nedir?

- Tapınağını bizzat Büyük Ramses açacak.

Altmış dördüncü bölüm

Ya yaşlı firavun yolda kaza geçirip ölürse? Diğer saygıdeğer Tebliler gibi firavunun gelişinden haberdar olduğundan beri, Mehi bu harika fikri düşünüyordu. Şef Sobek'i bu görevde tutan firavundan başkası değildi, böylece Hakikat Meydanı'na göz kulak oluyordu. Ramses ortadan yok olduğunda, köy başlıca koruyucusundan yoksun kalacaktı.

Firavunu korumakla görevli güvenlik güçlerini atlatmak kolay değildi ve Mehi, ülkesinde olduğu kadar yabancı memleketlerde de, canlı bir efsane haline gelen Büyük Ramses'i ortadan kaldırmak gibi bir çılgınlığı düşünemezdi.

İtaatkâr ve güleryüzlü eşinin gevezeliklerini yarım yamalak dinlerken, eski süvari yüzbaşısının aklına bir fikir geldi.

Şansı yaver giderse, firavun artık yoluna çıkamayacaktı.

Ramses'in ziyareti büyük bir coşku yaratmıştı. Teb'in batı yakasında oturan herkes, İki Ülke'yi zenginleştirip Yakındoğu'da kalıcı bir barış sağlayan firavunun geçişini görmek istiyordu.

Devlet Başkanı çok sıkı korunuyordu ama saldırının içten geleceğini kim düşünebilirdi ki? Ramses, kendisiyle hemen hemen aynı yaşta olan sadık özel sekreteri Ameni eşliğinde, tecrübeli bir subayın sürdüğü ve hem güçlü hem de sakın iki atın çektiği bir arabaya binmişti. Ünlü yolcu, bir güneş şemsiyesinin ardından, batı tepesini ve milyonlarca yıllık tapmakları heyecanla seyrediyordu.

Ramses dev heykeller, bir kule ve iki dikilitaşla çevrili bir avlu ilave ettiği Luksor stilini andıran III. Amenofis'in büyük tapınağından geçip ekili araziden çıktığı zaman, çöl havasını uzun uzun içine çekti. Gücünü bu havadan alıyordu. Aralarında Teb belediye başkanının, batı yakası başyöneticisinin ve Hazinesar Mehi'nin de bulunduğu bir sürü kıdemli memurun eşliğinde, beş tabyayı da aşmış polislerin şatafatlı üniformalarıyla oluşturdukları onur kıtasının yanına geldi.

Sobek 5. Tabya'ya geldiklerinde, firavunun maiyetindekileri durdurdu. Herkes şaşırmıştı. Abri öfkelenerek arabasından indi.

- Size ne oluyor? Biz resmî kortejiz.

- Firavunun emri. Geçmek yasak!

- Olacak şey değil! Törene katılmak zorundayız ve...

- Açılış, Hakikat Meydanı'nın salonunda olacak ve oraya girme izniniz yok. İtirazlar kesildi. Kumandan Mehi, mükemmel bir sakınlık sergiledi, ama kalbinin derinliklerinde hakarete uğradığını hissetti: bir kez daha kapılar yüzüne kapanmış, onuru zedelenmişti, ama bu sonsuza dek sürmeyecekti.

Tüm köy sakinleri, Kenhir ve başlarında iki ekip şefi olduğu halde, birinci kalite kraliyet keteninden tören kıyafetlerini giymiş, peruk ve cemaatin mücevhercisi tarafından yapılmış takılar takmıştı.

Bütün erkekler, kadın ve çocuklar, Ramses anayolda ilerlerken yere kapandılar.

Paneb yaşlı adamın halk üzerinde yarattığı saygıya şaşırıldı.

Heyecanlı ama güler yüzlü, saçaklı mavi elbisesi içinde çok hoş görünen küçük bir kız, beyaz nilüferlerden oluşan bir buketi sunmak için firavuna doğru koştu. En az bin kez tekrar ettiği cümleyi, kekeleymeden söyledi: - Ka'nız için, Haşmetmeap.

Ramses, köyün geleceğini bu çocukta gören ve birçok yaş yaşamış bir baba, bir büyükbaba şefkatiyle onu kucakladı.

Yanakları kızaran minik kız, sol ekipten genç bir taş yontucusunun karısı olan annesinin kollarına sığındı. Ramses'in ona bahşettiği inanılmaz lütuf, firavunun sevgisiyle korunan ailelerde yeniden doğacaktı. Neb ve meslektaşı Kaha, yeni biten tapınağa kadar firavuna eşlik ettiler. Bir bastona dayanarak zorlukla yürüyen firavun, izleyeceği yolda tereddüt etmiyordu. Mısır'ın gizemli ruhu, cinsi ve şekli ne olursa olsun özü canlandırarak ışığın yaratıldığı yer olan Hakikat Meydanı hakkında her şeyi biliyordu.

Hathor'un başrahıbesi ve aynı zamanda vaizi olan bilge kadın, binanın eşiğinde firavunu karşıladı:

- Bu tapınağın kapıları açıktır. Buhur dumanı gökyüzüne, bin ekmeğe, bin bira fıçısına ulaşır. Tanrı'nın sevdiği her şey, ona sunulmuştur. Tanrı, firavunu korusun ve firavun bu tapınağa hayat versin, dedi.

Büyük Ramses, loncanın karşısında durdu. Sesi, yaşlı bir hastanın sesine hiç benzemiyor, Paneb'i olduğu yere mihlayan bir otoriteyle çınlıyordu.

- Sizin değerlerinizi ve en sert taşı bile yumuşak bir altın gibi işleyen ellerinizin becerisini biliyorum. Göreviniz titizlik isteyen zor bir görevdir, ama siz malzemelerle düşünce ve duygu birliği kurmayı ve onların gizli güzelliklerini ortaya çıkarmayı biliyorsunuz. Yaptığınız iş, ülkenin mutluluğu için çok önemlidir ve siz bu dünyada ender rastlanan bir mutluluk duyuyorsunuz. Maat kuralına saygı göstermeye, kararlı ve etkili olmaya devam edin, ustabaşının tasarladığı gibi hareket edin ve firavunun desteğinin hep yanınızda olduğunu bilin. Ben, mesleklerinizin koruyucusuyum, onları icra etmek için hiçbir eksikliğiniz olmayacaktır. Sizin için, yiyecekler sel gibi akacak ve yardımcıları size coşkuyla hizmet edeceklerdir. Eğer kalbiniz meslek aşkıyla dolu bir şekilde çalışırsanız, bileğinizi kimse bükemez. Siz benim oğullarım, tapınağımın kalfaları olduğunuz için, sizinle tek yürek olarak hareket edeceğim.

Kraliyet yardımlarının listesini tutan Kenhir, Ramses'in ilerki günlerde köyü basacak yiyecek dalgasından söz ederken, boş yere övünmediğini biliyordu: tencerelerde pişirilmiş otuz bir bin ekmeğin somunu, otuz iki bin kurutulmuş balık, altmış büyük parça kurutulmuş ve tuzlanmış et, otuz üç kesilecek hayvan, iki yüz parça et, kırk üç bin demet sebze, iki yüz elli çuval fasulye, yüz otuz iki çuval çeşitli tahıl, bira ve çok kaliteli şarap köye getiriliyordu. Ziyafetler, Ramses'in İta'sına yaraşır bir şekilde muhteşem olacaktı.

İki ekip şefi altın sarısı tahtadan büyük bir aydemir kullanarak, tapınağın ağzının, gözlerinin ve kulaklarının açılış ayinini yaptılar. Ramses de tapınağa henu -içerisi-ismini taktı. Firavun zanaatkarların ve Hathor rahibelerinin toplandığı kemerli salonda, Neb tarafından biçirnlendirilmiş taşın kopyasını, ka'sının heykelini gördü. Ramses: - Firavun,

yaratıcı gücü olan ka'sıyla doğar, dünyayı sürekli yeniden yaratan ve bizi tanrılara ve atalara bağlayan bu gücüyle büyür. Bir kişi ancak, Maatla beslenen ka'sıyla birleştiğinde, gerçek bir insan olur. Ve kral ka'sının hayat bulduğu yer, burası, Hakikat Meydanı'dır.

Cesur Paneb allak bullak olmuştu. Ramses, birkaç kelimeyle içinde yanan ateşi ortaya çıkarmıştı.

Firavunun sözüyle canlanan, ka heykeli, bundan böyle duracağı küçük tapınağa yerleştirildi. Taş yontucuları örecekleri duvarda heykelin enerjisini saçabilmesi için insanların dünyasını seyredeceği dar bir yarık bırakacaklardı.

Ramses:

- Bir bina bu şekilde inşa edilirse, güç onu hiçbir zaman terk etmez, dedi.

Paneb her sözünden feyzaldığı, loncanın gerçek ustasına, en azından bin soru sorabilirdi. Ve müstakbel resimlerinin, loncanın sırrını bilen bu gizemli enerjiyle ruh bulmadıkça, anlamsız olacağına kanaat getirdi.

Zanaatkarlar Neb'in emriyle, Suskun'un yonttuğu ve Şed'in parlak renklerle süslediği bir kapı kirişini, yani tapınağın son taşını yerine koydular. Firavun:

- Bu eserin yaratıcısı kim? diye sordu. Ekip şefi yanıtladı:

- Nefer, Haşmetmeaplan. Suskun, önünde eğildi.

- Ben sadece emirleri uyguladım, Haşmetmeapları. Bana işi Kâtip Ramose verdi, ressam Şed de...

- Biliyorum.

Paneb, "Sessiz, hayatında ilk defa bu kadar çok konuştu" diye düşündü.

- Hem sözcüğünün ne anlama geldiğini biliyor musun, Nefer?

- Hizmet etmek ve... haşmetmeap.

- Biz hepimiz, Hakikat Meydanı'nda yapılan Büyük Eser'in hizmetkârlarıyız ve kendimizi ona adamalıyız. Ama hizmet etmek, yön vermek kelimesini de içerir, iyi bir istikamet bellenmezse, gerçek bir hizmet verilemez. Şimdi, beni bu tapınakta, derin düşüncelere dalmam için yalnız bırakın.

Pişkin Somun, Paneb'i kolundan tutup, diğerleriyle beraber dışarı çıkardı; delikanlı firavunun ka'sıyla yapacağı konuşmayı duymak isterdi.

Altmış beşinci bölüm

Büyük Ramses, Kurtarıcı Şed ve yardımcılarının, onun gelişinden önce, son kez gözden geçirdikleri ebedî istirahatgâhını görmek üzere Krallar Vadisi'ne gitmeye hazırlanıyordu.

Paneb, sundurmanın gölgesinde dinlenen firavunun atlarına soğuk su taşımakla görevlendirilmişti. Sürücüsünün yanında beklediği arabaya yaklaşıp, tekerleklere bir göz attı. Her türlü bakımı yapılmış, harika bir işçilik eseri olan araba, eski marangozu mest etti.

Atlar sakın bir şekilde su içiyorlardı. Paneb uzaklaşırken tuhaf bir ayrıntı dikkatini çekti. Tekerlekler altın sarısına boyanmıştı, ama içlerinden birinin daha açık renk olduğu gözüne çarptı. Arabacıya sordu: - Yeni mi onarıldı?

- Hiç bilmiyorum, ben sadece arabayı kullanıyorum.

- Araba nereden geliyor?

- Teknisyenlerin bakımını yaptığı Teb'in merkez kışlasından.

- Bir kez daha gözden geçirmek lazım.

- Oğlum, sen kendi işine baksana.

Paneb, kolaylıkla askerin kafasını kırıp tekerleği inceleyebilirdi, ama bürokratik bir yol takip etmeyi uygun görüp ekip şefine haber verdi, o da hemen Marangoz Didya'yı çağırdı.

Marangozun teşhisi kesindi: parmaklardan biri değiştirilmiş ve aceleyle boyanmıştı. Bu üstünkörü tamir sonucu, tekerleğin iyi oturtulup oturtulmadığı şüpheliydi ve tekerleğin ileride kırılması ve kazaya sebebiyet vermesi muhtemeldi. Araba, yavaş gitse bile devrilebilir ve bunun neticesinde yaşlı firavun ölümcül bir yara alabilirdi.

Didya başka bir arabayı kontrolden geçirdi ve bu araba, aralarında iki ekip şefi Şed ve Nefer'in de bulunduğu birkaç zanaatkarla yola çıkacak olan Ramses'in emrine verildi.

Paneb, arkadaşının hiyerarşide yeni bir aşama kaydettiğini ve kraliyet mezarına girme şansını elde ettiğini anladı, ama açıkgozlülüğünün hem Mısır firavununu hem de Hakikat Meydanı'nı tehlikenin eşiğinden kurtardığını düşünemedi.

Görkemli villasına kapanan Mehi, öfkeyle eski papirüsleri karıştırıyordu. Artık bu kez, doğaüstü bir gücün Ramses'i koruduğundan şüphesi kalmamıştı. Halbuki, sabotaj, pahalıya mal olan bir uzman tarafından çok itina gösterilerek hazırlanmıştı ve tabii ki uzman, yaptığı işin amacını bilmiyordu. Sonra tekerlek kışlaya teslim edilmiş ve Mehi'nin planladığı gibi, hiçbir anormallik fark etmeyen bir asker tarafından takılmıştı.

Eğer Hakikat Meydanı'nın zanaatkarlarından biri merak edip olayı kurcalamasaydı, kaza kaçınılmaz olacaktı. Kışla amiri uyarılacak, emrindekiler ceza alacak, Mehi de olayın kendisine kadar uzanmaması için, olayı bıçak gibi kesecekti.

Sonunda akşam oldu. Karısı şaşırılmıştı:

- Bu saatte mi çıkıyorsun? diye sordu.

- İşyerimde bir belge unuttum.

- Yarın sabahı bekleyemez misin?

- Serketa, sen yemekle ilgilen. Dün, aşçının yaptığı yemekler leziz değildi. Eğer Ramses bir kazada ölseydi, bütün Mısır cenaze töreniyle meşgul olacak ve hiç kimse arabanın tekerleğiyle ilgilenmeyecekti. Ama mademki bir anormallik fark edilmişti, zorunlu olarak bir soruşturma açılacaktı.

Kumandan atına atlayıp, ılgın ağacı korusuna kadar at sürdü ve atını oraya bağladı. Sonra, sinirli adımlarla, dul ve şansına köpeğini kaybetmiş olan marangozun atölyesine doğru yürüdü.

Adam yalnızdı ve sıcak bakla yiyordu.

Mehi sessizce, arkadan yaklaştı. Ani ve kesin bir hareketle, kurbanın kafasına kaim tuval bezinden bir çuval geçirip, marangoz son nefesini verene dek sıkıca tuttu.

Ölüm nedeni kalp krizi sanılacak ve kimse kumandandan şüphelenmeyecekti. Mehi, Teb başhazinedan sıfatıyla, araştırma servisinin öngörülen bütçesini incelemek üzere, Dakter'i kabul etti. Bundan böyle, gizlenmek zorunda değillerdi.

Şişman ve kısa boylu adam çok huzursuzdu ve sürekli sakalıyla oynuyordu.

- Artık dayanamıyorum, diye yakındı. İki senedir bütün eski cihazların yerini tutacak hidrolik makineyi hayata geçirmek için canla başla çalışıyorum ve nihayet başardım!

Mehi şaşırmişti:

- Bundan memmun olmalısın, dedi.

- Memnunum ama laboratuvar müdürü, bu harika icadımı unutmamı söyledi.

- Niçin?

- İcadın çok etkili olacağını, sulamayı zarar verici boyutta artıracığını bahane ediyor. Onun için, sadece doğal hız ve geleneklere saygı göstermek önemli. Böyle bilim olmaz! İlerleme kaydetmek için tek yol, tabiatın insana boyun eğmesidir. Bu ülke bunu anlamadığı sürece, geri kalacak.

- Dakter, inancını yitirme ve makamıma yerleşmemi bekle. Sana bir gün, hareketlerinde özgür olacağına dair söz verdim ve sözümü tutarım.

- İki ilginç ipucu buldum; bu yüzden ne kadar erken olursa o kadar iyi olacak...

- Hakikat Meydanı'yla mı ilgili?

- Laboratuvar müdürü, özellikle bazı dosyalar konusunda çok hassasiyet gösteriyor. İki güvenilir kaynaktan bilgi edindim. Galen ve bitüm elde etmek için büyük bir gizlilik içinde sevkıyatlar düzenleniyor.

- Bunlar neye yarar?

- Resmî olarak basit ev veya ayin işlerinde kullanılmaya yaradıkları söyleniyor. Ama bu doğruysa, niçin bu kadar önlem alınsın ki? Ve niçin Hakikat Meydanı zanaatkarları sürekli maden ocaklarına gidiyorlar?

- Daha çok şey öğrenebilir misin?

- Hayır, yersiz risklere giremem. Sadece müdür yardımcısıyım ve müdür gitgide benden şüpheleniyor... Bununla beraber, amaca yaklaştığımızı inanıyorum. Galen ve bitüm, zanaatkarlara gizlice teslim ediliyor olmalı. Eğer bu ürünlerin nereden elde edildiğini öğrenirsek, cinslerini ve kullanım yerlerini de öğrenmeyi başarabilirim.

Mehi, yeni silahlar imal edildiğini düşündü, belki de Dakter daha kesin bir kullanım yeri bulmuştu. Laboratuvarı idare eden yaşlı Amon rahibini uzaklaştırırsa, yerine Dakter'i getirerek sevkiyatları kontrol altına alabilirdi.

Mehi alttan aldı.

Merkez Laboratuvarı'nın müdürü, firavunun rızasıyla atanmış ve efsanevî bir zenginliğe sahip bu mülkiyetin başına getirilmiş Amon başrahibinin yönetimindeki oldukça eski bir hiyerarşiye ait bir Karnak rahibiydi. Ne Teb belediye başkanının ne de dinle ilgisi olmayan diğer yöneticilerin, atama konusunda yetkileri vardı.

Kumandan bu işle uğraşmaktan vazgeçmedi ve rahatsızlık verici hale gelen bu rahip hakkında bilgi topladı. Yetmiş yaşında, evli, iki kız babası, hiçbir maddî sıkıntısı ve bilinen bir kusuru olmayan biriydi. Manastır eğitimi almış, deneyimli ve temkinli bir bilgin olarak tanınıyor, fikirlerine saygı gösteriliyordu.

Mehi'nin gözde silahlarından biri olan iftira bile etkili olmayabilirdi.

Uzlaşmaya yanaşmayan bir ahlak anlayışı ve dürüst bir kariyeri olan bu rahibin sevgilileri olacağına ve rüşvet alacağına kim inanırdı?

Adam, saldırılara hedef olmayacak kadar namusluydu. Mehi, yeni bir cinayet işletmekten çekinmiyordu, ama rahibin çok düzenli bir yaşamı vardı; sadece ev, tapmak ve laboratuvar arasında mekik dokuyordu. Onu yok etmek kolay olmayacak ve şüpheli bir ölüm beraberinde eni konu derin bir soruşturma getirecekti.

Geriye, laboratuvannın açığı olduğunu ve şehre olduğu kadar tapınağa da pahalıya mal olduğunu kanıtlayarak, idaresini eleştirmek kalıyordu; ama öne sürülecek bahane müstakbel müdüre de zarar verecek ve bütçe kısıtlanacaktı.

Mehi, bir çözüm bulamadığı için ümitsizliğe düştüğü sırada, şans yüzüne güldü.

Önce, yaşlı rahip eceliyle öldü, sonra iç sorunlarıyla boğuşan Karnak hiyerarşisi halef seçmedi, sonra da Teb başhazinedarı ile suç ortağı Dakter, dosyayı tahrif etme imkânı buldular ve merhumun, laboratuvarın müstakbel müdürü olarak, yardımcısını tavsiye ettiğini kaleme aldılar.

Konusunda uzman ve Teb halkına layık biri olarak kabul edilen Dakter, uzunca bir süredir özlemle beklediği makamı elde etti. Mehi'nin öğütlerine uyarak çok sevindiğini göstermedi ve vezirin huzuruna vardığında, görevinin zorluklarından ve bilge selefinin izinden yürüme arzusunda olduğundan söz etti. Zafer kazanan Mehi, yeni bir başarıya imza attı: Teb yönetimindeki tıkanıklığını gidermek, işletme ve ekonomiyi düzeltmek bahanesiyle, laboratuvann Ramesseum yakınlarında bulunan yeni yerine taşınmasını sağladı.

Böylece Dakter, Mehi'nin sadık yandaşı ve Abri'nin kontrolünde olarak, Hakikat

Meydanı'nın çok yakınında çalışacaktı. Düşmanın yakınlığı ve hazineleri, bilgiyi ele geçirme coşkusunu ve keşfetme açlığını daha da körükleyecekti.

Kumandan, güçlü bir iktidar için, bilim ve tekniğin şart olduğuna inanmış ve geri dönüşü olmayan ilerlemeler kaydetmişti.

Altmış altıncı bölüm

Cesur Paneb, kafesinde dolaşan bir aslan gibi evinde dört dönüyordu. Lekesiz Uabet onu uyardı:

- Oturup yemek yemelisin. Poğaçalar soğuyacak.
- Aç değilim.
- Niçin bu kadar sıkıntılısın?
- Büyük Ramses gitti, ekip şefleri de, ressam ve çizimciler de bulunamıyor! Nefer ise kayboldu!
- Yanılıyorsun. Paneb omuz silkti.
- Onun nerede saklandığını biliyor musun?
- Arkadaşın saklanmıyor, Altın Evi'ne kabul olundu. Delikanlı gözlerini fal taşı gibi açtı.
- Altın Evi mi?.. O da neresi?
- Köyün en gizli yeri...
- Orada ne yapılır?
- Hiçbir fikrim yok.
- Kapılarının Nefer'e açıldığını nasıl öğrendin?
- Benim bir Hathor rahibesi olduğumu unutuyorsun. Hathor, ona sadık olanlara sırlar veren iyiliksever bir tanrıçadır.

Paneb, tüy kadar hafif olan Uabet'i havaya kaldırıp, yüzünü yüzüne dayadı.

- Bütün bildiklerini söyle bana.
- Ben iyi bir eşim, kocamdan hiçbir şey saklamam.

Göğüsleri çıplak olan Uabet sadece kaba ketenden bir peştamal giyiyordu, onu da çözüp bacakları boyunca düşürdü. Kocasına sarılarak, ona narin vücudunun sıcaklığını sundu.

Paneb biraz karşı koydu, ama genç kadının bu kadar güzel olduğunu bilmiyordu. Uabet, kocasının arzusunun kabardığını hissettiğinde, bacaklarını Paneb'in beline doladı ve nihayet karısı olmanın büyük zevkini tattı.

Deli gibi çalan kapı Uabet'i uyandırdı. Zevk sarhoşluğunu üzerinden hâlâ atamayan Uabet üstüne bir şey geçirip, kapıyı açmaya gitti.

Üç kişi gelmişti: Gau, Unes ve Pay. Asık suratlarıyla hiç de sevimli değillerdi. Gau buz gibi bir sesle:

- Paneb'i almaya geldik, dedi.
- Ondan ne istiyorsunuz?
- Ekip şefinin emri, acele etsin.

Paneb hemen dikildi. Uyku sersemliğini atmış, üç adama bakıyordu.

Gau'nun sesi kararlıydı:

- Bizi takip et, dedi.

İri gövdesinin üstünde kaba daha ziyade çirkin bir surat yer alıyor ve çok uzun bir burnu suratını gölgeliyordu.

- Nereye gidiyoruz?

- Göreceksin.

- Ya reddedersen?

- Hakikat Meydanı'ndan kovulursun. Buradan gitmek isteyen herkese kapısı açıktır, sadece girerken kapısını aşmak zordur.

Paneb, Pay'ın cesaret verici bir bakışını yakalamak istedi, ama o da, iki yoldaşı gibi ciddiyetini korudu.

- Hadi gidelim, ama sizi uyarıyorum, eğer gerekirse kendimi korumasını bilirim.

Kararlı Gau öne geçti, arkasından, aralarına Paneb'i alan Çakal Unes ile Pişkin Somun Pay geliyordu. Yavaş ve aynı tempoda yürüyerek, sağ ekibin toplantı yerine doğru yöneldiler. Marangoz Didya eşikte duruyordu.

-Adınne?

- Cesur Paneb.

- Tersanenin sırlarını öğrenmek ister misin? 'Tersane'... Nefer oraya gitmişti! Paneb, bu ismi Nefer'den öğrenmişti.

- İsterim. Didya bilgi verdi.

- Bazı ebedî konutların duvarlarında canlandırdığımız tersane, aslında marangozları, heykeltıraşları, çizimcileri yarattığımız ve onların eserlerini gerçekleştirdiği atölyedir. Yolumuzun üzerindeki her şey. Toplumlara ait sandal, tersanede kopuk parçalar halindedir, bu parçaları toplayıp ona bir bütünlük vermek, Hakikat Meydanı zanaatkarlarına düşer. Paneb dikkat et, eğer dağınık biriyisen, bu yer seni hayal kırıklığına uğratar. Hâlâ istiyor musun?

- Evet.

Didya ve üç çizimci, Kararlı Gau'nun Paneb'i bir halatla ölçeceği arınma odasına soktular.

- Tanrı dünyayı orantılı bir şekilde sayılarla yarattı. Bu ahenkli ilişkiler oyununa katıl, dedi.

Pay, Paneb'i küp biçimindeki taşın karşısında diz çöktürdü. Üzerine, Unes'in

tuttuğu, hayat anlamına gelen anı şeklindeki bir kâsedden fişkırarak arındırma suyunu döküp ayaklarını yıkadı.

Paneb ayağa kalktı, Pay ellerini bir merhemle ovuşturup, ayalarının içine bir göz çizdi.

- Ellerin bu merhem sayesinde işleyecek, bu göz sayesinde görecek.

Salonun köşesinde, suyla dolu, dikdörtgen biçiminde büyük bir çukur vardı. Çakal Unes, Paneb'e soyunup, çukura girmesini emretti.

- Sadece arı su seni, ayak bağlarından kurtarır. Yaratıcı kuvvetleri arındırdığı gibi, seni de arındırsın, kalplerimizin ve ellerimizin onsuz çalışamayacağı enerji kaynağını sana algılatсын.

Paneb, tuhaf duygulara kapıldı. Bu sadece saf suydü, ama koruyucu bir giysi gibi sarıyor ve ona hem hoş hem de endişe verici bir hafiflik hissi veriyordu.

Bu su teknesinden, üç çizerin itmesiyle çıkıp, toplantı yerinin eşiğini aşması gerekiyordu.

Kapının bir yanında, Başheykeltıraş Aslan Userhat; diğer yanında Ressam Kurtarıcı Şed bulunuyordu. İlki bir şahin maskesi, ikincisi ise bir ibis maskesi taşıyordu. Horus, bir Maat tüyü, Tot hayat işaretini tutuyordu.

Paneb, "ustalık" anlamına gelen ve ona adını veren çiçek tarhı şeklindeki bir süs havuzunun üzerine diz çöktü. Ekip şefi yarıgölgeden çıkıp, ucunda bir kalbin asılı olduğu kolyeyi, Cesur'un boynuna geçirdi. Tüyün iki ucundan, haçın eninden ve boyundan, kırık çizgiler şeklinde görülebilir dalgalar fişkırdı.

Paneb, vücuduna değdiğinde hiçbir acı vermeyen harika hisler duydu. Söz konusu olan yumuşak, içe işleyen soğuk bir gecenin ardından çıkan güneş ışığına benzeyen bir ateşti. Işık, toplantı salonunu aydınlattı. Paneb, ekibin tüm üyelerinin, Nefer de dahil olmak üzere, orada bulduklarını gördü.

Ustabaşı yerine oturdu.

- Derneğimiz bir sandaldır. Sandalın göksel suları geçip, yıldızlarla dostluk kurmak gibi bir işlevi vardır. Sen bu sandala çağrıldın ve sunağındaki ışığı gördün, yolculuk etme yeteneğinin sana sunulmuş olmasını dilerim. Gece sandalının pruva ipini, gündüz sandalının pupa ipini tutabilir misin, sana gökyüzünde aydınlık, yeryüzünde yaratıcı güç ve öbür dünyanın krallığında düşünce doğruluğu verilmesini dilerim.

Paneb'in dikkatli bakışları karşısında, Nefer, Kasa ve Didya, tapınak şeklindeki bir kabinin bulunduğu, tahta bir sandal maketinin çeşitli parçalarını, yavaş yavaş birleştirdiler.

- Paneb, bu sırrı hafızana kazı; daha ilerki zamanlarda belki anlamını kavrarsın.

Cesur'un sağ omzuna, Gau kalp ve bilinci simgeleyen bir vazoyu; Unes gücü simgeleyen asayı; Pay da vermeyi simgeleyen hediyeleri çizdiler.

- Bu eserin yaratıcısı olduğum için, kutsal kelimelerin sırrını bilirim. Hakikat Meydanı'nın zanaatkârlarının sanatlarında mükemmelleşmesi; doğru orantılar kullanması; heykele ve resme, bir adamın yürüyüşünü, bir kadının zarafetini, bir kuşun uçuşunu, bir aslanın koşusunu, korku ve sevinç ifadesi verebilmesi için, burada sihirli değişlerin üstünlüğü hâkimdir. Paneb, senin de bu raddeye gelmen için durmadan çalışman; ateşte erimeyen, suda çözülmeyen, havada bozulmayan boya maddeleri imal etmesini öğrenmen gerekir. Bunlar, dindar olmayanlara açıklanmayan meslek sırlarıdır. Ne olursa olsun, onları korumaya söz veriyor musun?

- Derneğin ve firavunun başı üstüne yemin ederim.

- Şed ve sağ ekibin çizimcileri, seni eğitmeyi kabul ediyorlar. Bu günden itibaren, onların grubuna aitsin ve sana verdikleri görevleri yerine getireceksin.

Altmış yedinci bölüm

Cesur Paneb'in, tersaneye girişinden ve takip eden şöleden sonra, Gau biraz dinlenmek istedi. Özellikle şenliklerden sonra kendini bitkin hissediyordu ve bilge kadın onu daha önce iki kez, kanalları tıkalı olan karaciğerinin kanamasından kurtarmıştı.

Ama çırak, ertesi sabah, artık bir dakika bile kaybetmeye tahammülü olmadığından atölyenin kapısını çalmış ve Cesur'un çağınşlarıyla uyanan Pay, Gau'yu aramaya mecbur kalmıştı.

- Ben hazırım, dedi Paneb. Nereden başlıyoruz?

- Meslek sırlarımız sadece çizimciler grubunda söylenir. Eğer tutumun buna layık değilse veya kabiliyetin yetersizse, seni hemen kovarız. Görevimiz çok çetin olduğundan, birçok genç daha aramıza katılmayı başaramadı. Görev, hiyeroglif yazısının, tanrıların, çizgi sanatının ve Tot ilminin meşhur sözlerini bilmeni gerektiriyor. Eğer kafana buyruk davranacaksan, hemen atölyeyi terk et.

- Bana kullanacağım malzemeyi göster.

Gau; Paneb'in isteği canını sıkılmış gibi, dikdörtgen bir sepeti açmak için ayaklarını sürüdü ve oradan bir kâtip paleti, havan, dibek tokmakları, resim fırçaları ve bir bıçak çıkardı.

- Bu boya tahtası artık senin; onu kimseye ödünç verme. Yuvarlak veya kare olan çukurlara ihtiyacın olacak. Boya maddelerini yerleştireceksin.

- Onlar nasıl hazırlanıyor?

- Bunu daha sonra göreceğiz. Şimdilik sana sağlayacağımız renk topaklarıyla yetineceksin. Su hokkası kullanarak onların yoğunluğunu azaltacak, havanda ellerinle ve dibek tokmaklarıyla ezeceksin. Şimdi bunu deneyelim.

Gau, iyi bir sonuç elde etmeden önce, delikanlının birçok topağı ziyan edeceğini zannediyordu. Ama Paneb acele etmedi: hokkanın miktarını ayarladı, ezilip ezilmediğini anlamak için, kırmızı renk topağına elledi, yeterli miktarda sulandırdı ve istenilen kuvvette dibek tokmağıyla karıştırdı.

Gau şaşkınlığını gizleyerek, aynı buz gibi ses tonuyla, dersine devam etti.

- Renkleri hazırlamak veya karıştırmak için, çömlek, çanak kırıkları veya deniz kabukları toplayacaksın, renkleri aynı şekilde, hiçbir gölge yapmadan yayacaksın. Suluboya fırçalarını kullanmak kolay değildir, çoğu kişinin cesareti kırılır.

Paneb, sunulan çeşitliliğe hayran olmuştu. Ucu boşaltılıp yarılmış çok ince sazlar, daha kalın sazlar, bükülmüş ve bağlanmış hurma ağacı liflerinden büyük bir fırça, bir ucu ezilmiş hurma dalı damarlarından oluşan bir başka fırça, çok uzun kıllı lifli bir fırça, bir tane çok uzun ve ince fırça, daha geniş olan bir başkası ve spatulalar vardı... Bu kadar değişik uçla, dünyayı ve tüm sırlarını çizebilmeliydi!

Bu kez, rüya görmüyordu. Önünde hayal ettiği aletler vardı ve onları şefkat ve saygıyla, peşi sıra kullanıyordu. Yoğun bir mutluluk yaşarken, gözleri sulandı. Gau'nun boğuk sesi onu kendine getirdi.

- Malzemeni topla ve Pay'ı takip et. Seni ilk şantiyeye götürecek. Hâlâ heyecanını bastıramamış olan Paneb, yarı uyuklayan çizimciyi takip etti. Pay:

- Firavunun birasını biraz fazla kaçırdım, diye itirafta bulundu.

- Nereye gidiyoruz?

- Gau ilk denemelerinin, ister istemez kötü olacağını düşündü ve iyi hazırlanmış bir yüzeyin bozulduğunu görmekten nefret ettiği için, seni zorlayacak bir tecrübe tahtası seçti, bu da senin kendi evin olacak.

Paneb, evinin girişindeki alçak masanın üzerine suluboya fırçalarını ve diğer fırçaları gururla koydu. Uabet ona endişeyle bakıyordu.

- İlla bir şey yapmamız gerekiyor mu? Bu sadelik hoşuma gidiyor ve... Paneb kısa kesti:

- Mesleğim bu. Pay:

- Hangi renkleri kullanacaksın? diye sordu.

- Kırmızı, sarı ve yeşil. Onları, üst üste uzun yatay şeritler halinde yayacağım.

- Duvarının iyice hazırlanmış olduğuna emin misin?

- Hiç şüphem yok, onu ben hazırladım! Kıyılmış samanla yoğurup yumuşatarak dayanıklı hale getirdiğim kille delikleri tıkadım, sonra ana maddesi kireç olan bir alçıyla sıvadım.

Pay kuşkulu göründü.

- Söz konusu sadece bir ev olduğundan, hata yapman önemli değil... Ama bir tapınakta veya ebedî bir istirahatgâhta bu kabul edilemez bir hata olur.

- Nedir bu hata?

- Yüzeyin çürük olması.

- Çürük... Ne demek istiyorsun?

- Çok kaygan, yani canlılık yok. Her iç duvar, dışandan gelen titreşim ve sesleri geçirecek şekilde hafif dalgalı olmalıdır. Mutlak simetri ve sertlikten kurtulmalısın.

Paneb, duvarını başka bir gözle inceledi. Öğreneceği bin şey olduğundan şüphe ediyordu, ama tersaneye girişi, içindeki her şeyin bir anlamı olduğu başka bir dünyanın kapılarını açıyordu onu. Yeni öğrenmeye başlayan Paneb renklerini hazırladı ve içgüdüsel bir şekilde, subasmanların üzerine geniş şeritler çizdi. İşini kendinden emin bir şekilde yapması, Pay'ı şaşırttı, ama heyecanını Paneb'den sakladı. Genç çizimci iyi bir suluboya fırçası seçmişti ve yatay çizgisi oldukça düzgündü. Uabet bile büyülenmiş gibiydi, gerekli boya miktarını liflerin ucuyla alan ve donuk duvarı canlandıran kocasının çalışmasına bakıyordu. Sonra yeşil bir şeridi bitirmek için bir fırça kullandı ve süslenecek yüzeyin üçte birine gelince durdu.

- Daha fazlası ağır kaçacak, ne dersin Pay?

- Hava kapaklarını çizmek için daha iyi bir teknik var.

- Bana niçin öğretmedin?

- Bilgileri sindirebildiğinden emin olmak istedim.

- Öyleyse....

- Biraz daha tecrübe edinmen lazım.

Panab, tuzak ve hilelerle karşılaşacağını anladı, ama aldırmayacak, dosdoğru devam edecekti. Aletleri ve böyle sağlam yandaşları varken hiç kimseden çekinmesi gerekmiyordu.

Pay:

- Birkaç geometrik şekil denemek ister misin? diye teklifte bulundu.

- Göster.

Çizimci, üç ayaklı sağlam bir taburenin üstüne çıkıp, çok ince bir suluboya fırçasıyla, duvarın tepesine bir saz demeti çizdi.

- Bu işaret iç duvarları korur, ama bir de yapımı kolay olmayan bir pervaz gerektirir, diye belirtti.

Panab, hemen aynısını çizmeye başladı, gelecek vaat ediyordu. Kavislerin çiziminde birkaç hata vardı, Pay tek kelime etmeden düzeltti. Cesur onu inceleyip, aynı hataları tekrar etmedi. Hocasına dönüp.

- Bir eve ne gider? diye sordu.

- Sakin bir yuvanın huzurunu yansıtan çiçek desenleri, geometrik şekiller ve güncel iyi bir düzenleme.

Panab'ın aklında bin bir şekil vardı. Onları kumun ve kireçtaşı karıklarının üstüne yansıtmış, ama gerçek hayata geçirememişti.

- Bana bir iyilik yapar mısın, Pay? Çizimci duraksadı.

- Nasıl bir iyilik olduğunu bilmeliyim.

- Yarın sabaha kadar eşimi evinde konuk eder misin? Bu konutu süslemek zorundayım ve yalnız kalmak istiyorum.

- Ama... Bu haftalar sürer!

- Genel bir taslak hazırlayıp, fikrini almak istiyorum.

- Nasıl istersen... Öyleyse yarın görüşürüz.

Kısa bir süre de olsa, evinden uzak kalmak Uabet'in hiç hoşuna gitmemişti, ama Pay'ın karısı onu oldukça iyi karşılamıştı. Yine de, güneşin doğmasıyla birlikte evine dönmek için sabırsızlandı.

Uabet ve Pay eve girdiklerinde gözleri kamaştı.

Panab, şaşırtıcı bir intizamla, bütün duvarların üst kısmına, sazlardan meydana gelen bir desen çizmiş ve bununla da kalmamıştı. Her oda, güller beyaz nilüferler, üzüm salkımları, asma yaprakları, sarı çiçekler, koyu kırmızı haşhaşlar, eşkenar dörtgenler, damalı şekillerden meydana gelen çok hoş bir dekora sahip olmuştu.

Uabet, rüya gördüğünü sanarak gözlerini kapadı, açtığında harika süsler kaybolmamıştı.

- Köyün en güzel evine sahip oldum... Ama Paneb nerede? Odasına koştu ve bütün gece çalıştığı için dinlenen kocasının üstüne atladı.

- Çok muhteşem, sevgilim, çok muhteşem! Sayende tam bir sarayda yaşayacağız.

Afallaşan Pay eleştirilecek bir nokta arıyordu. Paneb henüz çizimci ve ressamların gizemli sanatlarına erişmeden, bir çeşit başyapıt gerçekleştirmişti. Doğuştan, orantı ve renk kavramına sahipti.

Eğer kaderi veya kendini beğenmişliği yeteneklerini sıfıra indirmezse, Paneb Hakikat Meydanı'nın en göz kamaştırıcı hizmetkârlarından biri olacaktı.

Altmış sekizinci bölüm

Dakter, Batı Teb Merkez Laboratuvaran müdürlüğüne atandığından beri, her sabah sakalını düzelttirip kokular sürünüyordu. Söz verdiği üzere, teknisyenler grubuna ilmin sınırlarını bilgelikle belirleyen merhum selefinin geleneksel araştırma programını izleyeceğini açıklamıştı. Bu çevreye yabancıydı, ama bundan böyle saygıdeğer birisi olacaktı. Şahsına tahsis edilen makam villasından, hizmetçilerden ve itibarından yararlanmak için, bir süre dinlenmeye karar verdi. Bu konfor onu gevşetmemeliydi, ama zihinsel yorgunluğu ağır basmış ve Dakter, hakkında hiçbir sağlam bilgi olmayan iki ürün, galen ve bitümle yeniden ilgilenmeye başlamıştı.

Bu arada, yaklaşık her iki senede bir, bu ürünlerin Hakikat Meydanı'na sevk edildiğini öğrendi. Yeni müdür olarak, bunun düzenlenmesinden Dakter sorumlu olacaktı. Gelecek sevkiyata en az altı ay vardı, sabretmesi gerekiyordu. Sinirlenmesine rağmen, gelenekleri yıkmamalıydı. Yakında loncanın sırlarından birini keşfedecekti.

Köye yakın olması, yıkama tozu verdiği yardımcıyı, özel çamaşırcısı olarak işe almasını kolaylaştırdı. O akşam, ona bilgi veren bu adam bariz bir şekilde memnuniyetini göstererek gülümsüyordu.

- Yeni haberlerim var sanırım. Uputi isimli bir postacı zanaatkarlar cemaatine kurye getiriyor ve dışarıya gönderilen mektupları götürüyor. Uputi akli başında, ama bazen geveze biridir ve başkalarıyla tartışmayı oldukça sever. Son zamanlarda, zanaatkarlardan birinin çok mektup yazdığını fark etmiş.

- Bu mektuplar kime yollanmış?

- Uputi yazışma gizliliğini korumak zorunda. Benim de bildiğim kadarıyla, söz konusu zanaatkar on iki aydır, her izin gününde, batı yakasına gitmiş. Bu çok rastlanan bir davranış değil. Belki, sadece lüks eşyalar yaptığı bir müşteri yüzündendir, ama bu işler genellikle böyle yürümez... Sipariş edildikten sonra, teslimat yapılır.

- Tabu ki, sen bu zanaatkarın adını biliyorsun.

- Evet, çok şanslıyım.

-Ne kadar?

- Çamaşır tozu yeterli olmayacak... Bana bakır külçeler gerekiyor.

- Arkadaşım, çok pahalıya patlıyorsun.

- Bu bilginin değeri budur.

- Muhakkak diğer yardımcıları da haberdardır.

- Hayır bir tek ben biliyorum. Uputi bana bu ismi söylediğine çok pişman ve bir daha bilgi vermeyecek. Öğrenmek istiyorsanız, istediğimi verin.

Dakter suratını astı.

- İki külçe?

-Dört.

-Üç?

- Dört Hayatımın fırsatını yakaladım, vazgeçmeyeceğim.

- Üçü yarın, dördüncüsü, eğer verdiğin bilgi ilginçse bir hafta sonra.

- O zaman, üç ve iki.

- Tamam anlaştık.

Çamaşırıcı, sağ ekipte çalışan zanaatkarın kimliğini açıkladı.

Dakter, elde ettiği bilgiyi aktarmak için, Mehi ve Serketa'nın vezir tarafından resmen atanan belediye başkanının onuruna verdikleri gecenin bitmesini beklemek zorunda kaldı. Teb'in başhazinedarı, daha yararlı bir ipucu elde ettiğine kanaat getirdi; zanaatkarların gizli faaliyetleri hakkında doğrudan bilgi elde etme imkânı bulunmadığından, belki de Hakikat Meydanı'nda bir muhbir edinmek daha iyi olacaktı.

- Çamaşırıcının işini nasıl halledeceğim?

- Ona yarın akşam güneşin batışından bir saat sonra, Teb'in kuzeyindeki hurma bahçesinde, terk edilmiş kuyunun yakınında bakır külçelerinin verileceğini söyle.

- Onları nerden bulacağız?

- Endişelenme, ben hallederim. Eğer polis teşkilatı sana bu çamaşırıcı hakkında soru sorarsa, çamaşırıcının işe alınmak için sana başvurduğunu ve sen de şartlarının işine geldiğini, onunla tek bir görüşme yaptığını ve hakkında başka hiçbir şey bilmediğini açıklarsın.

- Peki ya o zanaatkar...

- Onunla da ben ilgileneceğim. Ne kadar az ortalarda görünürsen, o kadar iyi... Hakikat Meydanı'na yapılan, galen ve bitüm sevkiyatının ayrıntılarıyla ilgilen. Zengin olma fikri çamaşırıcının bacaklarını titretti. Yardımcı olarak işe alındığında yaptığı anlaşmaya ihanet ediyordu, ama böylesine bir fırsatı nasıl kaçırdı? Servet edindiğinde, Teb'e oranla daha ucuz arazilerin bulunduğu Orta Mısır'a giderek bir çiftlik alacak, lanet okuyarak yaptığı bu işi bırakacak ve orada sakin günler geçirecekti.

Dakter bilgi ilginç geldiğinden, adamına beş bakır külçeyi vermeyi hemen Kabul etmiş, çamaşırıcı da daha fazla istemediğine pişman olmuştu.

Çamaşırıcı parasını alınca, bir daha Hakikat Meydanı'na ayak basmayıp, ortadan kaybolacaktı. "En yüksek hurma ağacının dibinde, terk edilmiş kuyunun karşısında" demişti Dakter, "külçeler, bir çuvalın içinde toprağa gömülecek." Çamaşırıcı, hurmalığın bu kısmının ıssız olacağından emindi. Hiç kimse geceleyin bu yere gelmezdi ve hiç kimse onu ganimetini çıkarırken görmeyecekti.

Dakter yalan söylememişti. Çuval ulu bir hurma ağacının altındaydı ve çamaşırıcı onu topraktan çıkarmak için fazla çaba harcamamıştı. İpini çözmeye hazırlanırken, kuru bir ses kanını dondurdu.

- Polis! Ayağa kalk, sırtını hurma ağacına daya ve kendini savunmaya kalkma.

Telaşlanan çamaşırıcı hazinesini göğsüne bastırıp, tabanları yağladı.

-Dur!

Tek şansı daha hızlı koşup, peşinden gelenlerden kurtulmaktı. Ama, cehennem zebanisini andıran bir polise tosladı.

Çamaşırıcı, çuvalını indirmeyi denedi, ama sırtına bir ok saplanırken, aynı anda sopayla kafatasını kırdılar.

Çamaşırıcı yere yığıldı. Çamaşırıcıya pusu kuran on kadar polis, şeflerinin incelediği cesedin çevresinde toplandılar.

- İlginç... Bize bu adamın tehlikeli ve silahlı bir hırsız olduğu bildirilmişti.

- Çantasında ne var?

Şef çantayı açtı ve içerisindekileri toprağa boşalttı.

- Taşlar var... Sadece taşlar.

- İyi yaptık, bu kadar ağır bir çuval silah yerine geçer. Kendimizi korumakta haklıydık.

Mehi Teb'in kuzeyindeki hurmalıkta cereyan eden, kötü bir adamın öldürülmesiyle son bulan olayı umursamaz göründü. Polisler adamı yasal olarak durdurmuşlar, ama adam saldırınca, kendilerini korumak için, onu tepelemek zorunda kalmışlardı. Soruşturma sonucunda, Hakikat Meydanı'nda yardımcı olarak çalışan çamaşırıcılardan biri olduğu ortaya çıkmıştı. Meslektaşları onu hiç tutmuyordu, hiç kimse ona övgü yağdırmadı. Hatta, ufak tefek hırsızlık yaptığından bile şüphe ediliyordu. Diğer çamaşırıcılar, küstah ve saldırgan olduğunun altını çizdiler. Şef Sobek de bu ifadeleri doğruladı. Dava, üzücü ve kesin bir şekilde çözümlenerek rafa kaldırıldı. Mehi, yerinde ve iyi kararlar aldığından, ona bu denli yardım eden şansa artık şaşırıyordu. Tüm girişimleri başarıyla sonuçlanmış, durumu daha da kuvvetlenmişti. Bu çamaşırıcının bir budala gibi davranacağına ve kendini cezalandıracağına emindi. Çamaşırıcı ortadan yok edilmişti, Dakter ayak bağı olmayacak ve kumandan sessiz sedasız bir şekilde bilgi edinecekti.

Çok temkinli davranıp, bu kez polisleri işe kanştırmamalıydı. Bu yüzden, karısı

Serketa'ya başvurdu.

- Sana bir adam tarif edeceğim, sen de batı yakasından gelen gemiden inerken, onu bulmaya çalışacaksın. Sonra da onu takip edip nereye gittiğini öğreneceksin.

- Ama her gün bir sürü gemi geliyor.

- Sabahki seferlere dikkat et.

- Sevgilim, sabahlan erken kalkmaktan nefret ederim.

- Bu küçük yardımı benden esirgemeyeceksin değil mi Serketa?

- Ya bu ceza aylarca sürerse?

- Bu önemli bir görev güvercinim, senden başkasına güvenemem.

- Bana ne hediye edeceksin?

- Yeni mücevherler ister misin?

- Hayır demem. Eskilerden sıkılmaya başlamıştım. Galiba, Memfis'te bir kuyumcu harika safir kolyeler yapıyormuş, ama maalesef işi başından aşkınmış.

- Merak etme, sana vakit ayıracaktır.

Serketa gözetlemesinin on sekizinci gününde, sabah saatlerindeki ikinci gemiye binen zanaatkarı buldu. Onu kolayca takip edip, çeşitli mobilyaların bulunduğu bir depoya girerken gördü. Yaptığı işten memnun olan Serketa başparmağını, yakında safir kolyesinin süsleyeceği boynunda yavaşça gezdirdi.

Altmış dokuzuncu bölüm

Paneb, sağ ekibin toplantı salonuna yakın çizim atölyesine girdiğinde, Nefer ve Gau'yu görünce şaşırıldı. İki adam başlığı "Gerçeği araştırma ve sarih olmayanı bulma metodu" olan bir papirüsü inceliyordu. Papirüs, delikanlının ilk kez gördüğü matematik işaretleriyle doluydu.

- Bu papirüs beni ilgilendiriyor mu? Gau cevapladı:

- Dünyanın mimarı hayatın öğelerini, orantı ve ölçü üzerine kurdu ve dünyamız bir rakam oyunu olarak kabul edilebilir. Rakamları enerji kaynağı gibi kabul et, düşüncen hiç durağan olmayacaktır. Bizim geleneğimizde düşünce geometrik açıdan, matematiksel ifadeden önde gelir. Gelişen, çoğalan ve yine kendine dönen bir olgu üzerine kuruludur. Çizim sanatı, bütünlük kavramının olanca canlılığıyla ortaya konmasıdır.

Nefer:

- Vücudun, bir orantı bütünü olduğu için vardır ve elini yetenekli kılman için bu ilme ihtiyacın olacak. Ama geometriyi geometri için veya matematiği matematik için kullanma; bu çelişkiye düşenler kısır bir döngüye girerler.

Gau:

- Bir üçgen çiz, diye emretti.

Paneb, çok ince bir fırça yardımıyla şekli çizdi. Hocası:

- İşte, güneş ışığını soyut bir şekilde göstermenin en kolay yollarından biri; senin çizim sanatındaki çıraklığını onun himayesine sokacağız. Eskiler çizimin, gerek gökyüzünün gerek yeryüzünün gerekse suların sırlarını keşfetmemize, kuşların ve balıkların dilini anlamamıza, istediğimiz her şekli çizmemize yararlı olduğunu söylerler, diye açıklamada bulundu.

- Öyleyse çalışmaya başlayalım.

Nefer, arkadaşının giderilemez bir öğrenme açlığı olduğunu gözlemledi ve saatler boyu eğitmek için yeterli enerjisi olmayan Gau'ya yardıma geldiğine sevindi. Paneb, çabucak dört temel işlemi uyguladı; güçleri ve kökleri buldu, bir çift sandal veya bir gemi yelkeni türündeki, pratik uygulamadan uzaklaşmadan, kolayca denklemleri çözdü. Bu yüzden, Hakikat zanaatkarları tarafından yapılan eserlerde tesadüfe yer bırakılmadığını öğrendi.

Bölme, çarpma veya kök alma, ne olursa olsun Paneb'den, toplamanın ilk evresine indirgemesini istemişlerdi. Onluk sistemde, birim kesirlerini birime eşit bir payla kullanıyor, alıştırmalarının sonucunu kontrol etmesi için ona verilen çizelge sayesinde başının çaresine bakıyordu.

Gau:

- Ağız hiyeroglifi, bütün şekiller dünyayı sözle yaratan koruyucumuz Tanrı Ptah'ın ağzından çıktığı için, en önemli parçayı simgeler. Şimdi, bir daire çiz. Paneb'in eli titremedi.

- Bu dairenin alanının nasıl hesaplandığına bak; çapından $1/9$ 'unu çıkar, kalanın karesini al, böylece alanını⁷ bulursun. Bu bize, örneğin, silindir biçimindeki bir buğday ambarının hacmini bulmamız için çok gereklidir. Bir iç bölmeyle karşılaştığında, aralıkları uyum kuralına göre düzenleyeceğinden, bütün bunlar sana yararlı olacak.

Nefer, Paneb'in şaşkınlıktan dilini yutmasına neden olan başka bir papirus evrakı açtı.

Kırmızı mürekkeple çizilmiş kareli bir dörtgen içinde, siyahla çizilmiş bir adam ayakta duruyordu. Vücudunun her parçası belli sayıdaki karoya eşitti.

- Bu tasarım, on sekiz birimlik bir ölçü üzerine kurulmuştur; ayak tabanından dizlere kadar altı, kalçalara kadar dokuz, dirseklere kadar on iki, koltukaltlarına kadar on dört buçuk, boyna kadar on altı, saçlara kadar on sekiz karo vardır. Bir insan vücudunun ahengi böyle ortaya çıkarıldığı için sen de hatasız çizebilirsin. Bu sadece bir örnektir, kalıplaşmış bir sistem değildir; eserin yaratıcısı, başka orantılar da belirleyebilir.

Paneb ve Nefer yıldızların altında yan yana oturuyorlardı.

- Bu kadar olağanüstü olacağını bilmiyordum... Veya şöyle söyleyeyim, keşke içgüdülerime kulak verseydim! Niçin bu kadar zaman kaybettim?

- Üzülme Paneb, vakit kaybetmiş sayılmazsın. Deneyimlerin şu anı yoğun bir şekilde yaşayıp, karakterini çözmeni ve hızla öğrenmeni sağladı. Ama bu sadece bir başlangıç, en kısa zamanda piramitleri öğrenip, yeni bir aşama kaydedeceksin.

- Benimle gelecek misin?

- Ekip şefi izin verirse.

- Altın Evi'ne kabul edildin, değil mi?

Nefer cevap vermekte tereddüt etti. Bunun üzerine Cesur:

- Uabet öyle dedi.

- Doğru söylemiş.

- Sessiz kalmak zorundasın biliyorum, ama bana en azından maddenin içinden geçen o ışığı görüp görmediğini söyle.

- Işık var, Paneb. Eğer seçtiğin dalda çalışırsan, sen de onu keşfedeceksin.

- Bu köyde bir kapıyı açtığında, arkasında on kapı daha var... Ama bu benim hoşuma gidiyor. Büyük Ramses'in ebedî istirahatgâhına girdin mi?

- Krallar Vadisi seni hayal kırıklığına uğratmayacak.

- Ben de, orada çalışacak mıyım?

- Hakikat Meydanı'ndaki her mimarın kaderi bu değil mi?

-Hazırım.

- Henüz değil, Paneb. Gözün henüz yatışmadı.

- Anlamadım.

- Dünyanın, her bölümü bakışlarımızla dağılmış olan dev gibi bir gözü vardır. Elimize yön veren, eserlerimizi esinlendiren de odur. Bu gözü yeniden oluşturmak zorundayız, ama her şeyden önce, bizden uzaklaşmaması için, onu doyurmamız gerekir.

Paneb hâlâ anlamıyor, ama arkadaşının ona yeni bir kapı açtığını hissediyordu. Yıldızlarla dolu gökkubbeye hayran hayran bakarken bir gün bozulan yerlerini resmiyle düzeltebileceği, eşsiz gözün varlığını sezinledi.

Bodur, siyah saçları yuvarlak başına yapışmış, belden yukarısı geniş, el ve ayak parmakları süt çocuğu gibi boğumlu olan Tran-Bel büyük bir açlıkla yiyip içiyordu. Aslen Libyalı olan Tran-Bel, ülkesinde para kazanamamış ve şansın kendisine güldüğü Teb'e yerleşmişti. Ruhunda tüccarlık yatan, bütün ahlakî değerlerden yoksun olan Tran-Bel, sadece kazanmayı daha çok kazanmayı seviyordu. Temkinli ve kurnaz olan Tran-Bel, yüksek makamların şüphesini çekmemişti, hatta iyi bir üne sahipti. İşçilerinden biri yanına gelerek: - Sizi istiyorlar Patron, dedi.

- Şimdi gelemem.

- Yine de onu görmelisiniz. Önemli bir adama benziyor. Tran-Bel, "Yoksul bir satıcıdır" diye düşündü. Gelen yabancıyı birkaç duygusal sözle başından savmayı planladı.

Tran-Bel şaşkına döndü.

Ambarının eşiğinde duran adamın yüzü ona benziyordu. Tıpatıp benzeri değildi, ama kardeşi kadar onu andırıyordu.

- Benden ne istiyorsun, arkadaş?

- Sen Tran-Bel misin?

- Ben buranın patronuyum ve çok meşgulüm.

- Sakin bir yerde konuşalım.

- Bana emir vereceğini mi sanıyorsun?

- Teb'in başhazinedarı ve silahlı kuvvetlerin kumandanı olarak, buna eminim. Tran-Bel tükürüğünü yuttu.

Birçok kişiden Mehi'nin çok acımasız bir yönetici olduğunu ve ona kafa tutmanın iyi olmayacağını duymuştu. Ama bu kadar üst düzey saygın bir görevlinin, kendisiyle ne işi olabilirdi?

- Buraya gelin... Arşive gidelim,

Tran-Bel, rüzgârın aleyhine döndüğünü hissetti. Bu korkunç şahsiyeti kızdıracak ne hata işlemişti?

Yazı levhalıyla dolu olan bu köşe, karanlık ve atölyenin hareketliliğinden uzaktı.

- Hesaplarımı görmek istiyorsunuz değil mi?

- Müşterisini ve devlet hazinesini soyan bir dolandırıcı olsan bile beni ilgilendirmez, ama Hakikat Meydanı'nın bir zanaatkarını yasadışı kullanman, ağır cezayı hak ettiren büyük bir suçtur.

Çılgına dönen Tran-Bel inkâr etmeyi düşünemedi bile.

- Farkında değildim... Bir çarşıda karşılaştık, sağlam olmayan taburelerimden birini eleştirdi, münakaşa ettik. Kârı paylaşmak şartıyla, bana daha iyi kaliteli bir tabure imal etmeyi önerdi. O günden beri buraya gelip, çok güzel parçalar üretiyor.

- Sen de, idareye bildirmeden onları çok pahalıya satıyorsun.

- Ufak bir ihmal, telafi etmeye hazırım.

- Aklından bile geçirme. Tran-Bel kulaklarına inanamıyordu.

- Eminim ki, o teklifleri zanaatkara sen yapmışındır, ama önemli olan sadece sonuçtur. Suç ortağının geliş gidişlerini, senin için yaptığı kaçak işlerin cinsini ve gizli gelirinin miktarını bana bildirirsen, kaçakçılığına göz yumacağım.

Libyalı rahatlamıştı:

- Hizmetinizdeyim, dedi. Kârımdan biraz hisse ister misiniz? Mehi'nin buz gibi bakışı onu ürküttü. Mehi üstüne basa basa uyardı:

- Aldığım zaman hepsini alırım. Bunu unutma ve bana eksiksiz bilgi ver. Bir de, anlaşmamızdan kimseye bahsetme. En ufak bir yanlış adımında, seni yok ederim.

Yetmişinci bölüm

Lekesiz Uabet, amansız düşmanı olan toza göz açtırmıyordu. Her gün evin her köşesini temizliyor, haftada bir evi tamamen tütsülüyordu. Genç kadın, her ev kadını gibi, temizliğin, sağlığın temeli olduğunu biliyordu. Bir de çok derli topluydu. Paneb, önceleri bunu aşırı bulmuş, ama artık mücadele etmekten vazgeçmişti.

Bu yüzden, geometride mükemmelleştiği çizim atölyesine girdiğinde, bir sandalyenin her zamanki yerinde olmadığını, karısının elbiselerinden birinin bir taburenin üstünde süründüğünü görünce şaşırды, Uabet'in basma önemli bir olay gelmiş olmalıydı.

- Neredesin? İnce bir ses:

- Odadayım, diye yanıtladı.

Paneb karısını sırtüstü, başının altında bir yastık uzanır buldu.

- Ağrın mı var?

- Damarların kalpten çıkıp diğer organlara gittiğini biliyor muydun? Işık'a danışmaya gittiğimde, bana bunu o öğretti. Yaşamsal tohumlar kalpte oluşur. Bir de döllemenin iki kalbin buluşması olduğunu öğretti.

- Demek istediğin...

- Senden bir çocuk bekliyorum Paneb. Firuze gebeliği önleyici haplar kullanıyor, ben kullanmıyorum.

Genç irisi sersemlemişti. Bunu önceden hiç düşünmemişti. Karısı:

- Canını sıkma. Çocuğu ve evi birlikte yürütebilirim. Umarım sana benzer! Cesur gülümsedi ve karısının ellerini usulca kendi ellerinin içine aldı.

- Beni biraz şaşırttığını itiraf etmeliyim... Ama dinlenmen gerekecek.

- Çok yorulursam, bir veya iki Hathor rahibesinin yardımını isteyeceğim. Arkadaşlar arasında birbirimize yardım etmeye alışığız.

Uabet, Paneb'in tavır alacağından çekinmişti, ama müstakbel baba şok geçiriyor gibiydi. Uabet, onu nasıl iyileştireceğini biliyordu.

Mehi, Mısır hukukundan nefret ediyordu. Diğer ülkelerin çoğunda, kız çocuk doğuran bir kadını kolayca boşayabilirdi, ama firavunların toprağında bu imkânsızdı. Üstelik, son derece yasal dalaverelerine rağmen, Serketa'nın malını mülkünü elinden almayı başaramayacaktı. Elde ettiğinin en ufak bir kısmından bile yoksun kalmaya tahammül edemediği için, ölünceye kadar karısına katlanmak zorundaydı. Boşanma, malî bir felaketle sonuçlanacak, ama diğer taraftan da ani bir ölüm şüpheli sayılacak ve ününü zedeleyecekti.

Bir de, Serketa birçok sırrına ortaktı ve bir kızgınlık anında, gevezelik etmek gibi kötü bir fikre kapılabilirdi. Mehi'nin tek çaresi vardı, o da ideal bir suç ortağı yaratmaktı. Karısına, hayalini kurduğu pahalı kolyeyi hediye ettikten sonra, onu, âşıklar gibi, Nil'de uzun bir geziye davet etti. Nüfuzlu ailelere hizmette bulunduğu sevinen küçük hizmetçi onlara

pasta, çörek ve meyve suları sundu.

Serketa kocasının davranışlarına şaşırılmıştı:

- Benimle epeydir bu kadar yakından ilgilenmiyordun, dedi.

- Kolyen hoşuna gitti mi?

- Fena değil... Bana ne teklif edeceksin?

- Beraber çalışalım.

- Eşit haklarla mı?

- Ben bir erkeğim, sen de bir kadınsın, ben idare edeceğim. Ama çok aktif bir yandaşa ihtiyacım var.

Serketa Hanım çıkarıcı bir ifadeyle suratını astı. Nihayet kendini boğmaya başlayan sıkıntıdan kurtulacaktı! Ve sevimli kocası, onu sıkıntıdan kurtardığını hiç bilmeyecekti.

Serketa, korktuğu için, kocasından kurtulmaya karar vermişti. En iyi çözümü ararken, kocası ona heyecanlı bir birliktelik sunuyordu.

- Benden hiçbir şey saklamaman koşuluyla niye olmasın?

- Sevgilim, bu kendiliğinden olur zaten...

- Bir dosya aramak için çıktığın geceyle başlayalım.

- Neresi tuhaftı?

- Göz atmaya o kadar hevesli olduğun o dosya olmadan eve döndün.

- Olağanüstü bir gözlem gücün var Serketa.

- O akşam nereye gittin?

- Gerçekten her şeyi öğrenmek istiyor musun?

- Evet, çok istiyorum!

- Dikkatli ol güvercinim. Yandaşım, aynı zamanda suç ortağım olacaksın ve en ufak boşboğazlığa göz yummayacağım.

Serketa, tehlikeli bir hayat süreceği için heyecan duyuyordu.

- Oyunun kurallarını kabul ediyorum.

Mehi uzun uzun konuşup, hiçbir ayrıntıyı es geçmedi. Karısının, hayranlık ve arzu dolu bakışlarını yakaladı.

- Bir süre işleri saman altından yürütmemiz gerekecek, ama sonra başarımız katlanacak. Sahiden Dakter'e güvенеbileceğimize inanıyor musun?

- Alçak, kalleş, yetenekli, güç ve para düşkünü biridir. Bunlar gerekli vasıflar... Abri bana daha az güvenilir görünüyor, onu geçici bir süre için kullanacağız. İlk görevin için hazır mısın?

Serketa, Mehi'nin boynuna atıldı.

- Çabuk söyle!

- Seni uyanyorum, bu çok önemli.

- Daha iyi, seni hayal kırıklığına uğratmayacağım. Mehi, Serketa'ya kendisinden ne beklediğini açıkladı, sonra kamaraya çekildiler ve kansına her zamanki gibi hoyratça sahip oldu.

Işık, sabah ayininden sonra köy sakinlerini kabul ederek, onları fiziksel ve ruhsal açıdan tedavi eden bilge kadına yardım ediyordu. Nefer'in eşi, hastaları dinlemeyi, ağlayan çocukları susturmayı, sıkıntıları yok etmeyi, eksikliğini hissettikleri iyimserliği onlara yeniden kazandırmayı öğrenmişti.

Bilge kadın, insanları etkileme gücüne sahipti ve elleriyle acıları yok ediyordu. Işık, revirdeki herkesin derdine çare bulmak için gözlemlerde bulunuyor zaten çoğunu kendisi üretiyordu, geri kalanı ise, firavunların büyük önem verdikleri sosyal sağlık bölümü tarafından sağlanıyordu.

Bilge kadın az konuşuyordu ama tecrübesini her gün Işık'a aktararak ve başarılarından ziyade, ilerisi için ders alması amacıyla başarısızlıkları üzerinde durarak, onun kendisini geliştirmesini sağlıyordu.

Nefer ise, Altın Evi'ne kabul olduğundan beri, durmaksızın kendisinden istenen eser üzerinde çalışıyordu ve her zamankinden daha suskundu. Işık, kocasının ruhunun her titreşimini hissediyor ve kuvvetini kocasının kuvvetine kattığını ifade etmek için, cesaret verici bakışlarla yetiniyordu. Yorucu bir gündü. Tedavi edecek önemli bir hastalık yoktu ama peşi sıra gelen bir sürü sıkıntı vardı ve her zamankinden daha dolu bir gündü. Işık bir an önce eve gidip uyumak istiyordu.

Bilge kadın ısrarlı bir ses tonuyla:

- Benimle gel, dedi.

Güneş batarken, Işık son bir gayretle köyden çıkıp tepenin yoluna sapan bilge kadını izledi. Yılan ve akreplerin yuvalarından çıktıkları saatti, ama her iki kadın da onlardan korkmuyordu. Bilge kadın, dağın dolambaçlı keçi yollarını her çıkışında, kaybolan gençliğini buluyor gibiydi. Işık, yorgunluğuna rağmen, her zamankinden daha kolay, bilge kadını takip etti... Güzel beyaz saçları güneş gibi panldıyor ve kayanın içine oyulmuş, bir dua yerine giden dik yokuşu aydınlatıyordu. Gözler, bu tepeden, Hakikat Meydanı'na, firavunların ve eşlerinin yeniden kuvvet bulduğu gizli vadilere, sonsuza dek yaşayan ica'lannın bulunduğu milyonlarca yıllık tapınaklara uzanıyor, hakim oluyordu.

Bilge kadın, dua etmek için ellerini havaya kaldırıp şöyle dedi:

- insanlar, Tanrı'nın gözyaşlarıdır. Sadece tanrılar, onun gülümsemesinden doğmuşlardır. Bu arada, Tann'nın sürüsü olan erkekler, Tanrı onlara kalpleri

için göğü ve yeryüzünü, burun delikleri için soluğu yarattığından daha donanımlıdır. Kendi imgeleri oldukları için, Tanrı erkeklere bütün yiyecekleri de yaratmıştır. Ama erkekler Tanrı'ya karşı gelip, uyum yerine kargaşayı tercih etmişlerdir. İnsan ırkı yok olunca, karışıklık bitecek ve sessizlik yeniden yeryüzüne gelecektir. Ve sen, Tanrıça, ilk

günlerin güzelliğini yeniden yaratacaksın.

Kocaman, şahane bir kobra, gururla dikilerek, küçük tapınaktan çıktı. Kırmızı gözleri ateş saçıyordu. Bilge kadın, Işık'a şöyle dedi:

- Sessizliği seven, Hakikat Meydanı'nın koruyucusu, doruğun tanrıçası Meresger'e saygı göster. Batıya kavuştuğum zaman, senin bakışın ve rehberin olsun.

Yetmiş birinci bölüm

Nefer, Altın Evi'nde öğrendiklerini özümsemek zorundaydı. Hakikat Meydanı'nın en gizli ayinini yaşamış ve aktarmakla yükümlü olduğu önemli sırları keşfetmişti, ama gerçekten bunlara layık mıydı?

Lonca bunu öğrenmek için, kendisinden, hem teknik konuda yeteneklerini hem de duyarlılığının enginliğini kanıtlayacak bir eser istedi. Ona hiçbir tavsiyede bulunulmadı, hiçbir ölçüte uyması söylenmedi. Köyde geçen yılların muhasebesini yapmak, oradan en mühim öğretileri çalmak, ekip şeflerinin ve yüksek seviyedeki diğer üyelerin beğenisini kazanacak nesneye biçim vermek Nefer'e düşüyordu. Suskun, her zamanki gibi, çok uzun süre düşündü. Kafasında birçok tasarı vardı, ama seçimi kalbi kazandı. Işık'ın da olumlu yöndeki fikrini aldıktan sonra Neb'e gitti. Ekip şefi, aynı akşam, onu Ramses'in babası Seti tarafından inşa ettirilen Hathor Tapmağı'na götürmüştü bile.

Nefer, ana kapıya giden merdiveni çıktı, eşiği aştı, göğe bakan avluyu geçip, ikinci bir avluda son bulan döşeme taşlı yola girdi. Orada arındırılmış ve bir bağış masasının önünde saygı duruşunda bulunmuştu.

Sonra, zemininde bir kapak olan, düz tavanı iki sütunla desteklenmiş kapalı bir salona girmesine izin verilmişti. Duvarlar boyunca yer alan taşın sıralarda hakimler oturuyordu. Salonun ucunda, firavunu Hathor'la yüz yüze gösteren dikme taşların çevirdiği bir kapı, kutsallık fışkıran gizli tapınağa açılıyordu. Nefer, bu mahkemenin hoşgörülü olmadığını biliyor ve vereceği hükümden korkuyordu. Eğer yanılırsa, girdiğinden beri gösterdiği tüm çabalar boşa gitmiş olacaktı.

Ekip şefi:

- Kutsal varlıklar sana ne öğretti?
- Ra'nın ışıldamasını, Ptah'ın yarattığı şeyi ve Hathor sevgisini algılamaya çalıştım.

Sağ grubun ekip şefi şöyle sordu:

- İyi bir eser meydana getirmek için gerekli vasıflar nelerdir?
- Her durumda hayatın bilincine varma, açık yüreklilik, tutarlılık, kendine hâkim olma ve somutlaştırma gücü. Ama bunlar, bolluğa ve barışa götürdüğü takdirde değerlidir ve hiçbir zanaatkar sanatın tüm sınırlarına ulaşamamıştır.
- Bize çalışmanı göster.

Nefer, altın sarısı tahta bir heykelciği örten tülü kaldırdı. Heykelcik bir arış⁸ boyundaydı ve elinde hayatın simgesini tutan, oturmuş durumdaki Tanrıça Maat'ı temsil ediyordu.

Çakal Unes, boşuna bu isme sahip olmamıştı. Uzun ve ince yüzü çakalı andırıyordu ve çizimci, en önemli görevlerinden biri çöldeki leşleri yok etmek olan bu hayvan kadar atak ve hızlıydı. İçine kapanık, gözü sürekli pusuda sorgulayan gözleriyle Unes, zaptedilmesi zor bir şiddete gebe gibiydi.

Paneb onu hiç sevmiyor ve ondan hiçbir iyilik beklemiyordu. Bu yüzden, onu çizim

atölyesinin kapalı kapısının önünde kollarını kavuşturmuş bir halde bulduğu zaman, kaçınılmaz bir çarpışmaya hazırlandı.

- Geçmemi mi engelliyorsun Unes?

- Sence bunu yapabilir miyim?

- Şu anda, senin grubunun bir üyesiyim! İçeri girmeme izin vermelisin.

- Meslek sırları hakkında daha fazla şey öğrenmek istemiyor musun?

Paneb, Çakal Unes'e dikkat ve kuşkuyla baktı.

- Bazıları mesleği atölyelerde öğrenir, ben daha tehlikeli yerleri tercih ediyorum. Cesaretin varsa beni takip et.

Cesur tereddüt etmedi. Unes koşmuyor, ama şaşkıncu bir hızla yürüyordu. Çöl bölgesini aştı, bir buğday tarlasına sapıp, bir kanalın kenarındaki sazlığa daldı.

- Yere yat, diye emretti.

Sineklerin hücumuna uğrayan Paneb çamura bulandı. Çizimcinin sağma uzandığında, yanından bir su yılanının geçtiğini gördü.

Unes:

- İyi bak, diye tavsiyede bulundu.

Paneb, zarafetle hareket eden bir ibişe hayran hayran baktı, ahenkle dans ediyor gibiydi.

- Ne gözlemledin?

- Yürüyüşündeki ahengi... Adımlan hep aynı.

- İbişin adımı bir arış kadardır. Tot'un cisimleşmiş hali olan ibis, Tann'nın kolunda da yazılmış olan bu temel ölçüyü bize gösterir. Arış anlamına gelen meh, "düşünmek", "derin düşüncelere dalmak", "bitirmek", "tam, dolu olmak" deyimleriyle eşanlamlıdır; arısı bilmek sana kâinatın kurallarını algılamayı sağlar. Şimdi atölyeye dönebilirsin.

Tanrı Tot'un, toprağı ölçmek için kullandığı arışı keşfi, Cesur için unutulmaz bir an olarak kalacaktı. Hemen, yedi karışa ve on sekiz parmağa bölünüşünü öğrendi ve ustabaşı ona, çalışırken kullanacağı katlanabilir küçük bir ölçü verdiğinde, değer biçilemeyecek bir hazineye sahip olduğu hissine kapıldı. Demek ki, iriyarı gencin birçok kez bakmasına rağmen göremediği, eserin en önemli sırlarından biri, ibişin vücudunda gizliydi. Kutsal varlıkların, doğa yoluyla, bir şekilde, sürekli kendilerini ifade ettiklerini ve verdikleri mesajı almak için gözleri ve kulakları daha iyi açmak gerektiğini anladı.

Çizimcilerin tutumu değişmişti. Kararlı Gau biraz daha sıcak davranıyor, Pişkin Somun Pay seve seve yeni meslektaşına yol gösteriyor, Unes renk oyunlarına ısrarla önem veriyordu. Bu üç deneyimli zanaatkarın yol gösterdiği Paneb, coşkulu karakterinin hemen reddedeceği teknik zorunlulukları böylece kolaylıkla hazmediyordu.

Her akşam, kendiliğinden atölyeyi siliyordu. Evine dönmeden önce, bir parça kireçtaşına, arabalar, köpekler veya yürüyen bir adam çiziyor, sonra denemelerini bin parçaya ayırıyordu. Bir gün, en ufak bir düzeltme yapmaksızın şekiller çizeceğinden emindi.

Gece olduğunda, atölyeden çıkarken Şef Sobek'le karşılaştı.

- Paneb, tam bir profesyonel olmak üzeresin.
- Hoşuna gidiyor mu?
- Amma da saldırgansın oğlum, bu tutumun başına dert açacak.
- Polis şefi benden ne istiyor?

Paneb, Nübyelinin karşısına dikildi. Çatışma kaçınılmaz gözüküyordu.

- İkimiz de birbirimizi pek sevmiyoruz. Ama bir yalancı olmadığına eminim.
- Beni yalancılıkla suçlarsan pişman olursun.
- O halde bana gerçeği söyle; dağda, adamlarımdan birini öldürdün mü?
- Delirdin mi?
- Demek masumsun.
- Tabii ki, evet!
- Senden şüphelendim, ama şimdi sana inanıyorum.
- Benden şüphelenmeye cüret etmek mi, benden ha... Sobek, kafanı kıracağım.
- Hemen yakalanıp cezalandırılırsın... Sen çalışmaya devam et.

Sobek, uzaklaşırken şöyle düşündü: "O değil"! Polis şefi davranışından pişman değildi, Paneb'i aklamıştı, tüm şüpheleri onu Batı Yakası'nın Başyöneticisi Abri üzerindeki ipuçlarına doğru götürüyordu.

Bu yönde giderse meslek hayatı sona erebilirdi, ama vicdanı bir alçak gibi davranmasına el vermiyordu.

Nefer ve Işık, sıcaklık dayanılmaz hale gelene kadar evlerinin taraçasında sarmaş dolaş oturdular. Seviştikten sonra, Hakikat Meydanı Mahkemesi'nce, Maat heykelciğinin "doğru ses" olarak tanındığını ekip şefinin bizzat ağzından duydukları o unutulmaz geceyi hayal ederek, birbirlerinin kollarında uyumuşlardı. Heykelcik, kalitesinden dolayı tapınağın hazinesine dahil olacaktı.

Altın Evi'nde heykeltıraş olan Nefer, bundan böyle, kâinata yayılmış yaratıcı gücü birleştirmeye yarayan heykelleri biçimlendirecekti. Taşa hayat vererek, aldığı bilgileri uygulayacak ve böylece hiçbir malzemenin durduramadığı gizemli ışığın yayılmasına iştirak edecekti. Hiyeroglif yazısını öğrenecek öğrencilere örnek teşkil etmesi için, Kâtip Ramose'nin, kâtip duruşuyla bir heykelini hayata geçirmekle işe başlayacaktı.

Bilge kadın, güneşin altında, evinin önünde oturmuştu. Bu alışılmadık durum, bir hastalığa yakalandığından korkan Işık'ı endişelendirdi. Ama bilge kadının sesi sakindi.

- Bugün kimseyi tedavi etmeyeceğim. Benim yerime geçmeye hazır mısınız?
- Elimden geleni yaparım... Ağrınız mı var?
- Aslan Tanrıça Sehmet'i yatıştırmak için tapınakta olmak zorundayım.

- Köyü tehdit eden bir tehlike mi var?

- Evet Işık. Büyük bir tehlike.

Yetmiş ikinci bölüm

Nefer allak bullak olmuştu.

- Büyük bir tehlike... Bilge kadın başka bir şey demedi mi? Işık:

- Hayır, diye cevap verdi; tapınağa gitti.

-Bilge kadın emin olmadığı bir şeyi söylemez. Korkunç Aslan Tanrıça Sehmet'i andığına göre durum oldukça ciddi.

- Ne düşünüyorsun?

-Bilmiyorum... Gerçekten bilmiyorum. Köy, Büyük Ramses'in himayesinde ve hiç kimse yetkisine karşı koymaya cesaret edemez.

Işık hiçbir varsayım öne süremiyordu, ama bilge kadının gerçek bir falcı olduğunu fark etmişti. Sezgileri hafife alınmamalıydı, ama bilmediği bu tehlikeyle nasıl savaşacaktı?

Somurtkan Karo kapıyı çaldı.

- Ekip şefi, Nefer'i görmek istiyor... Çok acil.

Sağ ekibin birçok üyesi, Neb'in konutu önünde toplanmıştı. Bilge kadın, ekip şefinin odasından çıkarken, Suskun içeri girdi ve Nefer'e:

- Son anları, acele et, dedi.

Sağ ekibin ondan sakladığı gerçek kafasına dank etmişti: Neb yaşlı bir adamdı ve sağlığı bozulmaya başlamıştı. Kuvvetten düşmüş görünmüyordu, ama itirafları ve savunmaları tuhaf bir hal almıştı; konuşan o değil de bir başkası gibiydi.

Ekip şefi, ayaklan aslan patisi şeklinde olan bir koltuğa oturmuştu. Saygınlığını ortaya koyan bir merasim elbisesi giymişti. Nefesi daralmış, bakışları bitkindi. Nefer'e dönüp:

- Huzurlu bir hayatım oldu, dedi. Loncanın kurallarına karşı çıkmadım, hiçbir aykırı eylemde bulunmadım. Sen, herkes tarafından sevilen yetkin bir heykeltıraş oldun, ama idare etmeyi öğrenmen lazım. Yönetim tarzının eleştirilmemesi için etkili olabilecek her imkânı araştır. Yeteneklerin ve üslubunun sakın olması nedeniyle, sana saygı gösterilsin, gerekmedikçe emirler verme. Eseri bozacak veya kargaşa yaratacağı için, zayıf bir adama talimat veya yönerge dağıtma izni verme. Ve unutma ki, önemli olan büyüklüktür, önemli şahsiyetler kutsaldır ve yüce insanlarla çevrili olan kişi saygındır. Görevin kolay olmayacak, ama hiçbir yükün omuzlarına ağır gelmeyeceğini bildiğim için huzur içinde ölüyorum.

Neb'in başı, halefini selamlarcasına yavaşça öne eğildi.

Nefer, Öfkeli Kenhir'e dönüp:

- Reddediyorum, dedi. Neb, benim için bir hoca, bir örnekti, bu yüzden halefi olmayı reddediyorum. Tek amacım loncaya ve sağ ekibe hizmet vermek, onu yönetmek değil. Neb'in güveni beni kalbimin derinliklerinden vurdu, ama yeteneklerimi abarttı.

- Seni yargılamak sana düşmez, diye karşılık verdi. Deneyimi ve görüş açısı kuvvetli olan

Neb, Ramose'nin aldığı kararı, sadece resmen tasdik etti. Seni, sağ ekibin müstakbel şefi ve loncanın ekip şefi olarak kabul eden, Maat kâtibiydi. Hakikat Meydanı sana ilmini aşıladı ve Altın Evi'ndeki ışığı gördün. Verilen söze sadık kalıp, Maat'a saygı göstermek için, kısmetin olan görevi yerine getir.

Nefer, Öfkeli Kenhir'in görüşünü çürütmek için bahaneler arıyordu. Ama "etkili ve aydın zihniyetli ata" mevkiine yükseltelen Ramose'ye nasıl karşı çıkılırdı? Bu arada, geriye son bir çıkış kalıyordu.

- Atanmamın, sağ ekibin üyelerinin oybirliğiyle olması gerekmez mi?

- Doğru, bu şart, zira hiç kimse sevilmeden, yöneteceği kişilerce kalben istenmeden, yönetemez. Bugünden itibaren fikirlerine başvurulacaktır. Paneb, cenaze törenlerinden nefret ediyordu. Firuze sevişmeyi reddedecek, Lekesiz Uabet, Hathor rahibeleriyle beraber saatlerce tapınakta kalacak, iş duracak, atölyeler kapanacaktı... Ve söz konusu cenaze, bir ekip şefine ait olduğundan, tören muhteşem olacak, yas süresi bitmek bilmeyecekti ! Çizimi ve orantıları hazmetmeye başlayan elinin durmaması için, onun bunun karikatürlerini çizerek kendini oyalayacaktı.

Neb, Cesur için, gizemli, soğuk, sadece birkaç kez görüştüğü bir adam olarak kalacağından, sahte gözyaşları dökmeyecekti. Bununla beraber, onu denemelerle bunalttıktan sonra çizimciler grubunun kapısını açan, merhum ekip şefine saygı duymamış da değildi.

Paneb, kurutulmuş balığı kemirirken, huzursuzluğu yüzünden okunan Nefer içeri girdi.

- Otur ve içelim... İhtiyacın var.

- Seni dostum olarak görüyorum Paneb, bu duygunun karşılıklı olmasını dilerim.

- Seni sıkkan nedir, söyle bana, hemen halledeyim.

- Bir kez hayatımı kurtarmıştın... Yeniden kurtarmaya var mısın?

- Çölün şeytanları aşkına! Sana ne oldu? Nefer bir hasırın üstüne oturdu.

- Maat Kâtibisi Ramose, Ekip Şefi Neb ve Öfkeli Kenhir beni yeni ekip şefi olarak seçtiler.

Paneb'in yüzünü gülümseme kapladı.

- Olması gereken de buydu, buna hiç şaşırmadım. Harika bir haber... Bir düşün, doğuştan gelen kuvvetin ve mükemmel çalışma ahlakın sayesinde kimse oyalanamayacak. İyi düşünürsek, eğlenmek için burada bulunmuyoruz. Ayağa kalk, sana sarılayım!

- Bana ret oyu vermelisin Paneb.

- Niçin böyle istiyorsun?

- Bu görevi istemiyorum. Zira, aşılacak son etap, ekip üyelerince günden verilen oybirliği. Eğer gerçekten dostumsan...

- Atanmanı on kez onaylayacağım! Eğer aramızdan biri itiraz etme cesaretinde bulunursa, kısa ama şiddetli bir münakaşamız olacaktır. Suskun, sen Hakikat Meydanı'nda yaşamak için doğdun, sana her şeyi verdi ve bugün onu idare ederek şükran borcunu ödeyeceksin.

Işık da, farklı deyişlerle, Paneb gibi konuşmuş ve Ramose, Neb ve Kenhir'in kararlarını doğru bulmuştu. Merhum Maat kâtibinin, kendi görüşüyle bağdaşan bir görüşe sahip olan bilge kadına danıştığını da ilave etmişti.

Nefer, karısından bile teselli bulamamıştı. Sağ ekibin en yaşlı üyelerinin olumsuz fikirde olacaklarını, tecrübesizliğini veya karakterini eleştireceklerini ve Öfkeli Kenhir'i, başka bir isim teklif etmesi için zorlayacak bir tartışma yaratacaklarını ümit ediyordu.

Ama hiç kimse, Nefer'in Neb'in halefi olmasına itiraz etmediği gibi, tam tersine çok sevindiler. Yeni ekip şefi hiç övünmeden hiyerarşinin bütün basamaklarını aşmıştı, otoriter bir eğilim göstermiyordu ve işin icra edilmesi için gerekli vasıflara sahipti.

Kaçıp, köyü ilelebet terk etmedikçe kurtulma şansı olmayan Nefer'in göreve başlama törenine bir saatten az bir zaman vardı. Işık, şefkatle başım kocasının omzuna koydu.

- Bazen aklımızdan çılgın fikirler geçer, ama bunlar sadece yanılgıdır... Bazı mücadeleler boşunadır, enerjiyi sarf etmemek gerekir. Hazinesimizin korunması ve nesilden nesile aktarılması için girişeceğin gerçek mücadeleye başla...

- Tek istediğim, seninle bu köyde, huzur içinde yaşamaktı...

- Bir gün çağırıldın ve ona cevap verdin. Yenilenmeyeceğine inanıyor musun? Artık kendin için değil, başkalarının ve loncanın zihniyetinin himmetinde bulunmak için çağırıldın. Zaten başka türlü de olamazdı.

Neb'in göksel ve yersel aklanmasını gören, yas süresi bitiminde, Hathor ve Maat rahibelerine ithaf edilmiş tapınağın gizliliği içinde, Suskun Nefer, Hakikat Meydanı'nın sağ ekibinin şefi mertebesine yükseltildi.

Otuz altı yaşında, Krallar Vadisi'ndeki ünlü firavunların ebedî konutlarını yaratan ve loncanın becerileri sayesinde birçok başyapıt meydana getiren ekip şeflerinin halefligini sürdürmek zorundaydı.

Suskun Nefer, tapınağın eşiğinde görüldüğünde, toplanan köylülerin sevinç gösterilerine maruz kaldı.

Heyecandan gözleri sulanan Nefer, sorumluluklarının bilincine vardı ve daha vasıflı bir zanaatkarın yardımını isteyebileceği o mutlu çiraklık günlerini özledi. Bundan böyle, kötü sonuçlar doğuracak hatalardan kaçınarak talimatlar verecek ve danışılacak kişi kendisi olacaktı.

Öfkeli Kenhir, ekip şefinden ekip şefine geçen altın arışı Nefer'e verdi. Yirmi

sekiz bölümünün her biri kutsal bir varlığın adını ve koruduğu bölgenin adını taşıyordu ve üzerinde hiyeroglif yazısıyla, "Hayatın ve dengenin sırrına ermiş, sağduyulu, güçlü ve aydın bir insan olmak için yararlı arış" sözü bulunuyordu. Yaratıcı ışık olan Ra'nın sözüne uygun olan ekip şefinin ansı, Suskun Nefer'in uyması gereken kâinatın düzenini cisimleştiriyordu.

Işık yeni ekip şefini kucaklayan ilk kişi oldu ve Nefer de, çok uzun bir süre ona sarılıp kaldı.

Yetmiş üçüncü bölüm

Hakikat Meydanı zanaatkarı, Tran-Bel'in ambarına geldiğinde, hayatın ne kadar güzel olduğunu düşündü. Köyde müstesna bir eğitim almış, bugün ise, becerisini en fazla ödeyene satacak kadar bilgi sahibi olmuştu. Satıcıyla irtibat kurduğundan beri, gizli emelini, yani zengin olma hayalini gerçekleştiriyordu. Ve boş vaktini dilediğince kullanmak hakkıydı.

Neb'in ölümüyle ilan edilen genel yas boyunca köyde kalmış ve bir randevu kararlaştırmak için Tran-Bel'e mektup yazmıştı. Tran-Bel, iyi tanıdığı ve çok para veren müşterileri için yaptırdığı yeni lüks eşyaları sabırsızlıkla bekliyor olmalıydı.

Zanaatkar bir işçiye dönerek:

- Patronunu görmeye geldim, dedi.

- Bürosunda.

Zanaatkar, Tran-Bel'in evraklarını düzenlediği, gözlerden uzak odasına gitmek için ambarın içinden geçti. Kapıyı itti ve siyah peruklu ve ağır göz makyajı yapmış bir kadınla karşılaşınca çok şaşırıldı.

- Özür dilerim, yanlış yere geldim.

- Doğru yerdesin, dedi Serketa. Senin kim olduğunu ve burada ne yaptığını biliyorum. Kapıyı kapat da konuşalım.

- Sizi tanımıyorum, ben...

- Tran-Bel'le yaptığın işbirliği yasal değil. Onun suç ortağısın ve bu, ağır bir ceza çekmeni gerektiriyor. Zanaatkar sarardı.

- Biliyor musunuz?

- Ayrıntıları bilmiyorum. Ya bana itaat edersin ya da meslek hayatın biter. Adam odanın bir köşesine büzülüp kaldı. Serketa kapıyı Çarptı.

- Ne... ne istiyorsunuz?

- Köyde olup biten her şeyi bana anlatman şartıyla kaçakçılığına göz yumacağım. Sen de boş zamanlarında işine devam edebilirsin.

- İmkânsız! Söz verdim.

- O zaman sana yazık olacak. Hemen yarın vezire ihbar edileceksin.

- Size yalvarırım, bunu yapmayın.

- Tek çaren konuşmak...

Bu iblis kadına itaat etmek, loncanın kuralını ihlal etmek, yeminini bozmak ve kişiliğini kaybetmek mi? Zanaatkar, kadına dönüp:

- Siz kimsiniz? diye sordu. Serketa acımasızca güldü.

- Soru sormaya hakkın yok ama başka şansın olmadığını kanıtlamak için, yine de sana

cevap vereceğim. Nüfuzu sürekli büyüyen ve yükselişi esnasında kendisine yardım edenleri ödüllendirmeyi bilen, önemli bir adamın karışımı.

Bu tasvir, zanaatkar için önemli olabilirdi.

Nefer yerine, kendisi ustabaşı seçilmeliydi. Büyük yetkileri olan birisine hizmet ederek, hem zengin olabilir hem de istediği makama oturabilirdi.

- Bana düşünmek için zaman verecek misiniz?

- Hayır, hemen cevabını bekliyorum.

Zanaatkar Maat'a, Hakikat Meydanı'na ve loncaya hizmeti esnasında, fazla yarar sağlamamıştı. Kozunu kullanacak, her yeri idare ederek amacına ulaşacaktı. Kumandan Mehi, lüks malikânesinin bahçesinde ok atıyordu. Bir hurma ağacının gövdesine ok üstüne ok atıyor ama sinirini yatıştıramıyordu.

Karısı niçin geç kalmıştı? Belki de zanaatkar, Tran-Bel'e verdiği randevuya gitmemişti. Daha da kötüsü, Serketa belki de başarısız olmuş ve dayak yeme korkusuyla kocasının yanına gelemiyordu.

Mehi yeni bir ok attı ve hedefi ıskaladı. Öfkeyle yayı ezerken bir fısıltı duydu.

- Sana yakışmadı, daha iyisini yapabilirsin.

-Serketa! Ne oldu?

Serketa, senyörünün ve sahibinin bacaklarına sıkıca sarılmak üzere döz çöktü.

- Başardık.

- İşbirliği yapmayı kabul ediyor mu?

- Çok şanslıyız; hırçın, açgözlü, kurnaz ve ikiyüzlü bir adam. Daha iyi bir yandaş bulamazdık. Hoşuna gitti mi?

Mehi, sert bir şekilde Serketa'yi kaldırıp peruğunu hışımla çıkardı ve ellerini yanaklarına koydu.

- Bildircinim, ikimiz de büyük zaferler kazanacağız! Bu lanetli köyde kaç zanaatkar var?

- Otuz kadar. Kabul olma şartları çok zor, Maat yasasına saygı göstermek zorundalar.

Serketa, zanaatkarın ifşa ettiği önemli bilgileri kocasına aktardı. Mehi:

- Boş ver, dedi. Yakında geçerliliğini kaybedecek olan eski ahlak kuralları. Loncayı kim yönetiyor?

- En yüce başkan, firavun; köyü koruyor ve kendisine yapılan hiçbir saldırıyı affetmiyor.

- Biliyorum, biliyorum... Ama Ramses köyde yaşamıyor.

- İktidar üç kişinin elinde: Mezar kâtibi, sağ ekip ve sol ekibin şefleri. Zanaatkarlar, loncalarını bir gemiye benzetiyor, iskele, sancak diye ikiye ayırıyorlar. Mezar Kâtibi Kenhir, merkezî iktidarın temsilcisi ve köyün vekili; zor ve hırçın bir karakteri olduğundan, selefi Ramose kadar sevilmiyor.

- Kaç yaşında?

- Altmış iki yaşında.
- Demek ki, Kenhir meslek yaşamının sonuna gelmiş. Kısa zamanda ölecek veya yerine başkası gelecek. Baştan çıkartılabilir mi, ne dersin?
- Bilgi veren kişi bunun mümkün olabileceğini söylüyor. Ama Kenhir'in, Hakikat Meydanı'nın tüm sırlarını bildiğinden emin değil.
- Ekip şefleri mutlaka biliyordur.
- Evet, onlar Altın Evi'ne kabul edilmişlerdi. Meni, gitgide tahrik oluyordu.
- Acaba orada neler dönüyor?
- Muhbirimiz hiçbir şey bilmiyor.
- Sana yalan söylemiş!

Serketa tokat yememek için geriledi:

- Zannetmiyorum, dedi. Bu işte eski olmak, oraya kabul olunmak için yeterli değil, henüz gizemli bir yerin kapısını zorlama fırsatı olmamış. Ama niçin ümitsizliğe kapılıyoruz ki?
- Ekip şefleri hakkında ne söyledi?
- Sol Ekip Şefi Kaha yaşlı, çok sert, kaya oyma ve taş yontma uzmanı. Hakikat Meydanı'ndan hiç çıkmıyor ve ona zor ulaşıyor. Sağ Ekip Şefi Neb yeni ölmüş ve yerine genç ve deneyimsiz Suskun Nefer geçmiş.
- Niçin onu seçmişler?
- Kâtip Ramose onu seçmiş, loncanın sorumlu kişileri de bu karara karşı gelmemiş.
- Yaşlı birinin kaprisi... Adamımız, bu Nefer hakkında ne düşünüyor?
- Çok iyi bir heykeltıraş, tinselliğe düşkün, yetiştirildiği yer olan Hakikat Meydanı'na çok bağlı. Ama görevini yaparken çok zorluk çekeceğini, ne yönetmesini ne de emir vermesini bildiğini, bu yüzden de daha alt bir göreve atanacağını düşünüyor.
- Hayal kırıklığına uğrarsa, öç alma arzusu artıp, ahlakı bozulabilir... Zanaatkarların kesin listesini ele geçirebildin mi?
- İşte liste.

Serketa gururla bir parça papirüs çıkardı. O ve kocası, şu an ellerinde bir devlet sırrı tutuyorlardı.

Kumandan belgeyi okudu ve sadece bir isim üzerinde durdu, diğerleri tanıdık değildi.

- Cesur Paneb.
- Adamımız, Cesur'un asla loncaya mensup olamayacağını, disiplinsizliği yüzünden dışlanacağını düşünüyor.
- O da elimize düşecek! Serketa, daha ilk görevinde büyük başarılar elde ettin, sayende dev adımlarla ilerliyoruz.

Mehi'nin karısı kıkırdadı. Açgözlülüğü ve zarar verme arzusu keyfini yerine getirmişti.

Yetmiş dördüncü bölüm

Kuraklık sona erip sulatın kabarma zamanı geldiği halde, sıcaklık her zamankinden daha azdı. Ve gökyüzü bir haftadan fazla bir süredir kapalıydı. Bilge kadın tedavilerine ara verip, yerini Işık'a bırakmıştı.

Yeni Ekip Şefi Nefer mezar kâtibinin de onayını alarak, yeni görevini kutlayan zanaatkarlara birkaç gün izin vermişti. Bayram tatili bitiyordu. Suskun, köyün en eski mezarlarını onarma programını sunmaya hazırlandığı sırada, şafak vaktinden sonra, Güçlü Naht ona bir haber getirdi: - Ana kapıda vezirin bir ulağı bekliyor... Acilen yetkili biriyle görüşmek istiyor.

Kenhir hâlâ uyuyordu, Sol Ekip Şefi Kaha hastaydı. Endişelenen Nefer alelacele o yöne seyirtti. Naht ona kapıyı açtı, ulak kapının ardında duruyordu.

- Ustabaşı sen inisin?

- Sağ ekibi yönetiyorum.

- Köy sakinlerine iletteceğin mesajı okuyorum: "Şahin gökyüzüne doğru havalandı, onun yerine bir başkası ışığın tahtına çıktı."

Adam atına atlayıp dörtnala uzaklaştı. Sapsarı kesilen Nefer'in keyfi kaçtı.

Güçlü Naht:

- Ne oluyor?

- En gencinden en yaşlısına kadar köylüleri uyandır, hastalara, ayağa kalkıp yürümeleri için yardım edilsin ve herkes tapınağın iç avlusunda toplansın. Nefer çıkmaya hazırlanan karısına:

- Bilge kadın yanılmamış. Koruyucumuz ortadan kayboldu, büyük tehlikedeyiz. Küçük cemaat birkaç dakikada toplanmıştı. Gözleri uykudan şiş olan Kenhir, boş yere uyandınlıysa sorumluları cezalandırmaya hazırды.

Nefer bir hareketle sessizliği sağladı. Heyecandan titreyen bir sesle:

- Altmış yedi yıllık bir hükümlüktan sonra Büyük Ramses, doğduğu yer olan güneşe kavuşmak üzere bu dünyayı terk etti, dedi.

Köylüler afallamıştı.

Hayır, Büyük Ramses ölemezdi. Ölüm onu unuttuğu için o kadar uzun süre yaşamıştı ki! Ve ölüm onu, onsuz kendini terk edilmiş ve kaybolmuş hissedecek bir ulusun sevgisinden koparamazdı, bu ona yasaktı. Kenhir, Nefer'i biraz uzağa sürükledi.

- Sen ve çizimciler, yetmiş günlük mumyalama süresince son çalışmalarını gerçekleştirmek için, Ramses'in ebedî istirahatgâhında çalışacaksınız. Bu sana vereceğim ve sadece senin okumaya yetkili olduğun, hükümdarın isteği üzerine verilmiş mühürlü papirüsteki talimattır.

- Niçin meslektaşım Kaha bana eşlik etmiyor?

- Sağlık durumu müsait değil ve onun görevlerini de yüklenmek zorundasın. Sen loncanın ekip şefisin Nefer; Altın Evi'nin sırrını bildiğin için bir mezarı diriliş konutuna çevirme becerin var.

Suskun, bir zanaatkarın omuzlarına binebilecek en büyük sorumluluğun kendisine düşeceğini tahmin edebilir miydi? Karnını ağrıtan, boğazını sıkın kaygı ne kadar ürkütücü de olsa, Büyük Ramses'i ölümsüz kılacak yapının son taşını koymak ona, sadece ona düşüyordu.

Teb'in en yüksek düzey memurlarının çoğu Mehi'nin evinde toplanmıştı. Mehi, Per Ramessu'dan gelecek son resmî haberlerin ümidiyle, onları yardıma çağırmıştı. Nihayet kumandan göründü.

- Yeni firavunumuz, Tanrı Ptah'ın sevgilisi Memeptah, dedi. Yaşayanların tahtına çıktı ve alkışlar arasında İki Ulke'nin sahibi seçildi. Ramses'in cenaze törenini rahip olarak resmen o yönetecek ve sonra iktidan üstlenecek. Abri: - Yeni firavunumuz çok yaşa! diye bağırđı, hemen yardımcıları da onun gibi bağırđılar.

Kumandan, "Merneptah altmış beş yaşında olduğundan hükümranlığı kısa sürecek" diye düşündü.

Mehi, Ramses'in halefi hakkında bilgi edinmişti: onun için otoriter, titiz, yaklaşıması zor, Mısır'ın dinî kuralları hakkında katı, yeniliklere düşman, yalnız yaşamayı seven, yordakçılarının istek ve ricalarına kayıtsız kalan bir kişi deniyordu. Kısacası, Teb'in başhazinedannın arzu ettiği devlet başkanı imajının tam tersiydi.

Ama çizilen bu portre, Ramses'in gölgesinde yaşayan büyük bir şahsiyete aitti; iktidarın icrası onu değiştirebilecek, zayıf noktalarını ortaya çıkaracaktı. En sıkıcı olanı da, Hakikat Meydanı Tanrısı Ptah'a karşı duyduğu bağlılıktı. Merneptah sadakat konusunda, Ramses'le aynı politikayı izliyebilecek miydi? Eğer izlerse, mücadele çetin olacaktı. Ama Mehi, kendini hiç olmadığı kadar güçlü hissediyordu: nüfuzlu yandaşları ve düşman safında bir casusu yok muydu? Üstelik, Memeptah, Ramses gibi herkesçe sevilmiyordu. Ona karşı bir komplo kurmak belki de imkânsız olmayacaktı.

Büyük Ramses'in uzun süren hükümdarlığından sonra, Mısır bir tür bunalıma düşecek ve Memeptah'ın buna çare bulmak için gerekli dinamizmi olmayacaktı.

Büyük dertlerden bunalan, her taraftan gelen darbeleri savuşturmak zorunda kalan yeni hükümdar, valctinin büyük bir bölümünü Delta'da, Per Ramessu'da, yani az çok kaderine terk edeceği Hakikat Meydanı'ndan uzakta geçirecekti.

Tebli yetkililerin Mehi'ye bağlı olduğunu bilmeyen firavun, tabiî ki onlara ister istemez güvenecekti.

Ramses, Mısır'ı istilacılardan korumak için başkenti kuzeyde kurmuştu. Mehi ülkenin fethine, Teb'den ve çok iyi korunan sırlara sahip olduğun için Hakikat Meydanı'ndan başlanacağına emindi. Zanaatkarlar, karşılarında güçlü ve kararlı bir düşman görmeyi beklemedikleri için savaşa bile hazır değildiler. Mehi'nin dönemi yaklaşıyordu.

Kurtarıcı Şed çok öfkelenerek:

- Bunun iyi bir karar olduğunu sanmıyorum, dedi. Ramses'in ebedî istirahatgâhında verimli ve hızlı bir şekilde çalışmak için deneyimli çizimcilere ihtiyacımız var ve Paneb de deneyimli değil.

Nefer:

- Eğitimcilerinin raporuna göre, onlara yardım etmeye hazır bir durumda, diye itiraz etti.

- Seni kırmak istemem, ama aranızdaki arkadaşlık bağları gözlerini kör ediyor.

Nefer'in suratı, ressamın daha önce hiç görmediği bir ciddiyete büründü.

- Ekip şefi olarak görevim tarafsız olmamı gerektirir ve kararlarımın hiçbiri arkadaşlık veya düşmanlık göz önünde bulundurulurken alınmayacaktır. Eğer Paneb'i yeteneksiz bulsaydım buradan uzaklaştırırdım. Ve ben, aramızdaki herkesin yetenekli olduğuna inanıyorum.

Şed esrarlı bir şekilde güldü.

- Bazı kişilerin dediğinin aksine, sen tam bir başkan ruhu taşıyorsun... Bu, lonca için çok yararlı. Emrettiğin için itaat ediyorum. Paneb bize yardım edecek.

- Bunu ona sen bildir. Gerekli malzemeleri alarak bu akşam Krallar Vadisi'ne gidiyoruz.

- Onunla ben ilgilenirim. Hiçbir eksikliğimiz olmayacak. Şed, kibirle yürüyerek uzaklaştı.

Nefer birden, ressama eskisi gibi değer vermediğini fark etti. Ve bu farklı bakış açısı sadece Şed için değil, diğer tüm zanaatkarlar için de söz konusuydu. Daha dün onlar Nefer'in meslektaşydı, bugün Nefer onların çalışmalarını yönlendirmek ve hiç bitmeyen bin bir sorunu çözmek durumundaydı.

Merneptah'ın yeni firavun ilan edildiğini öğrenen köy halkı endişe içindeydi. Bazıları Ramses gibi bilek gücüne sahip olamayacağını, bazıları farklı bir siyaset güdeceğini, bazıları da ekonomik bir krizin ve toplumsal sarsıntıların kaçınılmaz olduğunu düşünüyordu. Ama Nefer, lonca için hiçbir değişikliğin söz konusu olmadığını, cenaze töreni için hükümdan son konutunu hazırlayacaklarını bildirerek huzuru sağladı. Ama, Büyük Ramses mezara konulana ve yeni firavun fiilen iktidarı ele alana kadar cereyan edecekleri nereden bilebilirdi? Köyü kaygı ve tasalardan kurtararak, korkularını gidermek ve ona verilen önemli görevi en iyi şekilde yerine getirmek kendisine düşüyordu.

Nefer, Krallar Vadisi'ne gitmeden önce bilge kadına uğrayıp şöyle dedi:

- Ramses'in ölümü bizi ne yapacağımızı bilmez bir duruma düşürdü, ama birliği bozmamaya gayret edeceğim.

- Tehlike azalmadı, aksine arttı.

- Bize saldırmaya, belki de bizi yıkmaya çalışıyorlar değil mi?

- Nefer, artık sen de görmeye başlıyorsun. Şeytanlar kol geziyor, onları yenmek için cesur ve açık görüşlü olmalısın.

Hakikat Meydanı'nın, tek bir yolu sadece ışığın yolunu izleyerek varlığını devam ettirebileceğini unutma.

CHRISTIAN JACQ IŞIK TASI SUSKUN NEFER

Yukarı Mısır'da yasak bir bölge... Krallar Vadisi'nde mezarları yapma ve süslemekle görevli sanatçıların ve ustaların oluşturduğu bir lonca... Korkunç görünüşlü muhafızlarca korunan bu gizemli köyün, loncanın faaliyetleriyle yakından ilgili bir de adı vardır: Hakikat Meydanı. Dışarıdan kimsenin girmesine izin verilmeyen bu köyde yaşananlar sırdır. Köy sakinleri sadece kendi kurallarına ve Büyük Ramses'e bağlıdırlar. Bir gün muhafızlardan biri öldürölür ve köyün üzerine kara bulutlar çöker. Köyü kim yok etmek istemektedir? Hakikat Meydamındaki hain veya hainler kimler olabilir?

Christian Jacq, bu destansı romanda firavunların yazgısını, saray çevresindeki entrikaları, sanatçıların dehasını ve insanoğlunun tutkularını işliyor.

Daha önce yayınevimiz tarafından yayımlanan Mısır Yargıcı üçlemesinin de yazarı olan Christian Jacq, bu kez yeni bir diziyle okurlarının karşısında. Işık Taşı dizisinin ilk kitabı Suskun Nefer'ı, sırasıyla Bilge Kadın, Cesur Paneb ve Hakikat Meydanı SUSKUN NEFER

Notes

[←1]

Mısır dilinde, secern ash.

[←2]

Mısır dilinde Ubehel.

[←3]

Otuz altı dekanın yaydığı ışık anlamında Mısır kökenli eski bir deyim. Türkçe'ye gözünde şimşekler çakmak şeklinde çevrilebilir, (ç.n.)

[←4]

1 "Arpayı altına çevirmek", simyanın en eski ifadesidir. Daha sonra "kurşunu altına çevirmek" halini almıştır.

[←5]

Mısır dilinde tep-red.

[←6]

Arkeolojik kazılara göre 1.80 m uzunluğunda, 0.90 m genişliğindedir.

[←7]

Mısır pi sayısını biliyordu. Çember, kenarı, çapının 8/9'una eşit bir kareye benzetiliyor ve pi sayısının 3,16 olduğu saptanıyordu.

[←8]

1 Bir arış = 0,52 m.